

**Research-based
analysis of European
youth programmes**

Erasmus+ Youth in Action

EFFECTEN EN UITKOMSTEN VAN HET ERASMUS+ YOUTH IN ACTION PROGRAMMA

**HET PERSPECTIEF VAN
PROJECTPARTICIPANTEN
EN PROJECTBEGELEIDERS**

**NATIONAAL RAPPORT BELGIË (VLAAMSE GEMEENSCHAP) 2019/2020
BELANGRIJSTE BEVINDINGEN VAN RAY-MON**

FRANK STEVENS EN GREETJE DESNERCK

BRUGGE, 2021

howest.be

INHOUD

Inhoud	2
Overzicht van de tabellen	4
Overzicht van de figuren	9
1. Inleiding	10
1.1. Erasmus+: Youth in Action	10
1.2. Het RAY-netwerk	11
1.3. De Vlaamse steekproef	12
2. Profiel van de participanten	16
2.1. Geslacht en leeftijd	16
2.2. Woonplaats	19
2.3. Opleiding	20
2.4. Beroep	22
2.5. Opleidingsniveau	25
2.6. Minderheidsstatuut	32
2.7. Moedertaal	34
2.8. Vroegere internationale ervaringen	36
2.9. Kansarme deelnemers	40
2.9.1. Op basis van geregistreerde gegevens uit de Mobility Tool	41
2.9.2. Op basis van indicatoren uit de vragenlijst	42
3. Profiel van de projectbegeleiders	52
3.1. Geslacht en leeftijd	52
3.2. Opleiding	53
3.3. Beroep	56
3.4. Minderheidsstatuut	57
3.5. Voorgaande ervaringen met door de EU gesubsidieerde projecten	58
3.6. Rol van de projectbegeleider in het project	60
4. Gerapporteerde effecten	63
4.1. Gerapporteerde effecten door participanten	63
4.1.1. Waargenomen veranderingen in vaardigheden en competenties	63
4.1.2. Waargenomen verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden	69
4.1.3. Waargenomen verschillen in internationale intenties	73
4.1.4. Gerapporteerde veranderingen in toekomstplannen	77
4.1.5. Gerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties	81
4.1.6. Gerapporteerde kennisontwikkeling	89
4.1.7. Gerapporteerde ontwikkeling van waarden	92
4.1.8. Zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling	95
4.1.9. Europese identiteit	98
4.1.10. Andere gerapporteerde effecten op participanten volgens projectbegeleiders	100

4.2. Gerapporteerde effecten op projectbegeleiders	104
4.2.1. Gerapporteerde veranderingen in competenties	104
4.2.2. Gerapporteerde effecten op actief burgerschap	107
4.2.3. Gerapporteerde effecten op persoonlijke ontwikkeling, toekomstbeeld en internationale intenties	109
4.2.4. Gerapporteerde ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties	112
4.3. Gerapporteerde effecten voor de organisatie en de omgeving	119
5. Betrokkenheid in en kennis over Erasmus+: Youth in action	126
5.1. Betrokkenheid en motivatie van participanten	126
5.2. Betrokkenheid van projectbegeleiders	135
5.3. Kennis over de financieringsbron	137
5.4. Bezit en gebruik van Youthpass volgens participanten	138
5.5. Gebruik van en informatie over Youthpass volgens projectbegeleiders	142
6. Inhoudelijke invulling van projecten	145
6.1. Projectthema's	145
6.2. Projectdoelstellingen	150
7. Projectontwikkeling en -uitvoering	154
7.1. De aanvraag, de administratie en de rapportage van het project	154
7.2. De ontwikkeling en voorbereiding van het project	154
7.3. Projecttalen	159
7.4. Evaluatie van Erasmus+: Youth in Action	162
Literatuurlijst	166

OVERZICHT VAN DE TABELLEN

Tabel 1: Responsgraden bij deelnemers en projectbegeleiders 2015-2020.....	13
Tabel 2: Participatie aan deelacties van Erasmus+: Youth in Action door participanten en projectbegeleiders .	14
Tabel 3: Geslacht van de participanten.....	16
Tabel 4: Leeftijd van de participanten	16
Tabel 5: Gemiddelde leeftijd van de participanten volgens deelactie.....	17
Tabel 6: Gemiddelde leeftijd van de participanten volgens Nationaal Agentschap en land van woonplaats	18
Tabel 7: Woonplaats van de participanten	19
Tabel 8: Opleiding of vorming van de participanten net voor het project.....	21
Tabel 9: Opleiding of vorming van de participanten net voor het project land van woonst	21
Tabel 10: Opleiding of vorming van de participanten net voor het project volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action.....	22
Tabel 11: Beroep van de participanten net voor het project.....	23
Tabel 12: Beroep van de participanten net voor het project volgens land van woonst	24
Tabel 13: Beroep van de participanten net voor het project volgens subsidiërend agentschap.....	24
Tabel 14: Beroep volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action	25
Tabel 15: Hoogst behaald diploma van de participanten net voor het project	26
Tabel 16: Vergelijking hoogst behaald diploma van de participanten uit de Vlaamse steekproef 2017-2018 met JOP-gegevens	26
Tabel 17: Hoogst behaald diploma van de participanten net voor het project volgens land van woonst	27
Tabel 18: Hoogst behaald diploma van participanten net voor het project volgens subsidiërend agentschap... ..	28
Tabel 19: Hoogst behaald diploma van de participanten net voor het project 2017-2018 volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action	28
Tabel 20: Aantal succesvol beëindigende jaren formeel onderwijs van de participanten	29
Tabel 21: Hoogst behaald diploma van de vader van de participanten.....	30
Tabel 22: Hoogst behaald diploma van de moeder van de participanten	31
Tabel 23: Vergelijking hoogst behaald diploma van de vader en de moeder van de participanten uit de Erasmus+: Youth in Action steekproef met JOP-gegevens	31
Tabel 24: Hoogst behaald diploma van moeder volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action.....	32
Tabel 25: Minderheidsstatuut van de participanten.....	32
Tabel 26: Soort minderheid, volledige steekproef en volgens land van woonst	33
Tabel 27: Thuistaal van de participanten	34
Tabel 28: Moedertaal van de participanten.....	34
Tabel 29: Redenen waarom de participanten vroeger reeds naar het buitenland gingen	36
Tabel 30: Redenen waarom de participanten vroeger reeds naar het buitenland gingen volgens land van woonst	37
Tabel 31: Vroegere participatie aan internationale projecten.....	38
Tabel 32: Soort gelijkaardig project waaraan reeds is deelgenomen volgens land van woonst.....	38
Tabel 33: Soort gelijkaardig project waaraan reeds is deelgenomen volgens Nationaal Agentschap.....	38
Tabel 34: Soort gelijkaardig project waaraan reeds is deelgenomen volgens Nationaal Agentschap.....	39
Tabel 35: Aantal vroegere deelnames aan gelijkaardige projecten	39
Tabel 36: Aantal vroegere deelnames aan gelijkaardige projecten volgens deelactie	40
Tabel 37: Kansarme jongeren/ speciale noden, volledige steekproef (2017-2018 en 2019-2020)	41
Tabel 38: Kansarme jongeren/ speciale noden, volgens land van woonst	41
Tabel 39: Kansarme jongeren/ speciale noden, volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	42
Tabel 40: Kansarme jongeren/ speciale noden, volgens deelactie	42
Tabel 41: Het betalen van de onkosten van het project.....	42
Tabel 42: Relatieve sociale deprivatie participanten	43

Tabel 43: Relatieve sociale deprivatie participanten volgens kansarme jongeren/ speciale noden	44
Tabel 44: Relatieve sociale deprivatie participanten volgens deelactie	44
Tabel 45: Obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving	45
Tabel 46: Obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving volgens kansarme jongeren/ speciale noden	45
Tabel 47: Obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving volgens land van woonst.....	46
Tabel 48: Obstakels van participanten ten aanzien van vier levensdomeinen volgens deelactie	46
Tabel 49: Redenen voor obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving	47
Tabel 50: Top 5 van redenen waarom deelnemers obstakels ervaren ten aanzien van onderwijs, tewerkstelling, participatie en mobiliteit volgens kansarme jongeren/ speciale noden.....	48
Tabel 51: Participatie van kansengroepen onder de participanten volgens projectbegeleiders.....	48
Tabel 52: Redenen waarom toegankelijkheid problematisch is voor participanten volgens projectbegeleiders	48
Tabel 53: Participatie van jeugdwerkers, jeugdbegeleiders of professionelen uit kansengroepen in de begeleiding van het project	49
Tabel 54: Aantal problematische levensdomeinen bij participanten in de Vlaamse steekproef.....	50
Tabel 55: Geslacht van de projectbegeleiders	52
Tabel 56: Geslacht van de projectbegeleiders volgens deelactie	52
Tabel 57: leeftijd van de projectbegeleiders in leeftijdscategorieën	53
Tabel 58: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project	54
Tabel 59: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project volgens Nationaal Agentschap..	54
Tabel 60: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project volgens land van woonst.....	54
Tabel 61: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project volgens deelactie.....	55
Tabel 62: Aantal succesvol beëindigende jaren formeel onderwijs van de projectbegeleiders	55
Tabel 63: Manier van betrokkenheid van de projectbegeleiders bij het project.....	56
Tabel 64: Betrokkenheid volgens land van woonst	56
Tabel 65: Betrokkenheid volgens Nationaal Agentschap.....	57
Tabel 66: Betrokkenheid volgens deelactie	57
Tabel 67: Al dan niet behoren tot een minderheidsgroep bij de projectbegeleiders.....	58
Tabel 68: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten bij de projectbegeleiders	58
Tabel 69: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten volgens land van woonst.....	59
Tabel 70: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	59
Tabel 71: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten bij de projectbegeleiders volgens deelactie.....	60
Tabel 72: De rol van de projectbegeleider in het project	60
Tabel 73: De rol van de projectbegeleider in het project volgens deelactie	61
Tabel 74: Duur van de betrokkenheid van de projectbegeleider in het project.....	61
Tabel 75: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten.....	64
Tabel 76: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten – evolutie 2015-2020.....	64
Tabel 77: Gerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens projectbegeleiders.....	65
Tabel 78: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens deelactie.....	66
Tabel 79: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens land van woonst	67
Tabel 80: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	68
Tabel 81: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	69
Tabel 82: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten.....	70

Tabel 83: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten 2015-2020.	70
Tabel 84: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens land van woonst.....	71
Tabel 85: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens subsidiërend agentschap	72
Tabel 86: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens deelactie.....	72
Tabel 87: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens kansarme jongeren	73
Tabel 88: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten.....	74
Tabel 89: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten 2015-2020.....	74
Tabel 90: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten volgens land van woonst	75
Tabel 91: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap	75
Tabel 92: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van internationale intenties bij participanten volgens deelactie.....	76
Tabel 93: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten volgens al dan niet behorend tot een kansengroep	77
Tabel 94: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten	77
Tabel 95: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten 2015-2020	78
Tabel 96: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten volgens land van woonst.....	78
Tabel 97: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	79
Tabel 98: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van toekomstplannen participanten volgens deelactie ..	80
Tabel 99: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten volgens kansarme jongeren	80
Tabel 100: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten.....	81
Tabel 101: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten – vergelijking 2015-2020	83
Tabel 102: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens land van woonst	84
Tabel 103: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap	85
Tabel 104: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens deelactie.	86
Tabel 105: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens kansarme jongeren	88
Tabel 106: Zelfgerapporteerde kennisverwerving bij participanten.....	89
Tabel 107: Zelfgerapporteerde kennisverwerving bij participanten volgens land van woonst.....	90
Tabel 108: Significante verschillen zelfgerapporteerde kennisverwerving bij participanten volgens deelactie .	91
Tabel 109: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten.....	93
Tabel 110: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten 2015-2020	93
Tabel 111: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten volgens land van woonst.....	94
Tabel 112: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	94
Tabel 113: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten volgens deelactie.....	95
Tabel 114: Zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten – vergelijking 2015-2020	96
Tabel 115: Zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten volgens land van woonst.....	96
Tabel 116: Zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	97
Tabel 117: Verschillen in zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten volgens deelactie.....	98

Tabel 118: Verandering van perceptie van de EU na deelname bij de participanten.....	99
Tabel 119: Verandering van perceptie van de EU na deelname bij de participanten – 2011-2020.....	99
Tabel 120: Verandering van perceptie van de EU na deelname bij de participanten.....	99
Tabel 121: Andere gerapporteerde veranderingen bij participanten volgens projectbegeleiders	100
Tabel 122: Andere gerapporteerde veranderingen bij participanten volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020	101
Tabel 123: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders	104
Tabel 124: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020.....	105
Tabel 125: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders volgens land van woonst.....	105
Tabel 126: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders volgens deelactie	106
Tabel 127: Gerapporteerde effecten op actief burgerschap bij projectbegeleiders	107
Tabel 128: Gerapporteerde effecten op actief burgerschap bij projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020 ..	108
Tabel 129: Gerapporteerde effecten op persoonlijke ontwikkeling, toekomstbeeld en internationale intenties bij projectbegeleiders	109
Tabel 130: Gerapporteerde effecten op persoonlijke ontwikkeling, toekomstplannen en internationale intenties bij projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020	110
Tabel 131: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij projectbegeleiders	112
Tabel 132: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij projectbegeleiders vergelijking 2015-2020	114
Tabel 133: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties volgens land van woonst	117
Tabel 134: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij projectbegeleiders volgens deelactie.....	118
Tabel 135: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders	120
Tabel 136: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020.....	121
Tabel 137: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders naar land van woonst.....	122
Tabel 138: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders naar deelactie	123
Tabel 139: Zelfgerapporteerde effecten op de lokale gemeenschap volgens projectbegeleiders.....	124
Tabel 140: Zelfgerapporteerde effecten op de lokale gemeenschap volgens projectbegeleiders vergelijking 2015-2020	124
Tabel 141: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project	126
Tabel 142: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project – vergelijking 2015-2020.....	127
Tabel 143: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project volgens land van woonst	127
Tabel 144: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.....	128
Tabel 145: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project volgens deelactie	129
Tabel 146: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project naargelang al dan niet behorend tot een kansengroep.....	130
Tabel 147: Motivatie van participanten om deel te nemen aan het project – vergelijking 2015-2020.....	131
Tabel 148: Motivatie van participanten om deel te nemen aan het project volgens land van woonst	132
Tabel 149: Motivatie van participanten om deel te nemen aan het project volgens land van woonst	132
Tabel 150: Verschillen in motivatie van participanten volgens deelactie.....	134
Tabel 151: Manieren waarop projectbegeleiders betrokken zijn in het project- vergelijking 2015-2020.....	135
Tabel 152: Manieren van betrokkenheid - vergelijking projectbegeleiders en participanten	136
Tabel 153: Manieren waarop projectbegeleiders betrokken zijn in het project volgens land van woonst.....	137
Tabel 154: Kennis over de financieringsbron bij participanten – vergelijking 2015-2020	137
Tabel 155: Bezit van Youthpass bij participanten over de periode 2015-2020	138

Tabel 156: Bezit van Youthpass bij participanten volgens deelactie	139
Tabel 157: Betrokken in zelfreflectie of zelfevaluatie naar aanleiding van het uitreiken van een Youthpass aan participanten-vergelijking 2015-2020	139
Tabel 158: Gebruik van Youthpass als reflectiemiddel bij participanten volgens deelactie	140
Tabel 159: Verhoogd bewustzijn van competenties als gevolg van reflectie – vergelijking 2015-2020	140
Tabel 160: Gebruik van Youthpass – vergelijking 2015-2020	141
Tabel 161: Helpt Youthpass in het vinden van een job of een stageplaats?.....	141
Tabel 162: Gebruik van Youthpass volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2016 en 2017-2018	142
Tabel 163: Informatie over Youthpass volgens projectbegeleiders.....	143
Tabel 164: Informatie over Youthpass volgens projectbegeleiders- vergelijking 2017-2018 en 2015-2016	143
Tabel 165: Uitreiking van Youthpass volgens participanten en projectbegeleiders	144
Tabel 166: Thema waarrond het project vooral gewerkt heeft volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020	145
Tabel 167: Thema waarrond het project gewerkt heeft volgens projectbegeleiders van diverse deelacties	148
Tabel 168: Projectdoelstellingen volgens projectbegeleiders	150
Tabel 169: Projectdoelstellingen volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020	151
Tabel 170: Aanvraag en beheer van het project (enkel aanvragende organisaties).....	154
Tabel 171: Voorbereiding van het project	155
Tabel 172: Voorbereiding van het project - vergelijking 2017-2020.....	155
Tabel 173: Voorbereiding van het project naargelang deelactie	156
Tabel 174: Ontwikkeling en implementatie van het project.....	157
Tabel 175: Ontwikkeling en implementatie van het project – vergelijking 2015-2020	158
Tabel 176: Taalgebruik in het project	159
Tabel 177: Taalgebruik in het project – vergelijking 2015-2020	160
Tabel 178: Taalgebruik in het project – volgens land van woonst	160
Tabel 179: Significante verschillen in taalgebruik in het project volgens deelactie.....	161
Tabel 180: Taalgebruik in het project – volgens kansarme jongeren	162
Tabel 181: Evaluatie van het project door participanten.....	162
Tabel 182: Evaluatie van het project door participanten – vergelijking 2015- 2020	163
Tabel 183: Evaluatie van het project door participanten naar land van woonst.....	164
Tabel 184: Evaluatie van het project door participanten naar Nationaal Agentschap	164
Tabel 185: Evaluatie van het project door participanten volgens deelactie van het programma	165

OVERZICHT VAN DE FIGUREN

Figuur 1: Boxplot van leeftijd volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action in 2019-2020	18
Figuur 2: Boxplot van gemiddeld aantal jaren formele studie volgens deelactie van Erasmus+: Youth in action 30	
Figuur 3: Verschil in de ontwikkeling van verschillende levensdomeinen tussen participanten en projectbegeleiders	103
Figuur 4: Verschil in persoonlijke ontwikkeling, toekomstbeeld en internationale intenties bij projectbegeleiders en deelnemers	111
Figuur 5: Vergelijking in ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties tussen projectbegeleiders en deelnemers – deel 1.....	115
Figuur 6: Vergelijking in ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties tussen projectbegeleiders en deelnemers – deel 2.....	116
Figuur 7: Vergelijking tussen thema's die aan bod komen in een project volgens projectbegeleiders en thema's waarover participanten iets hebben geleerd in een project	147

1. INLEIDING

1.1. ERASMUS+: YOUTH IN ACTION

Erasmus+: Youth in Action is een programma van de Europese Unie waarlangs projecten in de brede jeugdsector ondersteund worden. De naam Youth in Action staat voor het programma van 2007 tot en met 2013. Sinds 2014 is het programma het jeugdlijk van het Erasmus+-programma, waar ook internationale uitwisselingen in onderwijs en sport, onder vallen. De algemene doelstelling van Erasmus+: Youth in Action is een bijdrage leveren aan het realiseren van de algemene doelstellingen van het nieuwe kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken (2010-2018) (Europese Commissie, 2016).

Erasmus+: Youth in Action wordt ook vernoemd in de nieuwe EU jeugdstrategie 2019-2027 (De Roo, 2018, Europese Unie, 2018). Deze EU-strategie biedt een kader voor de samenwerking met betrekking tot jeugdbeleid tussen de relevante partners (de EU lidstaten, de instellingen van de EU, andere internationale organisaties, nationale en regionale autoriteiten, jeugdleden en organisaties die met jongeren werken). Deze EU-strategie voor jongeren vermeldt uitdrukkelijk Erasmus+: Youth in Action als een bron voor intercultureel leren en het empoweren van vooral jongeren uit kansengroepen.

Naast deze algemene doelstellingen heeft het programma ook enkele specifieke doelstellingen geformuleerd (Europese Commissie, 2016). Deze specifieke doelstellingen zijn:

- Het verhogen van de kerncompetenties en vaardigheden van jongeren
- Het bevorderen van participatie in de democratie in Europa en het actief burgerschap van jongeren
- Het bevorderen van de interculturele dialoog, sociale integratie en solidariteit
- Het verbeteren van de kwaliteit van de jeugdsector door nauwere samenwerking tussen organisaties die zich bezighouden met jeugdzaken
- Het verder ontwikkelen van jeugdbeleid op diverse beleidsniveaus
- Het versterken van de internationale dimensie van de jeugdsector en de bekwaamheid van mensen die met jongeren werken

Het jeugdlijk van Erasmus+ probeert dus sleutelcompetenties van jongeren te bevorderen via niet-formeel en informeel leren. Daarnaast promoot het programma het (Europees) burgerschap van jongeren en stimuleert het de samenwerking in de Europese jeugdsector.

Om deze algemene en specifieke doelstellingen te bereiken, is het Erasmus+-programma opgebouwd rond drie kernacties. Deze drie kernacties bestaan uit:

- het bevorderen van individuele mobiliteit;
- het bevorderen van samenwerking met het oog op innovatie en uitwisseling van goede praktijken;
- het ondersteunen van verdere beleidsontwikkeling.

Kernactie 1 wordt in het jeugdlijk ingevuld in de vorm van mobiliteit van jongeren en jeugdwerkers. Ook het Europees vrijwilligerswerk viel hieronder. Sinds 2018 maakt het Europees vrijwilligerswerk onderdeel uit van het Europees Solidariteitskorps. Kernactie 2 is gericht op het verder opbouwen van de capaciteit van de jeugdsector met het oog op internationale samenwerking en uitwisseling wat kan bijdragen aan de kwaliteitsontwikkeling van de jeugdsector. Kernactie 3 is onder andere gericht op de deelname van jongeren aan internationale bijeenkomsten die gericht zijn op het bevorderen van de dialoog tussen jongeren en beleidsmakers. De EU-EU-jeugddialoog valt onder deze kernactie.

Mobiliteitsprojecten bestaan uit internationale uitwisselingen van jongeren en mensen werkzaam in de jeugdsector. Internationale groepsuitwisselingen zijn projecten tussen minstens twee landen die gericht zijn op ontmoeting en samenwerking gedurende een maximumperiode van 21 dagen. Mobiliteit van jeugdwerkers is dan weer gericht op het versterken van de beroepsontwikkeling van mensen actief in de jeugdsector en dit door deelname

aan internationale seminaries, vormingen, studiebezoeken, ... Deze mobiliteitsprojecten zijn onder andere gericht op persoonlijke ontwikkeling en het bevorderen van maatschappelijke participatie. Ze streven ook de verdere beroepsontwikkeling van werknemers in de jeugdsector na. Andere doelstellingen van dit soort projecten zijn het stimuleren van meertaligheid en interculturele competenties van de deelnemers. Voor de betrokken organisaties beoogt het internationale netwerkvorming en het versterken van de internationale dimensie in de eigen werking zodat ze activiteiten kunnen aanbieden die beter afgesteld zijn op de verwachtingen van jongeren. Ten slotte is het ook gericht op het overbruggen van de afstand tussen formeel en niet-formeel leren, beroepsopleidingen en de arbeidsmarkt Youthpass, een certificaat waarin de verworven competenties in een project worden verduidelijkt, is gericht op het erkennen van de verworven competenties.

Een tweede soort projecten is gericht op het ondersteunen van vernieuwing en de verspreiding van goede praktijken in de jeugdsector. Hieronder vallen onder andere strategische partnerschappen. Dit zijn projecten die tussen 6 en 36 maanden duren. Ze zijn vooral gericht op het bevorderen van de competenties en vaardigheden van mensen actief in de jeugdsector, het stimuleren van sociale integratie en van nieuwe, digitale praktijken, de selectie van kwalitatief hoogstaande medewerkers in de jeugdsector en de erkenning van vaardigheden en kwalificaties van dit personeel. Specifiek voor de jeugdsector ligt de nadruk op het stimuleren van kwalitatief jeugdwerk, het bevorderen van mondigheid en het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Daarnaast zijn er projecten gericht op beleidshervorming. Hieronder kunnen verschillende initiatieven en projecten vallen. Relatief het meest gekend is de EU-EU-jeugdialoog. Dit zijn bijeenkomsten, evenementen, raadplegingen of conferenties waarbij jongeren van 13 tot 30 jaar oud met beleidsmakers discussiëren over thema's die betrekking hebben op de verdere beleidsontwikkeling ten aanzien van jeugdzaken. Het is de bedoeling om zo jongeren een stem te geven in het beleid. Minstens 30 jongeren zijn betrokken in deze projecten, die tussen 3 tot 24 maanden duren.

1.2. HET RAY-NETWERK

Dit rapport is een verslag van een onderzoek dat uitgevoerd is door het RAY netwerk (<http://www.researchyouth.eu/>) en waarvan de dataverzameling plaats vond in november 2018-januari 2019 en mei-juli 2020 (voor zowel deelnemers aan projecten als voor projectbegeleiders). RAY staat voor Research-based Analysis of European Youth Programmes. Het netwerk bestaat sinds 2008 en doet sinds 2009 onderzoek. Het is oorspronkelijk begonnen met 11 leden, maar is intussen uitgegroeid tot een netwerk van 34 Nationale Agentschappen en hun onderzoekspartners: België (zowel Duitstalige Gemeenschap, Franstalige Gemeenschap als Vlaamse Gemeenschap), Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, IJsland, Italië, Kroatië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slowakije, Slovenië, Spanje, de Tsjechische Republiek, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, de Noord Macedonië en Zweden. Een Nationaal Agentschap kan slechts aansluiten bij het netwerk als het over een onderzoekspartner beschikt. Vlaanderen is lid van het netwerk sinds 2011. Voor Vlaanderen maakt JINT vzw en de Hogeschool West-Vlaanderen – Opleiding Sociaal Werk deel uit van dit netwerk. Het netwerk werd tot eind 2020 gecoördineerd door het Oostenrijks Nationaal Agentschap, Interkulturelles Zentrum en haar onderzoekspartner, het Institute of Educational Studies van de Universiteit van Innsbruck en Genesis. Sinds januari 2021 is de coördinatie van het project overgegaan naar het Nationaal Agentschap van Finland.

Het netwerk wil bijdragen tot een geïnformeerd jeugdbeleid door de resultaten van niet-formeel en informeel leren bij jongeren te onderzoeken (Fennes et al., 2011). Het heeft tot doel Erasmus+: Youth in Action te onderbouwen via wetenschappelijk onderzoek. Het monitort hiervoor de impact van het programma op deelnemers, projectbegeleiders, organisaties en de ruimere omgeving van deze organisaties. Het RAY netwerk doet hiertoe zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek.

Het kwantitatief luik krijgt vorm door gebruik te maken van twee meetinstrumenten: een vragenlijst voor deelnemers en één voor projectbegeleiders. Deze twee meetinstrumenten

worden iedere bevestigingsgolf aangeboden in de talen die vertegenwoordigd zijn in het RAY-netwerk, waaronder het Nederlands. In het begin van de online vragenlijst kunnen de respondenten een taal kiezen waarin ze de vragenlijst wensen in te vullen. Het databestand dat de Universiteit van Innsbruck aanlevert, is in het Engels, behalve de antwoorden op de open vragen. Deze antwoorden staan in de taal waarin de vragenlijst is ingevuld. In iedere bevestigingsgolf worden dezelfde twee vragenlijsten afgenomen. Dit zijn de standardsurveys van RAY. In deze vragenlijst komen verschillende aspecten aan bod: competentievorming, persoonlijke ontwikkeling, Europese identiteitsvorming, politieke en sociale attitudes, het gebruik van Youthpass, planning en uitvoering van een project bij de projectbegeleiders, achtergrondvariabelen, ...

Deze bevestigingen resulteren in twee soorten rapporten: transnationale en nationale rapporten. De transnationale rapporten (zie onder andere Fennes et al., 2011; Fennes et al., 2013; Bammer et al., 2017) worden opgemaakt door het Institute of Educational Studies van de Universiteit van Innsbruck en Genesis. Deze rapporten zijn gebaseerd op de transnationale dataset, wat de bundeling is van alle nationale data. De nationale onderzoekspartners zijn dan weer verantwoordelijk voor de nationale rapporten. Voor deze nationale analyses zijn richtlijnen afgesproken op het niveau van het RAY netwerk. Deze richtlijnen zijn niet bindend. Een onderzoeker mag afwijken van deze richtlijnen (bijvoorbeeld door kleine aantallen van de nationale steekproeven kunnen sommige analyses van het transnationaal rapport niet gereproduceerd worden) of mag extra onderzoeksdaden stellen.

Voor dit onderzoek heeft het RAY coordination Office op twee verschillende tijdstippen deelnemers aan projecten gefinancierd door JINT vzw uitgenodigd om te participeren aan de online enquête. Op die manier zijn deelnemers van een heel jaar bereikt. Op 7 november 2019 ging het om 661 deelnemers en op 18 mei 2020 om 564 deelnemers aan projecten. In november 2019 zijn dit deelnemers van projecten die geëindigd zijn tussen 9 maanden en 3 maanden vóór de maand van uitnodiging. In de maand november werden dus deelnemers van projecten die geëindigd zijn tussen 1 februari 2019 en 31 augustus 2019 aangeschreven. In mei-juli 2020 zijn de deelnemers van projecten die liepen vanaf september 2019 tot eind januari 2020 aangeschreven. Het is dus heel belangrijk om voor oog te houden dat alle projecten waarover het gaat in dit rapport beëindigd waren toen de covid-19 pandemie toesloeg in Europa. Grensoverschrijdende leermobiliteitsactiviteiten zijn pas belemmerd geweest vanaf maart 2020.

Voor de projectbegeleiders is een gelijkaardige procedure gevolgd. Op 6 november 2019 zijn 91 projectbegeleiders die een project hebben begeleid gedurende 9 maanden tot 3 maanden voorafgaand aan de uitnodigingsdatum en die gefinancierd zijn vanuit JINT vzw, aangeschreven. Op 15 mei zijn nog eens 156 projectbegeleiders van projecten die liepen van september 2019 tot eind januari 2020, aangeschreven. Omdat de Vlaamse steekproef is samengesteld uit alle deelnemers en projectbegeleiders van alle projecten die JINT vzw heeft gefinancierd, zitten dus niet enkel Vlamingen in deze steekproef. Ook de buitenlandse deelnemers en projectbegeleiders waarmee Vlamingen uitwisselingen hebben opgezet zijn geïnccludeerd. Bovendien vult het RAY coordination Office deze steekproef aan met alle Belgen die deelgenomen hebben aan een project dat gefinancierd is door een ander Nationaal Agentschap en Belgische deelnemers/ projectbegeleiders aan projecten die plaatsgevonden hebben in België. In totaal participeren 33 landen en 35 Nationale Agentschappen in de huidige bevestiging.

1.3. DE VLAAMSE STEEKPROEF

Van de 1218 bereikte deelnemers aan projecten gefinancierd door JINT vzw, hebben er 286 de vragenlijst in voldoende mate ingevuld. Dit is een responsgraad van 23.5% wat vergelijkbaar is met het transnationaal gemiddelde dat op 24.5% ligt. Bij de projectbegeleiders ligt de respons op 20.8%. 50 van de 240 bereikte projectbegeleiders die gefinancierd zijn door JINT vzw hebben de enquête in voldoende mate ingevuld. Dit is beduidend lager dan het transnationaal gemiddelde dat op 29.5% ligt. In 2017-2018 was de respons groter onder zowel deelnemers als projectbegeleiders, maar de huidige respons is vergelijkbaar met die van de golf van 2015-2016.

Tabel 1: Responsgraden bij deelnemers en projectbegeleiders 2015-2020

Responsgraden	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Deelnemers</i>	23.5	27.4	23.5
<i>Projectbegeleiders</i>	23.0	29.2	20.8

Het Ray Coordination Office vult dit databestand aan met Belgische deelnemers van projecten die door een buitenlands agentschap gefinancierd worden en/of die plaatsvinden in België.¹ Een probleem hierbij is dat buitenlandse agentschappen meestal niet bijhouden tot welke gemeenschap deze deelnemers/ projectbegeleiders horen. Ze weten dat deze deelnemers/ projectbegeleiders hun residentie hebben in België, maar niet in welk deel van België. Van slechts zes deelnemers en van geen enkele projectbegeleider is dit geweten. De zes deelnemers van wie het geweten is, zijn opgenomen in de Vlaamse steekproef.

In de vragenlijst is er gepeild naar de regio waarin deze deelnemers wonen. De deelnemers die in het Vlaams Gewest wonen, zijn opgenomen in de Vlaamse steekproef. Voor de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er ook rekening gehouden met de taal waarin ze de enquête hebben ingevuld en de taal die ze thuis spreken². Inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die de enquête in het Nederlands hebben ingevuld, worden gerekend tot de Vlaamse steekproef. Zo kunnen we 7 deelnemers indelen bij de Vlaamse steekproef. De totale Vlaamse steekproef van 2019-2020 voor de deelnemers omvat 317 personen.

Een gelijkaardige procedure is gevolgd voor de projectbegeleiders. De projectbegeleiders die gefinancierd zijn via JINT vzw zijn aangevuld met projectbegeleiders die door een ander Nationaal Agentschap zijn gefinancierd en die in het Vlaams Gewest wonen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de vragenlijst in het Nederlands hebben ingevuld of thuis Nederlands spreken. Uiteindelijk bestaat de steekproef uit 66 projectbegeleiders.

Van de 317 deelnemers wonen er 74 in België (23%). De andere 77% is afkomstig van een ander land. In totaal zijn er deelnemers uit 42 verschillende landen vertegenwoordigd in deze Vlaamse steekproef. De meest voorkomende landen zijn hier Spanje (22), Italië (17), Duitsland (16), Letland (15) en Macedonië en Roemenië (telkens 12 deelnemers). 42 verschillende nationaliteiten zijn aanwezig in de steekproef. Naast de Belgische nationaliteit (51 deelnemers of 16.1%), zijn hier de Spaanse (14), de Italiaanse, de Duitse (27), de Letse en Turkse (telkens 9) en Kroatische, Macedonische, Portugese en Britse (telkens 8) het meest vertegenwoordigd.

26 van de 66 projectbegeleiders (39.4%) wonen in België, 40 van hen zijn inwoner van een ander land (60.6%). Het frequentst worden hier Duitsland en Italië (telkens 6 keer) vermeld, gevolgd door Estland (4 keer vermeld) en Frankrijk en Montenegro (telkens 2 keer vermeld). In het totaal zijn de projectbegeleiders afkomstig uit 18 verschillende landen.

Van de 72 deelnemers die in België woonachtig zijn, wonen er 62 (86.1%) in het Vlaams Gewest en 10 (13.9%) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De vertegenwoordiging van participanten uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is lager dan in de vorige RAY-bevragingen.

¹ Voor mensen die enkel de gegevens voor JINT vzw willen raadplegen, bij diverse analyses is deze opsplitsing gemaakt

² Voor taal hebben we twee variabelen. De eerste variabele is de taal waarin de vragenlijst is ingevuld. Dit is een registratie van alle ingevulde enquêtes. Dat wil zeggen dat we dit weten voor alle deelnemers die de vragenlijst hebben ingevuld. Daarnaast is er in de enquête gevraagd welke thuistaal de deelnemers spreken. Deze vraag komt vrij laat in de enquête en resulteert in meer missings. Er is een grote overeenkomst tussen de taal die thuis gesproken wordt en de taal waarin de enquête is ingevuld. Door deze procedure verliezen we wel een deel van de deelnemers uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Acht van de 29 inwoners van dit gewest (27.6%) kunnen niet ingedeeld worden bij de Vlaamse of Franstalige Gemeenschap omdat ze thuis geen Nederlands of Frans spreken of de vragenlijst niet in het Frans of het Nederlands hebben ingevuld. Het gaat om deelnemers die de vragenlijst in het Engels (4), het Italiaans (2), het Grieks (1) of het Pools (1) hebben ingevuld.

In 2015-2016 bedroeg het percentage inwoners uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 18% en in 2017-2018 23%. In eerdere bevestigingen was de verhouding tussen het Vlaams en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest eerder gelijkaardig aan de huidige verdeling, namelijk 90% tegenover 10%.

Onder de projectbegeleiders in de Vlaamse steekproef zijn er 26 van de 66 van wie we weten dat ze in België wonen. 14 van hen wonen in het Vlaams Gewest (53%), twaalf van hen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (46%).

De meeste participanten, namelijk 191 van de 317 (60.2%), hebben deelgenomen aan een project dat plaats vond in België. Populaire buitenlandse bestemmingen onder participanten zijn Spanje (39), Macedonië (14), Servië en Letland (telkens 9). In totaal hebben de participanten deelgenomen aan projecten die plaats vonden in 28 verschillende landen. Vergelijken met de steekproef van 2015-2016 neemt een kleiner aandeel deelnemers deel aan een project in België (namelijk 68%), maar vergeleken met de steekproef uit 2017-2018 meer, toen 43% deelnam aan een project in België.

Onder de projectbegeleiders hebben 34 van de 66 projectbegeleiders (51%) deelgenomen aan een project dat plaats vond in België. De andere 41 projectbegeleiders (49%) hebben deelgenomen aan een project in het buitenland. Ook hier is het percentage projectbegeleiders dat aan een project in België heeft deelgenomen lager dan in 2015-2016 (68%), maar gelijkaardig aan 2017-2018 (47%). Vaak vernoemde buitenlandse bestemmingen zijn Spanje (7), Polen (4 keer) en Frankrijk (3 keer). In het totaal zijn de projectbegeleiders betrokken geweest in projecten die plaats vonden in 20 verschillende landen.

Erasmus+: Youth in action bestaat uit verschillende deelacties. Het meest populair onder de deelnemers in 2019-2020 is mobiliteit van jeugdwerkers. Bijna vier op tien van de bereikte deelnemers hebben aan deze deelactie van het Erasmus+: Youth in Action programma deelgenomen. Meer dan één op vier deelnemers die de vragenlijst hebben ingevuld, heeft deelgenomen aan een groepsuitwisseling en een ongeveer even grote groep heeft deelgenomen aan een TCA/NET activiteit. 20 deelnemers hebben deelgenomen aan een EVS/ECS-project. Deelname aan de EU-jeugddialoog komt het minst voor, namelijk 6%.

Vergeleken met de vorige bevestigingen zijn er enkele opmerkelijke verschuivingen. Het voornaamste verschil met de twee vorige bevestigingen, is de grotere participatie van de bereikte deelnemers aan TCA/NET activiteiten. In de huidige golf is dit bijna één op vier deelnemers, terwijl dit slechts 8% was in 2017-2018 en nauwelijks één procent in de allereerste golf van het huidige programma. Dit gaat vooral ten koste van de deelname aan groepsuitwisselingsprojecten. Eén op vier van de huidige bereikte deelnemers neemt deel aan dit soort projecten, terwijl dit meer dan 40% was in 2015-2016 en zelfs meer dan 60 % in 2017-2018. De deelname aan mobiliteit van jeugdwerkers ligt beduidend hoger dan in 2017-2018, maar lager dan in 2015-2016. De deelname aan de EU-EU-jeugddialoog en EVS/ECS is eerder stabiel over de drie bevestigingen.

Tabel 2: Participatie aan deelacties van Erasmus+: Youth in Action door participanten en projectbegeleiders

Deelactie	Deelnemers						Projectbegeleiders					
	2015-2016 (N=418)		2017-2018 (N=603)		2019-2020 (N=316)		2015-2016 (N=93)		2017-2018 (N=186)		2019-2020 (N=52)	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
TCA/NET	6	1.3	48	8.0	77	24.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Groepsuitwisselingsprojecten	198	42.2	380	63.0	84	26.5	59	63.4	114	61.3	43	65.2
Mobiliteit van jeugdwerkers	219	46.7	78	12.9	118	37.2	31	33.3	15	8.1	7	10.6

EU-jeugdialoog	27	5.8	60	10.0	18	5.7	2	2.2	24	12.9	0	0.0
EVS/ECS	19	4.1	37	6.1	20	6.3	1	1.1	33	17.7	16	24.2

Onder de projectbegeleiders zien we dat ongeveer twee derde betrokken is in een groepsuitwisselingsproject. Dit is vrij stabiel over de tijd. Dit kan niet gezegd worden van EVS/ECS-projecten. Bijna één op vier van de projectbegeleiders begeleidt een EVS/ECS-project in 2019-2020. Dat is aanzienlijk meer dan in de vorige twee golven. Dit gaat vooral ten koste van de begeleiders actief in mobiliteit van jeugdwerkers. Deze daalt over de tijd, maar deze daling deed zich al voor in 2017-2018.

2. PROFIEL VAN DE PARTICIPANTEN

Eén van de doelstellingen van dit onderzoek is een beeld krijgen van deelnemers aan een Erasmus+: Youth in Action project. Daarom volgt in eerste instantie een profielanalyse van de deelnemers aan deze projecten. Het is bovendien de bedoeling van het programma sociale inclusie te bevorderen door kansengroepen te bereiken. Daarom wordt nagegaan in welke mate deze groepen worden bereikt. De profielanalyse is gebaseerd op deelnemers die deelnamen aan de bevraging. Dit profiel komt niet altijd overeen met dat van de totale groep deelnemers aan Erasmus+: Youth in Action-projecten. Op bepaalde gebieden (zoals onderwijsniveau, de mate waarin de deelnemers met allerlei problemen worden geconfronteerd, ...) is het wel de enige bron van informatie die er bestaat over de deelnemers.

2.1. GESLACHT EN LEEFTIJD

De meerderheid van de deelnemers aan het onderzoek is vrouw: 60% van de participanten. Vier respondenten duiden de antwoordmogelijkheid 'andere' aan, wat goed is voor 1.4% van de participanten. Deze resultaten verschillen nauwelijks van de twee vorige bevestigingen.

Tabel 3: Geslacht van de participanten

Geslacht	2015-2016 (N=468)		2017-2018 (N=600)		2018-2019 (N=315)	
	N	%	N	%	N	%
Vrouw	287	61.3	366	61.0	190	60.3
Man	178	38.0	231	38.5	121	38.4
Ander	3	0.6	3	0.5	4	1.3

Dit wil echter niet zeggen dat er noodzakelijk meer vrouwen dan mannen deelnemen aan Erasmus+: Youth in Action-projecten. Eerder onderzoek toont aan dat de deelname aan deze projecten gelijk verdeeld is over mannen en vrouwen (Stevens, 2015a, Stevens, 2017). Het feit dat er meer vrouwen in de steekproef zitten, is waarschijnlijk eerder het gevolg van de ongelijke deelname aan onderzoek door mannen en vrouwen.

Tabel 4: Leeftijd van de participanten

Leeftijdscategorie	2015-2016 (N=468)		2017-2018 (N=600)		2019-2020 (N=317)	
	N	%	N	%	N	%
0 tot en met 14 jaar	9	1.9	3	0.5	2	0.6
15 tot en met 17 jaar	68	14.5	100	16.6	21	6.6
18 tot en met 25 jaar	205	43.8	354	58.7	139	43.8
26 jaar en ouder	186	39.7	146	24.2	155	48.9

De leeftijd van de participanten varieert tussen 13 en 65 jaar oud. De gemiddelde leeftijd van de deelnemers aan de huidige bevraging is hoger dan in de twee voorgaande bevestigingen. De gemiddelde leeftijd is nu 28 jaar. In 2015-2016 was dit 26 jaar en in 2017-2018 slechts 22.7 jaar. Dit is ook hoger dan in de onderzoeken uit de periode 2011-2013, waar de gemiddelde leeftijd 23 jaar bedroeg (Stevens, 2015b). 50% van deze steekproef is jonger dan 25 jaar oud (in 2015-2016 23 jaar, in 2017-2018 21 jaar). De meest voorkomende leeftijd is 19 jaar (in 2015-2017 17 jaar en in 2017-2018 18 jaar).

Indien we leeftijdscategorieën bekijken, dan is de grootste groep deelnemers aan de enquête ouder dan 25 jaar. Bijna de helft van de deelnemers behoort tot deze leeftijdsgroep. Het is voor de eerste keer dat er in de Vlaamse steekproef meer deelnemers van deze leeftijdscategorie vertegenwoordigd zijn dan de leeftijdscategorie van 18 tot 25 jaar oud. Meer dan vier op de tien deelnemers behoren tot deze laatste leeftijdsgroep, wat vergelijkbaar is met 2015-2016, maar opvallend minder dan in 2017-2018. Dit wil zeggen dat het percentage jongere deelnemers (min achttienjarigen) in de huidige bevraging beduidend lager ligt dan in de vorige bevestigingen. Waar in de twee vorige bevestigingen 16% van de bereikte deelnemers jonger was dan 18 jaar, is dit nu slechts 7%. De hogere gemiddelde leeftijd en het groter aandeel aan +25-jarigen kan toegeschreven worden aan de hogere vertegenwoordiging van TCA/NET-deelnemers en de lagere deelname aan groepsuitwisselingsprojecten in de huidige steekproef.

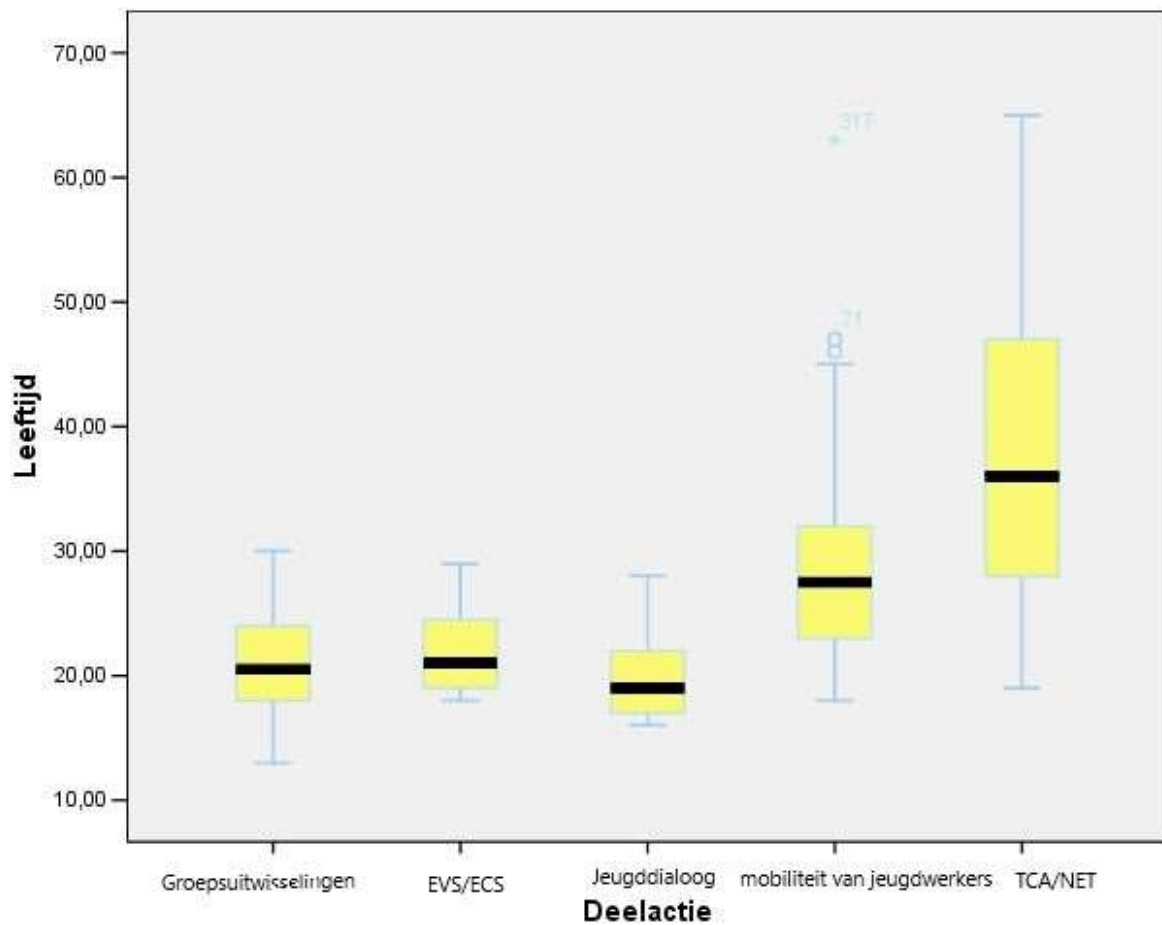
Tabel 5: Gemiddelde leeftijd van de participanten volgens deelactie

Gemiddelde leeftijd	2015-2016	2017-2018	2019-2020
Groepsuitwisselingen	20.4	20.4	21.0
EVS/ECS	22.7	24.2	21.9
EU-jeugddialoog	22.5	21.4	19.7
Mobiliteit van jeugdwerkers	31.5	26.5	28.6
TCA/NET	37.0	34.7	38.7

De jongste groep deelnemers zijn de deelnemers aan de EU-jeugddialoog, groepsuitwisselingen en EVS/ECS. Ook in de vorige bevestigingen was dit zo, alleen is nu de gemiddelde leeftijd van deelnemers aan EVS/ECS en de EU-jeugddialoog lager dan in 2015-2016 en in 2017-2018. De deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers zijn gemiddeld 28.6 jaar oud, wat iets ouder is dan in 2017-2018 maar jonger dan in 2015-2016. De oudste groep deelnemers zijn deelnemers aan TCA/NET activiteiten. De gemiddelde leeftijd van deze groep is 38.7 jaar wat hoger is in vergelijking met de gemiddelde leeftijd van deze groep in de twee vorige bevestigingen.

Onderstaande boxplot toont aan dat de variatie in leeftijd van de deelnemers het grootst is onder de TCA/NET-deelnemers en de deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers. Bovendien wordt de gemiddelde leeftijd van deze laatste groep omhooggetrokken door enkele uitbijters (outliers) die 45 jaar en ouder zijn.

Figuur 1: Boxplot van leeftijd volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action in 2019-2020

Waar in vorige bevestigingen deelnemers aan projecten gesubsidieerd door JINT vzw gemiddeld iets jonger waren dan deelnemers aan projecten gesubsidieerd door andere Nationale Agentschappen, is dit in de huidige bevestiging net het omgekeerde. Hetzelfde wordt vastgesteld met betrekking tot het land waar de deelnemers wonen. In de twee vorige bevestigingen waren de deelnemers die woonden in België gemiddeld ouder dan deelnemers die in een ander land woonden. Nu zijn de deelnemers die in België wonen iets jonger.

Tabel 6: Gemiddelde leeftijd van de participanten volgens Nationaal Agentschap en land van woonplaats

Gemiddelde leeftijd	2015-2016	2017-2018	2019-2020
JINT vzw	26.3	22.5	28.4
Ander Nationaal Agentschap	29.5	23.7	26.0
Woonplaats in België	27.3	23.7	26.4
Woonplaats in een ander land	25.5	22.0	28.6

2.2. WOONPLAATS

Iets meer dan de helft van de participanten woont in een grootstad of een stad. Dit is vergelijkbaar met de twee voorgaande bevestigingen. Onder deze stedelijke gebieden vallen de grote Vlaamse steden zoals Brussel, Antwerpen, Gent, Brugge en Leuven.

Tabel 7: Woonplaats van de participanten

Woonplaats	2015-2016 (N=420)		2017-2018 (N=530)		2019-2020 (N=282)	
	N	%	N	%	N	%
Een grootstedelijk gebied (meer dan 500.000 inwoners)	130	31.0	151	28.5	80	28.4
Een stedelijk gebied (100.00 tot 500.000 inwoners)	108	25.7	121	22.8	63	22.3
Een voorstad van een stedelijk of grootstedelijk gebied	29	6.9	21	4.0	18	6.4
Een tussengebied (meer dan 25.000 maar minder dan 100.000 inwoners)	55	13.1	77	14.5	48	17.0
Een kleine stad (5.000 tot 25.000 inwoners)	47	11.2	86	16.2	43	15.2
Een landelijk gebied dicht bij een stedelijk of grootstedelijk gebied (minder dan 5000 inwoners, maar binnen 45 minuten reizen naar een stad met meer dan 100.000 inwoners)	38	9.0	52	9.8	15	5.3
Een landelijk gebied (minder dan 5.000 inwoners en meer dan 45 minuten reizen naar een stad met meer dan 100.000 inwoners)	13	3.1	22	4.2	15	5.3

Naar gewest zien we dat 4 van de 9 inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (44%) stellen dat ze in een grootstedelijk gebied wonen, 2 van de 9 (22%) in een stedelijk gebied³ en 2 van de 9 (22%) in een voorstad van een stedelijk gebied. Opvallend is dat één inwoner van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stelt in een kleine stad te wonen⁴.

In het Vlaams gewest woont slechts 17% (9 van de 52) in een grootstad. Enkel Antwerpen voldoet hierbij aan de vooropgestelde definitie van een stad met meer dan 500.000 inwoners. In de totale bevolking van het Vlaams gewest is Antwerpen goed voor 8% van de totale bevolking. Een kwart van de deelnemers in de steekproef van 2019-2020 die in het Vlaams Gewest wonen (13 van de 52), woont in een stedelijk gebied (dat wil zeggen Gent, Brugge of Leuven). Deze drie steden zijn goed voor 7% van de totale bevolking van het Vlaams Gewest. Eén respondent stelt in een voorstad van een stedelijk gebied te wonen. Eén vierde (14 van 52) van de deelnemers die in het Vlaams Gewest wonen, duidt een tussengebied aan (een gemeente of stad met 25.000 tot 100.000 inwoners). Eén derde (33.5%) van de bevolking van het Vlaams Gewest woont in een gemeente of stad met dit bevol-

³ Het verschil in antwoord kan toegeschreven worden aan hoe Brussel begrepen wordt door de respondenten. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telde op 1 januari 2020 1.218.255 inwoners (Federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken, 2020). Respondenten die het Hoofdstedelijk Gewest als woonplaats beschouwen, zullen zich ingedeeld hebben bij de grootstad. De gemeenten die het Hoofdstedelijk Gewest uitmaken zijn echter nooit gefusioneerd. Drie gemeenten in het Hoofdstedelijk Gewest (namelijk Brussel Stad, Anderlecht en Schaarbeek) tellen meer dan 100.000 inwoners. Inwoners van deze gemeenten, die het gemeentelijk niveau als woonplaats nemen, zullen zich waarschijnlijk ingedeeld hebben bij een stedelijk gebied.

⁴ Enkel Sint-Agatha-Berchem en Koekelberg voldoen aan de vooropgestelde definitie van een gemeente met een inwonersstal tussen 5.000 en 25.000 (Federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken, 2020).

kingsaantal⁵. Zeven op 52 (13%) van de deelnemers die in Vlaanderen wonen, beweren in een kleine stad te wonen. Dit is een gemeente of stad met een bewonersaantal tussen 5 000 en 25 000 inwoners. 48% van de inwoners van het Vlaams gewest woont in dergelijke gemeente of stad. 15% (8 op 52) van de deelnemers in de steekproef van 2019-2020 beweert in een ruraal gebied te wonen. Waarschijnlijk is dit een verkeerde perceptie of hebben mensen onder woonplaats een deelgemeente verstaan, want in Vlaanderen zijn er slechts 12 gemeenten met een bewonersaantal kleiner dan 5000. In het totaal vertegenwoordigen deze gemeenten slechts 0,5% van de bevolking van het Vlaams Gewest.

Tussen inwoners van België en andere landen zijn er in de steekproef van 2019-2020 niet zo veel uitgesproken verschillen. 58% van de inwoners van een ander land leeft in een grootstad, stedelijk gebied of een voorstad van zo een gebied tegenover 51% van de Belgische inwoners. Een iets hoger percentage Inwoners van België (22%) leeft in een tussengebied in vergelijking met niet-inwoners van België (15%). Een ongeveer even groot aandeel van Belgische inwoners en inwoners van andere landen leeft in een kleine stad (respectievelijk 13% en 16%) en iets meer inwoners van België (14%) leeft in een ruraal gebied in vergelijking met inwoners van andere landen (9%).

2.3. OPLEIDING

Iets minder dan de helft van de deelnemers (45.7%) volgde minstens drie maanden onderwijs of een training gedurende de twaalf maanden die voorafgingen aan het project. Dit is opvallend minder dan in de steekproef van 2017-2018, toen twee derden van de deelnemers (66.3%) minstens drie maanden een opleiding of één of andere vorming volgden.

De helft van de deelnemers die minstens drie maanden onderwijs of een opleiding volgden, is student in het hoger onderwijs (50.3%) en bijna een derde volgt les in het secundair onderwijs. De schoolgaande jeugd is hierdoor goed voor 37.5%. Dat is opmerkelijk lager dan in vorige bevestigingen waar het percentage scholieren en studenten schommelde tussen de 60 en 65%. Zelfs in 2013, toen dit percentage ook lager lag, was dit percentage nog steeds 50%. Een ander verschil is dat er meer studenten dan scholieren zijn. Enkel in de steekproef van 2015-2016 was dit anders.

Het percentage studenten in de huidige bevestiging ligt tussen die waargenomen in de 2015-2016 golf en dat van de 2017-2018 golf. Het percentage scholieren ligt in de huidige bevestiging wel beduidend lager dan in de twee vorige golven. In de huidige bevestiging ligt het percentage deelnemers dat minstens drie maanden een stage volgde of een ander type van training aanzienlijk hoger dan in de twee voorafgaande bevestigingen. Eén op vijf deelnemers heeft een ander type opleiding, die minstens drie maanden duurde, gevolgd in de twaalf maanden die voorafgaan aan de start van het project.

⁵ Het zou ons te ver leiden om al deze gemeenten en steden op te noemen, maar het gaat hier over centrumsteden zoals Hasselt, Genk, Mechelen, Turnhout, Aalst, Oostende, Halle, Sint-Niklaas, Kortrijk, ..., maar ook over grotere gemeenten zoals Evergem, Izegem, Brasschaat, Schoten, Heist-op-den-Berg, Willebroek, Geel, Dilbeek, Grimbergen, Heusden-Zolder, Maaseik, Lanaken, Zottegem, Ronse, Ieper, ... (Federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken, 2018).

Tabel 8: Opleiding of vorming van de participanten net voor het project

Opleiding/ vorming	2015-2016 (N=398/N=279)		2017-2018 (N=329)		2019-2020 (N=162)	
	N	%	N	%	N	% ⁶
Een leerling in het secundair onderwijs	114	28.6/40.9 ⁷	139	42.2	46	31.7
Een student in het hoger onderwijs	131	32.9/47.0	170	54.1	73	50.3
Een leerjongen/Stagiair	8	2.0/2.9	11	3.3	10	6.9
Een andere vorm van opleiding of training	34	8.5/12.2	27	8.2	33	22.8
Niet in opleiding of training	122	30.7	-	-	-	-

Een vergelijking tussen inwoners van België en inwoners van andere landen toont aan dat er in 2019-2020 een groter aandeel secundaire scholieren is onder de Belgische inwoners dan onder de inwoners van andere landen. Ook in 2017-2018 was dit het geval, maar niet in 2015-2016. Onder de inwoners van de andere landen is er dan weer een groter aandeel studenten hoger onderwijs, stagiairs en deelnemers die een andere opleiding volgen.

Tabel 9: Opleiding of vorming van de participanten net voor het project land van woonst – percentages

Opleiding/ vorming	2015-2016 (N=279)		2017-2018 (N=329)		2019-2020 (N=162)	
	Ander land (N=198)	België (N=81)	Ander land (N=204)	België (N=125)	Ander land (N=112)	België (N=33)
Een leerling in het secundair onderwijs	39.0	44.4	36.3	52.0	25.0	54.5
Een student in het hoger onderwijs	46.5	48.1	59.3	45.6	54.4	36.4
Een leerjongen/ Stagiair	3.0	2.5	4.9	0.8	8.9	0.0
Een andere vorm van opleiding of training	13.1	9.9	10.8	4.0	25.9	12.1

Het opleidingsprofiel van de deelnemers aan de verschillende deelacties van Erasmus+ Youth in action varieert heel sterk. Zo studeert slechts 21% van de deelnemers aan TCA/NET activiteiten en 79% van hen heeft hun schoolcarrière reeds achter de rug. Onder deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers zit nog 40% op de schoolbanken (in 2017-2018 was dit nog 52%). Bij EVS/ECS-deelnemers is 45% nog student en 55% niet meer. Onder de deelnemers aan groepsuitwisselingen is 68% nog leerling of student en bij de deelnemers aan de EU-jeugddialog is dit zelfs 83%.

⁶ De percentages in deze tabel tellen hoger op dan 100% omdat meerdere antwoorden mogelijk waren.

⁷ Het tweede cijfer in deze kolom wijst op het percentage deelnemers zonder de antwoordmogelijkheid 'niet in opleiding of in training'.

Tabel 10: Opleiding of vorming van de participanten net voor het project volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action – percentages (N=145)

Opleiding/ vorming	TCA/NET (N=16)	Groeps- uitwisseling (N=57)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=48)	EU- jeugd- dialogoog (N=15)	EVS/E CS (N=9)
Een leerling in het secundair onderwijs	6.3	49.1	6.3	53.3	66.7
Een student in het hoger onderwijs	68.8	38.6	70.8	33.3	11.1
Een leerjongen/ Stagiair	12.5	5.3	6.3	6.7	11.1
Een andere vorm van opleiding of training	50.0	11.1	29.2	13.3	11.1

Ook de verdeling tussen leerlingen en studenten verschilt naargelang deelactie. Zo goed als alle nog schoollopende deelnemers aan TCA/NET activiteiten, zijn student. Onder de schoolgaande deelnemers aan groepsuitwisselingen, een EVS/ECS of een EU-jeugddialogoog zijn er vooral scholieren, terwijl de meerderheid van de schoolgaande deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers, student is. Opvallend is dat heel wat deelnemers aan TCA/NET activiteiten en groepsuitwisselingen aangeven dat ze een studie hoger onderwijs combineren met een andere vorm van opleiding of training.

Onder de deelnemers aan projecten die gefinancierd zijn door JINT vzw en andere Nationale Agentschappen zijn er deze keer opvallende verschillen. Meer dan de helft van de deelnemers aan een JINT-project (51.6%) is een student, tegenover 42.1% van de deelnemers aan een project gefinancierd via een ander Nationaal Agentschap. Bij deze laatste projecten zijn er dan weer meer scholieren (52.6%) dan in projecten van JINT vzw (28.6%). Bij projecten gesubsidieerd via JINT vzw zijn er meer stagiairs (7.9% JINT vzw /0% ander NA) en deelnemers die een andere opleiding volgen (24.6% JINT vzw/ 10.5% ander NA). In de vorige bevragingen werd dit verschil niet waargenomen.

2.4. BEROEP

Op de vraag naar het beroep⁸, stelt 45% dat ze onderwijs of een training volgde minstens drie maanden in het jaar voorafgaand aan het project. Van de participanten die niet langer studeren, is het overgrote deel voltijds tewerkgesteld. Eén op drie (34.1%) van de deelnemers werkt voltijds. Dit is één van de hoogste waargenomen graden van voltijdse tewerkstelling in de Vlaamse steekproeven sinds de eerste deelname in 2011. Normaal schommelt de voltijdse tewerkstelling in vorige bevragingen bij de deelnemers rond 25%. De graad van deeltijdse tewerkstelling (12%) is vergelijkbaar met het hoogst waargenomen percentage over alle steekproeven heen, namelijk die uit 2013: 13% deeltijdse tewerkstelling. Het percentage zelfstandigen is in deze bevraging (6%) gelijkaardig aan die van de twee vorige golfen. Twintig van de bereikte participanten, die deelnamen aan de bevraging, zijn werkloos. Dat is 6.3% en ook dit is vergelijkbaar met de vorige steekproeven. Deelnemers die werkloos zijn, zijn dit minstens al voor drie maanden. Gemiddeld zijn deze deelnemers bijna negen maanden werkloos. Acht van de 18 (44.4%) zijn minstens al twaalf maanden werkloos. Dit is vergelijkbaar met de resultaten uit de twee vorige bevragingen. Eén op vier participanten doet aan vrijwilligerswerk, wat lager is dan in de vorige golf (maar in die golf werd de hoogste graad aan vrijwilligerswerk ooit in de Vlaamse steekproef waargenomen), maar gelijk aan de mate van vrijwilligerswerk in 2015-2016. Hetzelfde geldt voor het percentage stagiairs in de huidige bevraging. Dit percentage is lager dan in 2017-2018, maar verge-

⁸ In de vragenlijst is dit een multiple response vraag waar ook de categorie vrijwilligerswerk kon worden aange-
stipt.

lijikbaar met dat van 2015-2016. Het percentage deelnemers dat een stage deed, is in de huidige bevraging dubbel zo hoog als in de vorige steekproef van 2015-2016. Het aandeel deelnemers dat geen betaald werk verricht, maar bijvoorbeeld zorg draagt of huishoudelijk werk doet, is dan wel weer vergelijkbaar met die uit de bevraging van 2017-2018.

Tabel 11: Beroep van de participanten net voor het project

Beroep	2015-2016 (N=386)		2017-2018 (N=501)		2019-2020 (N=317)	
	N	%	N	%	N	% ⁹
<i>Nog steeds in het onderwijs of vorming</i>	209	54.1	332	66.3	145	45.7
<i>Voltijds tewerkgesteld</i>	126	32.6	98	19.6	108	34.1
<i>Deeltijds tewerkgesteld</i>	49	12.7	88	17.6	38	12.0
<i>Zelfstandige</i>	30	7.8	30	6.0	19	6.0
<i>Werkloos</i>	25	6.5	30	6.0	20	6.3
<i>Vrijwilliger</i>	95	24.6	148	29.5	76	24.0
<i>Stagiair</i>	21	5.4	51	10.2	25	7.9
<i>Niet in betaald werk/ huishouden</i>	11	2.8	27	5.4	18	5.7

Zowel onder de inwoners van België als de andere landen is iets minder dan de helft van de bereikte deelnemers nog student. Er zijn iets meer studerende onder de Belgen dan de ingezetenen van andere landen. Het percentage voltijds tewerkgestelden is iets hoger onder de inwoners van andere landen (41%) dan bij inwoners van België (32%). De graad van voltijdse tewerkstelling bij Belgische ingezetenen ligt op het niveau van vorige bevestigingen waar deze telkens tussen 20% en 30% schommelde.

Zoals gebruikelijk, ligt de graad van deeltijdse tewerkstelling en de graad van zelfstandige tewerkstelling hoger onder inwoners van andere landen dan onder inwoners van België. Bij beide groepen zien we een kleine daling van de deeltijdse tewerkstellingsgraad vergeleken met twee jaar terug. Daarmee zitten we opnieuw op het niveau dat werd waargenomen in de 2015-2016 bevraging. De mate van zelfstandige tewerkstelling daalt dan weer iets onder de inwoners van België, maar stijgt bij de inwoners van andere landen. De mate van zelfstandig werken bij inwoners van België daalt systematisch over de periode 2015-2020. Net zoals in de twee vorige bevestigingen, ligt het percentage vrijwilligers hoger bij de inwoners van andere landen dan onder Belgische inwoners, maar nu is het verschil minder uitgesproken. Voor 2015 waren deze percentages altijd in dezelfde grootteorde. Het aandeel stagiairs is traditioneel hoger onder de inwoners van andere landen vergeleken met dit aandeel onder Belgische inwoners. In de vorige twee bevestigingen was het aandeel werklozen hoger onder de inwoners van België dan onder de inwoners van andere landen. In de huidige bevraging is dit net het omgekeerde. Het percentage deelnemers dat geen betaald werk uitvoert, is – net zoals in de bevraging van 2017-2018 – beduidend hoger onder de inwoners van andere landen dan onder de inwoners van België.

⁹ De percentages in deze tabel tellen hoger op dan 100% omdat meerdere antwoorden mogelijk waren.

Tabel 12: Beroep van de participanten net voor het project volgens land van woonst - percentages

Beroep	2015-2016 (N=386)		2017-2018 (N=501)		2019-2020 (N=276)	
	Ander land (N=234)	België (N=152)	Ander land (N=309)	België (N=192)	Ander land (N=215)	België (N=61)
<i>Nog steeds in het onderwijs of vorming</i>	58.4	47.4	66.7	65.6	44.9	47.1
<i>Voltijds tewerkgesteld</i>	26.1	42.8	17.8	22.4	40.9	32.8
<i>Deeltijds tewerkgesteld</i>	15.0	9.0	21.4	11.5	15.3	8.2
<i>Zelfstandige</i>	9.6	4.8	7.4	3.6	8.4	1.6
<i>Werkloos</i>	5.6	7.9	5.5	6.8	7.9	4.9
<i>Vrijwilliger</i>	27.4	20.4	33.0	24.0	27.9	26.2
<i>Stagiair</i>	6.0	4.6	11.3	8.3	9.8	6.6
<i>Niet in betaald werk/ huishouden</i>	3.4	2.0	7.4	2.1	7.9	1.6

Naar financierend Nationaal Agentschap zien we dat er een hoger percentage studerenden is onder de Belgen die deelnemen aan een project dat gefinancierd wordt door een ander Nationaal Agentschap dan onder de deelnemers gefinancierd door JINT vzw. Ook in 2017-2018 was dat het geval, maar niet in 2015-2016.

Tabel 13: Beroep van de participanten net voor het project volgens subsidiërend agentschap - percentages

Beroep	2015-2016 (N=386)		2017-2018 (N=501)		2019-2020 (N=276)	
	Ander NA (N=46)	JINT vzw (N=340)	Ander NA (N=60)	JINT vzw (N=441)	Ander NA (N=34)	JINT vzw (N=242)
<i>Nog steeds in onderwijs of vorming</i>	41.3	55.9	73.3	65.3	48.9	44.2
<i>Voltijds tewerkgesteld</i>	56.5	29.4	25.0	18.8	29.4	40.5
<i>Deeltijds tewerkgesteld</i>	2.2	14.1	5.0	19.3	8.8	14.5
<i>Zelfstandige</i>	2.2	8.5	3.3	6.3	2.9	7.4
<i>Werkloos</i>	8.7	6.2	5.0	6.1	5.9	7.4
<i>Vrijwilliger</i>	15.2	25.9	31.7	29.3	29.4	27.3
<i>Stagiair</i>	0.0	6.2	8.3	10.4	8.8	9.1
<i>Niet in betaald werk/ huishouden</i>	0.0	3.2	3.3	5.7	2.9	7.0

De voltijdse tewerkstelling is hoger onder de deelnemers aan een JINT-project dan onder de Belgische deelnemers van een project gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap. Opvallend is dat het percentage voltijds tewerkgestelden onder de deelnemers aan projecten gefinancierd door JINT vzw bijna even groot is als het aandeel studerenden. De deeltijdse tewerkstelling ligt, zoals gebruikelijk, hoger bij deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw. Het aandeel vrijwilligers lag in 2015-2016 hoger bij de deelnemers uitgezonden via JINT vzw. Sinds 2017-2018 is het aandeel vrijwilligers in beide groepen ver-

gelijkbaar. Het aandeel deelnemers dat geen beroepsbezigheid uitoefent, is zoals in de twee vorige bevestigingen, hoger onder deelnemers aan een project gefinancierd via JINT vzw.

Tabel 14: Beroep volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action – percentages

Beroep	TCA/NET (N=71)	Groepsuitwisseling (N=72)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=101)	EU-jeugd-dialogoog (N=15)	EVS/ECS (N=17)
<i>Nog steeds in onderwijs of vorming</i>	22.5	79.2	47.5	100.0	52.9
<i>Voltijds tewerkgesteld</i>	76.1	12.5	42.6	0.0	11.8
<i>Deeltijds tewerkgesteld</i>	11.3	11.1	17.8	20.0	5.9
<i>Zelfstandige</i>	9.9	4.2	7.9	0.0	5.9
<i>Werkloos</i>	0.0	9.7	8.9	13.3	11.8
<i>Vrijwilliger</i>	15.5	23.6	36.6	26.7	41.2
<i>Stagiair</i>	7.0	9.7	8.9	6.7	17.6
<i>Niet in betaald werk/ huishouden</i>	5.6	8.3	6.9	0.0	5.9

Een opdeling naar deelactie leert dat studerende vooral voorkomen onder de deelnemers aan groepsuitwisselingen en de EU-jeugd-dialogoog. Onder de deelnemers aan een mobiliteit van jeugdwerkers en de EVS/ECS-ers is de groep studerende groter dan de werkende. Voltijdse tewerkstelling komt het vaakst voor bij de deelnemers aan TCA/NET activiteiten. Ook onder de deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers is er een aanzienlijke deel voltijdse tewerkgestelden vertegenwoordigd. Deeltijdse tewerkstelling komt ditmaal het meest voor onder deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers en deelnemers aan de EU-jeugd-dialogoog. Deelnemers in een zelfstandigenstatuut komen relatief het meest voor bij TCA/NET/ mobiliteit van jeugdwerkers. Werkloosheid komt voor bij deelnemers van alle soorten deelacties, maar niet bij de deelnemers aan een TCA/NET. Vrijwilligers worden het vaakst aangetroffen onder deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers en hoe kan het ook anders, onder EVS/ECS-ers. Stagelopen komt in de huidige bevestiging het meest voor onder de deelnemers aan een EVS/ECS-project. Het niet hebben van een betaalde betrekking komt relatief het meest voor bij deelnemers aan een groepsuitwisseling maar niet bij deelnemers aan de EU-jeugd-dialogoog.

2.5. OPLEIDINGSNIVEAU

Het opleidingsniveau van de participanten is hoog. Meer dan de helft van de participanten heeft een hoger diploma en een kwart van de participanten heeft een diploma hoger algemeen secundair onderwijs. Dit is een onderschatting van het werkelijk opleidingsniveau dat deze groep zal bereiken, want meer dan twee op drie van hen is nog bezig met hun opleiding.

Tabel 15: Hoogst behaald diploma van de participanten net voor het project

Hoogst behaald diploma	2015-2016 (N=418)		2017-2018 (N=529)		2019-2020 (N=272)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Lagere school</i>	10	2.4	13	2.5	6	2.2
<i>Lager secundair onderwijs</i>	42	10.0	54	10.2	12	4.4
<i>Hoger technisch secundair onderwijs</i>	9	2.2	17	3.2	7	2.6
<i>Hoger algemeen secundair onderwijs</i>	101	24.2	153	28.9	65	23.9
<i>Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar</i>	14	3.3	18	3.4	11	4.0
<i>HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs</i>	242	57.9	274	51.8	171	62.9

Meer dan zes op tien deelnemers hebben een hogere opleiding. Dit percentage ligt 10% hoger dan in de bevraging van 2017-2018. Het is echter vergelijkbaar met dat van 2015-2016. Dit is hoogstwaarschijnlijk te verklaren door de hogere leeftijd van de deelnemers in deze golf en in de golf van 2015-2016. Door deze hogere leeftijd is er een groter aandeel van de deelnemers afgestudeerd. Het percentage deelnemers met hoogstens een diploma hoger secundair onderwijs ligt op 30%. Dit is opnieuw vergelijkbaar met de gegevens uit 2015-2016, maar lager dan in 2017-2018 (35%). Wat wel verschilt met de bevraging van 2015-2016 is het percentage met een lager diploma (hoogstens diploma lagere school of lager secundair onderwijs). Slechts 6.6% van de deelnemers heeft een lager diploma. In de twee vorige bevestigingen was dit ongeveer het dubbel. Ook in die steekproef was de gemiddelde leeftijd van de deelnemers hoger en had een hoger percentage deelnemers al hun studies afgerond.

Tabel 16: Vergelijking hoogst behaald diploma van de participanten uit de Vlaamse steekproef 2017-2018 met JOP-gegevens – percentages

Hoogst behaald diploma	JOP (2013)	Erasmus+ YiA 2019-2020 (N=47)
<i>Hoogstens lagere school</i>	4.6	8.5
<i>Lager secundair onderwijs</i>	5.4	10.6
<i>Hoger secundair onderwijs</i>	41.6	31.9
<i>Hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs</i>	48.1	48.9

Indien we de gegevens beperken tot participanten die in het Vlaams of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen en tussen 14 en 30 jaar oud zijn, dan kunnen we onze gegevens vergelijken met die uit de Jop-monitor (JOP, 2021a). Deze vergelijking levert toch een ander beeld op. Zo blijken de hoogopgeleiden niet meer oververtegenwoordigd te zijn in dit onderzoek in vergelijking met de steekproef van het Jeugdonderzoeksplatform. Het zijn vooral de middengeschoolden die minder vertegenwoordigd zijn in de steekproef, terwijl de laagopgeleiden (hoogstens lager secundair onderwijs) zelfs dubbel zo veel vertegenwoordigd zijn in de huidige steekproef. Ook in de twee vorige bevestigingen waren laaggeschoolden niet ondervertegenwoordigd. In vorige bevestigingen was het percentage deelnemers met een hoger diploma steevast hoger in de Erasmus+-steekproeven dan in de JOP-steekproef. Een belangrijke verklaring was toen dat het percentage studenten hoger was in de Erasmus+-onderzoeken dan in het JOP-onderzoek. Een aanzienlijk deel van deze studenten heeft reeds een hoger diploma en gaan voor een tweede en zelfs een derde hoger diploma. Ze

hebben dus reeds als hoogste opleidingsniveau een hoger diploma. Dit is nu niet het geval. In de huidige steekproef is 40% van de 14 tot en met 30-jarigen die in Brussel of Vlaanderen wonen, student. Ook in de JOP-monitor uit 2013 is dat het geval.

In de huidige steekproef is het opleidingsniveau van de inwoners van België lager dan dat van de inwoners van andere landen. Bijna 18% van de inwoners van België is laagopgeleid tegenover slechts 3% van de inwoners uit een ander land. Het percentage hoogopgeleiden is dan weer hoger onder de ingezetenen van een ander land (65%) dan onder de inwoners van België (56%). Het zou uit deze gegevens te voorbarig zijn om te concluderen dat in België laagopgeleiden gemakkelijker de weg vinden naar het programma dan in andere landen. Ondanks dat het percentage laagopgeleiden bij de inwoners van België in de huidige bevraging significant hoger is, doet dit zich enkel voor in de huidige golf. In de voorgaande bevragingen is deze verhouding omgedraaid. De ingezetenen van andere landen zijn lager opgeleid dan de inwoners van België. Over de hele periode 2014-2020 is het percentage laagopgeleiden onder inwoners van andere landen (11,4%) vergelijkbaar aan het laagopgeleiden onder ingezetenen van België (11,3%).

Tabel 17: Hoogst behaald diploma van de participanten net voor het project volgens land van woonst – percentages

Hoogst behaald diploma	2015-2016 (N=418)		2017-2018 (N=511)		2019-2020 (N=272)	
	Inwoner van een ander land (N=261)	Inwoner van België (N=157)	Inwoner van een ander land (N=324)	Inwoner van België (N=187)	Inwoner van een ander land (N=210)	Inwoner van België (N=62)
<i>Lagere school</i>	2.3	2.5	1.5	4.3	0.0	9.7
<i>Lager secundair onderwijs</i>	13.0	5.1	12.0	8.0	3.3	8.1
<i>Hoger technisch secundair onderwijs</i>	1.9	2.5	0.9	7.0	2.9	1.6
<i>Hoger algemeen secundair onderwijs</i>	27.2	19.1	30.9	27.8	23.8	24.2
<i>Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar</i>	4.6	1.3	2.5	5.3	5.2	0.0
<i>HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs</i>	51.0	69.4	52.2	47.6	64.8	56.5

Het opleidingsniveau van deelnemers ligt hoog ongeacht het subsidiërende Nationaal Agentschap, hoewel in deze bevraging het percentage hoogopgeleide deelnemers iets hoger is onder de deelnemers die participeren aan een project gesubsidieerd door JINT vzw. Tegelijkertijd is het percentage laaggeschoolden kleiner onder de deelnemers aan een project gefinancierd door JINT vzw vergeleken met de deelnemers die gesubsidieerd worden door een ander Nationaal Agentschap.

De resultaten fluctueren volgens steekproef. Zo was er een groter percentage hoogopgeleiden onder de deelnemers aan een project gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap in 2015-2016. In 2017-2018 was zowel de helft van de deelnemers aan een JINT-project als de helft van de deelnemers aan een project gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap hoogopgeleid en nu is het percentage hoogopgeleiden groter onder de deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw. Opvallend is de geringere parti-

patie van deelnemers met hoogstens een diploma lager secundair onderwijs onder de deelnemers aan projecten gesubsidieerd door JINT vzw en dat gaat vooral ten bate van een hogere participatiegraad onder hoogopgeleide deelnemers aan deze projecten. Een mogelijke verklaring is de hogere gemiddelde leeftijd van de deelnemers aan een project gesubsidieerd door JINT vzw (28.4 jaar tegenover 26 jaar bij de deelnemers aan een project gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap). Deze hogere gemiddelde leeftijd leidt tot een lager percentage leerlingen uit het secundair onderwijs (28% bij deelnemers aan JINT-projecten versus 53% bij deelnemers aan projecten gesubsidieerd door andere Nationale Agentschappen). Het zijn vooral deze leerlingen uit het secundair onderwijs die hoogstens een diploma lagere school hebben.

Tabel 18: Hoogst behaald diploma van de participanten net voor het project volgens subsidiërend agentschap – percentages

Hoogst behaald diploma	2015-2016 (N=418)		2017-2018 (N=511)		2019-2020 (N=272)	
	Ander NA (N=47)	JINT vzw (N=371)	Ander NA (N=59)	JINT vzw (N=452)	Ander NA (N=35)	JINT vzw (N=237)
Lagere school	2.1	2.4	3.4	2.4	0	2.5
Lager secundair onderwijs	4.3	10.8	13.6	10.2	14.3	3.0
Hoger technisch secundair onderwijs	2.1	2.2	5.1	2.9	2.9	2.5
Hoger algemeen secundair onderwijs	19.1	24.8	20.3	31.0	25.7	23.6
Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar	2.1	3.5	6.8	3.1	0.0	4.6
HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs	70.2	56.3	50.8	50.4	57.1	63.7

Lager geschoolden zitten vooral bij de deelnemers aan groepsuitwisselingen en bij de deelnemers aan de EU-jeugddialog. Zoals eerder gemeld, zijn er onder deze deelnemers heel wat scholieren uit het secundair onderwijs. Dit is de meest waarschijnlijke verklaring waarom in deze groep het hoogste aantal jongeren met een lager diploma vertegenwoordigd is. De middengeschoolden zijn dan weer vooral terug te vinden onder de deelnemers aan de EU-jeugddialog en EVS/ECS-projecten. Ook één derde van de deelnemers aan groepsuitwisselingen is (voorlopig) middengeschoold. Het hoogste opleidingsniveau kan teruggevonden worden onder de deelnemers aan TCA/NET, de deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers en in iets mindere mate bij deelnemers aan groepsuitwisselingen.

Tabel 19: Hoogst behaald diploma van de participanten net voor het project 2017-2018 volgens deelactie van Erasmus+ Youth in Action – percentages

Hoogst behaald diploma	TCA/NET (N=65)	Groepsuitwisseling (N=74)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=101)	EU-jeugd-dialog (N=15)	EVS/ECS (N=17)
Lagere school	0.0	8.1	0.0	0.0	0.0
Lager secundair onderwijs	0.0	12.2	1.0	13.3	0.0
Hoger technisch secundair onderwijs	1.5	2.7	4.0	0.0	0.0

Hoger algemeen secundair onderwijs	10.8	27.0	19.8	60.0	52.9
Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar	0.0	4.1	6.9	0.0	5.9
HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs	87.7	45.9	68.3	26.7	41.2

Een tweede indicator voor het opleidingsniveau van de participanten, die nieuw is sinds de bevraging van 2015-2016, is het aantal jaren formeel onderwijs dat de participanten succesvol hebben beëindigd. Dit is een veelgebruikte vraag in internationaal onderzoek en wordt onder andere gebruikt om de Human Development Index te construeren (UNDP, 2021).

Tabel 20: Aantal succesvol beëindigende jaren formeel onderwijs van de participanten

Aantal jaar	2015-2016 (N=346)		2017-2018 (N=494)		2019-2020 (N=269)	
	N	%	N	%	N	%
0	2	0.6	2	0.4	0	0.0
1-6	39	11.2	44	8.9	30	11.2
7-12	79	22.7	127	25.7	38	14.1
13-16	116	33.3	175	35.4	98	36.4
+ 16 jaar	112	32.2	146	29.5	103	38.3

De antwoorden op deze vraag schommelen tussen één jaar formeel onderwijs succesvol voltooid tot 27 jaar, met een gemiddelde van 14.7 jaar formeel onderwijs. Het meest gegeven antwoord is 16 jaar formeel onderwijs (wat neerkomt op een universitair diploma of een diploma van sommige opleidingen in het hoger onderwijs buiten de universiteit).

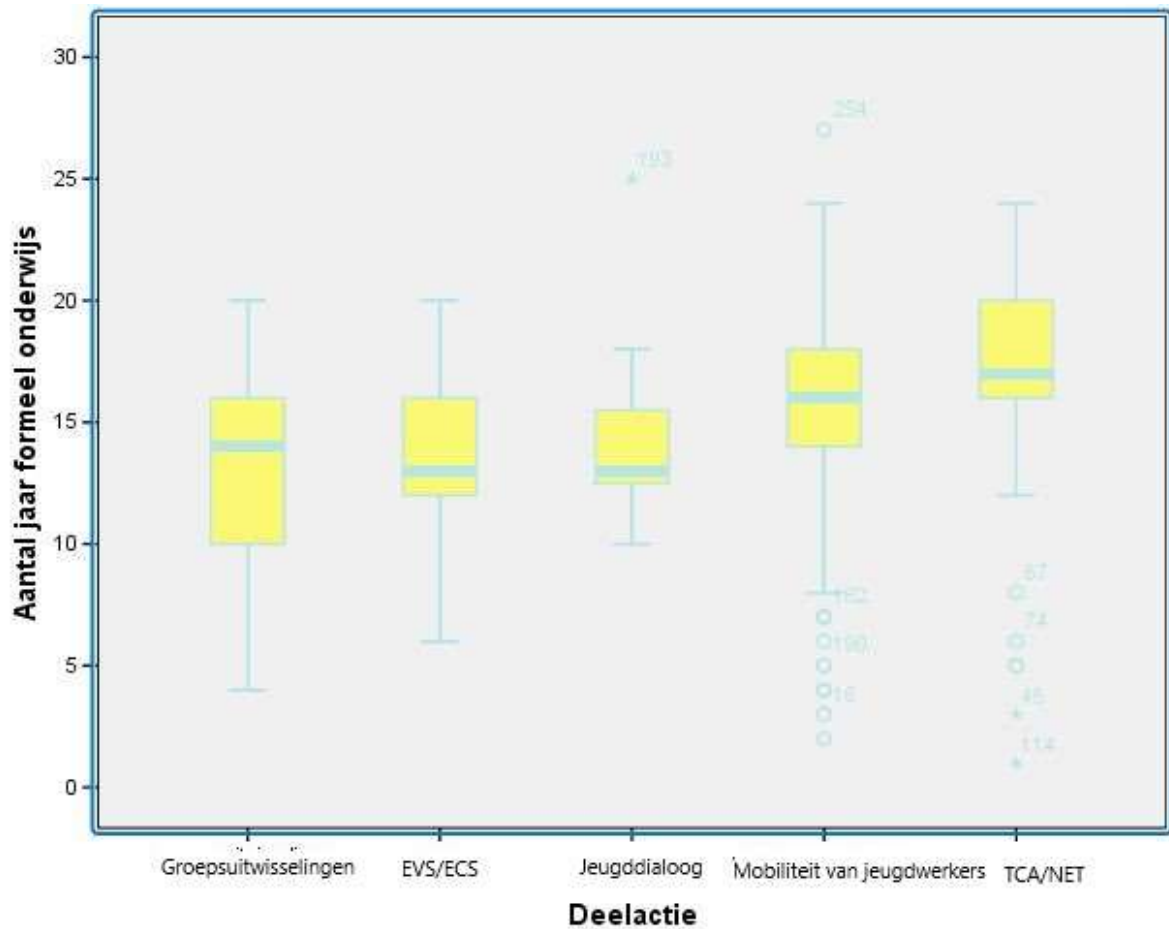
De resultaten op deze vraag leveren een ander beeld op. Zo is er een verdubbeling van het percentage participanten dat het equivalent aantal jaren gestudeerd heeft om een diploma lager onderwijs te behalen (6 jaar). Er zijn dan weer meer middengeschoolden (26.5%) via de vraag naar hoogst behaalde diploma vergeleken met de vraag naar aantal jaren formeel onderwijs gevolgd (14.1%). Het percentage participanten dat nog bezig is met het hoger onderwijs (13 tot en met 16 jaar) is lager dan het percentage bekomen door rechtstreeks te vragen of ze student in het hoger onderwijs zijn, namelijk 36% versus 50%. Het kan natuurlijk zijn dat een deel van de studenten meer dan 16 jaar heeft opgegeven. Deze manier van bevragen suggereert ook dat een aanzienlijk aandeel van de deelnemers langer studeert dan nodig is om één universitair diploma te behalen.

Er zijn nauwelijks verschillen in gemiddeld aantal jaren formeel onderwijs tussen participanten die in België wonen (14.5 jaar) en participanten die niet in België wonen (14.7 jaar). Ook tussen deelnemers uit de steekproef die al dan niet door JINT vzw zijn gesubsidieerd, zijn er nauwelijks verschillen met betrekking tot het gemiddeld aantal jaren formele studies. Bij participanten gesubsidieerd door JINT vzw is dit gemiddelde 14.5 jaar, bij andere agentschappen 15.7 jaar.

Volgens deelactie hebben de deelnemers aan groepsuitwisseling gemiddeld het minst lang formeel onderwijs gevolgd (12.8 jaar), gevolgd door (13.7 jaar). Het gemiddeld aantal jaren formeel onderwijs is ongeveer gelijk voor deelnemers aan projecten binnen de EU-jeugddialog en mobiliteit van jeugdwerkers (respectievelijk 14.4 en 14.9 jaar). Net zoals in de twee vorige bevestigingen hebben de deelnemers aan TCA/NET activiteiten het langst gestudeerd (gemiddeld 16.7 jaar). Dit is in lijn met de vaststellingen met betrekking tot hoogst behaald diploma. In de boxplots (figuur 2) kan echter waargenomen worden dat de grootste spreiding in aantal jaren formeel onderwijs zich voordoet bij deelnemers aan groepsuitwisselingen en mobiliteit van jeugdwerkers. Dit wijst er op dat deze projecten een meer geva-

rieerd publiek bereiken wat scholingsgraad betreft. Bovendien bereiken deze deelacties, maar ook TCA/NET activiteiten, enkele deelnemers die een heel gering aantal jaren formeel onderwijs achter de rug hebben.

Figuur 2: Boxplot van gemiddeld aantal jaren formele studie volgens deelactie van Erasmus+: Youth in action

Het is echter de vraag hoe de participanten deze vraag precies hebben begrepen. Vooral enkele hoge waarden op deze vraag ondergraven er de geldigheid van. Hebben mensen die een jaar overgedaan hebben deze jaren dubbel of enkel geteld? Rekenen mensen cursussen die ze gevolgd hebben in avondonderwijs bij deze jaren? Hebben mensen misschien de jaren kleuteronderwijs in rekening gebracht?

Tabel 21: Hoogst behaald diploma van de vader van de participanten

Hoogst behaald diploma van vader	2015-2016 (N=390)		2017-2018 (N=483)		2019-2020 (N=261)	
	N	%	N	%	N	%
Lagere school	27	6.9	18	3.7	20	7.7
Lager secundair onderwijs	23	5.9	43	8.9	17	6.1
Hoger technisch secundair onderwijs	38	9.7	70	14.5	35	13.4
Hoger algemeen secundair onderwijs	73	18.7	66	13.7	48	18.4
Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar	37	9.5	48	9.9	21	8.0

<i>HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs</i>	192	49.2	238	49.3	120	45.9
--	-----	------	-----	------	-----	------

De helft van de deelnemers komt uit een hoogopgeleid thuismilieu want heeft een vader en/of moeder die een hoger diploma heeft behaald. Eén op zeven van de bereikte participanten is afkomstig uit een gezin waar de vader en/of moeder laagopgeleid is (hoogstens een diploma lager secundair onderwijs). Opnieuw komt dit overeen met voorgaande bevragingen waar ook telkens ongeveer de helft van de deelnemers afkomstig is vanuit een hoogopgeleid thuismilieu en één op acht afkomstig is uit een laagopgeleid thuismilieu. Ten slotte moet nog aangevuld worden dat 4% van de deelnemers het hoogst behaald diploma van vader niet weet en 2% dat van moeder.

Tabel 22: Hoogst behaald diploma van de moeder van de participanten

Hoogst behaald diploma van moeder	2015-2016 (N=390)		2017-2018 (N=483)		2019-2020 (N=257)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Lagere school</i>	25	6.4	21	4.3	16	6.2
<i>Lager secundair onderwijs</i>	28	7.1	39	6.7	21	8.2
<i>Hoger technisch secundair onderwijs</i>	28	7.1	45	9.2	20	7.8
<i>Hoger algemeen secundair onderwijs</i>	72	18.4	74	15.1	51	19.8
<i>Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar</i>	35	8.9	43	8.8	14	5.4
<i>HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs</i>	204	52.0	268	54.7	135	52.5

Opnieuw kunnen we dit vergelijken met JOP-gegevens indien we de analyses beperken tot 14- tot 30-jarigen uit het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (JOP, 2021b). Hieruit blijkt dat jongeren uit hoogopgeleide thuismilieus iets meer vertegenwoordigd zijn in onze steekproef dan in de JOP-steekproef. Jongeren uit laagopgeleide en middenopgeleide thuismilieus zijn dan weer iets ondervertegenwoordigd.

Tabel 23: Vergelijking hoogst behaald diploma van de vader en de moeder van de participanten uit de Erasmus+: Youth in Action steekproef met JOP-gegevens – percentages

Hoogst behaald diploma van ...	Vader		Moeder	
	JOP (2013)	E+ (2019-2020)	JOP (2013)	E+ (2019-2020)
<i>Hoogstens lagere school</i>	6.4	6.7	6.4	2.0
<i>Lager secundair onderwijs</i>	10.4	2.2	7.1	4.0
<i>Hoger secundair onderwijs</i>	42.2	33.3	34.4	26.5
<i>Hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs</i>	40.9	57.7	52.0	67.3

Een uitsplitsing naar deelactie leert dat het hoogopgeleid thuismilieu een kenmerk is voor alle deelnemers, ongeacht de deelactie waaraan ze participeren. Opvallend is wel dat de twee deelacties die het hoogste percentage hoogopgeleide deelnemers kennen (namelijk

TCA/NET en mobiliteit van jeugdwerkers), het laagste percentage deelnemers uit een hoogopgeleid thuismilieu hebben.

Tabel 24: Hoogst behaald diploma van moeder volgens deelactie van Erasmus+: Youth in Action – percentages (N=263)

Hoogst behaald diploma	TCA/NET (N=63)	Groeps- uitwis- seling (N=74)	Mobiliteit van jeugdwer- kers (N=101)	EU- jeugd- dialoog (N=13)	EVS/EC S (N=12)
<i>Lagere school</i>	4.8	5.4	7.9	0.0	8.3
<i>Lager secundair onderwijs</i>	12.7	4.1	7.9	7.7	8.3
<i>Hoger technisch secundair onderwijs</i>	9.5	2.7	9.9	15.4	0.0
<i>Hoger algemeen secundair onderwijs</i>	20.6	20.3	18.8	7.7	25
<i>Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar</i>	6.3	2.7	7.9	0.0	0.0
<i>HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs</i>	46.0	62.2	45.5	53.8	58.3

2.6. MINDERHEIDSSTATUUT

Bijna één op vijf (18.8%) van de deelnemers in de steekproef van 2019-2020 rekt zich tot één of andere minderheid. Dit is vergelijkbaar met het percentage dat waargenomen werd in de 2017-2018 steekproef (17%), wat toen wel de hoogste waarneming ooit was in de Vlaamse steekproeven. In vorige bevragingen schommelde dit percentage tussen 7% (in 2013) en 13% (in 2011 en 2012). Er is geen verschil in de mate waarin er deelnemers zijn die zich tot een minderheid rekenen bij inwoners van België (17.5%) of inwoners van een ander land (19.2%). Bij projecten gefinancierd via JINT vzw rekt 18.2% zich tot een minderheid, bij deelnemers die gesubsidieerd worden via een ander Nationaal Agentschap is dat 22.9%. Enkel onder deelnemers aan EVS/ECS (5%) en aan TCA/NET (11.3%) is er een kleiner percentage deelnemers dat zich tot een minderheid rekt. Tussen de deelnemers aan de andere deelacties rekt ongeveer één op vijf zich tot een minderheid: 22.7% bij de deelnemers aan groepsuitwisselingen, 20% bij de deelnemers aan de EU-jeugddialoog en 23.5% bij de deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers.

Tabel 25: Minderheidsstatuut van de participanten

Behoor je tot een culturele, etnische, religieuze of taalkundige minderheid?	2015-2016 (N=413)		2017-2018 (N=517)		2019-2020 (N=282)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Ja</i>	45	10.9	91	17.6	53	18.8
<i>Neen</i>	368	89.1	426	82.4	229	81.2

Van de 53¹⁰ participanten die zich tot een minderheid rekenen, stelt de grootste groep te behoren tot een etnische en culturele minderheid (25 van de 53, 48.1%). Een derde van hen omschrijft zichzelf als een taalminderheid (18 van de 53, 34.6%) en een bijna even grote groep (16 van de 53, 30.8%) omschrijft zich als iemand die behoort tot een culturele, etnische of een religieuze minderheid die altijd al in dit land gewoond heeft. 15 van deze 53 deelnemers (28.8%) omschrijft zich als iemand met een migratieachtergrond en 9 van de 53 (17.3%) kan zich herkennen in de omschrijving van een eerstegeneratiemigrant. Nog eens vier van deze 53 deelnemers duiden 'een andere minderheid' aan.

Naar land van herkomst toe omschrijven de deelnemers die zich tot een minderheid rekenen en die niet in België wonen zich relatief vaker als een inheemse minderheid. Deelnemers die zich tot een minderheid rekenen en die in België wonen, omschrijven zich relatief vaker als iemand met een migratieachtergrond, een eerstegeneratiemigrant of als een religieuze minderheid. Een gelijkaardige vaststelling werd gedaan in de bevraging van 2017-2018.

Tabel 26: Soort minderheid, volledige steekproef en volgens land van woonst

Behoor je tot een culturele, etnische, religieuze of taalkundige minderheid?	Totale steekproef (N=53)		Inwoners van België (N=11)		Inwoners van een ander land (N=42)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Een culturele, etnische of taalkundige minderheid die altijd al in dit land gewoond heeft</i>	16	30.8	2	18.2	14	33.3
<i>Een etnische of culturele minderheid</i>	25	48.1	5	45.5	20	47.5
<i>Een religieuze minderheid</i>	16	30.8	5	45.5	11	26.2
<i>Een taalkundige minderheid</i>	18	34.6	3	27.3	15	35.7
<i>Eerstegeneratiemigrant</i>	9	17.3	3	27.3	6	14.3
<i>Iemand met een migratieachtergrond</i>	15	28.8	6	54.5	9	21.4
<i>Een andere minderheid</i>	4	7.7	3	27.3	1	2.4

Belgische deelnemers die zich tot een minderheid rekenen en die deelnemen aan een project gefinancierd door een ander agentschap (N=8) beschouwen zich vooral als iemand met een migratieachtergrond (75%) en een religieuze minderheid (50%). Minderheden die deelnemen aan projecten gesubsidieerd via JINT vzw omschrijven zich vooral als een inheemse (33%) en een etnische (47%) minderheid (N=45). Ook dit ligt in het verlengde van de waarnemingen uit 2017-2018.

¹⁰ De aantallen van mensen die zich tot een minderheid rekenen, tellen op tot meer dan 53 omdat meerdere antwoorden konden worden gegeven.

2.7. MOEDERTAAL

Het overgrote deel van de participanten spreekt een officieel erkende taal thuis (88%). Eén op acht spreekt thuis geen officieel erkende taal.

Tabel 27: Thuis taal van de participanten (N= 284)

Thuis taal	Ja	Neen
Is de taal die je hoofdzakelijk thuis spreekt, een officieel erkende taal?	87.7	12.3
Wordt er in je ruimere familie (zoals je grootouders) nog een taal gesproken die geen officieel erkende taal is?	37.2	62.8

Vergeleken met vroegere steekproeven is dit gelijklopend: het percentage participanten dat thuis geen officieel erkende taal spreekt, schommelt tussen 5 en 11%. Daarnaast wordt in 37.2% van de families van de deelnemers nog een andere taal gesproken dan de officieel erkende taal van het land of de regio waarin ze wonen. Dit is vergelijkbaar met de bevraging uit 2017-2018, waarin 35% van de families nog een andere taal spreekt, maar hoger dan in vroeger bevragingen waar het schommelt tussen 21% en 28%.

Hoewel de absolute aantallen aan de kleine kant zijn, kunnen we een verschil zien wat betreft thuistaal tussen het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest spreekt iets meer dan de helft een officieel erkende taal thuis (5 op 9), terwijl dit in het Vlaams Gewest bijna iedereen is (50 op 53, 94%). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt er in de ruimere familie dan weer meer een niet-erkende taal gesproken (5 op 9) in vergelijking met de deelnemers uit het Vlaams Gewest (16 van de 53, 30%).

De bereikte deelnemers spreken samen 42 verschillende talen als moedertaal. Het meest frequent in de Vlaamse steekproef is het Nederlands. Bijna één op vijf participanten (18.3%) spreekt thuis Nederlands. Onder de andere talen zijn vooral die talen sterk vertegenwoordigd van de landen waarmee projecten zijn opgezet. Zo is het Spaans de tweede meest voorkomende moedertaal onder de deelnemers (18), daarna volgen het Italiaans (16), het Engels (14), het Duits (13) en het Grieks en het Lets (telkens 12). Andere talen die door minstens 10 deelnemers worden gesproken zijn het Frans en het Portugees.

Onder de participanten die in het Vlaams Gewest wonen, heeft 85% het Nederlands als moedertaal (44 van de 52). De andere 15% heeft een andere moedertaal. De taal die hier het meest vernoemd wordt, is het Frans (6 op 52). 96% van de inwoners van het Vlaams Gewest spreekt dus één van de drie officiële talen in België. Deelnemers die wonen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben in mindere mate het Nederlands als moedertaal. Slechts vier van de negen (44%) van deze deelnemers spreekt Nederlands als eerste taal. Eén van de negen (11%) deelnemers uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de Vlaamse steekproef is van thuis uit Franstalig. Dat wil zeggen dat slechts de helft van de inwoners uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de Vlaamse steekproef één van de officiële talen van België als moedertaal heeft. In 2015-2016 was dit slechts 36%; in 2017-2018 lag dit percentage op 89%.

Tabel 28: Moedertaal van de participanten (N=278)

Moedertaal	N	%
Albanees	5	1.8
Arabisch	5	1.8

<i>Armeens</i>	1	0.4
<i>Azeri</i>	1	0.4
<i>Bosnisch</i>	1	0.4
<i>Bulgaars</i>	3	1.1
<i>Wit-Russisch</i>	3	1.1
<i>Catalaans</i>	1	0.4
<i>Kroatisch</i>	8	2.9
<i>Tsjechisch</i>	2	0.7
<i>Deens</i>	2	0.7
<i>Nederlands</i>	51	18.3
<i>Engels</i>	14	5.0
<i>Ests</i>	2	0.7
<i>Fins</i>	2	0.7
<i>Frans</i>	10	3.5
<i>Georgisch</i>	2	0.7
<i>Duits</i>	13	4.7
<i>Grieks</i>	12	4.3
<i>Hongaars</i>	6	2.2
<i>IJslands</i>	2	0.7
<i>Italiaans</i>	16	5.8
<i>Lets</i>	12	4.3
<i>Litouws</i>	7	2.5
<i>Maltees</i>	2	0.7
<i>Montenegrijns</i>	2	0.7
<i>Noors</i>	1	0.4
<i>Pools</i>	8	2.9
<i>Portugees</i>	11	4.0
<i>Roemeens</i>	6	2.2
<i>Russisch</i>	6	2.2
<i>Servisch</i>	6	2.2
<i>Slovaaks</i>	3	1.1
<i>Sloveens</i>	3	1.1
<i>Spaans</i>	18	6.5
<i>Zweeds</i>	3	1.1
<i>Turks</i>	7	2.5
<i>Oekraïens</i>	5	1.8
<i>Romani</i>	1	0.4
<i>Koerdisch</i>	1	0.4

Macedonisch	1	0.4
-------------	---	-----

2.8. VROEGERE INTERNATIONALE ERVARINGEN

De bereikte deelnemers in het onderzoek zijn bereisd. Voor slechts 4% van hen is het de eerste buitenlandse ervaring die ze hebben opgedaan. Dit is vergelijkbaar met de vorige bevragingen. De belangrijkste redenen om naar het buitenland te gaan, is als vakantie, in het kader van een schoolreis en als deelnemer van een groepsuitwisseling. Dit is dezelfde top drie die in vorige steekproeven is vastgesteld. Het percentage deelnemers dat een buitenlandse reis heeft gemaakt in het kader van een schoolreis ligt in 2019-2020 op 43%. Dit is beduidend minder dan in vorige bevragingen waar dit percentage schommelde tussen 58% en 65%. Sinds 2015-2016 zien we een toename van het percentage deelnemers dat in een ander land school gelopen heeft. In 2015-2016 verdubbelde dit percentage ten opzicht van de vorige bevragingen en nu loopt dit percentage op tot 17.7%. Dit onderzoek bevestigt de toename van buitenlandse stages onder de deelnemers. In 2017-2018 was dit opgelopen naar 15%, nu is dit 16%. In vroegere bevragingen was dit percentage nooit meer dan 12%. Een reden die in het huidig onderzoek, maar ook in het onderzoek van 2017-2018 door een kleiner percentage deelnemers aangehaald wordt, is het volgen van een partner naar het buitenland. Nu ligt het op 3% van de deelnemers terwijl het in vroegere bevragingen schommelde tussen 10% (2012) en 20% (2013).

Tabel 29: Redenen waarom de participanten vroeger reeds naar het buitenland gingen (N=282)

Redenen	N	% ¹¹
<i>Als vakantie</i>	224	79.4
<i>Als schoolreis</i>	122	43.3
<i>Als deelnemer van een groepsuitwisseling</i>	148	52.5
<i>Ik ging naar school in een ander land</i>	50	17.7
<i>Ik woonde in een ander land</i>	25	8.9
<i>Ik studeerde aan een universiteit, hogeschool in een ander land</i>	51	18.1
<i>Ik deed een taalcursus in een ander land</i>	46	16.3
<i>Ik deed een stage in een ander land</i>	45	16.0
<i>Ik volgde een beroepscursus in een ander land</i>	18	6.4
<i>Ik werkte als au-pair in het buitenland</i>	7	2.5
<i>Ik had een job in het buitenland</i>	44	15.6
<i>Ik leefde met mijn partner in het buitenland</i>	9	3.2
<i>Ik woon dicht bij een grens</i>	35	12.4
<i>Ik ben geboren in een ander land</i>	16	5.7
<i>Een andere reden</i>	29	10.3
<i>Ik ben nog nooit naar het buitenland gegaan voor dit project</i>	11	3.9

Zowel onder inwoners van België als van andere landen komt het nauwelijks voor dat ze voor het eerst naar het buitenland gaan (respectievelijk 3.2% en 4.1%). Inwoners van België hebben in grotere mate dan inwoners van een ander land een buitenlandse ervaring opge-

¹¹ De percentages in deze tabel tellen op boven de 100% omdat er meerdere antwoorden konden gegeven worden.

daan als vakantie. Ook dit is consistent met de vorige bevindingen. Het percentage Belgische inwoners dat in het kader van een vakantie naar het buitenland is getrokken, ligt in de huidige bevraging bijna op 90%. In de vorige bevragingen was dit percentage stevast boven de 90%. Ook buitenlandse reizen in het kader van een schoolreis komt meer voor bij inwoners van België dan bij inwoners van een ander land (respectievelijk 60% versus 38%). Ook dit is een constante waarneming in de Ray-onderzoeken. Opvallend is dat de daling in deelname aan buitenlandse reizen in de schoolcontext die in de huidige bevraging vastgesteld wordt, zich voordoet bij beide groepen, maar vooral bij de inwoners van België waar dit percentage tussen 2017-2018 en 2019-2020 daalt van 88% naar 60%. Inwoners uit andere landen (57%) hebben dan weer in grotere getale meegedaan aan internationale uitwisselingen dan inwoners uit België (35%). Hier zijn de steekproeven van het RAY-netwerk minder consistent. In 2012 bijvoorbeeld waren meer Belgische inwoners dan inwoners van andere landen al eens naar het buitenland gegaan als een onderdeel van een groepsuitwisselingsproject en in 2017-2018 was er nauwelijks verschil in eerdere participaties aan internationale groepsuitwisselingen volgens land van woonst. Een andere inconsistente vaststelling is dat er geen verschil is voor wat betreft naar het buitenland gaan om een stage te doen. In vroegere bevragingen gingen meer Belgische inwoners naar het buitenland voor een stage dan inwoners van andere landen. Verder stellen meer Belgische inwoners (21%) dat ze naar het buitenland gaan omdat er een grens dichtbij is. Dit hoeft niet te verwonderen voor een klein land. Bij inwoners van andere landen is dat de helft (10%). Een laatste verschil is dat inwoners van andere landen (18%) meer een job in het buitenland hadden dan inwoners van België (6%)

Tabel 30: Redenen waarom de participanten vroeger reeds naar het buitenland gingen volgens land van woonst (N=282)

Redenen	Ander land (N=219)	België (N=63)
<i>Als vakantie</i>	76.7	88.9
<i>Als schoolreis</i>	38.4	60.3
<i>Als deelnemer van een groepsuitwisseling</i>	57.5	34.9
<i>Ik ging naar school in een ander land</i>	16.9	20.6
<i>Ik woonde in een ander land</i>	9.1	14.3
<i>Ik studeerde aan een universiteit, hogeschool in een ander land</i>	17.8	19.0
<i>Ik deed een taalcursus in een ander land</i>	17.4	12.7
<i>Ik deed een stage in een ander land</i>	15.5	17.5
<i>Ik volgde een beroepscursus in een ander land</i>	8.2	0.0
<i>Ik werkte als au-pair in het buitenland</i>	2.7	1.6
<i>Ik had een job in het buitenland</i>	18.3	6.3
<i>Ik leefde met mijn partner in het buitenland</i>	3.7	1.6
<i>Ik woon dicht bij een grens</i>	10.0	20.6
<i>Ik ben geboren in een ander land</i>	4.1	11.1
<i>Ik ben nog nooit naar het buitenland gegaan voor dit project</i>	4.1	3.2

Internationale ervaring kan echter ook opgedaan worden door een vroegere deelname aan een gelijkaardig project als een project uit Erasmus+: Youth in Action. Op de vraag of de deelnemers al deelgenomen hebben aan een gelijkaardig project antwoorden 154 van de 193 (79.8%) positief. Dat is beduidend meer dan in vorige bevragingen. Sinds het Erasmus+-programma schommelt dit percentage rond 60%. In vroegere golven bedroeg dit percentage

minder dan 50%. De deelname aan de twee andere soorten internationale projecten verandert nauwelijks over de tijd en schommelt rond de 40%.

Tabel 31: Vroegere participatie aan internationale projecten (N=193)

Soort project	2015-2016 (N=214) ¹²		2017-2018 (N=312)		2019-2020 (N=193)	
	N	%	N	%	N	%
In een project binnen Erasmus+	136	63.6	184	59.0	154	79.8
In een gelijkaardig project gesteund door de EU	80	37.5	118	37.8	73	37.8
In een ander gelijkaardig project	94	43.9	128	41.0	82	42.5

Dit hoog percentage aan eerdere deelnames aan projecten binnen Erasmus+ kan zowel waargenomen worden onder deelnemers aan projecten gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap (82%) als onder deelnemers aan projecten gefinancierd door JINT vzw (79%) en ook onder inwoners van een ander land (79% in 2019-2020, 53% in 2017-2018) en inwoners van België (83% in 2019-2020, 69% in 2017-2018).

Tabel 32: Soort gelijkaardig project waaraan reeds is deelgenomen volgens land van woonst (N=193) - percentages

Soort project	Ander land (N=163)	België (N=30)
Een project binnen Erasmus+: Youth in Action of een voorloper	79.1	83.3
Een gelijkaardig project, gefinancierd door een ander programma van de EU	40.5	23.3
Een ander gelijkaardig project	41.7	46.7

Tabel 33: Soort gelijkaardig project waaraan reeds is deelgenomen volgens Nationaal Agentschap (N=193) - percentages

Soort project	Ander NA (N=163)	JINT vzw (N=30)
Een project binnen Erasmus+: Youth in Action of een voorloper	82.4	79.5
Een gelijkaardig project, gefinancierd door een ander programma van de EU	17.6	39.8
Een ander gelijkaardig project	41.2	42.6

Volgens deelactie zien we dat een eerdere participatie aan een Erasmus+ project zich vooral voordoet onder deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers, EVS/ECS en TCA/NET.

¹² De percentages in deze tabel tellen op boven de 100% omdat er meerdere antwoorden konden gegeven worden.

Tabel 34: Soort gelijkaardig project waaraan reeds is deelgenomen volgens Nationaal Agentschap (N=193) - percentages

Soort project	TCA/NE T (N=59)	Groeps-uitwisselingen (N=42)	EU-jeugd-dialoog (N=4)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=81)	EVS/ECS (N=7)
Een project binnen Erasmus+: Youth in Action of een voorloper	84.7	69.0	50.0	82.7	85.7
Een gelijkaardig project, gefinancierd door een ander programma van de EU	49.2	31.0	50.0	33.3	28.6
Een ander gelijkaardig project	37.3	42.9	75.0	45.7	28.6

Niet enkel het percentage deelnemers dat ooit al eens meegedaan heeft aan een gelijkaardig project ligt hoger in deze bevraging dan in vroegere golven, ook de gemiddelde participaties aan gelijkaardige projecten ligt beduidend hoger. Gemiddeld hebben de bereikte deelnemers al aan meer dan 6 gelijkaardige projecten geparticipeerd. In 2012 was dit gemiddelde nog 2.8 en in 2014 2.6. In 2017-2018 was dit gemiddelde 3.9 en in 2015-2016 (een andere steekproef die gekenmerkt wordt door een hogere gemiddelde leeftijd) was dit gemiddelde 4.4. Nu bedraagt het 6.5. De hogere standaardafwijking in de huidige bevraging toont echter aan dat er een grotere variabiliteit is onder de bereikte deelnemers in de huidige steekproef.

Tabel 35: Aantal vroegere deelnames aan gelijkaardige projecten

Parameter	2015-2016 (N=215)	2017-2018 (N=303)	2019-2020 (N=178)
Gemiddelde	4.4 ¹³	3.9 ¹⁴	6.5 ¹⁵
Mediaan	3	3	3
Modus	2	2	3
Standaardafwijking	4.1	3.7	7.3
Minimum	1	1	0
Maximum	30	25	30

Er zijn geen verschillen in aantal vroegere deelnames naargelang financierend Nationaal Agentschap of land van woonst. Ook dit is consistent met de vroegere RAY-steekproeven waarin ook geen significante verschillen werden gevonden. Dat wil zeggen dat de waargenomen stijging in het gemiddeld aantal vroegere participaties aan gelijkaardige projecten zich zowel voordoet bij deelnemers gefinancierd door JINT vzw als gefinancierd door andere Nationale Agentschappen en onder inwoners van België en die van een ander land.

¹³ Voor het berekenen van dit gemiddelde is geen rekening gehouden met twee extreme waarden die boven de 40 deelnames lagen.

¹⁴ Voor het berekenen van dit gemiddelde is geen rekening gehouden met een extreme waarde van 50 vorige deelnames.

¹⁵ Voor het berekenen van dit gemiddelde is geen rekening gehouden met twee extreme waarden van meer dan 30 vorige deelnames.

Tabel 36: Aantal vroegere deelnames aan gelijkaardige projecten volgens deelactie

Deelactie	Gemiddeld aantal vroegere participaties¹⁶
TCA/NET (N=52)	8.8
Groepsuitwisselingen (N=38)	4.2
EU-jeugddialoog (N=4)	11.2
Mobiliteit van jeugdwerkers (N=77)	6.2
EVS/ECS (N=7)	1.9

Een analyse per deelactie leert dat vooral de deelnemers aan de EU-jeugddialoog een hoog gemiddelde eerdere participaties kennen. Er dient hier wel op gewezen te worden dat dit gemiddelde maar gebaseerd is op 4 deelnemers. Eén deelnemer moet slechts een hoog antwoord hebben gegeven om dit gemiddelde naar boven te halen. Verder zien we dat TCA/NET-deelnemers gemiddeld bijna 9 eerdere participaties aan gelijkaardige projecten rapporteren. Traditioneel kennen TCA/NET-deelnemers het hoogste gemiddelde, maar dit keer ligt dit gemiddelde veel hoger dan in 2017-2018 (gemiddelde 5.7). Dan volgen traditioneel deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers. Dit geldt voor de huidige bevraging ook. Met een gemiddelde van 6.2 eerdere participaties scoren deze deelnemers ook hoger dan in 2017-2018 (gemiddelde 5.1). Een hoger gemiddelde vroegere participaties wordt ook waargenomen onder de deelnemers aan groepsuitwisselingen, maar hier is het verschil minder groot (gemiddeld 3 eerdere participaties in 2017-2018). Onder EVS/ECS-deelnemers is er echter geen sprake van een hoger gemiddelde. In 2017-2018 hadden EVS/ECS-ers gemiddeld 2.5 keer geparticipeerd aan eerdere gelijkaardige internationale projecten. In de huidige bevraging is dit gemiddeld gezien bijna twee eerdere participaties.

2.9. KANSARME DEELNEMERS

Eén van de doelstellingen van Erasmus+: Youth in Action is het bevorderen van inclusie en diversiteit. Het wil inspelen op de behoeften van kansarme jongeren. De programmagids van Erasmus+: Youth in Action omschrijft deze jongeren als jongeren die belemmeringen ten aanzien van één of meerdere levensdomeinen ondervinden. De niet-exhaustieve lijst opgenomen in de programmalijst omvat onder andere functiebeperkingen, gezondheidsproblemen, belemmeringen met betrekking tot onderwijs, cultuurverschillen, sociale obstakels, economische drempels, discriminatie, en geografische belemmeringen. Door deze drempels kunnen deze jongeren minder deelnemen aan transnationale projecten (European Commission, 2022).

De deelnemers wonen meestal in een stedelijk gebied, ze zijn zelf hoogopgeleid en komen veelal uit een hoogopgeleid thuismilieu. Het merendeel spreekt één van de erkende talen van hun land en de overgrote meerderheid rekent zich niet tot een minderheid. Ze kennen een grote internationale mobiliteit door naar het buitenland te reizen in het kader van een vakantie, een schooluitstap of als onderdeel van een groepsuitwisselingsprogramma. Heel veel onder hen participeren meerdere malen aan verschillende vormen van transnationale mobiliteit.

Dit beeld mag niet de indruk oproepen dat er geen kansarme jongeren vertegenwoordigd zouden zijn onder de deelnemers. Zo is zes procent van de deelnemers werkloos. Gemiddeld zijn deze jongeren negen maand werkloos en twintig onder hen zijn al minstens een jaar werkloos. Zes procent van hen heeft zelf een laag diploma. Het percentage dat uit een laaggeschoold thuismilieu komt is zelfs het dubbel. Achttien procent rekent zich tot een minderheid. Vijftien procent van de deelnemers, die in het Vlaams Gewest woont, spreekt

¹⁶ Voor het berekenen van dit gemiddelde is geen rekening gehouden met twee extreme waarden die boven de 40 deelnames lagen.

geen Nederlands thuis. Bijna de helft van de deelnemers, die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest woont, spreekt als moedertaal geen van de drie officieel erkende talen van België.

2.9.1. OP BASIS VAN GEREGISTREERDE GEGEVENS UIT DE MOBILITY TOOL

Sinds 2015-2016 zijn er twee indicatoren opgenomen uit de Mobility Tool. De projectleider die verantwoordelijk is voor het project moet aangeven of deelnemers functiebeperkingen hebben of kansarme jongeren zijn. In 2015-2016 ontbraken deze gegevens voor de meerderheid van de deelnemers. Slechts van 48 van de 469 waren deze gegevens beschikbaar. In 2017-2018 waren voor een ruimere groep, namelijk 566 deelnemers, deze twee indicatoren beschikbaar. In het huidig bestand zijn deze gegevens slechts beschikbaar voor 168 deelnemers of iets meer dan de helft van de deelnemers in de totale steekproef.

10 van deze 168 deelnemers (6%) hebben speciale noden en 33 worden gerekend tot kansarme jongeren (19.6%). Sommige deelnemers die speciale noden hebben, worden ook ingedeeld als een kansarme deelnemer. Als we deze twee groepen samennemen, dan behoren 41 van de 168 deelnemers waarvan de gegevens ter beschikking zijn, tot de groep van kansarme deelnemers of de groep met speciale noden. Dat is 24.4% van deze deelnemers.

Tabel 37: Kansarme jongeren/ speciale noden, volledige steekproef (2017-2018 en 2019-2020)

Kansarme jongeren/ speciale noden	2017-2018 (N= 566)		2019-2020 (N= 168)	
	N	%	N	%
<i>Geen kansarme jongere/ heeft geen speciale noden</i>	497	87.5	127	75.6
<i>Kansarme jongere/ heeft speciale noden</i>	71	12.5	41	24.4

Vergeleken met de gegevens uit 2017-2018 zou dit een verdubbeling van deze groep betekenen. Er moet echter rekening gehouden worden met het gegeven dat dit voor deelnemers in de huidige bevraging in mindere mate gekend is.

Tabel 38: Kansarme jongeren/ speciale noden, volgens land van woonst

Kansarme jongeren/ speciale noden	Inwoner van België (N=47)		Inwoner van een ander land (N=121)	
	N	%	N	%
<i>Geen kansarme jongere/ heeft geen speciale noden</i>	30	63.8	97	80.2
<i>Kansarme jongere/ heeft speciale noden</i>	17	36.2	24	19.8

Onder de deelnemers gesubsidieerd via JINT vzw behoort 24.6% tot de kansarme jongeren/ de groep met speciale noden. Bij de deelnemers aan een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap is dit 23.1%. Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap is er, net zoals in de steekproef van 2017-2018 geen significant verschil wat kansarme jongeren/ groep met speciale noden betreft. Naar land van woonst zijn er dit maal wel verschillen. 36.2% van de inwoners uit België en 19.8% van de inwoners uit een ander land behoren tot deze groepen.

Tabel 39: Kansarme jongeren/ speciale noden, volgens subsidiërend Nationaal Agentschap

Kansarme jongeren/ speciale noden	Ander NA (N=26)		JINT vzw (N=142)	
	N	%	N	%
<i>Geen kansarme jongere/ heeft geen speciale noden</i>	20	76.9	107	75.4
<i>Kansarme jongere/ heeft speciale noden</i>	6	23.1	35	24.6

Een analyse per deelactie toont aan dat de kansarme deelnemers of deelnemers uit de groep met speciale noden vooral vertegenwoordigd zijn bij de deelnemers van groepsuitwisselingen. Ook bij de deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers zitten enkele deelnemers die tot een kansengroep gerekend worden of die speciale noden hebben.

Tabel 40: Kansarme jongeren/ speciale noden, volgens deelactie

Kansarme jongeren/ speciale noden	Groepsuitwisselingen (N=84)		EVS/ECS (N=10)		Gestructureerde dialoog (N=18)		Mobiliteit van jeugdwerkers (N=46)		TCA/NET (N=10)	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
<i>Geen kansarme jongere/ heeft geen speciale noden</i>	47	56.0	10	100.0	18	100.0	42	91.3	10	100.0
<i>Kansarme jongere/heeft speciale noden</i>	37	44.0	0	0.0	0	0.0	4	8.7	0	0.0

2.9.2. OP BASIS VAN INDICATOREN UIT DE VRAGENLIJST

In de RAY-vragenlijst zijn een aantal vragen opgenomen die een indicatie geven van het kansarme jongeren. Een eerste vraag is de mate waarin de deelnemers financiële obstakels hebben ervaren tijdens hun deelname aan het project.

Hieruit blijkt dat zeven procent van de deelnemers het moeilijk heeft om de onkosten, die gepaard gaan met het project, te financieren. In 2014 bedroeg dit percentage slechts vier procent en in 2013 zes procent. In de bevragingen uit 2011, 2012, 2015-2016 en 2017-2018 was dit percentage iets hoger en fluctueerde het tussen elf en veertien procent. Opvallend in de huidige bevraging is echter het percentage dat geen bijdrage diende te betalen. Die lag hoger in de huidige golf dan in de twee voorgaande golven van de bevraging. Dit illustreert meteen ook het probleem van deze indicator, namelijk dat voor het overgrote deel van de deelnemers er geen onkosten waren verbonden aan hun deelname. Het valt niet uit te sluiten dat er onder deze deelnemers ook kansarme jongeren vallen.

Tabel 41: Het betalen van de onkosten van het project

Het betalen van de onkosten	2015-2016		2017-2018		2019-2020	
	N	%	N	%	N	%
<i>Was gemakkelijk voor me</i>	202	43.3	260	43.1	104	32.9
<i>Was moeilijk voor me</i>	53	11.3	66	10.9	22	7.0

<i>Was niet nodig want alle onkosten werden gedekt door het project</i>	214	45.6	277	45.9	190	60.1
---	-----	------	-----	------	-----	------

Als we de analyse beperken tot die deelnemers die een eigen bijdrage moesten leveren, dan zien we dat één op vijf in 2015-2016 en in 2017-2018 moeilijkheden hadden om hun bijdrage te betalen. In de huidige bevraging ligt dit iets lager op 17%.

Indien deze vraag gekruist wordt met de geregistreerde gegevens, dan zien we dat het percentage deelnemers dat moeilijkheden heeft met het betalen van de onkosten iets hoger is onder de kansarme deelnemers (12.1%) dan onder de niet-kansarme deelnemers (8.1%). Deze laatsten hebben dan weer minder problemen met het betalen van de onkosten (36.3% onder de niet-kansarme deelnemers tegenover 30.3% van de kansarme deelnemers). De mate dat de deelnemers geen bijdrage dienden te betalen is even groot in beide groepen: 55.6% onder de niet-kansarme deelnemers en 57.6% onder de kansarme deelnemers.

Een andere beperking van deze indicator is dat de definitie van kansarmoede in de Erasmus+-programmageds ruimer is dan enkel financiële obstakels. Bovendien heeft kansarmoede een relatief karakter. Om dit relatief karakter van de definitie op te vangen, is een vraag gesteld naar de mate waarin deelnemers sociale deprivatie (Verbruggen et al., 2016) of sociale demotie (Pelleriaux, 2002) ervaren. Dit gebeurt aan de hand van een vraag of de deelnemers vinden dat ze in hun leven een eerlijk deel aan kansen krijgen. 72.2% van de participanten vindt dat ze voldoende tot meer dan voldoende kansen krijgen in het leven. 27.8% ervaart toch een zeker gevoel van relatieve sociale deprivatie want ze zijn de mening toegedaan dat ze in het leven minder kansen krijgen dan hun leeftijdgenoten. Dit percentage is vergelijkbaar met dat uit 2017-2018 toen ook ongeveer een kwart van de deelnemers instemde met deze uitspraak. In 2015-2016 was dit iets lager, namelijk 17.5% van de participanten. Over de tijd is er een stijging in het percentage deelnemers dat stelt in het leven minder kansen te krijgen dan leeftijdgenoten.

Tabel 42: Relatieve sociale deprivatie participanten

Vergeleken met leeftijdsgenoten in mijn land, krijg ik	2015-2016 (N=342)		2017-2018 (N=523)		2019-2020 (N=277)	
	N	%	N	%	N	%
<i>voldoende kansen in het leven.</i>	184	53.8	281	53.7	121	43.7
<i>meer dan voldoende kansen in het leven.</i>	98	28.7	117	22.4	79	28.5
<i>ietwat minder kansen in het leven.</i>	46	13.5	92	17.6	60	21.7
<i>veel minder kansen in het leven.</i>	14	4.1	33	6.3	17	6.1

Onder de kansarme deelnemers zijn vier op tien er mee akkoord dat ze in het leven minder kansen krijgen dan hun leeftijdsgenoten. Dat wil zeggen dat zes op tien van deze deelnemers vinden dat ze voldoende tot veel kansen krijgen in het leven. Bij de groep die niet kansarm is, denkt één op vijf (dus de helft van de kansarme deelnemers) dat ze niet voldoende kansen krijgt, terwijl 77% van hen denkt dat ze voldoende tot meer dan voldoende kansen in het leven krijgt. Dit verschil is nog meer uitgesproken in deze bevraging dan in de bevraging van 2017-2018.

Tabel 43: Relatieve sociale deprivatie participanten volgens kansarme jongeren/ speciale noden (kolompercentage)

Vergeleken met leeftijdsgenoten in mijn land, krijg ik	2017-2018 (N=493)		2019-2020 (N=147)	
	Behoort niet tot een kansengroep (N=434)	Behoort tot een kansengroep (N=59)	Behoort niet tot een kansengroep (N=111)	Behoort tot een kansengroep (N=36)
<i>meer dan voldoende kansen in het leven.</i>	22.6	22.0	33.3	11.1
<i>voldoende kansen in het leven.</i>	54.4	44.1	43.2	47.2
<i>ietwat minder kansen in het leven.</i>	17.7	22.0	18.9	25.0
<i>veel minder kansen in het leven.</i>	5.3	11.9	4.5	16.7

Het percentage deelnemers dat vindt dat ze in hun leven minder kansen krijgen vergeleken met hun leeftijdsgenoten, is even hoog onder inwoners van andere landen (27.4%) dan onder inwoners van België (29.1%). In 2017-2018 en in 2015-2016 waren deze percentages lager voor inwoners uit België dan voor inwoners uit andere landen. Ook tussen deelnemers aan projecten gesubsidieerd door JINT vzw en andere Nationale Agentschappen zijn er weinig verschillen in sociale deprivatie. Onder deelnemers aan projecten gefinancierd via JINT vzw loopt dit op tot 28%, onder de deelnemers aan een project gefinancierd langs een ander Nationaal Agentschap is dit 26.3%. Ook in de vorige twee bevestigingen waren er geen verschillen in sociale deprivatie volgens financierend Nationaal Agentschap.

Gevoelens van sociale deprivatie komen het minst voor onder TCA/NET-deelnemers en vervolgens onder deelnemers aan de EU-jeugddialog. Bij de andere deelnemers schommelt dit aandeel tussen 30% en 36%, met het hoogste percentage onder deelnemers aan EVS/ECS. Dit is in lijn met de andere bevestigingen waar gevoelens van sociale deprivatie steevast het hoogst waren onder de deelnemers van EVS/ECS-projecten (behalve in 2017-2018). De verschillen zijn echter verwaarloosbaar klein tussen de deelnemers van de verschillende deelacties.

Tabel 44: Relatieve sociale deprivatie participanten volgens deelactie - percentages

Vergeleken met leeftijdsgenoten in mijn land, krijg ik	TCA/NET (N=67)	Groepsuitwisselingen (N=74)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=102)	EU-jeugd-dialog (N=15)	EVS/ECS (N=19)
<i>voldoende kansen in het leven.</i>	49.3	47.3	43.1	26.7	26.3
<i>meer dan voldoende kansen in het leven.</i>	35.8	23.0	23.5	46.7	36.8
<i>ietwat minder kansen in het leven.</i>	10.4	20.3	26.5	26.7	36.8
<i>veel minder kansen in het leven.</i>	4.5	9.5	6.9	0.0	0.0

Naast het relatieve karakter peilt de vragenlijst ook uitdrukkelijk naar vier levensdomeinen waar jongeren obstakels kunnen tegenkomen: werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving.

Tabel 45: Obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving

Obstakels ten aanzien van	2015-2016 (N=342)		2017-2018 (N=531)		2019-2020 (N=317)	
	N	%	N	%	N	%
Onderwijs	64	16.1	76	14.3	43	13.6
Werk	105	27.6	159	29.9	101	31.9
Participatie aan samenleving en politiek	62	16.5	81	15.3	74	23.3
Mobiliteit	67	17.2	75	14.1	51	16.1

Het is duidelijk dat het overgrote deel van de deelnemers geen obstakels ondervindt ten aanzien van deze vier levensdomeinen. Toch meldt bijna een op drie deelnemers dat ze problemen heeft ten aanzien van het vinden van werk. Traditioneel is dit de belangrijkste drempel gerapporteerd door de deelnemers en over de tijd is het aandeel deelnemers dat obstakels ten aanzien van tewerkstelling ontmoet, gestegen. Een gelijkaardige trend kunnen we waarnemen bij gerapporteerde obstakels ten aanzien van actief participeren aan samenleving en politiek. Bijna één op vier deelnemers signaleert deze obstakel. Dit percentage stijgt van 16% in 2015-2016 naar 23% in 2019-2020. Ten aanzien van obstakels met betrekking tot mobiliteit stabiliseert eerder het percentage dat hieromtrent obstakels kent. Eén op zes deelnemers vermeldt problemen met betrekking tot mobiliteit en dit is vergelijkbaar met de twee vorige golven van het onderzoek. Ten aanzien van het laatste levensdomein, toegang tot onderwijs, daalt het percentage deelnemers dat hieromtrent problemen heeft, lichtjes over de tijd. Eén op acht deelnemers signaleert in de huidige bevraging obstakels ten aanzien van onderwijs.

Tabel 46: Obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving volgens kansarme jongeren/ speciale noden

Obstakels ten aanzien van	Geen kansarme deelnemer/ speciale noden (N=127)		Kansarme deelnemer/ speciale noden (N=41)	
	N	%	N	%
Onderwijs	19	15.0	8	19.5
Werk	45	35.4	17	41.5
Participatie aan samenleving en politiek	32	25.2	11	26.8
Mobiliteit	20	15.7	8	19.5

Een uitsplitsing voor de groep van kansarme jongeren of het hebben van speciale noden, leert dat de meerderheid van beide groepen geen obstakels ten aanzien van de vier levensdomeinen meldt. Zoals verwacht is het aandeel deelnemers dat obstakels rapporteert telkens hoger onder kansarme jongeren/joongeren met speciale noden. Opnieuw is de toegang tot de arbeidsmarkt het grootste obstakel in beide groepen, maar meer uitgesproken voor deelnemers die tot de kansarme deelnemers behoren. Het is ook het levensdomein waar de verschillen tussen beide groepen het grootst zijn. In 2017-2018 was dit echter onderwijs. Een ander verschil in vergelijking met de resultaten van 2017-2018 is dat het verschil tussen beide groepen ditmaal niet zo uitgesproken is. In 2017-2018 was het verschil tussen beide groepen op de vier levensdomeinen groter dan 10% en op het levensdomein onderwijs was het zelfs een verschil van meer dan 20%.

Tabel 47: Obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving volgens land van woonst – percentages

Obstakels ten aanzien van	2015-2016		2017-2018		2019-2020	
	Ander land (N=249)	België (N=149)	Ander land (N=330)	België (N=201)	Ander land (N=330)	België (N=201)
Onderwijs	19.7	10.1	18.2	8.0	14.8	9.5
Werk	32.8	19.5	40.0	13.4	35.0	21.6
Participatie aan samenleving en politiek	19.1	12.2	18.8	9.5	25.9	14.9
Mobiliteit	21.6	10.1	17.0	9.5	16.5	14.9

Inwoners van België rapporteren in mindere mate allerlei obstakels ten aanzien van deze vier levensdomeinen dan inwoners van andere landen. Opnieuw is dit consistent met de vorige bevestigingen waarin inwoners van België minder obstakels melden. Het verschil is het meest uitgesproken ten aanzien van de toegang tot de arbeidsmarkt. Ten aanzien van mobiliteit is in de huidige bevestiging het verschil tussen inwoners van België en andere landen verwaarloosbaar klein geworden. Vergelijken we de huidige resultaten met de resultaten van twee jaar terug, dan rapporteert in de huidige bevestiging een groter aandeel inwoners van België obstakels ten aanzien van deze vier levensdomeinen. Bij de inwoners van andere landen is het beeld iets anders. Enkel ten aanzien van participatie aan samenleving en politiek rapporteert een hoger percentage deelnemers obstakels, ten aanzien van de drie andere levensdomeinen daalt het percentage in vergelijking tot 2017-2018.

Tabel 48: Obstakels van participanten ten aanzien van vier levensdomeinen volgens deelactie - percentages

Obstakels ten aanzien van	TCA/NET (N=77)	Groepsuitwisselingen (N=84)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=118)	EU-jeugddialog (N=18)	EVS/ECS (N=20)
Onderwijs	10.4	13.1	14.4	22.2	15.0
Werk	26.0	31.0	39.0	22.2	25.0
Participatie aan samenleving en politiek	19.5	27.4	22.9	27.8	20.0
Mobiliteit	15.6	19.0	12.7	5.6	35.0

Naargelang deelactie van het Erasmus+: Youth in Action-programma zijn er niet ze veel verschillen. Deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers (en in iets mindere mate deelnemers aan groepsuitwisselingen) rapporteren iets meer dat de toegang tot de arbeidsmarkt voor hen problematisch is en de twee jongste groepen (deelnemers aan groepsuitwisselingen en deelnemers aan de EU-jeugddialog) rapporteren meer obstakels in participeren aan de samenleving en politiek. Ten slotte heeft een groter aandeel EVS/ECS-ers problemen met mobiliteit, zeker in vergelijking met de deelnemers aan de EU-jeugddialog.

Tabel 49: Redenen voor obstakels van participanten ten aanzien van werk, mobiliteit, onderwijs en participatie aan de samenleving

Redenen van obstakel	2015-2016		2017-2018		2019-2020	
	N	%	N	%	N	%
<i>Gebrek aan geld</i>	63	45.5	112	44.3	78	52.0
<i>Mijn sociale achtergrond</i>	26	18.6	40	15.8	23	15.3
<i>Lage scholingsgraad</i>	18	12.9	39	15.4	18	12.0
<i>Gezondheidsproblemen</i>	0	0.0	35	13.8	31	20.7
<i>Leven in een verafgelegen gebied</i>	16	11.4	33	13.0	28	18.7
<i>Familiale verplichtingen</i>	22	15.7	32	12.6	29	19.3
<i>Behoren tot een achtergestelde groep</i>	0	0.0	30	11.9	25	16.7
<i>Mijn gender</i>	11	7.9	29	11.5	27	18.0
<i>Leven in een achtergestelde buurt</i>	9	6.4	25	9.9	17	11.4
<i>Leven in een conflictgebied¹⁷</i>	6	4.3	25	9.9	9	6.0
<i>Een functiebeperking hebben</i>	6	4.3	24	9.5	15	10.0
<i>Behoren tot een groep die wordt gediscrimineerd</i>	15	10.7	20	7.9	23	15.3
<i>Behoren tot een minderheid</i>	7	5.0	19	7.5	20	13.3
<i>Een geschiedenis van werkloosheid in de familie</i>	11	7.9	15	5.9	16	10.7
<i>Moeilijkheden met de officiële taal van mijn land</i>	4	2.9	11	4.3	12	8.0
<i>Mijn seksuele oriëntatie</i>	6	4.3	9	3.6	11	7.3
<i>Een crimineel verleden hebben</i>	0	0.0	2	0.8	2	1.3

Aan de deelnemers die een obstakel signaleerden, werd ook gevraagd waaraan het obstakel te wijten is. Gebrek aan geld is – net zoals in de andere bevestigingen – het meest gegeven antwoord op deze vraag. Het percentage deelnemers dat deze reden aanstipt, is iets hoger dan in de twee vorige golven, maar vergelijkbaar met oudere bevestigingen waarin de helft tot zelfs meer dan 60% van de deelnemers obstakels in het leven wijt aan financiële problemen. Opvallend is dat gezondheidsproblemen en familiale verplichtingen opduiken in de top 3 van redenen waarom de deelnemers obstakels hebben in het leven. De top 5 wordt afgesloten met leven in een afgelegen gebied en gender. Het percentage deelnemers dat deze redenen aanstipt, stijgt lichtjes, vooral ten aanzien van de bevestiging van 2017-2018. Hierdoor duikt ‘mijn sociale achtergrond’ uit de top 5, terwijl het percentage deelnemers dat deze reden aanstipt niet daalt ten aanzien van 2017-2018. In oudere bevestigingen wordt het ook telkens door 15% van de respondenten aangeduid. Iets gelijkaardigs zien we ten aanzien van een lage scholingsgraad. Het percentage deelnemers dat deze reden aanstipt, is ongeveer vergelijkbaar aan dat van 2015-2016 en 2017-2018, maar omdat ‘andere redenen’ meer aangestipt wordt, staat het niet meer in het lijstje van de vijf meest gegeven redenen. Verder worden enkele redenen vaker aangestipt over de tijd: behoren tot een achtergestelde groep, leven in een achtergestelde buurt, behoren tot een groep die wordt gediscrimi-

¹⁷ Hoewel er binnen de EU niet direct conflictgebieden zijn, mag niet vergeten worden dat er heel veel partnerlanden van het Erasmus+: Youth in Action-programma zijn die conflicten kennen (zoals bijvoorbeeld Oekraïne, de Palestijnse gebieden, ...)/

neerd, behoren tot een minderheid, een geschiedenis van werkloosheid in de familie, problemen met de officiële taal en seksuele oriëntatie.

Tabel 50: Top 5 van redenen waarom deelnemers obstakels ervaren ten aanzien van onderwijs, tewerkstelling, participatie en mobiliteit volgens kansarme jongeren/ speciale noden

Top	Geen kansarme jongeren/ speciale noden	Kansarme jongeren/ speciale noden
Reden 1	Gebrek aan geld	Gezondheidsproblemen
Reden 2	Mijn gender	Gebrek aan geld
Reden 3	Behoren tot een groep die wordt gediscrimineerd	Behoren tot een achtergestelde groep/ een functiebeperking hebben
Reden 4	Laag opleidingsniveau/ behoren tot een achtergestelde groep	In een verafgelegen gebied wonen, mijn sociale achtergrond, familiale verplichtingen
Reden 5	Gezondheidsproblemen/ mijn sociale achtergrond	Behoren tot een groep die wordt gediscrimineerd

Kansarme deelnemers en die obstakels hebben in het leven, geven toch enigszins een andere top vijf op van redenen dan niet kansarme deelnemers. De eerste groep geeft vaker op dat ze gezondheidsproblemen hebben of een functiebeperking, alsook familiale verplichtingen. Deelnemers die niet kansarm zijn/geen speciale noden hebben, stippen meer prominent gender en een laag opleidingsniveau aan als een reden voor obstakels in het leven.

Tabel 51: Participatie van kansengroepen onder de participanten volgens projectbegeleiders

Deelname van jongeren uit kansengroepen?	2015-2016 (N=51)		2017-2018 (N=119)		2019-2020 (N=49)	
	N	%	N	%	N	%
Ja	32	62.7	90	75.6	33	67.3
Neen	19	37.3	29	24.4	16	32.7

Aan de projectbegeleiders is gevraagd of er jongeren uit kansengroepen of met speciale noden vertegenwoordigd zijn onder de deelnemers van hun project. Volgens twee derden van de projectbegeleiders, die deze vraag beantwoorden, is dat het geval. Volgens één derde is dat niet het geval. Dit is iets lager dan in 2017-2018, maar gelijk aan de situatie in 2015-2016. Het aandeel projectbegeleiders, dat zich niet meer kan herinneren of er al dan niet jongeren uit kansengroepen deelnemen aan het project, is vergeleken met andere onderzoeken aan de lage kant. Slechts 6 van de 55 projectbegeleiders die deze vraag beantwoord hebben (9%) kunnen het zich niet herinneren. In andere golven schommelde dit percentage tussen 15% en 20%. Ook in 2015-2016 lag dit percentage op 10% (6 van de 51 projectbegeleiders).

Tabel 52: Redenen waarom de toegankelijkheid problematisch is voor participanten volgens projectbegeleiders (N=49)

Redenen	2017-2018		2019-2020	
	N	%	N	%
Gebrek aan geld	60	67.4	18	56.3
Behoren tot een achtergestelde groep	48	53.9	13	40.6

<i>Sociale achtergrond</i>	43	48.3	15	46.9
<i>Behoren tot een minderheid</i>	32	36.0	5	15.6
<i>Lage scholingsgraad</i>	31	34.8	9	28.1
<i>Leven in een achtergestelde buurt</i>	30	33.7	6	18.8
<i>Een geschiedenis van werkloosheid in de familie</i>	27	30.3	3	9.4
<i>Behoren tot een groep die wordt gediscrimineerd</i>	27	30.3	6	18.8
<i>Moeilijkheden met de officiële taal van hun land</i>	20	22.5	7	21.9
<i>Een functiebeperking hebben</i>	19	21.3	8	25.0
<i>Wonen in een verafgelegen gebied</i>	17	19.1	14	43.8
<i>Gezondheidsproblemen</i>	17	19.1	11	34.4
<i>Familiale verplichtingen</i>	17	19.1	2	6.3
<i>Leven in een conflictgebied</i>	15	16.9	4	12.5
<i>Een crimineel verleden hebben</i>	11	12.4	0	0.0
<i>Seksuele oriëntatie</i>	11	12.4	7	21.9
<i>Gender</i>	5	5.6	0	0.0

Bij de projectbegeleiders zien we toch andere redenen vermeld waarom het moeilijk is voor bepaalde deelnemers om te participeren aan het project. Net zoals bij de deelnemers is de voornaamste reden geldgebrek. Bij de projectbegeleiders komt op de tweede plaats sociale achtergrond. Onder de deelnemers komt deze reden pas op plaats 7. Op de derde plaats komt wonen in een verafgelegen gebied, wat de op drie na belangrijkste reden is voor de participanten. Bij projectbegeleiders komt op de vierde plaats behoren tot een achtergestelde groep, wat voor de deelnemers op plaats 6 komt. Gezondheidsproblemen sluit de top 5 van de projectbegeleiders af en komt op de tweede plaats voor de deelnemers. Opvallend is dat geen enkele projectbegeleider gender als een drempel in het leven ziet, terwijl toch bijna één op vijf van de deelnemers dat wel doet.

Doorgaans gaat een groter aandeel projectbegeleiders uit 2017-2018 akkoord dat deze redenen obstakels vormen in het leven van de deelnemers. Er zijn enkele uitzonderingen. Zo stippen in beide bevragingen één op vijf van de projectbegeleiders moeilijkheden met de officiële taal en een functiebeperking hebben aan als een barrière in het leven. Enkele redenen worden zelfs meer aangeduid in de huidige bevraging: wonen in een verafgelegen gebied, gezondheidsproblemen en seksuele oriëntatie.

Tabel 53: Participatie van jeugdwerkers, jeugdbegeleiders of professionelen uit kansengroepen in de begeleiding van het project

Deelname van jeugdwerkers, jeugdbegeleiders of professionelen uit kansengroepen?	2015-2016 (N= 21)		2017-2018 (N= 13)		2019-2020 (N= 4)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Ja</i>	10	47.6	9	69.2	3	75.0
<i>Neen</i>	11	52.4	4	30.8	1	25.0

Ook onder de projectbegeleiders van het project zijn er vertegenwoordigers van kansengroepen. Volgens drie vierde van de projectbegeleiders die deze vraag beantwoordden, was dit het geval. Het moet wel benadrukt worden dat er maar een heel klein deel van de projectbegeleiders deze vraag hebben beantwoord, namelijk 4. Het antwoord gaat wel in de

richting van de vorige golven. Ook toen beweerden meer projectbegeleiders dat er professionals of jeugdbegeleiders afkomstig uit kansengroepen aanwezig waren in hun project.

Sinds het Vlaams onderzoeksrapport van 2013 (zie Stevens, 2014) is een meer systematische manier van het meten van jongeren uit kansengroepen geïntroduceerd. Deze manier van meten is enerzijds geïnspireerd door de definitie van jongeren uit kansengroepen zoals het opgenomen was in de programmagids van Youth in Action in 2014 en de Erasmus+-programmagids bij de start van het huidig Erasmus+: Youth in Action programma (Europese Commissie, 2016). Anderzijds wijkt het op bepaalde punten af omdat het aansluit bij bepaalde manieren waarop deze groep in Vlaamse, wetenschappelijke teksten wordt omschreven. De Erasmus+-programmagids van 2014 en 2016 definiëren jongeren uit kansengroepen als jongeren die minder kansen hebben dan hun leeftijdsgenoten omdat ze geconfronteerd worden met obstakels ten aanzien van zeven levensdomeinen: het hebben van een functiebeperking, onderwijs, economische obstakels, culturele obstakels, gezondheidsproblemen, sociale obstakels en geografische obstakels. Heel wat van deze obstakels komen terug in de vragen over de mate waarin jongeren worden geconfronteerd met obstakels. Ook de redenen waarom ze deze obstakels tegenkomen, komen in aanmerking voor de operationalisering van dit begrip. De definities in de Erasmus+-programmagidsen uit 2014 en 2016 beklemtonen ook het subjectieve karakter van het hebben van minder kansen. Dit komt tot uitdrukking in de vraag over het al dan niet hebben van een rechtvaardig aandeel aan kansen in het leven. Deze indicatoren worden aangevuld met het opleidingsniveau van moeder (moeder heeft geen diploma hoger secundair onderwijs behaald). Dit is een indicator die vaak gebruikt wordt in Vlaams onderzoek en administratieve gegevens om kinderen en jongeren uit kansengroepen mee af te bakenen¹⁸. In internationaal onderzoek is het een vaak gebruikte indicator voor cultureel kapitaal bij jongeren (Van de Walle, Bradt & Bouverne-De Bie, 2013).

De Erasmus+-programmagidsen van 2014 en 2016 spreken van één problematisch levensdomein. De toepassing van deze definitie leidt ertoe dat 52% van de Vlaamse steekproef uit 2019-2020 tot de groep van kansarme jongeren behoort. In de Vlaamse steekproef van 2015-2016 is dit 45% en in die van 2017-2018 is dat 56%. Dit lijkt een hoge schatting. Als slechts één levensdomein in rekening wordt genomen, dan leidt dat automatisch tot hoge percentages.

Tabel 54: Aantal problematische levensdomeinen bij participanten in de Vlaamse steekproef

Aantal levensdomeinen	2015-2016 (N=349)		2017-2018 (N=531)		2019-2020 (N=317)	
	N	%	N	%	N	%
0	190	54.4	235	44.3	150	47.3
1	62	17.8	128	24.1	50	15.8
2	33	9.5	94	17.7	42	13.2
3	29	8.3	40	7.5	39	12.3
4	17	4.9	19	3.6	15	4.7
5	10	2.9	6	1.1	9	2.8
6	3	0.9	5	0.9	4	1.3
7	1	0.3	2	0.4	5	1.6
8-10	4	1.2	2	0.4	3	0.9

¹⁸ Bijvoorbeeld in het GOK-decreet en in de indicator voor kinderarmoede van Kind en Gezin.

Vlaams onderzoek naar armoede en maatschappelijk kwetsbare jongeren beklemtoont dat er sprake is van een meerdimensionele problematiek (Vranken, 1997; Vettenburg, 1988). Dat wil zeggen dat er sprake is van uitsluitingsmechanismen over meerdere levensdomeinen en dat deze uitsluitingen elkaar versterken. Slechts als er sprake is van sociale uitsluiting over meerdere levensdomeinen, kan er sprake zijn van een persoon die geconfronteerd wordt met minder kansen in het leven of maatschappelijke kwetsbaarheid.

Daarom wijkt de operationalisering een tweede keer af van de definitie die gehanteerd wordt in de Erasmus+-programmagedissen van 2014 en 2016. Er wordt namelijk gebruik gemaakt van een drempelwaarde. Het aantal problematische obstakels in het leven (samen met opleidingsniveau van moeder en het gevoel van relatieve sociale deprivatie) wordt opgeteld. Indien er sprake is van meer dan twee van deze problematische levensdomeinen, dan spreken we over een kansarme jongere. Dit geldt ook voor een deelnemer waarvan de moeder laagopgeleid is, die zich relatief sociaal gedepriveerd voelt en slechts één obstakel in het leven vermeldt. Dit resulteert in een schatting van het percentage deelnemers uit een kansengroep in de Vlaamse steekproef van 2019-2020 van 32.3%. Dit is hoger dan in vorige onderzoeken. In 2015-2016 was deze inschatting 17.9% en in 2017-2018 22.9%. In oudere steekproeven lag dit cijfer nog lager. In 2011 was het 17.8% en in 2013 17.4%, in 2012 15.2% en in 2014 was het slechts 10%. We moeten echter beklemtonen dat dit een vrij conservatieve benadering is. Een eerste reden is dat de hier gehanteerde definitie een strengere definitie is dan die in de Erasmus+-programmagedissen van 2014 en 2016. Een tweede reden is dat kansarme jongeren vaak minder de gelegenheid hebben om aan online-bevragingen mee te doen (ze hebben geen snel internet of er zijn andere redenen waarom ze niet kunnen deelnemen).

Kansarme jongeren zijn meer vertegenwoordigd onder inwoners van een ander land (33.3%) dan onder inwoners van België (28.8%), maar waar in vorige bevragingen dit verschil soms meer dan 20% bedroeg, is dit in het huidig onderzoek niet het geval. Ze komen meer voor in projecten gesubsidieerd via JINT vzw (34.3%) dan onder participanten die deelnemen aan een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap (18.8%).

3. PROFIEL VAN DE PROJECTBEGELEIDERS

3.1. GESLACHT EN LEEFTIJD

In deze bevraging is het aandeel vrouwelijke projectbegeleiders iets hoger dan het aandeel mannen. In vorige bevragingen was er een meer 50-50 verdeling tussen mannelijke en vrouwelijke projectbegeleiders. Geen enkele projectbegeleider stipt ditmaal de mogelijkheid 'andere' aan.

Tabel 55: Geslacht van de projectbegeleiders

Geslacht	2015-2016		2017-2018		2019-2020	
	N	%	N	%	N	%
Man	44	47.8	86	47.0	27	40.9
Vrouw	46	50.0	96	52.5	39	59.1
Ander	2	2.2	1	0.5	0	0.0

Bij projectbegeleiders van projecten die gesubsidieerd zijn via JINT vzw vinden we een kleiner overtal aan vrouwen terug: 28 op 50 (56%) vrouwen versus 22 op 50 (44%) mannen, terwijl de geslachtsverdeling van projectbegeleiders van een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap een groter overtal aan vrouwen vertoont (11 op 15 vrouwelijke versus 5 op 16 mannelijke projectbegeleiders). Naar land van woonst is er geen verschil in de geslachtsverdeling van projectbegeleiders. Onder de inwoners van België is 15 van de 26 vrouw (57%) en 11 van de 26 man (42%). Onder projectbegeleiders die wonen in een ander land zijn er 24 op 40 vrouw (60%) en 16 op 40 man (40%).

Naar deelactie zijn er meer mannelijke dan vrouwelijke projectbegeleiders onder de begeleiders van groepsuitwisselingen (23 op 43 mannen (54%) tegenover 20 op 43 vrouwen (47%)). Bij mobiliteit van jeugdwerkers is het omgekeerd. Daar zijn iets meer projectbegeleiders vrouw dan man (4 op 7 vrouwen en 3 op 7 mannen). Onder de projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten is er een sterke oververtegenwoordiging van vrouwelijke projectbegeleiders. Slechts 1 op 16 van deze projectbegeleiders is man.

Tabel 56: Geslacht van de projectbegeleiders volgens deelactie

Geslacht	Groepsuitwisselingen (N=43)	EVS/ECS (N=16)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
Man	23 53.3%	1 6.3%	3 42.9%
Vrouw	20 46.5%	15 93.8%	4 57.1%

Gemiddeld zijn de projectbegeleiders 37.5 jaar oud. Dat is ouder dan in 2017-2018 toen de gemiddelde leeftijd 34 jaar was en ouder dan in 2015-2016 toen de gemiddelde leeftijd van de projectbegeleiders 33.5 jaar was. Een gemiddelde leeftijd van 37.5 jaar is de hoogste waarneming ooit in een Vlaamse steekproef. De helft van de projectbegeleiders is jonger of gelijk aan 33.5 jaar en de helft is ouder dan 33.5 jaar. Ook de mediaanleeftijd is dus groter in deze bevraging vergeleken met die van twee jaar terug toen deze mediaan 30 jaar bedroeg. De jongste projectbegeleider is 19 en de oudste is 75 jaar. De meest voorkomende

leeftijd is 28 jaar. In 2015-2016 was de gemiddelde leeftijd van de projectbegeleiders iets lager, namelijk 33.5 jaar.

Tabel 57: Leeftijd van de projectbegeleiders in leeftijdscategorieën

Leeftijdscategorie	2015-2016 (N=94)		2017-2018 (N=182)		2019-2020 (N=46)	
	N	%	N	%	N	%
18-25 jaar	25	26.6	46	25.3	10	21.7
26-30 jaar	27	28.8	48	26.4	9	19.6
31-35 jaar	12	12.8	26	14.3	5	10.9
36 jaar en ouder	30	31.9	62	34.1	22	47.8

De grootste groep in de steekproef wordt gevormd door de projectbegeleiders van 36 jaar en ouder. In deze bevraging behoort bijna de helft van de projectbegeleiders tot deze leeftijdscategorie. Ook in de vorige bevragingen waaraan Vlaanderen heeft meegedaan, is deze leeftijdscategorie de grootste, maar minder uitgesproken. Normaal zit ongeveer één derde van de projectbegeleiders in deze leeftijdscategorie. Daarna volgt de jongste leeftijdscategorie van 18-jarigen tot 25-jarigen en de projectbegeleiders die tussen 26 en 30 jaar oud zijn. Het minst vertegenwoordigd is de leeftijdsgroep 31- tot en met 35-jarigen.

De projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten zijn gemiddeld iets ouder dan de projectbegeleiders van de andere deelacties in de steekproef. De gemiddelde leeftijd van projectbegeleiders van een EVS/ECS-project is 39.6 jaar (in 2017-2018 was dit zelfs 41.5 jaar). De gemiddelde leeftijd bij groepsuitwisselingen is 37 jaar, wat dan weer opmerkelijk hoger is dan twee jaar terug toen de gemiddelde leeftijd van deze projectbegeleiders 30 jaar bedroeg.

3.2. OPLEIDING

Van de 66 projectbegeleiders in de steekproef zijn er 13 (19.7%) die nog bezig zijn met een studie. Dat is ondanks de hogere leeftijdsstructuur vergelijkbaar met de resultaten van 2017-2018 toen 19.4% nog studeerde. Van die dertien studeren er nog twee in het secundair onderwijs, negen zitten op de hogeschool of een universiteit, één volgt een beroepsstage en drie anderen volgen een ander soort van onderwijs. 46 van de 66 projectbegeleiders (69.9%) studeren niet langer. Dat is minder dan in 2015-2016 toen 86% van de projectbegeleiders geen studies meer verrichtte, maar komt overeen met de bevindingen uit 2017-2018 (69.4%) en de oudere steekproeven waar telkens ongeveer 70% van de projectbegeleiders hun studies voltooid had.

Het opleidingsniveau van projectbegeleiders is nog hoger dan die van de participanten. Dit hoeft niet te verwonderen omdat een groter aandeel van hen reeds definitief de schoolpoorten achter zich heeft dichtgetrokken. 8 op 10 projectbegeleiders hebben een hoger diploma (tegenover 6 op 10 van de participanten). In de andere golven van het RAY-onderzoek ligt het percentage hoogopgeleide projectbegeleiders tussen 70 en 80%. Enkel in de bevraging van 2015-2016 is dit percentage hoger met 84% en in de bevraging van 2014 met 87%. Eén op 8 heeft een diploma hoger algemeen secundair onderwijs. Lager onderwijs en hoger technisch onderwijs komen niet voor in de huidige bevragingen; een enkeling heeft een diploma lager secundair onderwijs of een hoger beroepssecundair. De huidige waarnemingen komen dan ook sterk overeen met die uit de twee voorgaande golven.

Tabel 58: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project

Hoogst behaald diploma	2015-2016 (N=78)		2017-2018 (N=153)		2019-2020 (N=61)	
	N	%	N	%	N	%
Lagere school	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Lager secundair onderwijs	0	0.0	4	2.6	1	1.6
Hoger technisch secundair onderwijs	2	2.6	6	3.9	0	0.0
Hoger algemeen secundair onderwijs	9	11.5	13	8.5	8	13.1
Hoger beroepssecundair onderwijs en specialisatiejaar	1	1.3	11	7.2	1	1.6
HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs	66	84.6	119	77.8	51	83.6

Het hoog opleidingsniveau van de projectbegeleiders geldt voor projectbegeleiders die een project hebben begeleid dat gesubsidieerd is via JINT vzw of een ander NA. Het opleidingsniveau van de projectbegeleiders gesubsidieerd via JINT vzw is iets hoger.

Tabel 59: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project volgens Nationaal Agentschap (kolompercentages)

Hoogst behaald diploma	Ander NA (N=14)	JINT vzw (N=47)
Lager secundair onderwijs	1 7.1	0 0.0
Hoger secundair onderwijs	3 21.4	6 12.7
HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair	10 71.4	41 87.2

Het opleidingsniveau van inwoners van België en inwoners van andere landen is even hoog te noemen. Dit is in overeenstemming met de vorige steekproeven, waar er geen significant verschil is naar opleidingsniveau volgens het land waar de projectbegeleiders wonen. Enkel in het onderzoek van 2015-2016 was het opleidingsniveau van inwoners van België hoger dan dat van de inwoners van andere landen.

Tabel 60: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project volgens land van woonst

Hoogst behaald diploma	Inwoner van een ander land (N=37)	Inwoner van België (N=24)
Lager secundair onderwijs	1 2.7	0 0.0
Hoger secundair onderwijs	5 13.5	4 16.7
HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair	31 83.8	20 83.3

Het opleidingsniveau van de projectbegeleiders is hoog voor alle soorten deelacties, maar vooral uitgesproken onder de begeleiders van EVS/ECS-projecten en mobiliteit van jeugdwerkers. Telkens slechts één projectbegeleider heeft geen hoger diploma.

Tabel 61: Hoogst behaald diploma van de projectleiders net voor het project volgens deelactie

Hoogst behaald diploma	Groepsuitwisselingen (N=40)	EVS/ECS (N=14)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
Lager secundair onderwijs	1 2.5%	0 0.0%	0 0.0%
Hoger secundair onderwijs	7 17.5%	1 7.1%	1 14.3%
HBO5, hogeschoolonderwijs of universitair onderwijs	32 80.0%	13 92.9%	6 85.7%

Gemiddeld hebben de projectbegeleiders 14.7 jaar formeel onderwijs achter de rug (in 2015-2016 was dit nog 16 jaar en in 2017-2018 was het gemiddelde ook 14.7), waarbij de helft meer dan 16 jaar formeel onderwijs heeft gevolgd en de andere helft minder dan 16 jaar. 10 van de 66 projectbegeleiders stellen dat ze 16 jaar formeel onderwijs achter de rug hebben. Dit is het meest gegeven antwoord. Hieruit zou kunnen worden afgeleid dat deze vraag correcter is geïnterpreteerd door de projectbegeleiders, hoewel we ook hier enkele opvallende antwoorden zien. Zo beweren 10 van de 66 projectbegeleiders (15%) niet meer dan 6 jaar formeel onderwijs gevolgd te hebben. Dit zou overeenkomen met geen enkel diploma, maar op de vorige vraag heeft niemand dit antwoord gegeven. 10 van de 66 projectbegeleiders (15%) beweren zelfs 20 jaar en meer formeel onderwijs succesvol afgelegd te hebben.

Tabel 62: Aantal succesvol beëindigende jaren formeel onderwijs van de projectbegeleiders

Aantal jaar	2015-2016 (N=83)		2017-2018 (N=146)		2019-2020 (N=60)	
	N	%	N	%	N	%
0	0	0.0	2	1.4	0	0.0
1-6	11	13.3	24	16.4	10	15.1
7-12	4	4.8	11	7.5	3	5.0
13-16	25	30.1	39	26.7	16	26.7
Meer dan 16 jaar	43	51.8	70	47.9	29	48.3

Naar land van woonst is er geen verschil in het gemiddeld aantal jaar succesvol beëindigd formeel onderwijs. Dit is er wel voor subsidiërend Nationaal Agentschap en deelactie. Projectbegeleiders aan een project gesubsidieerd door JINT vzw hebben een hoger gemiddeld aantal jaren studeren achter de rug (15.6) dan projectbegeleiders van projecten gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap (11.6 jaar). Projectbegeleiders van groepsuitwisselingen hebben gemiddeld minder lang gestudeerd (13.4 jaar) dan projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers (15.6 jaar). Het langst hebben projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten gestudeerd, namelijk 17.7 jaar gemiddeld.

3.3. BEROEP

Meer dan de helft van de projectbegeleiders is betrokken in het project als een vrijwilliger. Dit is vergelijkbaar met de twee vorige bevestigingen, maar toch zien we een daling van het aandeel vrijwilligers over de tijd. Voor 45% van de projectbegeleiders behoort hun betrokkenheid in het project tot hun beroepstaak. Dit is vergelijkbaar met de bevindingen uit 2017-2018, maar is een stijging in vergelijking met 2015-2016. De voltijdse tewerkstelling (37% in de huidige bevestiging) onder de projectbegeleiders ligt binnen het bereik van eerder waargenomen waarden (tussen 34% in 2011 en 46% in 2014). De deeltijdse tewerkstelling onder de projectbegeleiders (8%) behoort, samen met de zes procent uit 2015-2016 en de zeven procent uit 2017-2018 tot één van de laagste ooit opgemeten in de Vlaamse steekproeven. In oudere steekproeven schommelt de deeltijdse tewerkstelling tussen twaalf procent (2011) en 33% (2013).

Tabel 63: Manier van betrokkenheid van de projectbegeleiders bij het project

Betrokkenheid	2015-2016 (N=82)		2017-2018 (N=148)		2019-2020 (N=60)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Als vrijwilliger</i>	50	61.1	81	54.7	31	51.7
<i>Via een tijdelijke, voltijds contract</i>	6	7.3	5	3.4	0	0.0
<i>Via een tijdelijk, deeltijds contract</i>	0	0.0	0	0.0	0	0.0
<i>Via een voltijds contract, van onbepaalde duur</i>	18	22.0	51	34.5	22	36.7
<i>Via een deeltijds contract, van onbepaalde duur</i>	5	6.1	11	7.4	5	8.3
<i>Als zelfstandige</i>	1	1.2	0	0.0	1	1.7
<i>Als stagiair</i>	2	2.4	0	0.0	1	1.7

Naar land van woonst is er een verschil in het statuut waarlangs de projectbegeleiders betrokken zijn in het project. Voor zowel Belgische inwoners als inwoners van andere landen is iets meer dan de helft van de projectbegeleiders als vrijwilliger betrokken in het project. Het verschil zit in de manier waarop de projectbegeleiders als professionelen betrokken zijn in het project. Zo goed als de helft van de Belgische deelnemers zijn voltijds, met een contract van onbepaalde duur betrokken. Dit is lager onder de inwoners van een ander land. Eén op acht is via een deeltijds contract van onbepaalde duur betrokken, één op drie via een voltijds contract van onbepaalde duur.

Tabel 64: Betrokkenheid volgens land van woonst (kolompercentages)

Betrokkenheid	Inwoner van een ander land (N=37)	Inwoner van België (N=23)
<i>Als vrijwilliger</i>	19 51.4%	12 52.2%
<i>Via een voltijds contract, van onbepaalde duur</i>	11 29.7%	11 47.8%
<i>Via een deeltijds contract, van onbepaalde duur</i>	5 13.5%	0 0.0%

Tabel 65: Betrokkenheid volgens Nationaal Agentschap (kolompercentages)

Betrokkenheid	Via ander NA (N=13)	Via JINT vzw (N=47)
<i>Als vrijwilliger</i>	10 76.9%	21 44.7%
<i>Via een voltijds contract, van onbepaalde duur</i>	3 23.1%	19 40.4%
<i>Via een deeltijds contract, van onbepaalde duur</i>	0 0.0%	5 10.6%

Dit maal zijn er ook verschillen naargelang Nationaal Agentschap. Drie kwart van de projectbegeleiders van projecten gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap is betrokken als vrijwilliger. Onder de projectbegeleiders aan projecten gefinancierd door JINT vzw is dit minder dan de helft. Een professionele tewerkstelling van de projectbegeleiders is dan weer meer voorkomend onder de projectbegeleiders van projecten gesubsidieerd via JINT vzw. De professionele betrokkenheid geldt voor meer dan de helft van deze projectbegeleiders. Deze projectbegeleiders zijn veelal voltijds tewerkgesteld. Deze voltijdse tewerkstelling is slechts de helft onder de projectbegeleiders gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap. Deeltijdse tewerkstelling komt onder deze laatste groep niet voor.

Tabel 66: Betrokkenheid volgens deelactie

Betrokkenheid	Groepsuitwisselingen (N=39)	EVS/ECS (N= 16)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=6)
<i>Als vrijwilliger</i>	27 69.2%	2 13.3%	2 33.3%
<i>Voltijdse tewerkstelling, contract van onbepaalde duur</i>	12 30.8%	8 53.3%	2 33.3%
<i>Deeltijds tewerkgesteld, contract van onbepaalde duur</i>	0 0.0%	5 33.3%	0 0.0%

Betrokken zijn als vrijwilliger komt vaker voor onder de projectbegeleiders van groepsuitwisselingen. Als professioneel betrokken zijn in het project is dan weer meer voorkomend onder de begeleiders van een EVS/ECS-project. Onder begeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers komt vrijwilliger zijn en tewerkgesteld zijn even vaak voor. Ter volledigheid moet hierbij nog vermeld worden dat één van de projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers betrokken was als een zelfstandige en één iemand was als stagiair betrokken in het project.

3.4. MINDERHEIDSSTATUUT

Dertien procent van de projectbegeleiders rekent zich tot een culturele, etnische of religieuze minderheid. Dit is hoger dan in de steekproeven van 2011, 2014 en 2015-2016 toen het tien procent was. Het is wel vergelijkbaar met de resultaten uit 2012 en 2013 waar dit percentage vijftien procent was. In 2017-2018 lag dit percentage het hoogst, met 17%.

Tabel 67: Al dan niet behoren tot een minderheidsgroep bij de projectbegeleiders

Behoor je tot een religieuze, culturele of etnische minderheid?	2015-2016 (N=85)		2017-2018 (N=153)		2019-2020 (N=61)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Ja</i>	9	10.6	27	17.6	8	13.1
<i>Neen</i>	76	89.4	126	82.4	53	86.9

Van de 8 projectbegeleiders die zich tot een minderheidsgroep rekenen, omschrijven 2 (25%) zich als een inheemse minderheidsgroep, 5 (62.5%) als een culturele en etnische minderheid, 3 (37.5%) als een eerstegeneratiemigrant, 5 (62.5%) als een religieuze minderheid, 5 (62.5%) als een taalkundige minderheid.

Projectbegeleiders, die zich rekenen tot een minderheidsgroep, komen vaker voor bij zij die deelgenomen hebben aan een project dat gesubsidieerd is via een ander Nationaal Agentschap (4 op 14, 29%) dan via JINT vzw (4 op 47, 8.5%). In 2017-2018 was dit niet het geval en was het percentage dat zich rekent tot een minderheidsgroep ongeveer gelijk verdeeld over beide groepen. Naargelang land van woonst is er ook in deze steekproef nauwelijks een verschil te merken. Onder de inwoners van België rekenen 3 op 21 (12.5%) projectbegeleiders zich tot een minderheidsgroep. Bij de inwoners van andere landen zijn dit er 5 op 37 (13.5%).

Ook volgens deelactie zijn de verschillen verwaarloosbaar klein. Enkel onder de projectbegeleiders van groepsuitwisselingen zijn er enkele projectbegeleiders die zich rekenen tot een minderheid (7 op 40, 17.5%) en onder de projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers is er één iemand die zich tot een minderheid rekent. Die ene persoon is goed voor 14.3% want er zijn maar zeven van deze projectbegeleiders in dit onderzoek. Onder de EVS/ECS-projectbegeleiders is er niemand die zich tot een minderheid rekent.

3.5. VOORGAANDE ERVARINGEN MET DOOR DE EU GESUBSIDIEERDE PROJECTEN

De meeste projectbegeleiders kennen een geschiedenis in EU-programma's. Vijfenvijftig procent is al eens een projectbegeleider geweest en bijna de helft van hen (48%) is betrokken geweest in een vroeger project als participant. Toch is er sprake van een zekere instroom van nieuw bloed in het programma. Eén op vier is nieuw in het programma, wat aan de lage kant is. Het percentage nieuwe projectbegeleiders schommelt tussen 28% in 2013 tot 41% in 2014. Enkel in 2012 is dit percentage lager met 20%.

Tabel 68: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten bij de projectbegeleiders

Vroegere ervaring?	2015-2016 (N=83)		2017-2018 (N=154)		2019-2020 (N=62)	
	N	% ¹⁹	N	% ²⁰	N	% ²¹
<i>Ja, als projectbegeleider of als lid van het projectteam</i>	41	47.7	61	39.6	34	54.8
<i>Ja, als participant</i>	34	39.5	71	46.1	30	48.4
<i>Neen</i>	25	29.1	45	29.2	15	24.2

¹⁹ Deze percentages tellen hoger op dan 100% omdat meerdere antwoorden mogelijk zijn.

²⁰ Deze percentages tellen hoger op dan 100% omdat meerdere antwoorden mogelijk zijn.

²¹ Deze percentages tellen hoger op dan 100% omdat meerdere antwoorden mogelijk zijn.

Naargelang land van woonst zijn er verschillen in ervaring met door EU-gesubsidieerde programma's. Projectbegeleiders uit andere landen hebben in grotere mate ervaring met dergelijke programma's dan inwoners van België. Twee derde van hen is reeds projectbegeleider geweest en de helft van hen is participant geweest. Slechts één op acht is nieuw in het programma. Onder Belgische inwoners zijn deze percentages lager. Slechts één op drie is reeds projectbegeleider geweest, minder dan de helft van hen is participant geweest en een even grote groep is nieuw in het programma.

Tabel 69: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten volgens land van woonst (kolompercentages)

Vroegere ervaring?	Inwoner van een ander land (N=38)	Inwoner van België (N=24)
<i>Ja, als projectbegeleider of als lid van het projectteam</i>	25 65.8%	9 37.5%
<i>Ja, als participant</i>	20 52.6%	10 41.7%
<i>Neen</i>	5 13.2%	10 41.7%

Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap zijn de projectbegeleiders van projecten gesubsidieerd door JINT vzw meer ervaren als projectbegeleider van een vorig project. De projectbegeleiders van projecten gefinancierd via een ander nationaal agentschap zijn dan weer in grotere mate betrokken geweest als participant in een vorig project.

Tabel 70: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap (kolompercentages)

Vroegere ervaring?	Ander NA (N=14)	JINT vzw (N=48)
<i>Ja, als projectbegeleider of als lid van het projectteam</i>	5 35.7%	29 60.4%
<i>Ja, als participant</i>	8 57.1%	22 45.8%
<i>Neen</i>	3 21.4%	12 25.0%

Projectbegeleiders van groepsuitwisselingen hebben in mindere mate ervaring met het programma in hoedanigheid van een projectbegeleider, maar hebben in grotere mate een verleden als participant in het programma. Projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten en mobiliteit van jeugdwerkers hebben dan weer in grotere mate ervaring als projectbegeleider. De nieuwe projectbegeleiders komen vooral voor bij de projectbegeleiders van groepsuitwisselingen.

Tabel 71: Vroegere ervaringen met door de EU-gesubsidieerde projecten bij de projectbegeleiders volgens deelactie

Vroegere ervaring?	Groepsuitwisselingen (N=40)	EVS/ECS (N=15)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
Ja, als projectbegeleider/ projectteam	16 40.0%	13 86.7%	5 71.4%
Ja, als participant	22 55.0%	5 33.3%	3 42.9%
Neen	11 27.5%	2 13.3%	2 28.6%

De 30 projectleiders die reeds voordien betrokken waren in een door de EU gesubsidieerd project als projectbegeleider of als deel van het projectteam, hebben gemiddeld 11 keer reeds deelgenomen aan een dergelijk project (de ene extreme waarde van 60 deelnames niet in beschouwing genomen). Het aantal eerdere deelnames aan projecten schommelt van 1 deelname tot 40 eerdere deelnames. 50% van hen hebben aan 7 of minder projecten deelgenomen, de andere helft aan 8 tot 40 vorige projecten. Daarmee ligt de vroegere participatie onder deze projectbegeleiders hoger dan 2 jaar en 4 jaar terug, toen deze projectbegeleiders gemiddeld respectievelijk aan 8.3 en aan 6.4 projecten reeds deelgenomen hadden.

Er zijn geen significante verschillen in het aantal eerdere participaties volgens subsidiërend Nationaal Agentschap (gemiddeld 15.8 vroegere participaties bij ander NA, 11.8 bij JINT vzw) of land van woonst (12.8 vroegere participaties bij inwoners van een ander land, 11.7 vroegere participaties bij Belgische ingezetenen). Naar deelactie ligt gemiddeld het aantal vroegere participaties bij projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers (7.6) wel significant lager dan dat van de groepsuitwisselingen (15.7), maar niet ten opzichte van het gemiddeld aantal vroegere participaties van projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten (gemiddeld 10.1 vroegere participaties).

3.6. ROL VAN DE PROJECTBEGELEIDER IN HET PROJECT

Bijna de helft van de projectbegeleiders is zowel als pedagoog als organisator betrokken in het project. Een gelijkaardige vaststelling doet zich voor in de vorige bevragingen van het RAY-netwerk. Eén derde is enkel met de organisatorische kant van het project betrokken. In de huidige bevraging is minder dan één op vijf uitsluitend bezig met het pedagogisch luik van een project. Over de tijd daalt het aandeel projectbegeleiders dat uitsluitend een pedagogische rol opneemt en stijgt het percentage projectbegeleiders dat enkel een organisatorische rol heeft. Dit reflecteert een verschuiving naar een managementbenadering van projecten in de jeugdzorg.

Tabel 72: De rol van de projectbegeleider in het project

Rol	2015-2016 (N=83)		2017-2018 (N=142)		2019-2020 (N=57)	
	N	%	N	%	N	%
Vooraf pedagogisch	26	31.3	40	28.2	10	17.5
Vooraf organisatorisch	13	15.7	33	23.2	19	33.3
Zowel pedagogisch als organisatorisch	44	53.0	69	48.6	28	49.1

Er zijn geen verschillen in rol die de projectbegeleiders opnemen naargelang land van woonst of subsidiërend Nationaal Agentschap. Naargelang deelactie is er wel een verschil. De projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten combineren in grotere mate beide rollen dan de andere projectbegeleiders. Projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers nemen in meerdere mate een uitsluitend organisatorische rol op.

Tabel 73: De rol van de projectbegeleider in het project volgens deelactie

Rol	Groepsuitwisselingen (N=34)	EVS/ECS (N=16)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
<i>Vooraf pedagogisch</i>	7 20.6%	2 12.5%	1 14.3%
<i>Vooraf organisatorisch</i>	11 32.4%	4 25.0%	4 57.1%
<i>Zowel pedagogisch als organisatorisch</i>	16 47.1%	10 62.5%	2 28.6%

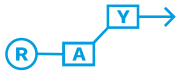
Tabel 74: Duur van de betrokkenheid van de projectbegeleider in het project

Duur van de betrokkenheid	2015-2016 (N=86)		2017-2018 (N=153)		2019-2020 (N=63)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Gedurende de hele of de meeste tijd van het project</i>	71	82.6	112	73.2	48	76.2
<i>Voor minstens de helft van de tijd van het project</i>	9	10.5	21	13.7	7	11.1
<i>Voor minder dan de helft van de tijd van het project</i>	4	4.7	12	7.8	5	7.9
<i>Bijna niet of nauwelijks</i>	2	2.3	8	5.2	3	4.8

Drie vierde van de projectbegeleiders is gedurende de hele duurtijd van het project betrokken in het project. Dit is vergelijkbaar met de bevragingen van 2015-2016 (83%), 2017-2018 (73%), maar ook met de oudere bevragingen uit 2011 (81%) en die van 2013 (75%). Het ligt wel hoger dan in 2012 en 2014 waar dit percentage slechts 65% was. In die steekproeven is het percentage projectbegeleiders, dat voor minder dan de helft van de duurtijd van het project betrokken is, hoger.

Wat de duur van de betrokkenheid in het project betreft, zijn projectbegeleiders die in België wonen (83%) vaker voor de hele duurtijd van het project betrokken dan projectbegeleiders die in een ander land wonen (72%). Die laatste zijn dan weer vaker voor meer dan de helft van de duurtijd (15.4%) of voor minder dan de helft van de tijd betrokken (10.3%) dan projectbegeleiders die in België hun woonst hebben (telkens 4.2%).

Projectbegeleiders van een project gesubsidieerd door JINT vzw zijn vaker betrokken gedurende het hele project (80%) in vergelijking met projectbegeleiders van projecten die gefinancierd zijn via een ander Nationaal Agentschap (64%). Deze laatste zijn dan weer vaker meer dan de helft van de duurtijd betrokken in het project (29% versus 6% van de projectbegeleiders van een project gesubsidieerd via JINT vzw).

Naargelang deelactie zijn er geen significante verschillen. Drie kwart van alle projectbegeleiders van groepsuitwisselingen, EVS/ECS-projecten en mobiliteit van jeugdwerkers zijn betrokken geweest in het project tijdens de hele duurtijd van het project. De anderen zijn vooral voor meer of minder dan de helft van de duurtijd actief geweest in het project.

4. GERAPPORTEERDE EFFECTEN

Eén van de doelstellingen van Erasmus+: Youth in Action is het bevorderen van de competenties en vaardigheden van de deelnemers aan de projecten. In 2006 formuleerden het Europees Parlement en de Europese Raad sleutelcompetenties voor levenslang leren waardoor mensen volledig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven (Raad van de Europese Unie, 2018). Als leerprogramma onderschrijft Erasmus+: Youth in Action deze levensvaardigheden en competenties. Ze omvatten vlot de moedertaal spreken, in staat zijn een vreemde taal te spreken, wiskundige vaardigheden, digitale competenties, sociale vaardigheden en burgerschapsvaardigheden (waaronder solidariteit en sociale cohesie), zin voor initiatief en ondernemerschap, leren leren, cultureel bewustzijn en zelfexpressie (European Union, 2007). Daarnaast streeft Erasmus+: Youth in action ook actief burgerschap en participatie aan het maatschappelijk leven na (Europese Unie, 2012, Art. 165-Art. 166; Europese Unie, 2018). Een derde belangrijke doelstelling van het programma is het versterken van de organisaties die bezig zijn met jeugdzaken en het stimuleren van het ontwikkelen van een jeugdbeleid op verschillende beleidsniveaus.

In dit hoofdstuk bekijken we in eerste instantie de gerapporteerde gevolgen van deelname aan een project. We doen dit eerst voor de participanten van de projecten en vervolgens voor de projectbegeleiders. Ten slotte bekijken we eventuele gevolgen voor de betrokken organisaties en hun ruimere omgeving. Het is belangrijk voor ogen te houden dat het hier over gerapporteerde effecten gaat. Het gaat hier niet over een effectmeting in de zuivere zin van het woord. Een dergelijke effectmeting vraagt namelijk een ander onderzoeksopzet waarbij een voor- en nameing bij een testgroep vergeleken wordt met een voor- en nameing bij een controlegroep.

4.1. GERAPPORTEERDE EFFECTEN DOOR PARTICIPANTEN

Deze paragraaf beschrijft de invloed van deelname aan een Erasmus+: Youth in Action project voor deelnemers op:

- hun vaardigheden en competenties;
- hun burgerschapswaarden en andere waarden;
- hun intenties tot verdere internationale mobiliteit;
- hun toekomstbeeld;
- hun jeugdwerkcompetenties;
- hun kennis;
- hun persoonlijke ontwikkeling.

4.1.1. WAARGENOMEN VERANDERINGEN IN VAARDIGHEDEN EN COMPETENTIES

Meer dan negen op de tien participanten zijn akkoord dat ze door hun deelname hebben leren spreken met iemand die een andere taal spreekt, dat ze hebben leren omgaan met mensen met een andere culturele achtergrond, dat ze geleerd hebben samen te werken in een team en geleerd hebben hoe ze naar een gemeenschappelijk standpunt kunnen zoeken als in een groep de meningen verdeeld zijn. Deze aspecten weerspiegelen interculturele competenties, competenties met betrekking tot het spreken van een vreemde taal en sociale competenties. Dit is het traditionele trio aan vaardigheden die in de Vlaamse steekproef het meest worden gerapporteerd. Meer dan acht op de tien rapporteren een verbetering in het ontwikkelen van een idee en het omzetten van dit idee in de praktijk, het realiseren van iets voor de gemeenschap, het overtuigend leren uitdrukken van de eigen mening in een discussie, het meer plezier hebben in leren en het beter kunnen identificeren van mogelijkheden voor hun persoonlijke ontwikkeling. Dit zijn competenties met betrekking tot ondernemerschap, burgerschap, het spreken van de eigen moedertaal en leren leren. Meer dan zeven op de tien participanten hebben leren logisch na te denken, zichzelf leren artistiek uit te drukken en zelfstandig leren plannen en uitvoeren. Deze worden gerekend tot wiskundige, culturele competenties en competenties voor leren leren. Meer dan zes op de tien hebben ernstig gediscussieerd over politiek. Dit behoort tot de competenties met betrek-

king tot burgerschap. Het minst rapporteren participanten dat ze mediacompetenties hebben ontwikkeld, dit wordt wel nog door meer dan de helft van de participanten aangestipt.

Tabel 75: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten - percentages (N=309)

Competenties	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
<i>Overtuigend verwoorden wat ik denk in een discussie</i>	1.6	15.2	54.6	28.6
<i>Leren spreken met mensen die een andere taal spreken</i>	0.9	5.0	42.0	52.1
<i>Samenwerken in teamverband</i>	1.6	7.3	45.4	45.7
<i>Zelf media-inhouden maken</i>	9.6	36.9	36.6	16.9
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	2.5	14.9	51.3	31.3
<i>Helpen zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt als er verschillende meningen zijn</i>	2.8	8.5	53.2	35.4
<i>Iets realiseren voor de gemeenschap of de maatschappij</i>	2.5	10.8	48.1	38.6
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	2.6	22.6	55.5	19.4
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling</i>	2.9	14.5	50.6	31.9
<i>Meer plezier hebben aan leren</i>	2.3	15.9	45.1	36.7
<i>Politiek bediscussiëren op een ernstige manier</i>	7.4	24.8	41.0	26.8
<i>Zelfstandig leren plannen en uitvoeren</i>	4.5	21.3	52.6	21.6
<i>Zichzelf kunstzinnig en creatief uitdrukken</i>	5.8	21.9	39.9	32.5
<i>Overeenkomen met mensen met een andere culturele achtergrond</i>	1.3	5.5	40.5	52.8

Voor heel wat competenties vinden we een gelijkaardige mate van instemming met ontwikkeling terug als in de 2015-2016 steekproef. Dit is echter niet het geval voor mogelijkheden identificeren voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling. Hier ligt de instemming dertien procent lager dan twee jaar terug. Enkel in 2012 was deze instemming nog lager. Voor de andere competenties geldt dat de mate van instemming van ontwikkeling iets lager ligt in de huidige bevraging dan twee jaar terug. Ook hierop zijn enkele uitzonderingen, namelijk logisch redeneren en conclusies leren trekken, meer plezier hebben in leren en zelfstandig leren plannen en uitvoeren. Dit is een wiskundige competentie en competenties met betrekking tot leren leren.

Tabel 76: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten – percentages – evolutie 2015-2020

Competenties	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Overtuigend verwoorden wat ik denk in een discussie</i>	85.4	82.5	83.2
<i>Spreken met mensen die een andere taal spreken</i>	96.1	94.9	94.1
<i>Samenwerken in teamverband</i>	93.1	92.2	91.1
<i>Zelf media-inhouden maken</i>	50.7	50.4	53.5
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	84.7	82.3	82.2

<i>Helpen zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt als er verschillende meningen zijn</i>	92.2	89.5	88.6
<i>Iets realiseren voor de gemeenschap of de maatschappij</i>	88.0	84.0	86.7
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	72.5	74.3	74.9
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling</i>	84.6	71.2	82.5
<i>Meer plezier hebben aan leren</i>	78.8	79.6	81.8
<i>Politiek bediscussiëren op een ernstige manier</i>	68.8	63.4	67.8
<i>Zelfstandig leren plannen en uitvoeren</i>	68.4	70.2	74.2
<i>Zichzelf kunstzinnig en creatief uitdrukken</i>	73.2	73.6	72.4
<i>Overeenkomen met mensen met een andere culturele achtergrond</i>	94.7	94.4	93.3

Over de tijd kunnen we enkele trends zien. De instemming met de ontwikkeling van de voorgelegde competenties is vrij stabiel over de periode 2015-2020. Bij bepaalde competenties zie je een geringe afname in de instemming, maar die afname is zo gering dat je niet echt van een verandering kan spreken. Dat is het geval voor het spreken van een andere taal, overeenkomen met mensen van een ander cultuur, het samenwerken in een team, een idee ontwikkelen en omzetten in de praktijk en het onderhandelen van een gemeenschappelijk standpunt als er onenigheid is. Bij sommige competenties is er een stijging in de instemming over de periode, maar ook hier geldt dat de stijging te gering is om van een echte verandering te spreken. Dit geldt voor competenties zoals zelf media maken, logisch redeneren, meer plezier hebben aan leren, zelfstandig leren plannen en uitvoeren. Voor deze laatste geldt wel dat de instemming in die mate is toegenomen over de tijd, dat het de instemming met de ontwikkeling van culturele creativiteit achter zich laat.

Tabel 77: Gerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens projectbegeleiders - percentages en absolute aantallen

Competenties	Helemaal niet eens	Niet eens	Mee eens	Helemaal eens	Geen mening
<i>Leren spreken met mensen die een andere taal spreken</i>	0 0.0%	1 1.5%	17 26.2%	46 70.5%	1 1.5%
<i>Samenwerken in teamverband</i>	0 0.0%	0 0.0%	16 24.6%	49 75.4%	0 0.0%
<i>Zelf media-inhouden maken</i>	4 6.2%	12 18.5%	25 38.5%	23 35.4%	1 1.5%
<i>Mogelijkheden identificeren voor hun persoonlijke en professionele ontwikkeling</i>	1 1.5%	8 12.3%	28 43.1%	22 33.8%	6 9.2%
<i>Meer plezier hebben aan leren</i>	0 0.0%	2 3.1%	28 43.1%	33 50.8%	2 3.1%
<i>Politiek bediscussiëren op een ernstige manier</i>	4 6.2%	7 10.8%	26 40.0%	17 26.2%	11 16.9%

<i>Overeenkomen met mensen uit hun land met een andere culturele achtergrond</i>	1	3	26	31	4
	1.5%	4.5%	40.0%	47.7%	6.2%

Aan de projectbegeleiders zijn zeven competenties voorgelegd die de participanten mogelijk hebben ontwikkeld in het project. Ook hier zien we dat het spreken van een vreemde taal (97%) en sociale competenties (100%) de meeste instemming van de projectbegeleiders krijgen. Volgens de projectbegeleiders is politieke participatie bij de participanten in de minste mate ontwikkeld (66%), nog minder dan mediacompetenties (74%). Normaal schatten de projectbegeleiders in de Vlaamse steekproef de competentieontwikkeling hoger in dan de participanten. De enige uitzondering zijn interculturele competenties. Dit is in de huidige steekproef ook het geval. Participanten (93%) stemmen in hogere mate in met het ontwikkelen van interculturele competenties dan projectbegeleiders (88%). Opvallend is dat dit in de huidige steekproef ook geldt voor het identificeren van mogelijkheden tot persoonlijke en professionele ontwikkeling. Projectbegeleiders stemmen hier voor 77% mee in; bij de deelnemers is dat 82%.

In de huidige bevraging zijn er enkele verschillen naar deelactie van het programma. Opnieuw stemmen vooral deelnemers aan TCA/NET activiteiten er minder mee in dat ze bepaalde competenties hebben ontwikkeld. Dit kan mogelijk worden verklaard doordat zij al meer ervaren zijn en dus meer kans hebben gehad om te groeien in competenties en bijgevolg minder verandering rapporteren. Zo stemmen ze er minder mee in dat ze een andere taal hebben gesproken dan deelnemers van andere deelacties. Dit geldt ook voor samenwerken in teamverband. Soms stemmen ze minder in met competentieontwikkeling, maar delen ze dit met deelnemers aan andere deelacties. Zo stemmen ze in mindere mate in met de ontwikkeling van zelfstandig leren en plannen, maar dit delen ze met de deelnemers aan groepsuitwisselingen. Hetzelfde geldt voor creatieve competenties, maar dit delen ze met de deelnemers aan de EU-jeugddialog. Ten slotte scoren ze significant minder op de ontwikkeling van interculturele competenties, maar enkel vergeleken met de deelnemers aan groepsuitwisselingen. Het is echter niet zo dat enkel deelnemers aan TCA/NET activiteiten in mindere mate instemmen met de ontwikkeling van een bepaalde competentie. Zo stemmen deelnemers aan een EVS/ECS-project en die van de EU-jeugddialog in mindere mate in met het ontwikkelen van meer plezier in leren dan de deelnemers aan de andere deelacties. Deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers stemmen er in meerdere mate mee in dat ze zelf media-inhouden hebben geleerd aan te maken vergeleken met de deelnemers aan de andere deelacties.

Tabel 78: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens deelactie – percentage instemming

Competentie	Groepsuitwisselingen (N=82)	EVS/ECS (N=20)	EU-jeugddialog (N=18)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=118)	TCA/NET (N=77)
<i>Overtuigend verwoorden wat ik denk in een discussie</i>	85.3	90.0	88.8	81.5	81.8
<i>Leren spreken met mensen die een andere taal spreken</i>	97.6	100.0	94.4	93.2	89.6**
<i>Samenwerken in teamverband</i>	96.4	95.0	88.8	90.7	84.5*
<i>Zelf media-inhouden maken</i>	55.5	40.0	38.9	62.7**	44.2
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	89.5	80.0	72.2	91.5	75.3
<i>Helpen zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt als er verschillende meningen zijn</i>	88.1	80.0	94.4	92.4	84.2

<i>Iets realiseren voor de gemeenschap of de maatschappij</i>	79.7	90.0	83.3	90.7	88.4
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	73.1	65.0	63.7	80.0	73.6
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling</i>	73.2	95.0	70.6	88.7	82.9
<i>Meer plezier hebben aan leren</i>	83.0	65.0**	64.7**	84.4	84.0
<i>Politiek bediscussiëren op een ernstige manier</i>	65.1	75.0	94.1**	58.3**	75.0
<i>Zelfstandig leren plannen en uitvoeren</i>	68.3*	85.0	82.3	82.6	63.1*
<i>Zichzelf kunstzinnig en creatief uitdrukken</i>	82.0	90	52.9***	82.6	46.1***
<i>Overeenkomen met mensen met een andere culturele achtergrond</i>	96.3*	90.0	89.1	93.9	89.3*

*<.05, **<.01, ***<.001

Naar land van woonst, stemmen inwoners van andere landen in meerdere mate in met competentieontwikkeling dan inwoners van België. De verschillen voor alle competenties zijn significant, op twee na. Dit gaat namelijk niet op voor creatieve en interculturele competenties. In vorige bevragingen was het beeld minder eenduidig en minder significant.

Tabel 79: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens land van woonst – percentage instemming

Competentie	Ander land (N=242)	België (N=73)
<i>Overtuigend verwoorden wat ik denk in een discussie***</i>	88.5	65.8
<i>Leren spreken met mensen die een andere taal spreken***</i>	95.8	87.9
<i>Samenwerken in teamverband***</i>	93.7	83.8
<i>Zelf media-inhouden maken**</i>	58.1	38.3
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten**</i>	85.2	73.9
<i>Helpen zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt als er verschillende meningen zijn**</i>	91.8	78.4
<i>Iets realiseren voor de gemeenschap of de maatschappij***</i>	91.8	69.9
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken***</i>	81.2	53.6
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling***</i>	87.4	66.2
<i>Meer plezier hebben aan leren***</i>	86.5	66.2
<i>Politiek bediscussiëren op een ernstige manier*</i>	72.0	53.5
<i>Zelfstandig leren plannen en uitvoeren*</i>	77.9	62.0
<i>Zichzelf kunstzinnig en creatief uitdrukken</i>	74.0	66.7
<i>Overeenkomen met mensen met een andere culturele achtergrond</i>	94.9	87.5

*<.05, **<.01, ***<.001

Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap stemmen deelnemers van projecten gesubsidieerd via JINT vzw in grotere mate in met competentieontwikkeling in vergelijking met deelnemers aan projecten gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap. Een uitzondering zien we voor de creatieve competenties, maar dat verschil is niet significant. Ook de mate waarin deelnemers aan projecten gesubsidieerd via een verschillend Nationaal Agentschap instemmen met de ontwikkeling van sociale competenties (het zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt), zelfstandig kunnen plannen en leren en interculturele competenties is niet significant.

Tabel 80: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap – percentage instemming

Competentie	Ander NA (N=43)	JINT vzw (N=272)
<i>Overtuigend verwoorden wat ik denk in een discussie***</i>	62.8	86.4
<i>Leren spreken met mensen die een andere taal spreken**</i>	90.7	94.5
<i>Samenwerken in teamverband**</i>	81.4	92.6
<i>Zelf media-inhouden maken*</i>	37.2	56.1
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten*</i>	72.0	84.3
<i>Helpen zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt als er verschillende meningen zijn</i>	83.7	89.3
<i>Iets realiseren voor de gemeenschap of de maatschappij*</i>	72.1	89.0
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken**</i>	51.3	78.4
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling**</i>	63.5	85.5
<i>Meer plezier hebben aan leren**</i>	63.4	84.6
<i>Politiek bediscussiëren op een ernstige manier*</i>	48.8	70.7
<i>Zelfstandig leren plannen en uitvoeren</i>	65.9	75.4
<i>Zichzelf kunstzinnig en creatief uitdrukken</i>	78.3	73.0
<i>Overeenkomen met mensen met een andere culturele achtergrond</i>	85.3	94.4

*<.05, **<.01, ***<.001

In de vorige bevragingen stelden we vast dat deelnemers uit kansengroepen in grotere mate ermee instemmen dat allerlei competenties verder ontwikkeld zijn door hun deelname aan het project in vergelijking met jongeren die we niet tot een kansengroep kunnen rekenen. De verschillen zijn echter niet altijd groot en de resultaten zijn ook wisselend. Als we kansengroepen operationaliseren op basis van de antwoorden van de deelnemers op de vragenlijst, dan stemmen deelnemers uit kansengroepen niet systematisch in meerdere mate in dat ze allerlei competenties hebben ontwikkeld. Integendeel, het percentage instemmers is in deze steekproef vaak iets hoger onder jongeren die niet tot een kansengroep kunnen worden gerekend. De verschillen tussen beide groepen zijn niet significant, op één verschil na. Jongeren die niet tot een kansengroep behoren, stemmen er in meerdere mate mee in dat ze leren onderhandelen hebben als er zich een meningsverschil voordoet. In het algemeen kunnen we echter uit de huidige bevraging concluderen dat er geen verschil is in de ontwikkeling van competenties tussen jongeren uit kansengroepen en zij die niet tot een kansengroep behoren.

Tabel 81: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van competenties bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap – percentage instemming

Competentie	Geen kansengroep (N=167)	Kansengroep (N=79)
<i>Overtuigend verwoorden wat ik denk in een discussie</i>	85.6	84.8
<i>Leren spreken met mensen die een andere taal spreken</i>	94.6	96.3
<i>Samenwerken in teamverband</i>	92.8	91.3
<i>Zelf media-inhouden maken</i>	53.9	54.1
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	83.9	83.6
<i>Helpen zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt als er verschillende meningen zijn*</i>	91.6	86.0
<i>Iets realiseren voor de gemeenschap of de maatschappij</i>	88.7	83.5
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	73.3	82.3
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling</i>	84.5	83.5
<i>Meer plezier hebben aan leren</i>	85.7	83.5
<i>Politiek bediscussiëren op een ernstige manier</i>	66.7	60.7
<i>Zelfstandig leren plannen en uitvoeren</i>	74.5	74.4
<i>Zichzelf kunstzinnig en creatief uitdrukken</i>	70.8	81.3
<i>Overeenkomen met mensen met een andere culturele achtergrond</i>	94.0	94.9

*<.05

4.1.2. WAARGENOMEN VERSCHILLEN TEN AANZIEN VAN BURGERSCHAPSWAARDEN

De waardering voor culturele verscheidenheid is de burgerschapswaarde die voor de grootste groep participanten belangrijker is geworden sinds hun deelname aan het project. Voor bijna zes op de tien participanten is deze waarde belangrijker geworden. Dit is in lijn met de vaststelling dat interculturele competenties ontwikkeld zijn in het project. Meer dan de helft van de deelnemers is meer geïnteresseerd geworden in jeugdbeleid en voor bijna de helft is het gevoel zich Europeaan te voelen, belangrijker geworden. Voor vier op de tien uit dit zich in het meer volgen van de Europese actualiteit. Een even grote groep zegt dat het belangrijker is geworden om zich in te zetten in de strijd tegen racisme, discriminatie en xenofobie. Een iets kleinere groep vindt het belangrijker actief mensen uit kansengroepen te ondersteunen. De drie waarden die in de minste mate zijn geëvolueerd, hebben betrekking op politieke participatie, maatschappelijk engagement en milieubewustzijn. Slechts één op vier tot één op drie van de participanten schat dat deze waarden belangrijker zijn geworden sinds hun deelname aan het project en meer dan twee derde beweert dat deze waarden even belangrijk zijn gebleven.

Tabel 82: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten - percentages (N=305)

Burgerschapswaarde	Minder belangrijk geworden	Is hetzelfde gebleven	Belangrijker geworden
<i>Ik blijf op de hoogte van de Europese actualiteit</i>	2.3	56.7	41.0
<i>Ik zet me in voor de maatschappij</i>	1.3	68.1	30.6
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen</i>	1.3	61.3	37.4
<i>Ik zet me actief in voor de bescherming van het milieu</i>	1.3	68.8	29.9
<i>Ik neem deel aan het politieke leven</i>	3.3	73.3	23.4
<i>Ik zet me in als vrijwilliger</i>	1.3	68.0	30.7
<i>Ik waardeer culturele diversiteit</i>	0.3	42.3	57.4
<i>Ik ben geïnteresseerd in jeugdbeleid</i>	1.7	43.9	54.4
<i>Ik voel me Europeaan</i>	4.9	47.9	47.2
<i>Ik ben bereid om racisme en vreemdelingenangst te bestrijden</i>	0.7	57.2	42.1

Als we de resultaten vergelijken over de drie golven van het Erasmus+-programma dan zijn deze waarden doorgaans iets belangrijker geworden voor deelnemers aan projecten in de periode 2017-2018 dan voor deelnemers in de twee andere bevestigingen. Er zijn hier enkele uitzonderingen op. De interesse voor het jeugdbeleid is over de tijd toegenomen. Hetzelfde, maar minder uitgesproken kan waargenomen worden voor de bescherming van het milieu en het volgen van de Europese actualiteit. De daling in het zich Europeaan voelen die in eerdere onderzoeken is vastgesteld (Stevens, 2019), zet zich in de huidige bevestiging niet door en ligt terug op het niveau van 2015-2016.

Tabel 83: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten 2015-2020 - percentages

Burgerschapswaarde	Belangrijker geworden (2015-2016)	Belangrijker geworden (2017-2018)	Belangrijker geworden (2019-2020)
<i>Ik blijf op de hoogte van de Europese actualiteit</i>	34.6	40.2	41.0
<i>Ik zet me in voor de maatschappij</i>	27.3	37.2	30.6
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen</i>	34.7	40.4	37.4
<i>Ik zet me actief in voor de bescherming van het milieu</i>	25.8	28.1	29.9
<i>Ik neem deel aan het politieke leven</i>	23.1	26.8	23.4
<i>Ik zet me in als vrijwilliger</i>	34.5	42.2	30.7
<i>Ik waardeer culturele diversiteit</i>	60.2	62.8	57.4
<i>Ik ben geïnteresseerd in jeugdbeleid</i>	43.7	46.9	54.4
<i>Ik voel me Europeaan</i>	47.8	43.6	47.2
<i>Ik ben bereid om racisme en vreemdelingenangst te bestrijden</i>	42.0	47.8	42.1

Naar land van woonst stellen inwoners van andere landen in grotere mate dat deze burgerschapswaarden voor hen belangrijker zijn geworden na participatie aan het project in vergelijking met inwoners van België. Inwoners van België stellen daarentegen in grotere mate dat het belang van deze waarden voor hen hetzelfde is gebleven. Er is één uitzondering en dat is deelname aan het politieke leven dat voor beide groepen onder de 25% ligt. Enkele andere verschillen (ik voel me Europeaan, bereidheid om zich in te zetten in de strijd tegen racisme en interesse in jeugdbeleid) zijn dan weer niet significant. De vaststelling dat inwoners van andere landen in grotere mate stellen dat burgerschapswaarden voor hen belangrijker zijn geworden, terwijl inwoners van België eerder stellen dat ze voor hen hetzelfde zijn gebleven qua belang werd ook vastgesteld in de twee vorige golven van de bevraging.

Tabel 84: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens land van woonst – percentages belangrijker geworden

Burgerschapswaarden	Ander land (N=234)	België (N=70)
<i>Ik blijf op de hoogte van de Europese actualiteit**</i>	45.5	25.7
<i>Ik zet me in voor de maatschappij*</i>	34.6	17.1
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen*</i>	41.8	22.9
<i>Ik zet me actief in voor de bescherming van het milieu*</i>	34.2	15.7
<i>Ik neem deel aan het politieke leven</i>	23.5	23.2
<i>Ik zet me in als vrijwilliger**</i>	35.2	15.7
<i>Ik waardeer culturele diversiteit*</i>	60.7	46.5
<i>Ik ben geïnteresseerd in jeugdbeleid</i>	56.7	47.1
<i>Ik voel me Europeaan</i>	47.9	45.1
<i>Ik ben bereid om racisme en vreemdelingenangst te bestrijden</i>	45.1	32.4

Naar subsidiërend agentschap stellen deelnemers aan JINT-projecten in grotere mate dat deze burgerschapswaarden voor hen belangrijker zijn geworden dan deelnemers aan een project gesubsidieerd door een ander agentschap. Deze deelnemers stellen in grotere mate dat deze waarden voor hen hetzelfde zijn gebleven. Opnieuw bevestigt dit de vaststellingen uit de twee vorige bevragingen. Er zijn echter enkele uitzonderingen. Zo is politiek engagement belangrijker geworden voor een groter aandeel van deelnemers die aan een project hebben geparticipeerd die gesubsidieerd is door een ander agentschap. Dit verschil is echter niet significant. Hoewel doorgaans een grotere groep deelnemers aan projecten gesubsidieerd via JINT stelt dat deze waarden belangrijker zijn geworden, is dit verschil niet altijd significant. Significante verschillen zijn er ten aanzien van het integreren van kansengroepen, milieubewustzijn en de waardering van culturele diversiteit.

Tabel 85: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens subsidiërend agentschap – percentages belangrijker geworden

Burgerschapswaarden	Andere NA (N=40)	JINT vzw (N=265)
<i>Ik blijf op de hoogte van de Europese actualiteit</i>	25.0	43.4
<i>Ik zet me in voor de maatschappij</i>	17.5	32.6
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen**</i>	15.0	40.8
<i>Ik zet me actief in voor de bescherming van het milieu*</i>	12.5	32.6
<i>Ik neem deel aan het politieke leven</i>	30.0	22.4
<i>Ik zet me in als vrijwilliger</i>	17.5	32.7
<i>Ik waardeer culturele diversiteit*</i>	50.0	58.5
<i>Ik ben geïnteresseerd in jeugdbeleid</i>	40.0	56.7
<i>Ik voel me Europeaan</i>	47.5	47.2
<i>Ik ben bereid om racisme en vreemdelingenangst te bestrijden</i>	40.0	42.4

Naargelang de deelactie van het Erasmus+: Youth in Action programma zijn er enkele significante verschillen in de mate dat deze burgerschapswaarden ontwikkeld zijn. Zo stellen de deelnemers aan TCA/NET activiteiten in mindere mate dat deze burgerschapswaarden voor hen belangrijker zijn geworden door hun participatie aan het project en veeleer in dezelfde mate belangrijk zijn gebleven. Tegelijkertijd is dit de groep waar het meest gesteld wordt dat hun interesse in jeugdbeleid toegenomen is, maar dit verschil is niet significant, want een bijna even grote groep van deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers of de EU-jeugddialoog beweert eveneens dat hun interesse in jeugdbeleid is toegenomen. Dit keer zegt een significant kleiner aandeel van de deelnemers aan de EU-jeugddialoog dat hun gevoel Europeaan te zijn belangrijker is geworden. In de vorige bevraging stelde deze groep net significant meer dat dit gevoel belangrijker is geworden. Meer dan de andere deelnemers beweren de deelnemers aan de EU-jeugddialoog dat ze politiek geëngageerd zijn, maar dit verschil is niet significant. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er een klein aantal deelnemers aan deze deelactie vertegenwoordigd is in de steekproef.

Tabel 86: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens deelactie – percentages belangrijker geworden

Burgerschapswaarde	Groeps-uitwisselingen (N=81)	EVS/EC S (N=19)	EU-jeugddialoog (N=17)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=111)	TCA/NET (N=77)
<i>Ik blijf op de hoogte van de Europese actualiteit</i>	42.0	26.3	52.9	35.1	49.4
<i>Ik zet me in voor de maatschappij</i>	25.9	26.3	35.3	35.1	28.9
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen</i>	38.0	31.6	41.2	47.7	22.4*
<i>Ik zet me actief in voor de bescherming van het milieu</i>	34.6	26.3	29.4	38.7	13.2*
<i>Ik neem deel aan het politieke</i>	21.3	21.1	47.1	18.9	27.6

<i>leven</i>					
<i>Ik zet me in als vrijwilliger</i>	31.3	31.6	23.5	38.7	19.7**
<i>Ik waardeer culturele diversiteit</i>	64.2	89.5	52.9	63.4	34.2***
<i>Ik ben geïnteresseerd in jeugdbeleid</i>	47.5	42.1	52.9	57.7	60.5
<i>Ik voel me Europeaan</i>	47.6	47.4	23.5*	50.5	47.4
<i>Ik ben bereid om racisme en vreemdelingenangst te bestrijden</i>	46.3	47.4	58.8	40.9	34.2

Doorgaans stellen jongeren uit kansengroepen in grotere of gelijke mate dat burgerschapswaarden voor hen belangrijker zijn geworden. Deze verschillen zijn echter klein en te verwaarlozen, want ze zijn niet significant. Er is hier een uitzondering op. Een groter percentage van de jongeren die niet tot een kansengroep behoren, stelt dat ze na hun participatie het belangrijker vinden om de Europese actualiteit te volgen. Dit verschil is wel significant omdat meer jongeren uit kansengroepen beweren dat dit voor hen net minder belangrijk is geworden.

Tabel 87: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van burgerschapswaarden bij participanten volgens kansarme jongeren – percentages belangrijker geworden

Burgerschapswaarden	Behoort niet tot een kansengroep (N=246)	Behoort tot een kansengroep (N=71)
<i>Ik blijf op de hoogte van de Europese actualiteit*</i>	42.5	39.2
<i>Ik zet me in voor de maatschappij</i>	27.5	34.2
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen</i>	35.5	46.8
<i>Ik zet me actief in voor de bescherming van het milieu</i>	29.3	36.7
<i>Ik neem deel aan het politieke leven</i>	23.4	23.1
<i>Ik zet me in als vrijwilliger</i>	31.1	39.2
<i>Ik waardeer culturele diversiteit</i>	58.7	60.0
<i>Ik ben geïnteresseerd in jeugdbeleid</i>	53.9	60.8
<i>Ik voel me Europeaan</i>	48.2	47.5
<i>Ik ben bereid om racisme en vreemdelingenangst te bestrijden</i>	38.3	46.3

4.1.3. WAARGENOMEN VERSCHILLEN IN INTERNATIONALE INTENTIES

De participanten hebben duidelijk in grote mate de intentie om verder internationale plannen te ontwikkelen. Bijna negen op de tien participanten is het er mee eens dat ze de via het project opgebouwde contacten zullen blijven onderhouden. Acht op de tien deelnemers staan trouwens nog steeds in contact met via het project opgebouwde (internationale) contacten. Een even grote groep heeft meer vertrouwen gekregen om in hun eentje in het buitenland te reizen. Zeven op de tien zijn van plan een activiteit of een project te ontwikkelen met één van de partners uit het project. Voor drie vierde van de participanten zijn deze contacten nuttig voor hun sociaal en politiek leven. Een even grote groep voelt zich na het project beter in staat om alleen te reizen in een ander land. Twee derde van de deelnemers is van plan een tijdje in het buitenland te studeren of te werken. De minste intentie

is er om zich aan te sluiten bij een sociale of politieke beweging. Nog niet de helft van de deelnemers heeft deze intentie.

Tabel 88: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten - percentages (N=297)

Internationale intentie	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Akkoord	Helemaal akkoord
<i>Ik ben nu beter in staat om in mijn eentje te reizen in een ander land</i>	4.0	16.1	40.6	39.3
<i>Ik ben van plan een tijdje in het buitenland te gaan wonen, werken of studeren</i>	8.8	24.9	35.0	31.3
<i>Ik heb mensen van een ander land leren kennen waar ik nu nog steeds in contact mee sta.</i>	2.3	13.3	35.0	49.3
<i>Ik heb mensen leren kennen uit andere landen die nuttig kunnen zijn voor mijn betrokkenheid in het politieke en sociale leven.</i>	3.4	21.1	43.3	32.2
<i>Ik ben van plan de contacten die ik heb opgebouwd via het project te onderhouden</i>	1.3	9.4	45.8	43.4
<i>Ik ga een project of een activiteit opzetten met contacten die ik heb opgebouwd via het project</i>	3.3	23.7	41.7	31.3
<i>Ik ben van plan lid te worden van een politieke of sociale organisatie of beweging</i>	11.4	39.6	29.9	19.1

Over de tijd zien we dat de steekproef van 2017-2018 systematisch hogere percentages oplevert dan die van 2015-2016 en de huidige bevraging. De verschillen zijn echter niet groot. Het is dus veilig te stellen dat de internationale intenties van de deelnemers aan het Erasmus+: Youth in action stabiel zijn gebleven voor de periode 2015-2020. In vergelijking met het vorig programma zijn deze intenties wel gestegen (zie Stevens, 2019).

Tabel 89: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten 2015-2020 – percentages akkoord (N=297)

Internationale intentie	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Ik ben nu beter in staat om in mijn eentje te reizen in een ander land</i>	79.0	85.0	79.9
<i>Ik ben van plan een tijdje in het buitenland te gaan wonen, werken of studeren</i>	66.0	76.0	66.3
<i>Ik heb mensen van een ander land leren kennen waar ik nu nog steeds in contact mee sta.</i>	85.0	90.0	84.3
<i>Ik heb mensen leren kennen uit andere landen die nuttig kunnen zijn voor mijn betrokkenheid in het politieke en sociale leven.</i>	77.0	79.0	75.5

Naargelang land van woonst hebben ingezetenen van andere landen in grotere mate internationale intenties dan Belgische inwoners. Dit geldt voor alle intenties, behalve de intentie om een nieuw project op te stellen met de contacten die opgebouwd zijn in het huidige project. Een groter percentage inwoners van andere landen drukt deze bedoeling uit, maar het

verschil is niet significant met de Belgische inwoners. Dit bevestigt vaststellingen uit de twee vorige golven.

Tabel 90: Ontwikkeling van internationale plannen bij participanten volgens land van woonst - percentages

Internationale intentie	Ander land (N=230)	België (N=68)
<i>Ik ben nu beter in staat om in mijn eentje te reizen in een ander land***</i>	85.2	61.7
<i>Ik ben van plan een tijdje in het buitenland te gaan wonen, werken of studeren**</i>	69.8	54.4
<i>Ik heb mensen van een ander land leren kennen waar ik nu nog steeds in contact mee sta.***</i>	90.4	63.7
<i>Ik heb mensen leren kennen uit andere landen die nuttig kunnen zijn voor mijn betrokkenheid in het politieke en sociale leven.***</i>	79.6	61.8
<i>Ik ben van plan de contacten die ik heb opgebouwd via het project te onderhouden</i>	91.2	82.4
<i>Ik ga een project of een activiteit opzetten met contacten die ik heb opgebouwd via het project***</i>	79.3	51.5
<i>Ik ben van plan lid te worden van een politieke of sociale organisatie of beweging***</i>	55.2	28.0

** p<.01, ***p<.001

Naar subsidiërend Nationaal Agentschap zien we dat er een grotere mate van internationale intentie leeft bij de deelnemers die hebben meegedaan aan een project dat gesubsidieerd is door JINT vzw vergeleken met Belgische deelnemers aan projecten gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap. Slechts ten opzichte van één intentie is er geen significant verschil, namelijk de intentie om een tijdje in het buitenland te gaan wonen, te werken of te studeren. In vorige onderzoeken waren de resultaten niet zo eenduidig. Daar waren de resultaten vaak verschillend naargelang intentie.

Tabel 91: Ontwikkeling van internationale plannen bij participanten volgens subsidiërend NA - percentages

Internationale intentie	Ander NA (N=40)	JINT vzw (N=258)
<i>Ik ben nu beter in staat om in mijn eentje te reizen in een ander land</i>	67.5	81.8
<i>Ik ben van plan een tijdje in het buitenland te gaan wonen of werken</i>	62.5	67.0
<i>Ik heb mensen van een ander land leren kennen waar ik nu nog steeds in contact mee sta.**</i>	65.0	87.4
<i>Ik heb mensen leren kennen uit andere landen die nuttig kunnen zijn voor mijn betrokkenheid in het politieke en sociale leven.**</i>	55.0	78.7
<i>Ik ben van plan de contacten die ik heb opgebouwd te onderhouden**</i>	75.0	91.4
<i>Ik ga een project of een activiteit opzetten met contacten die ik heb opgebouwd via het project**</i>	52.5	76.1
<i>Ik ben van plan lid te worden van een politieke of sociale organisatie***</i>	22.5	52.1

** p<.01, ***p<.001

Volgens deelacties zijn er tussen participanten enkele significante verschillen voor wat betreft hun internationale plannen. Zo hebben de deelnemers aan TCA/NET activiteiten in mindere mate de intentie om een tijdje in het buitenland te wonen, te werken of te studeren. Daarnaast hebben ze, samen met de deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers, in grotere mate de intentie een project te ontwikkelen met de contacten die ze hebben opgebouwd via het huidige project. Deelnemers aan groepsuitwisselingen hebben in iets mindere mate het plan om de contacten die ze nu hebben opgebouwd, te blijven onderhouden. Deze deelnemers, net zoals EVS/ECS-deelnemers, hebben minder contacten gelegd die hen zouden kunnen helpen in hun sociale of politieke leven. Ten slotte hebben alle deelnemers aan een EVS/ECS-project nog steeds contact met mensen die ze hebben leren kennen tijdens hun project. De intentie zich aan te sluiten bij een politieke of sociale beweging vinden we het meest onder de deelnemers van de EU-jeugddialog, maar dit is niet significant verschillend met deze intentie onder de andere deelnemers.

Tabel 92: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van internationale intenties bij participanten volgens deelactie – percentages instemming

Internationale intentie	Groepsuitwisselingen (N=75)	EVS/ECS (N=20)	EU-jeugd-dialog (N=17)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=110)	TCA/NET (N=76)
<i>Ik ben nu beter in staat om in mijn eentje te reizen in een ander land</i>	86.7	100.0*	76.5	78.8	71.1
<i>Ik ben van plan een tijdje in het buitenland te gaan wonen, werken of studeren</i>	85.3	85.0	76.5	60.0	49.3***
<i>Ik heb mensen van een ander land leren kennen waar ik nu nog steeds in contact mee sta.</i>	81.5	100.0**	82.3	86.2	80.5
<i>Ik heb mensen leren kennen uit andere landen die nuttig kunnen zijn voor mijn betrokkenheid in het politieke en sociale leven.</i>	62.7*	65.0*	88.3	81.7	79.2
<i>Ik ben van plan de contacten die ik heb opgebouwd via het project te onderhouden</i>	81.4*	90.0	88.3	93.6	90.8
<i>Ik ga een project of een activiteit opzetten met contacten die ik heb opgebouwd via het project</i>	61.3	40.0	58.8	81.0***	84.4***
<i>Ik ben van plan lid te worden van een politieke of sociale organisatie of beweging</i>	48.0	35.0	64.7	56.3	39.4

*<.05, ** <.01, ***<.001

Tussen deelnemers uit kansengroepen en andere deelnemers is er slechts één significant verschil in internationale plannen, namelijk lid worden van een politieke of sociale beweging. Deze intentie is veel hoger onder jongeren uit kansengroepen dan onder jongeren die niet tot een kansengroep gerekend kunnen worden. Voor de rest hebben beide groepen in gelijke mate internationale intenties in de toekomst. In de vorige golf waren jongeren uit kansengroepen echter ook meer van plan een tijdje in het buitenland te wonen, studeren of werken, hadden zij nog steeds contact met iemand uit het project en waren ze in meerdere mate van plan een activiteit te organiseren met iemand van het project.

Tabel 93: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van internationale plannen bij participanten volgens al dan niet behorend tot een kansengroep - percentages

Internationale intentie	Behoort niet tot een kansengroep (N=168)	Behoort tot een kansengroep (N=79)
<i>Ik ben nu beter in staat om in mijn eentje te reizen in een ander land</i>	82.1	79.9
<i>Ik ben van plan een tijdje in het buitenland te gaan wonen, werken of studeren</i>	64.3	75.9
<i>Ik heb mensen van een ander land leren kennen waar ik nu nog steeds in contact mee sta.</i>	83.3	87.6
<i>Ik heb mensen leren kennen uit andere landen die nuttig kunnen zijn voor mijn betrokkenheid in het politieke en sociale leven</i>	76.6	75.9
<i>Ik ben van plan de contacten die ik heb opgebouwd via het project te onderhouden</i>	88.6	89.9
<i>Ik ga een project of een activiteit opzetten met contacten die ik heb opgebouwd via het project</i>	75.0	73.4
<i>Ik ben van plan lid te worden van een politieke of sociale organisatie of beweging**</i>	44.6	58.2

** p<.01

4.1.4. GERAPPORTEERDE VERANDERINGEN IN TOEKOMSTPLANNEN

Meer dan acht op de tien participanten weten welke competenties zij in de toekomst willen verbeteren, waaronder hun vreemde talen. Meer dan drie kwart van de deelnemers wil verder studeren en meer dan acht op de tien wil daarvoor gebruik maken van het niet-formeel leren. Twee derde van de deelnemers heeft een beter zicht op wat ze verder professioneel wil bereiken en heeft een beter zicht op de toekomstige carrière. Drie vierde heeft contacten gelegd die hun professionele carrière kan bevorderen. Twee derde gelooft dan ook dat jobkansen zijn verbeterd. Ten slotte zeggen zes op de tien dat ze een beter zicht gekregen hebben op hun verdere onderwijsplannen.

Tabel 94: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten - percentages (N=288)

Toekomstplan	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn onderwijsplannen</i>	6.6	32.9	43.3	17.3
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn toekomstige professionele aspiraties en doelen</i>	4.8	26.6	45.0	23.5
<i>Ik heb nu een beter zicht op mijn toekomstige carrière</i>	6.2	28.0	45.7	20.1
<i>Ik ben van plan verder te studeren</i>	3.8	18.4	46.9	30.9
<i>Ik ben van plan meer gebruik te maken van niet-formele leermogelijkheden</i>	2.8	10.1	46.5	40.6
<i>Ik weet nu beter welke competenties ik in de</i>	2.8	12.5	55.0	29.8

<i>toekomst wil verbeteren</i>				
<i>Ik wil mijn vreemde talen verbeteren</i>	2.8	14.5	39.1	43.6
<i>Ik heb contacten gelegd met mensen in andere landen die mijn professioneel leven ten goede zullen komen</i>	2.7	23.4	44.7	29.2
<i>Ik geloof dat mijn kansen op een job zijn verbeterd</i>	5.2	27.8	44.8	22.2

Over de tijd verandert de mate waarin deze toekomstplannen nagestreefd worden niet zo veel. In de huidige bevraging zien we wel dat het percentage deelnemers dat een beter idee heeft van hun onderwijsplannen lager ligt dan bij de vorige bevragingen. Het percentage dat akkoord gaat met verbeterde kansen op een job is dan weer hoger dan in eerdere bevragingen. Dit verschil kan grotendeels verklaard worden door het feit dat we nu gemiddelde oudere deelnemers hebben die voor een groter deel hun studies al achter de rug hebben en in grotere mate al actief zijn op de arbeidsmarkt.

Tabel 95: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten 2015-2020 - percentages

Toekomstplan	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn onderwijsplannen</i>	76.0	78.0	60.6
<i>Ik heb contacten gelegd met mensen in andere landen die mijn professioneel leven ten goede zullen komen</i>	76.1	70.5	73.9
<i>Ik geloof dat mijn kansen op een job zijn verbeterd</i>	60.0	61.1	67.0

Er zijn significante verschillen tussen deelnemers die in België wonen en zij die niet in België wonen: de eerste categorie is in mindere mate van plan de bevragede toekomstige plannen uit te voeren. Het grootste verschil wordt waargenomen bij de intentie om vreemde talen bij te studeren: dit ligt 30% lager bij de inwoners van België dan bij inwoners van een ander land. Dit is volkomen in lijn met de vaststellingen uit de twee voorgaande golven waar ook telkens inwoners van België in mindere mate van plan waren de bevragede toekomstplannen na te streven.

Tabel 96: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten volgens land van woonst - percentages

Toekomstplan	Ander land (N=225)	België (N=64)
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn onderwijsplannen***</i>	67.6	36.0
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn toekomstige professionele aspiraties en doelen*</i>	72.9	53.2
<i>Ik heb nu een beter zicht op mijn toekomstige carrière***</i>	74.2	35.9
<i>Ik ben van plan verder te studeren***</i>	84.0	56.2
<i>Ik ben van plan meer gebruik te maken van niet-formele leermogelijkheden***</i>	90.7	75.1
<i>Ik weet nu beter welke competenties ik in de toekomst wil verbeteren**</i>	88.5	71.9

<i>Ik wil mijn vreemde talen verbeteren***</i>	89.3	59.4
<i>Ik heb contacten gelegd met mensen in andere landen die mijn professioneel leven ten goede zullen komen*</i>	76.7	64.1
<i>Ik geloof dat mijn kansen op een job zijn verbeterd**</i>	72.4	47.6

Deelnemers aan projecten die gefinancierd zijn via JINT vzw zijn significant in grotere mate akkoord met de voorgelegde toekomstplannen in vergelijking met de Belgische deelnemers die meedoen aan een project gefinancierd via een ander Nationaal Agentschap. Het meest uitgesproken is dit ten aanzien van een beter zicht hebben op hun toekomstige carrière. Dit verschil is zelfs 50%. Het minst uitgesproken is het ten aanzien van geloven dat de kansen op een job zijn toegenomen, want dit laatste verschil is zelfs niet significant. Deze bevindingen zijn toch anders dan de twee vorige bevestigingen, toen er minder significante verschillen waren en die ook niet altijd in dezelfde richting waren. Zo stelde twee jaar terug een groter aandeel van de Belgische deelnemers aan een project gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap, in vergelijking met deelnemers aan een project gesubsidieerd door JINT vzw, dat ze internationale contacten hebben opgebouwd die nuttig kunnen zijn in hun toekomstige beroepsloopbaan en dat hun kansen op een job verbeterd zijn.

Tabel 97: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap - percentages

Toekomstplan	Ander NA (N=37)	JINT vzw (N=252)
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn onderwijsplannen**</i>	32.4	64.7
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn toekomstige professionele aspiraties en doelen**</i>	55.9	71.8
<i>Ik heb nu een beter zicht op mijn toekomstige carrière***</i>	27.0	71.4
<i>Ik ben van plan verder te studeren*</i>	64.8	79.7
<i>Ik ben van plan meer gebruik te maken van niet-formele leermogelijkheden**</i>	75.7	88.8
<i>Ik weet nu beter welke competenties ik in de toekomst wil verbeteren**</i>	67.6	87.3
<i>Ik wil mijn vreemde talen verbeteren***</i>	59.4	86.1
<i>Ik heb contacten gelegd met mensen in andere landen die mijn professioneel leven ten goede zullen komen**</i>	54.0	76.8
<i>Ik geloof dat mijn kansen op een job zijn verbeterd*</i>	50.0	69.4

Dit keer is er slechts één significant verschil naar deelactie. Deelnemers aan jeugdwerkmobiliteit en TCA/NET zijn er meer mee akkoord dat ze contacten hebben gelegd die hen vooruit kunnen helpen in hun professionele carrière in vergelijking met deelnemers aan andere deel acties. Enkele significante verschillen die we in vorige bevestigingen vonden, duiken nu niet op. In vroegere bevestigingen hadden TCA/NET-deelnemers in mindere mate de intentie hun vreemde talen te verbeteren of waren ze van plan om verder te studeren. Dit is nu niet het geval.

Tabel 98: Zelfgerapporteerde verschillen ten aanzien van toekomstplannen bij participanten volgens deelactie – percentages instemming

Toekomstplan	Groeps- uitwisse- lingen (N=73)	EVS/E CS (N=19)	EU- jeugd- dialoog (N=17)	Mobiliteit van jeugdwer- kers (N=108)	TCA/N ET (N=72)
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn onderwijsplannen</i>	61.6	57.9	47.1	64.8	56.9
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn toekomstige professionele aspiraties en doelen</i>	63.1	57.9	53.0	76.7	68.1
<i>Ik heb nu een beter zicht op mijn toekomstige carrière</i>	61.7	63.2	35.3	74.0	65.3
<i>Ik ben van plan verder te studeren</i>	80.8	89.5	47.0	81.5	73.3
<i>Ik ben van plan meer gebruik te maken van niet-formele leermogelijkheden</i>	84.9	84.2	70.5	91.8	87.3
<i>Ik weet nu beter welke competenties ik in de toekomst wil verbeteren</i>	80.8	73.7	88.3	87.9	86.1
<i>Ik wil mijn vreemde talen verbeteren</i>	87.7	89.5	82.4	80.5	79.2
<i>Ik heb contacten gelegd met mensen in andere landen die mijn professioneel leven ten goede zullen komen</i>	57.5	62.2	64.7	81.7*	83.5*
<i>Ik geloof dat mijn kansen op een job zijn verbeterd</i>	67.1	83.3	64.7	69.5	59.8

Ten aanzien van de bevroegde toekomstplannen gaat steeds een groter aandeel jongeren behorend tot een kansengroep akkoord dat ze die willen nastreven, op enkele uitzonderingen na, zoals een beter idee hebben van hun toekomstige carrièremogelijkheden, beter weten welke competenties ze nog kunnen ontwikkelen en iemand hebben ontmoet die hen verder kan helpen in hun professionele leven. Deze verschillen zijn echter klein en niet significant, dus verwaarloosbaar. Er is slechts één significant verschil en dat is dat jongeren uit kansengroepen in de toekomst nog vaker gebruik willen maken van niet-formele leermogelijkheden.

Tabel 99: Zelfgerapporteerde veranderingen t.a.v. toekomst bij participanten volgens kansarme jongeren - percentages

Toekomstplan	Behoort niet tot een kansengroep (N=167)	Behoort tot een kansengroep (N=79)
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn onderwijsplannen</i>	59.3	67.2
<i>Ik heb nu een beter idee van mijn toekomstige professionele aspiraties en doelen</i>	70.1	68.4
<i>Ik heb nu een beter zicht op mijn toekomstige carrière</i>	63.5	72.2
<i>Ik ben van plan verder te studeren</i>	75.4	87.3
<i>Ik ben van plan meer gebruik te maken van niet-formele leermogelijkheden**</i>	84.9	93.7

<i>Ik weet nu beter welke competenties ik in de toekomst wil verbeteren</i>	86.0	81.0
<i>Ik wil mijn vreemde talen verbeteren</i>	80.2	87.3
<i>Ik heb contacten gelegd met mensen in andere landen die mijn professioneel leven ten goede zullen komen</i>	76.6	73.4
<i>Ik geloof dat mijn kansen op een job zijn verbeterd</i>	68.7	68.3

4.1.5. GERAPPORTEERDE VERANDERINGEN IN JEUGDWERKCOMPETENTIES

Aan deelnemers van projecten voor/met jeugdwerkers en of jongerenbegeleiders werd een hele reeks vragen gesteld omtrent de ontwikkeling van hun jeugdwerkcompetenties. Het gaat hier vooral over participanten aan mobiliteit van jeugdwerkers en deelnemers aan TCA/NET activiteiten. De instemming met de verdere ontwikkeling van deze competenties is zoals gewoonlijk massaal onder deze deelnemers. Bijna negen op de tien van deze participanten hebben geleerd samen te werken in een internationaal team, verstaan de principes van niet-formeel leren beter en weten hoe niet-formeel leren toe te passen in het jeugdwerk. Meer dan acht op tien weten beter hoe verschillende vormen van leren zich tegenover elkaar verhouden, hebben iets geleerd dat ze willen toepassen in het werken met jongeren, kunnen beter omgaan met de onzekerheden die gepaard gaan met jeugdwerk, weten beter een internationaal project te ontwikkelen, weten hoe jongeren te betrekken in het uitwerken en vormgeven van een project, kunnen een project ook beter afstemmen op de noden en behoeften van jongeren, zullen proberen een internationale dimensie in te bouwen in hun werken met jongeren, hebben al geleerde elementen toegepast, hebben geleerd beter methodes te kiezen of aan te passen aan jongeren en weten beter hoe een project te evalueren en de kwaliteit te garanderen. Een even grote groep plant hun jeugdwerkcompetenties verder te ontwikkelen via vormingen en kent beter het Europees jeugdbeleid en voelt zich in staat er een bijdrage aan te leveren. Meer dan zeven op de tien hebben contacten gelegd met mensen uit andere landen om later samen een project uit te werken en hebben een netwerk om toekomstige projecten te ontwikkelen. De enige competentie die niet 70% instemming meekrijgt, is het verzamelen van financiële middelen. Dit is traditioneel de competentie waarvan deelnemers stellen dat ze die het minst ontwikkeld hebben.

Tabel 100: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten - percentages (N=179)

Jeugdwerkcompetentie	Helemaal niet eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	1.1	14.5	48.0	36.3
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	1.1	13.4	47.5	38.0
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	1.7	11.8	46.6	39.9
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	2.8	16.9	50.0	30.3
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	3.9	19.6	42.5	34.1
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren</i>	1.1	13.3	43.9	41.7

<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	1.7	16.2	47.5	34.6
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	2.3	21.6	47.7	28.4
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	1.1	17.2	50.6	31.0
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	4.0	29.9	47.1	19.0
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	1.7	16.6	57.1	24.6
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid</i>	2.3	16.5	55.1	26.1
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen tot de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	2.3	18.2	54.4	25.0
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	2.3	14.2	49.4	34.1
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd</i>	1.7	17.4	58.1	22.7
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	2.9	18.0	51.7	27.3
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	1.8	15.3	51.8	31.2
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	1.2	11.6	50.9	36.4
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk</i>	1.7	19.2	54.1	25.0
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen</i>	1.7	14.5	53.2	30.2

Over de tijd zijn er geen systematische verschillen. Wel is het percentage deelnemers dat akkoord gaat nu meer te weten over het Europees jeugdbeleid het hoogst waargenomen en is dit het enige significante verschil met de twee vorige bevestigingen. Ook de twee derde deelnemers die instemmen met hoe ze financiële middelen kunnen verwerven, is het hoogst gemeten percentage ooit, maar dit verschil is niet significant verschillend van de twee vorige metingen. In het algemeen waren de deelnemers uit 2017-2018 in mindere mate geneigd in te stemmen met verdere jeugdwerkcompetentieontwikkeling dan in 2015-2016 (op een enkele uitzondering na, zoals het leren samenwerken in een internationaal team), maar in de huidige bevestiging zien we veelal een herstel van de percentages uit 2015-2016. Er zijn enkele uitzonderingen. Zo stijgt over de tijd het percentage deelnemers dat akkoord gaat met de verdere ontwikkeling van vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten in het jeugdwerk en vaardigheden die het mogelijk maken projecten te ontwikkelen die meer afgestemd zijn op de noden en behoeften van jongeren. Ook het percentage deelnemers dat beter om kan gaan met de dubbelzinnigheden en onzekerheden binnen het jeugdwerk stijgt lichtjes over de tijd. Voor enkele competenties zien we een systematische daling van de instemming over de tijd: een betere kennis van de ideeën van het niet-formeel leren, het hebben van een netwerk om een project te ontwikkelen, iets geleerd hebben dat ze kunnen toepassen en het integreren van een internationale dimensie in de werking. Het is wel belangrijk om te onderlijnen dat deze verschillen over de tijd klein zijn.

Tabel 101: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten – vergelijking 2015-2020 - percentages instemming

Jeugdwerkcompetentie	2015-2016 (N=143)	2017-2018 (N=112)	2019-2020 (N=179)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	88.5	85.0	84.3
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	84.2	77.5	85.5
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	87.0	85.9	86.5
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	88.4	76.5	80.3
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	81.0	75.8	76.6
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren</i>	87.8	86.6	85.6
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	84.4	76.5	82.1
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	84.1	83.8	76.1
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	89.0	83.7	81.6
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	60.7	58.6	66.1
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	79.9	74.1	81.7
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid</i>	68.6	69.6	81.2*
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen tot de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	71.1	66.4	79.4
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	89.6	84.5	83.5
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd</i>	73.8	78.9	80.8
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	76.4	77.9	79.0
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	75.7	75.0	83.0
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	86.3	93.8	87.3
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk</i>	74.3	76.1	97.1
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen</i>	85.0	78.9	83.4

Er zijn enkele significante verschillen naargelang de participanten inwoners van België dan wel van een ander land zijn. Participanten, die wonen in het buitenland, zijn doorgaans in grotere mate akkoord dat ze bepaalde jeugdwerkcompetenties hebben ontwikkeld in vergelijking met inwoners van België. Uitzondering hierop is de competentie financiële middelen weten te verzamelen en kennis en vaardigheden hebben opgedaan en reeds toegepast hebben (in dat laatste geval zijn de percentages gelijk aan elkaar). Het grootste verschil is waar te nemen bij 'het kunnen evalueren van leeruitkomsten van een project' en 'het kunnen omgaan met dubbelzinnigheden en spanningen in het jeugdwerk'. Andere significante verschillen zijn er ten opzichte van het ontwikkelen en uitvoeren van een internationaal project, het hebben van contacten om in de toekomst een project te ontwikkelen, iets willen toepassen in het werken met jongeren, het betrekken van jongeren in een project, het verzekeren van de kwaliteit van een project, meer kennis hebben over het Europees jeugdbeleid en hoe er een bijdrage aan leveren, het ontwikkelen van een project dat afgesteld is op de noden en behoeften van jongeren en welke methoden er gekozen kunnen worden voor het werken met jongeren.

Tabel 102: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens land van woonst - percentages instemming

Jeugdwerkcompetentie	Ander land (N=149)	België (N=30)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	85.9	76.7
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	86.6	80.0
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	88.5	76.7
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren*</i>	83.1	66.7
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen*</i>	80.6	56.7
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren***</i>	90.0	63.3
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten**</i>	85.2	66.7
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	77.4	70.0
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	82.4	76.4
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	64.5	73.4
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren*</i>	84.9	66.7
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid**</i>	86.3	56.7
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen tot de ontwikkeling van een jeugdbeleid**</i>	83.6	60.0
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	83.6	83.3
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd***</i>	87.4	50.0
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd*</i>	83.1	60.0

<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	85.8	70.0
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	86.3	93.8
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk***</i>	92.3	63.4
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen**</i>	83.2	56.6

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Naar subsidiërend Nationaal Agentschap toe zijn er minder significante verschillen, maar dat kan grotendeels te wijten zijn aan het gering aantal respondenten voor een project gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap. Hierdoor moeten de verschillen al aanzienlijk zijn voordat ze significant worden. Doorgaans zijn de deelnemers die meegedaan hebben aan een project gefinancierd via JINT vzw in grotere mate akkoord dat ze allerlei competenties hebben ontwikkeld. Uitzonderingen zijn hier de competentie van het vinden van financiële middelen en de intentie om de jeugdwerkcompetenties verder te ontwikkelen (in dit laatste geval zijn de percentages gelijk aan elkaar). Significante verschillen zijn er ten aanzien van de competenties dat ze iets hebben geleerd dat ze willen toepassen in het jeugdwerk, kennis omtrent het Europees jeugdbeleid, het evalueren van de leeruitkomsten van een project en de gepaste keuze van methodes in het werken met jongeren. Deelnemers aan projecten van JINT vzw zijn hier dus significant meer mee akkoord dan Vlaamse deelnemers aan projecten gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap.

Tabel 103: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap - percentages instemming

Jeugdwerkcompetentie	Ander NA (N=17)	JINT vzw (N=162)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	76.4	85.2
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	82.3	85.8
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	76.5	87.6
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	70.6	81.4
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	70.6	77.2
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren***</i>	52.9	89.0
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	64.9	83.9
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	64.7	77.4
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	82.3	81.5
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	70.5	65.6
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	70.6	82.9

<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid*</i>	58.8	83.6
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen tot de ontwikkeling van een jeugdbeleid*</i>	58.8	81.8
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	76.4	84.2
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd***</i>	35.3	85.8
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	64.7	80.6
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	82.3	83.0
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	76.4	88.5
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk</i>	70.6	80.0
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen*</i>	70.6	85.1

* p<.05, ** p<.01, *** p<.001

In het verleden werden er niet zo veel significante verschillen naar deelactie gevonden. Dat was deels te wijten aan het gering aantal deelnemers aan TCA/NET activiteiten in de Vlaamse steekproef tijdens de twee vorige bevestigingen. Nu is er wel een aanzienlijke groep aan TCA/NET-deelnemers. In 2017-2018 werd één significant verschil gevonden naar deelactie, namelijk dat deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers het er significant meer mee eens waren dat ze nu beter het verschil verstaan tussen formeel, niet-formeel en informeel leren in vergelijking met de deelnemers aan TCA/NET-activiteiten. Dit verschil is ook in deze bevestiging significant. Verder zijn er maar twee jeugdwerkcompetenties (het evalueren van de leeruitkomsten van een project en het beter afstemmen van een project op de noden en behoeften van jongeren) waarbij de deelnemers aan een mobiliteit van jeugdwerkers significant in grotere mate akkoord mee zijn dat ze die hebben ontwikkeld in vergelijking met deelnemers aan TCA/NET activiteiten. Doorgaans zijn deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers in grotere mate akkoord met de ontwikkeling van de jeugdwerkcompetenties, maar er zijn ook enkele uitzonderingen. Deelnemers aan TCA/NET activiteiten zijn meer akkoord dat ze nu een netwerk hebben om in de toekomst een project te ontwikkelen, ze weten hoe financiële middelen te vinden, hoe ze de kwaliteit van een project kunnen verzekeren, kennen het Europees jeugdbeleid en weten hoe er een bijdrage aan te leveren. Bovendien hebben ze al kennis en vaardigheden uit het project toegepast. Deze verschillen zijn echter niet significant. Daarom kan besloten worden dat de twee deelacties in gelijke mate bijdragen aan de ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties, maar dat er specifieke klemtonen zijn per deelactie.

Tabel 104: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens deelactie - percentages instemming

Jeugdwerkcompetentie	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=107)	TCA/NET (N=72)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren*</i>	89.7	76.4
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	89.7	79.2

<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	89.7	82.2
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	84.9	73.6
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	76.6	76.4
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren</i>	87.9	81.9
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	87.0	75.0
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	72.7	81.4
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	83.0	79.4
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	65.1	67.6
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	81.1	82.6
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid</i>	76.5	88.6
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen tot de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	75.4	85.6
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	82.3	85.5
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd*</i>	82.6	78.3
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd**</i>	86.5	68.1
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	87.4	76.2
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	88.3	85.8
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk</i>	82.5	73.9
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen</i>	86.5	79.4

* p<.05, ** p<.01, *** p<.001

Tussen jongeren uit kansengroepen en andere jongeren zijn er in de vorige bevragingen niet veel significante verschillen waargenomen in de mate waarin ze deze jeugdwerkcompetenties hebben ontwikkeld. Twee jaar geleden werd enkel gevonden dat deelnemers uit kansengroepen in grotere mate stellen dat hun vaardigheid om een project of een activiteit te ontwikkelen die afgesteld is op de behoeften en noden van jongeren zelf, verbeterd is vergeleken met andere deelnemers. In 2015-2016 waren er zelfs geen significante verschillen tussen beide groepen wat betreft ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties. In de huidige bevraging vinden we drie significante verschillen waarbij jongeren uit kansengroepen stellen dat ze die in grotere mate hebben ontwikkeld dan jongeren die niet tot een kansengroep horen: het samenwerken in een internationaal team, beter kunnen omgaan met de onzekerheden en dubbelzinnigheden die gepaard gaan met het werken met jongeren en het beter kunnen kiezen van een gepaste methode voor het werken met jongeren. Soms zijn de verschillen tussen de twee groepen voor deze drie competenties niet groot, maar zijn ze wel significant. Dat komt omdat jongeren uit kansengroepen vaker helemaal akkoord zijn met de stelling dat ze deze vaardigheden hebben ontwikkeld, terwijl andere jongeren eerder akkoord aanstippen. Verder gaat een grotere groep van de deelnemers die ingedeeld

kunnen worden tot een kansengroep akkoord met de ontwikkeling van 11 van de overige 17 competenties, maar nogmaals dit verschil is gering en niet significant.

Tabel 105: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij participanten volgens kansarme jongeren - percentages instemming

Jeugdwerkcompetentie	Behoort niet tot een kansengroep (N=108)	Behoort tot een kansengroep (N=50)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	83.3	88.0
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	83.3	92.0
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	83.3	92.0
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	82.2	80.0
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	74.1	84.0
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren</i>	84.2	92.0
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	80.6	88.0
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	75.0	76.0
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	79.9	84.0
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	67.6	68.0
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	80.6	84.0
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid</i>	78.9	86.0
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen tot de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	78.9	80.0
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	86.1	84.0
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd</i>	77.8	90.0
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	78.7	84.0
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	85.2	86.0
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team**</i>	86.2	92.0
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en</i>	75.9	90.0

<i>spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk***</i>		
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen*</i>	83.3	88.0

* p<.05, ** p<.01, *** p<.001

4.1.6. GERAPPORTEERDE KENNISONTWIKKELING

In de huidige bevraging wordt de categorie 'jongeren en jeugdwerk' verhoudingsgewijs het meest aangestipt (bijna twee derde) als onderwerp dat aan bod is gekomen tijdens de projecten. Hiermee wijkt deze bevraging toch aanzienlijk af van de twee vorige bevragingen waar culturele diversiteit als het meest aangehaalde onderwerp werd aangestipt. Culturele diversiteit staat wel nog altijd op plaats twee. Net geen zes op tien deelnemers stellen dat dit onderwerp aan bod is gekomen in het project. Op de derde plaats komt niet-formeel en informeel leren, waarvan iets meer dan de helft van de deelnemers stelt dat het onderwerp is aangesneden in het project. Op de vierde plaats staat persoonlijke ontwikkeling. Meer dan vier op tien zegt dat ze over dit onderwerp kennis hebben opgebouwd. De top vijf wordt afgesloten door een reeks onderwerpen die door iets meer dan één derde van de deelnemers wordt aangestipt: inclusie van mensen uit kansengroepen, discriminatie en gelijke behandeling, actief burgerschap, onderwijs en solidariteit met mensen in moeilijkheden. Gezondheid, geweldloosheid, ondernemerschap, milieu en duurzaamheid zijn de onderwerpen die volgens het kleinste aandeel deelnemers aan bod zijn gekomen.

Vergeleken met de vorige twee bevragingen zijn er wel enkele opmerkelijke verschuivingen, vooral in de top vijf. Zo is in deze bevraging het aandeel deelnemers opmerkelijk toegenomen dat volgende onderwerpen aanstipt: 'jongeren en jeugdwerk' en 'niet-formeel en informeel leren'. In mindere mate geldt dit ook voor media en ICT en actief burgerschap. Culturele diversiteit en persoonlijke ontwikkeling komen dan weer minder aan bod. In mindere mate geldt dit voor gezondheid, onderwijs en ondernemerschap.

Over de tijd zien we enkele verschuivingen, hoewel er ook onderwerpen zijn die stabiel blijven over de tijd. Dit geldt onder andere voor Europese kwesties, beleid en structuren van de EU, democratie en het percentage deelnemers dat beweert niets geleerd te hebben. Daarna zijn er heel wat onderwerpen waar de bevraging van 2017-2018 afwijkt van de twee andere bevragingen. Sommige onderwerpen kwamen in die bevraging meer of juist minder aan bod dan in de twee andere bevragingen. Dit geldt onder andere voor mensenrechten, inclusie van mensen uit kansengroepen, culturele diversiteit, discriminatie en gelijke behandeling, solidariteit, geweldloosheid en projectontwikkeling. De onderwerpen die systematisch dalen of stijgen over de tijd zijn dan ook eerder zeldzaam. Een systematische stijging zien we voor actief burgerschap en een systematische daling kan geobserveerd worden voor gezondheid, ondernemerschap en persoonlijke ontwikkeling.

Tabel 106: Zelfgerapporteerde kennisverwerving bij participanten - percentages instemming

Onderwerp waarover kennis wordt verworven	2015-2016 (N=462)	2017-2018 (N=595)	2019-2020 (N=317)
<i>Europese kwesties</i>	38.8	37.0	36.0
<i>Beleid en structuren van de EU</i>	25.2	26.7	27.4
<i>Mensenrechten</i>	20.3	39.0	30.3
<i>Inclusie van mensen uit kansengroepen</i>	24.3	41.5	36.0
<i>Culturele diversiteit</i>	69.9	72.8	57.7
<i>Discriminatie en gelijke behandeling</i>	31.3	43.7	36.6
<i>Solidariteit met mensen in moeilijkheden</i>	26.4	37.6	33.4
<i>Geweldloosheid</i>	13.4	19.7	12.9

<i>Democratie</i>	22.8	25.0	24.3
<i>Media en ICT</i>	16.2	16.1	20.5
<i>Actief burgerschap</i>	30.5	31.3	36.0
<i>Jongeren en jeugdwerk</i>	54.8	53.4	62.8
<i>Jeugdbeleid</i>	23.5	17.1	22.4
<i>De ontwikkeling van jeugdbeleid</i>	18.8	13.1	17.7
<i>Milieu</i>	19.0	13.3	14.8
<i>Duurzaamheid</i>	19.2	13.9	14.8
<i>Gezondheid</i>	21.5	14.6	11.0
<i>Onderwijs</i>	40.7	35.5	35.6
<i>Niet-formeel en informeel leren</i>	46.5	40.3	52.4
<i>Werk, professionele ontwikkeling</i>	19.6	17.3	23.3
<i>Ondernemerschap</i>	19.6	17.6	13.9
<i>Projectontwikkeling en -management</i>	29.9	21.5	23.7
<i>Persoonlijke ontwikkeling</i>	54.6	50.4	44.2
<i>Ik leerde niets bij in dit project</i>	1.5	1.3	1.3

Naargelang land van woonst zijn er niet zo veel verschillen. Inwoners van België rapporteren in grotere mate dat ze iets nieuws hebben bijgeleerd over ondernemerschap. Dit is een constante waarneming in de drie golven van het onderzoek. Ditmaal zegt een beperkt aantal inwoners van België dat ze niets hebben bijgeleerd in het project, terwijl dit bij de inwoners van andere landen geen enkele persoon vindt. Inwoners van andere landen in de steekproef rapporteren meer dan inwoners van België dat ze iets nieuws hebben geleerd over geweldloosheid, Europese kwesties, het beleid en de structuren van de EU, de ontwikkeling van jeugdbeleid en niet-formeel en informeel leren. Het verschil ten aanzien van geweldloosheid tussen inwoners van België en degene die niet in België wonen werd ook vastgesteld in 2015-2016 en in 2017-2018. In 2018-2019 stelde ook een grotere proportie inwoners van andere landen dat ze iets geleerd hebben over Europese kwesties.

Tabel 107: Zelfgerapporteerde kennisverwerving bij participanten volgens land van woonst - percentages instemming

Onderwerp waarover kennis wordt verworven	Ander land (N=243)	België (N=74)
<i>Europese kwesties***</i>	41.2	18.9
<i>Beleid en structuren van de EU**</i>	31.7	13.5
<i>Mensenrechten</i>	29.6	32.4
<i>Inclusie van mensen uit kansengroepen</i>	37.4	31.1
<i>Culturele diversiteit</i>	56.8	60.8
<i>Discriminatie en gelijke behandeling</i>	37.0	35.1
<i>Solidariteit met mensen in moeilijkheden</i>	33.3	33.8
<i>Geweldloosheid*</i>	15.2	5.4
<i>Democratie</i>	26.7	16.2
<i>Media en ICT</i>	21.0	18.9

Actief burgerschap	36.6	33.8
Jongeren en jeugdwerk	64.4	56.8
Jeugdbeleid	23.5	18.9
De ontwikkeling van jeugdbeleid*	30.5	17.6
Milieu	18.1	16.2
Duurzaamheid	14.8	14.9
Gezondheid	9.9	14.9
Onderwijs	38.7	25.7
Niet-formeel en informeel leren*	56.4	39.2
Werk, professionele ontwikkeling	24.3	20.3
Ondernemerschap***	9.6	28.4
Projectontwikkeling en -management	24.3	21.6
Persoonlijke ontwikkeling	44.9	41.9
Ik leerde niets bij in dit project**	0.0	5.4

Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap worden er slechts twee significante verschillen gevonden. Deelnemers aan een project gefinancierd via een ander Nationaal Agentschap (32.6%) hebben in grotere mate iets bijgeleerd over ondernemerschap dan deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw (10.9%). Deze laatste (29.6%) hebben dan weer in grotere mate iets geleerd over de ontwikkeling van jeugdbeleid in vergelijking met de Belgische deelnemers die meegedaan hebben aan een project dat goedgekeurd is door een ander Nationaal Agentschap (14%).

Tabel 108: Significante verschillen in zelfgerapporteerde kennisverwerving bij participanten volgens deelactie - percentages instemming

Onderwerp waarover kennis wordt verworven	Groepsuitwisselingen (N 84)	EVS/ECS (N=20)	EU-jeugd-dialoog (N=18)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=118)	TCA/N ET (N=77)
Europese kwesties	32.1	25.0	44.4	28.0	53.2**
Beleids en structuren van de EU	15.5	10.0	66.7***	19.5	48.1***
Mensenrechten	28.6	50.0	38.9	32.2	22.1
Inclusie van mensen uit kansengroepen	28.6	40.0	33.3	40.7	36.4
Culturele diversiteit	75.0	80.0	44.4	62.7	28.6***
Discriminatie en gelijke behandeling	38.1	50.0	55.6	37.3	26.0
Solidariteit met mensen in moeilijkheden	39.3	55.0	38.9	28.8	27.3
Geweldloosheid	16.7	15.0	38.9**	11.0	5.2
Democratie	23.8	20.0	55.6*	22.9	20.8
Media en ICT	21.4	25.0	33.3	23.7	10.4

<i>Actief burgerschap</i>	26.2	40.0	38.9	38.1	41.6
<i>Jongeren en jeugdwerk</i>	54.8***	45.0	27.8	69.5***	74.0***
<i>Jeugdbeleid</i>	10.7	15.0	5.6	25.4**	36.4**
<i>De ontwikkeling van jeugdbeleid</i>	9.5	0.0	16.7	28.0	55.8***
<i>Milieu</i>	15.5	35.0	83.3***	16.1	2.6
<i>Duurzaamheid</i>	10.7	10.0	66.7***	16.5	6.5
<i>Gezondheid</i>	16.7*	25.0*	5.6	9.3	5.2
<i>Onderwijs</i>	29.8	30.0	27.8	48.3**	26.0
<i>Niet-formeel en informeel leren</i>	46.4	45.0	44.4	63.6*	45.5
<i>Werk, professionele ontwikkeling</i>	13.1	50.0**	16.7	22.0	31.2
<i>Ondernemerschap</i>	11.9	40.0**	11.1	16.9	5.2
<i>Projectontwikkeling en – management</i>	14.3	30.0	22.2	32.2*	19.5
<i>Persoonlijke ontwikkeling</i>	53.6	85.0***	27.8	49.2	19.5
<i>Ik leerde niets bij in dit project</i>	3.6	0.0	5.6	0.0	0.0

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .000$

Deelnemers aan verschillende deelacties leren iets nieuws bij over diverse onderwerpen, wat er op wijst dat de deelacties specifieke inhoud aanbieden. Zo rapporteren deelnemers aan groepsuitwisselingen meer dat ze iets bijgeleerd hebben over jongeren en jeugdwerk en over gezondheid in vergelijking met deelnemers van andere deelacties. Deelnemers aan EVS/ECS-projecten hebben dan weer in meerdere mate iets opgestoken over professionele en persoonlijke ontwikkeling, gezondheid en ondernemerschap. Deelnemers aan de EU-jeugddialog zeggen in hogere mate dan deelnemers aan andere deelacties dat ze iets nieuws hebben opgestoken over beleid en structuren van de EU, geweldloosheid, milieu en duurzaamheid. Deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers rapporteren in meerdere mate dan deelnemers van sommige andere deelacties dat ze iets hebben opgestoken over jongeren en jeugdwerk, jeugdbeleid, onderwijs, formeel en informeel leren en projectmanagement. Deelnemers aan TCA/NET activiteiten stellen in mindere mate dan de deelnemers aan andere deelacties dat ze iets opgestoken hebben over culturele diversiteit. Ze hebben daarentegen wel meer opgestoken over jongeren en jeugdwerk, jeugdbeleid, de ontwikkeling van jeugdbeleid, Europese kwesties en beleid en structuren van de EU.

Tussen participanten uit kansengroepen en de andere participanten is er ditmaal één significant verschil in kennisverwerving. Jongeren uit kansengroepen (31.3%) stellen in meerdere mate dat ze iets over democratie geleerd hebben in vergelijking met deelnemers die niet tot een kansengroep behoren (19%). De andere verschillen zijn niet significant. Dit is anders dan twee jaar terug toen er significante verschillen waren in het verwerven van kennis over mensenrechten, discriminatie en gelijke rechten, solidariteit met mensen in moeilijkheden, geweldloosheid, media en ICT, jongeren en jeugdbeleid, milieu, werk en professionele ontwikkeling en onderwijs. Een groter percentage jongeren uit kansengroepen stelde toen iets bijgeleerd te hebben over deze onderwerpen.

4.1.7. GERAPPORTEERDE ONTWIKKELING VAN WAARDEN

Solidariteit met personen die moeilijkheden ondervinden is de waarde die voor de grootste groep deelnemers belangrijker is geworden. Bijna zes op de tien deelnemers beweren dit, terwijl niemand zegt dat het na participatie aan het project minder belangrijker geworden is voor hen. Meer dan de helft van de deelnemers stelt dat mensenrechten, zelfontplooiing, gelijkheid en tolerantie belangrijker zijn geworden. Daarna volgen de waarden rechtvaardigheid, individuele vrijheid, democratie en vrede. Voor minstens vier op tien van de deelnemers zijn deze waarden belangrijker geworden. Geweldloosheid en gezondheid zijn in de

minste mate belangrijker geworden voor de deelnemers, maar dan nog is het bijna voor vier op de tien deelnemers een belangrijker waarde geworden.

Tabel 109: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten (N= 284) - percentages

Waarde	Is minder belangrijk geworden	Is hetzelfde gebleven	Is belangrijker geworden
Rechtvaardigheid	1.1	58.8	40.1
Mensenrechten	0.4	48.6	51.1
Geweldloosheid	0.7	59.4	39.9
Individuele vrijheid	1.4	51.7	46.8
Democratie	1.4	54.7	43.9
Vrede	0.7	55.4	43.9
Zelfontplooiing	1.1	46.6	52.3
Gelijkheid	1.1	42.8	56.1
Solidariteit	0.0	40.7	59.3
Gezondheid en welzijn	0.4	60.6	39.1
Tolerantie	0.0	47.0	53.0

De vergelijking over de tijd toont dat de deelnemers in de 2017-2018 steekproef in grotere mate instemden met de ontwikkeling van alle waarden dan de deelnemers uit de twee andere steekproeven. De deelnemers in de steekproef van 2015-2016 waren het minst enthousiast over de ontwikkeling van waarden in het project (met uitzondering van individuele vrijheid en zelfontplooiing). De huidige bevraging zit dus ergens tussen de twee vorige bevragingen in, met uitzondering van individuele vrijheid en zelfontplooiing. Ten opzichte van deze twee waarden stellen de huidige deelnemers in de minste mate dat deze waarden voor hen belangrijker zijn geworden na hun participatie aan het project.

Tabel 110: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten 2015-2020 - percentages belangrijker geworden

Waarde	2015-2016 (N=422)	2017-2018 (N=527)	2019-2020 (N=284)
Rechtvaardigheid	33.6	49.2	40.1
Mensenrechten	42.5	57.8	51.1
Geweldloosheid	32.0	50.1	39.9
Individuele vrijheid	47.6	60.0	46.8
Democratie	35.5	46.3	43.9
Vrede	40.7	52.9	43.9
Zelfontplooiing	57.3	59.6	52.3
Gelijkheid	49.5	62.1	56.1
Solidariteit	51.9	62.8	59.3
Gezondheid en welzijn	34.2	44.2	39.1
Tolerantie	54.3	60.1	53.0

Inwoners van andere landen hebben een grotere neiging dan inwoners van België om te stellen dat de waarden zijn ontwikkeld in het project. Toch vinden we maar vijf significante waarden: mensenrechten, geweldloosheid, individuele vrijheid, democratie en tolerantie. Dat inwoners van andere landen meer instemmen met de ontwikkeling van waarden is in lijn met de bevragingen uit 2015-2016 en 2017-2018.

Tabel 111: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten volgens land van woonst - %

Waarde	Ander land (N=221)	België (N=63)
Rechtvaardigheid	43.0	30.2
Mensenrechten*	55.7	34.9
Geweldloosheid**	44.5	23.8
Individuele vrijheid**	51.1	31.7
Democratie*	48.4	28.1
Vrede	46.2	35.9
Zelfontplooiing	53.6	47.6
Gelijkheid	57.0	53.1
Solidariteit	62.0	50.0
Gezondheid en welzijn	40.5	34.4
Tolerantie**	58.4	34.4

* p<.05, ** p<.01

Deelnemers van projecten gefinancierd via JINT vzw zijn doorgaans in grotere mate akkoord met de ontwikkeling van waarden in hun project dan deelnemers aan projecten gesubsidiëerd via een ander Nationaal Agentschap. Er zijn echter maar significante verschillen ten aanzien van drie waarden: mensenrechten, geweldloosheid en tolerantie. Een significant verschil ten aanzien van geweldloosheid werd ook vastgesteld in de bevraging van 2017-2018.

Tabel 112: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap - %

Waarde	Ander NA (N=36)	JINT vzw (N=249)
Rechtvaardigheid	27.8	41.9
Mensenrechten**	25.0	54.8
Geweldloosheid**	16.7	43.3
Individuele vrijheid	30.6	49.2
Democratie	33.3	45.4
Vrede	36.1	45.0
Zelfontplooiing	52.8	52.2
Gelijkheid	47.2	57.4
Solidariteit	47.2	61.0
Gezondheid en welzijn	25.0	41.1
Tolerantie**	27.8	56.6

** p<.01

Naargelang deelactie worden enkele significante verschillen vastgesteld, wat er op wijst dat de verschillende deelacties een eigen inbreng hebben op de ontwikkeling van waarden. Deelnemers aan groepsuitwisselingen beweren in grotere mate dan deelnemers van andere deelacties dat geweldloosheid voor hen belangrijker is geworden. Deelnemers aan de EU-jeugddialog zijn er dan weer in mindere mate mee akkoord dan de deelnemers aan andere deelacties dat individuele vrijheid en zelfontplooiing voor hen belangrijker zijn geworden. Deelnemers aan TCA/NET-activiteiten stellen in mindere mate dan deelnemers aan andere deelacties dat voor hen solidariteit met mensen in moeilijkheden en gezondheid voor hen belangrijker zijn geworden.

Tabel 113: Zelfgerapporteerde ontwikkeling van waarden bij participanten volgens deelactie - percentages belangrijker geworden

Waarde	Groepsuitwisselingen (N=75)	EVS/ECS (N=19)	EU-jeugddialog (N=17)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=103)	TCA/NET (N=70)
Rechtvaardigheid	41.3	47.4	70.6	38.8	31.4
Mensenrechten	61.3	47.4	47.1	52.4	40.0
Geweldloosheid	52.7*	31.6	35.3	40.8	28.6
Individuele vrijheid	60.0	52.6	11.8***	47.6	38.6
Democratie	46.1	31.6	70.6	37.9	47.1
Vrede	48.7	47.4	41.2	46.6	34.4
Zelfontplooiing	62.2	52.6	23.5*	56.3	42.9
Gelijkheid	64.5	57.9	64.7	57.3	42.9
Solidariteit	69.7	63.2	64.7	60.2	44.3*
Gezondheid en welzijn	52.6	47.4	35.3	41.2	20.0*
Tolerantie	61.8	57.9	41.2	54.4	42.9

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

Er zijn geen significante verschillen tussen deelnemers uit kansengroepen en deelnemers die niet tot een kansengroep behoren. In de 2017-2018 bevraging werd er wel één significant verschil gevonden: jongeren uit kansengroepen vinden dat geweldloosheid voor hen belangrijker geworden was na hun participatie. In de huidige bevraging is ook dit verschil niet significant.

4.1.8. ZELFGERAPPORTEERDE PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

De instemming met de uitspraken die peilen naar persoonlijke ontwikkeling is massaal onder de participanten. Het enige item waarmee een minderheid van de participanten akkoord gaat, is dat de participanten beter voor hun gezondheid zorg zijn gaan dragen. Dit bevestigt de resultaten van de twee voorgaande golven. Acht op tien participanten vinden dat ze meer zelfvertrouwen hebben en dat ze beter om kunnen gaan met nieuwe omstandigheden. Meer dan zeven op de tien zijn beter geworden in het uitdrukken van gevoelens, zijn zelfstandiger geworden, kunnen zich beter inleven in anderen, kennen zichzelf beter, weten beter wat hun zwaktes en sterktes zijn en kunnen beter omgaan met mensen die van hen verschillen. Zes op de tien kunnen beter omgaan met conflicten. Opvallend is dat bijna één op drie deelnemers zegt dat het project geen effect op hen gehad heeft. Dit is het hoogste percentage ooit opgemeten. Dit kan te maken hebben met de hogere leeftijd van de participanten en/of de reeds gerealiseerde persoonlijke ontwikkeling.

Tabel 114: Zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten – vergelijking 2015-2020

Persoonlijke ontwikkeling	2015-2016 (N=422)		2017-2018 (N=521)		2019-2020 (N=284)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Dat ik meer zelfvertrouwen heb</i>	344	81.5	451	85.1	236	83.1
<i>Beter ben in het uitdrukken van mijn denken en gevoelens</i>	313	74.5	409	76.9	207	73.1
<i>Beter zorg voor mijn gezondheid</i>	165	39.2	249	47.0	129	45.4
<i>Dat ik nu zelfstandiger ben</i>	306	72.5	417	79.0	202	70.9
<i>Beter ben in het omgaan met nieuwe situaties</i>	349	82.9	456	86.4	236	83.1
<i>Me beter kan inleven in anderen</i>	320	75.8	405	76.4	206	72.8
<i>Beter ben in het omgaan met conflicten</i>	265	62.8	384	72.6	183	64.7
<i>Dat ik mezelf beter ken</i>	342	82.0	418	78.7	226	79.6
<i>Beter weet wat mijn sterktes zijn en waar ik minder goed in ben</i>	336	80.0	413	78.2	215	76.2
<i>Beter ben in omgaan met mensen die verschillen van mij</i>	349	82.9	459	86.8	219	76.8
<i>Deelname had geen specifiek effect op mij</i>	106	25.4	126	24.2	89	31.4

Over de tijd blijven deze percentages vrij stabiel, wat er op wijst dat de meeste deelnemers uit het Erasmus+: Youth in Action-programma het er mee eens zijn dat het project in grote mate verschillende aspecten van hun persoonlijke ontwikkeling heeft beïnvloed. Er is slechts één uitspraak die over de tijd een systematische daling kent en dat is kennis over de eigen zwaktes en sterktes.

Tabel 115: Zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten volgens land van woonst - percentages

Persoonlijke ontwikkeling	Ander land (N=221)	België (N=63)
<i>Dat ik meer zelfvertrouwen heb*</i>	86.0	73.0
<i>Beter ben in het uitdrukken van mijn denken en gevoelens***</i>	78.2	55.6
<i>Beter zorg voor mijn gezondheid**</i>	50.2	28.6
<i>Dat ik nu zelfstandiger ben*</i>	73.8	60.9
<i>Beter ben in het omgaan met nieuwe situaties*</i>	85.5	74.6
<i>Me beter kan inleven in anderen**</i>	76.8	58.7
<i>Beter ben in het omgaan met conflicten***</i>	70.5	44.4
<i>Dat ik mezelf beter ken***</i>	85.6	58.1
<i>Beter weet wat mijn sterktes zijn en waar ik minder goed in ben***</i>	82.2	55.6
<i>Beter ben in omgaan met mensen die verschillen van mij**</i>	80.5	64.1
<i>Deelname had geen specifiek effect op mij</i>	31.7	30.6

Inwoners van andere landen stellen in vergelijking met inwoners van België systematisch in grotere mate (10 tot 35% verschil) dat het project heeft bijgedragen aan hun persoonlijke ontwikkeling. Waar alle uitspraken (behalve zorg voor eigen gezondheid) zonder meer een ja krijgen van meer dan 70% van de inwoners van andere landen, is er maar één uitspraak waar meer dan 70% van de inwoners van België ja op antwoorden, namelijk dat ze meer zelfvertrouwen hebben gekregen. Alleen de uitspraak dat het project geen effect gehad heeft op hun persoonlijke ontwikkeling scoort bij een even grote groep inwoners van België en die van andere landen. Dit bevestigt de bevindingen van de voorgaande analyses. Ook in 2017-2018 stelden inwoners van andere landen systematisch dat het project hun persoonlijke ontwikkeling positief heeft beïnvloed en ook toen was de groep die stelde dat het project geen effect had op hen even groot onder de inwoners van andere landen en inwoners van België.

Naar subsidiërend Nationaal Agentschap stelt een groter deel van de deelnemers die deelgenomen hebben aan een project gefinancierd via JINT vzw dat het project hun persoonlijke ontwikkeling heeft bevorderd in vergelijking met deelnemers aan een project gesubsidiëerd door een ander Nationaal Agentschap. De verschillen zijn echter niet significant voor uitspraken zoals: ik kan beter omgaan met nieuwe situaties en ik ben zelfstandiger geworden. De omvang van de groep die beweert dat het project geen effect heeft gehad op hun persoonlijke ontwikkeling is voor de beide soorten projecten gelijk. Twee jaar terug stelden we ook vast dat het vooral de deelnemers aan een project gefinancierd door JINT vzw waren die positief instemden met een effect van het project op hun persoonlijke ontwikkeling. In dat onderzoek waren er echter minder significante verschillen, enkel ten opzichte van het beter kunnen omgaan met conflicten en beter kunnen omgaan met mensen die verschillen. Een andere overeenkomst is dat ook toen de groep die beweerde dat het project geen effect had op hen voor beide soorten projecten ongeveer even hoog was.

Tabel 116: Zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten volgens subsidiërend Nationaal Agentschap - percentages

Persoonlijke ontwikkeling	Ander NA (N=36)	JINT vzw (N=211)
<i>Dat ik meer zelfvertrouwen heb*</i>	69.4	85.1
<i>Beter ben in het uitdrukken van mijn denken en gevoelens*</i>	55.6	75.7
<i>Beter zorg voor mijn gezondheid**</i>	25.0	48.4
<i>Dat ik nu zelfstandiger ben</i>	63.9	71.9
<i>Beter ben in het omgaan met nieuwe situaties</i>	75.0	84.3
<i>Me beter kan inleven in anderen**</i>	52.8	75.7
<i>Beter ben in het omgaan met conflicten***</i>	36.1	68.8
<i>Dat ik mezelf beter ken***</i>	52.8	79.7
<i>Beter weet wat mijn sterktes zijn en waar ik minder goed in ben***</i>	82.2	55.6
<i>Beter ben in omgaan met mensen die verschillen van mij*</i>	61.1	79.1
<i>Deelname had geen specifiek effect op mij</i>	28.6	31.9

Volgens de deelacties van het Erasmus+: Youth in Action-programma is er één constante te vinden in de significante verschillen. Deelnemers aan TCA/NET-activiteiten stemmen er in mindere mate mee in dat ze diverse aspecten van persoonlijke ontwikkeling verder uitgebouwd hebben. Een gelijkaardige vaststelling werd gedaan in 2017-2018. Het is daarom des te opvallender dat het percentage deelnemers aan TCA/NET activiteiten dat beweert dat het project geen effect had op hen niet verschilt van dat van de deelnemers aan groepsuitwisselingen en aan mobiliteit van jeugdwerkers. De totale toename van het percentage

deelnemers dat beweert dat het project geen effect had op hen, is niet alleen te wijten aan een groter aantal TCA/NET-deelnemers in de huidige steekproef. Ook onder de deelnemers van groepsuitwisselingen en mobiliteit van jeugdwerkers is dit percentage gestegen. Daarnaast zijn er nog enkele andere significante verschillen waar te nemen. Deelnemers aan EVS/ECS zijn in even geringe mate als deelnemers van TCA/NET activiteiten akkoord dat ze door het project beter in staat zijn om hun denken en gevoelens te uiten. Deelnemers aan de EU-jeugddialog zijn in mindere mate dan deelnemers aan TCA/NET activiteiten overtuigd dat ze betere zorg voor hun gezondheid zijn gaan dragen na het project.

Tabel 117: Verschillen in zelfgerapporteerde persoonlijke ontwikkeling bij participanten volgens deelactie - percentages instemming

Persoonlijke ontwikkeling	Groepsuitwisselingen (N=75)	EVS/ECS (N=19)	EU-jeugd-dialog (N=17)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=103)	TCA/NET (N=70)
<i>Dat ik meer zelfvertrouwen heb</i>	89.3	84.2	94.1	80.6	77.1
<i>Beter ben in het uitdrukken van mijn denken en gevoelens</i>	80.0	57.9**	88.2	78.6	58.0**
<i>Beter zorg voor mijn gezondheid</i>	54.7	57.9	29.4**	50.5	28.6**
<i>Dat ik nu zelfstandiger ben</i>	80.3	100.0	76.5	72.8	48.6***
<i>Beter ben in het omgaan met nieuwe situaties</i>	88.0	100.0	88.2	85.4	68.6**
<i>Me beter kan inleven in anderen</i>	79.7	78.9	76.5	76.7	57.1*
<i>Beter ben in het omgaan met conflicten</i>	76.0	84.2	76.5	64.1	44.9***
<i>Dat ik mezelf beter ken</i>	86.5	89.5	82.4	79.8	68.6
<i>Beter weet wat mijn sterktes zijn en waar ik minder goed in ben***</i>	78.7	89.5	70.6	80.6	64.7
<i>Beter ben in omgaan met mensen die verschillen van mij*</i>	90.8	94.7	70.6	76.7	58.6***
<i>Deelname had geen specifiek effect op mij</i>	30.7	10.5	17.6	36.9	33.3

De gerapporteerde bevordering op vlak van persoonlijke ontwikkeling vertoont geen significante verschillen tussen participanten uit kansengroepen en andere deelnemers. Dit is een verschil met vorige bevestigingen. Als er toen een significant verschil gevonden werd, dan was telkens de richting van het verschil gelijkaardig: deelnemers uit kansengroepen zijn in grotere mate akkoord met diverse items die wijzen op persoonlijke ontwikkeling. Dit gold onder andere voor de uitspraken 'dat ik me beter kan inleven in anderen', 'dat ik me zelf beter ken', 'beter zorg draag voor mijn gezondheid' en 'dat ik zelfstandiger ben'.

4.1.9. EUROPESE IDENTITEIT

Enkele resultaten met betrekking tot de Europese identiteit zijn reeds aan bod gekomen in dit rapport. Voor bijna de helft van de deelnemers is het gevoel Europeaan te zijn belangrijker geworden. Vier op de tien zijn zich meer gaan interesseren voor de Europese actualiteit. Drie kwart van hen zegt na het project iets meer te weten over het Europees jeugdbeleid en dat ze meer inzicht heeft in hoe ze er een bijdrage aan kunnen leveren. Ongeveer één op drie rapporteert een grotere kennis van Europese kwesties en een kwart weet iets meer over het beleid en de structuren van de EU.

Tabel 118: Verandering van perceptie van de EU na deelname bij de participanten

Mijn beeld van de EU is	2015-2016 (N=413)		2017-2018 (N=534)		2019-2020 (N=282)	
	N	%	N	%	N	%
Slechter geworden	15	3.7	20	3.7	18	6.4
Hetzelfde gebleven	198	49.1	275	51.5	130	46.1
Beter geworden	190	47.1	239	44.8	134	47.5

Daarnaast is er in de standaardvragenlijst nog een vraag over de perceptie van de EU na de deelname aan een project. Voor net niet de helft is het beeld van de EU verbeterd en voor een bijna even grote groep is het beeld van de EU niet veranderd. Slechts een kleine minderheid beweert dat hun beeld van de EU door deelname aan het project verslechterd is, maar procentueel is deze groep wel zo goed als verdubbeld in vergelijking met 2015-2016 en 2017-2018.

Tabel 119: Verandering van perceptie van de EU na deelname bij de participanten – 2011-2020 (percentages)

Mijn beeld van de EU is	2011 (N=167)	2013 (N=145)	2014 (N=93)	2015-2016 (N=413)	2017-2018 (N=534)	2019-2020 (N=282)
Slechter geworden	3.0	1.4	2.2	3.7	3.7	6.4
Hetzelfde gebleven	62.9	68.3	54.8	49.1	51.5	46.1
Beter geworden	34.1	30.3	43.0	47.1	44.8	47.5

Als we deze gegevens vergelijken met de vorige bevestigingen dan ligt het percentage deelnemers dat een beter beeld heeft gekregen van de EU het hoogst in de huidige bevestiging, maar tegelijkertijd is het percentage deelnemers waarvan het beeld van de EU verslechterd is, ook het hoogst.

Inwoners van België stellen in mindere mate (40.6%) dat hun beeld van de EU verbeterd is in vergelijking met inwoners van andere landen (49.5%). Dit verschil is niet significant, waar dit twee jaar terug wel nog het geval was. Het percentage deelnemers dat beweert dat hun beeld van de EU verslechterd is, is gelijk voor beide groepen (6.4%).

Ook naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er geen significante verschillen, net zoals in de twee vorige bevestigingen. Deelnemers aan projecten gesubsidieerd via JINT vzw (48.8%) beweren in iets hogere mate dat hun beeld van de EU is verbeterd in vergelijking met deelnemers aan projecten gefinancierd via een ander Nationaal Agentschap (38.9%), maar zoals reeds gezegd is dit verschil niet significant. Het percentage waarvan het beeld van de EU is verslechterd ligt op 8.3% voor deelnemers aan projecten van andere Nationale Agentschappen en op 6.1% bij de deelnemers aan projecten gefinancierd via JINT vzw.

Tabel 120: Verandering van perceptie van de EU na deelname bij de participanten (percentages)

Mijn beeld van de EU is	Groeps-uitwisselingen (N=75)	EVS/EC S (N=18)	EU-jeugddialog (N=17)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=102)	TCA/NET (N=70)
Slechter geworden	6.7	11.1	35.3***	4.9	0.0
Hetzelfde gebleven	42.7	44.4	35.3	47.1	51.4
Beter geworden	50.7	44.4	29.4	48.0	48.6

Het beeld van de EU is in significant mate slechter geworden bij deelnemers aan de EU-jeugd dialoog vergeleken met de deelnemers aan andere deelacties. Eén op drie (maar het gaat maar om 17 deelnemers) stelt dat hun beeld van de EU verslechterd is tegenover niemand van de TCA/NET-deelnemers. Dit is in tegenstelling met de bevindingen uit 2017-2018. Toen beweerde twee derde dat hun beeld van de EU verbeterd was (en dat was toen het hoogst waargenomen percentage onder de deelnemers naar deelactie) en zei slechts 4% van hen dat hun beeld verslechterd was.

Jongeren uit kansengroepen zijn in grotere mate verdeeld over dit onderwerp in vergelijking met jongeren die niet tot een kansengroep kunnen gerekend worden. Zo zegt 50% onder de deelnemers uit een kansengroep dat hun beeld van de EU verbeterd is, maar 9% onder hen zegt dat hun beeld slechter is geworden. Bij de jongeren die niet tot een kansengroep kunnen gerekend worden, is de groep die stelt dat hun beeld hetzelfde gebleven is even groot als de groep die stelt dat hun beeld verbeterd is (telkens 48.8%). Hierdoor is het aandeel van de deelnemers waarvan het beeld slechter is geworden kleiner, namelijk 2.4%. Deze verschillen zijn echter niet significant, net zoals in de twee vorige bevragingen.

4.1.10. ANDERE GERAPPORTEERDE EFFECTEN OP PARTICIPANTEN VOLGENS PROJECTBEGELEIDERS

Ook projectbegeleiders zijn bevraagd over mogelijke gevolgen van een project voor de participanten. Topics die aan bod kwamen zijn: hun toekomstplannen, hun Europese identiteit, hun persoonlijke ontwikkeling, enzovoort. Het overgrote deel van de projectbegeleiders gaat er mee akkoord dat participanten via hun deelname aan de projecten op diverse gebieden zijn veranderd. Alle projectbegeleiders hebben vastgesteld dat de deelnemers meer culturele diversiteit appreciëren of hun zwaktes en sterktes beter kennen en slechts één van de bereikte projectbegeleiders heeft niet opgemerkt dat de deelnemers meer zelfvertrouwen hebben. Zo goed als alle projectbegeleiders zijn akkoord dat deze aspecten bij de deelnemers ontwikkeld zijn door hun deelname aan het project. Degenen die er niet mee akkoord zijn, kunnen er zich vaak niet over uitspreken. Volgens acht op de tien projectbegeleiders zijn de deelnemers meer bereid bij te dragen aan het jeugd beleid, voelen ze zich meer Europeaan, zullen ze bereid zijn om een tijd in het buitenland te wonen, plannen ze een project met iemand die ze hebben leren kennen op het huidig project, plannen ze verder te studeren. De instemming met de stelling dat deelnemers nu een beter zicht hebben op hun professionele carrière of dat hun kansen op een job toegenomen zijn, is minder groot, maar ligt nog boven de 60%. Een reden waarom die twee iets lager liggen is dat dit twee items zijn waar de meeste projectbegeleiders het moeilijk mee hebben om er een uitspraak over te doen.

Tabel 121: Andere gerapporteerde veranderingen bij participanten volgens projectbegeleiders (N= 65)

Effect	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Akkoord	Helemaal akkoord	Weet het niet
<i>Appreciëren culturele diversiteit meer</i>	0 0.0%	0 0.0%	21 32.3%	43 66.2%	1 1.5%
<i>Zijn meer bereid mee te werken aan het verder ontwikkelen van jeugd beleid</i>	1 1.5%	9 13.8	29 44.6%	16 24.6%	10 15.4%
<i>Voelen zich nu meer Europeaan</i>	0 0.0%	3 4.6%	31 47.7%	24 36.9%	7 10.8%
<i>Zullen een tijdje in het buitenland studeren of werken</i>	0 0.0%	2 3.1%	26 40.0%	29 44.6%	8 12.3%
<i>Plannen een activiteit met iemand die ze hebben leren kennen via het project</i>	1 1.5%	3 4.6%	28 43.1%	27 41.5%	6 9.2%

<i>Hebben een beter zicht op wat ze professioneel willen bereiken</i>	2 3.1%	5 7.7%	22 33.8%	25 38.5%	11 16.9%
<i>Plannen verder te studeren</i>	1 1.5%	5 7.7%	24 36.9%	32 49.2%	3 4.6%
<i>Geloven dat hun jobkansen zijn toegenomen</i>	1 1.5%	10 15.4%	21 32.3%	22 33.8%	11 16.9%
<i>Hebben meer zelfvertrouwen</i>	0 0.0%	1 1.5%	19 29.2%	43 66.2%	2 3.1%
<i>Kennen hun sterktes en zwaktes beter</i>	0 0.0%	0 0.0%	26 40.0%	36 55.4%	3 4.6%

Doorgaans zijn de huidige projectbegeleiders iets positiever over de ontwikkeling van allerlei aspecten in het leven van de deelnemers dan hun tegenhangers uit de twee vorige bevestigingen. Uitzonderingen zijn de bereidheid bij te dragen aan het jeugdbeleid en meer zelfvertrouwen hebben, die op het niveau van de twee vorige bevestigingen blijven. Dat wil zeggen dat het hoger percentage projectbegeleiders dat in 2017-2018 beweerde dat de participanten een tijdje in het buitenland zouden studeren of werken en dat ze hun sterktes en zwaktes beter kenden, vergeleken met die uit de bevestiging uit 2015-2016, nu door de huidige projectbegeleiders gevolgd worden. Ditzelfde geldt voor een betere kijk op hun professionele carrière en hun kansen op een job.

Tabel 122: Andere gerapporteerde veranderingen bij participanten volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020

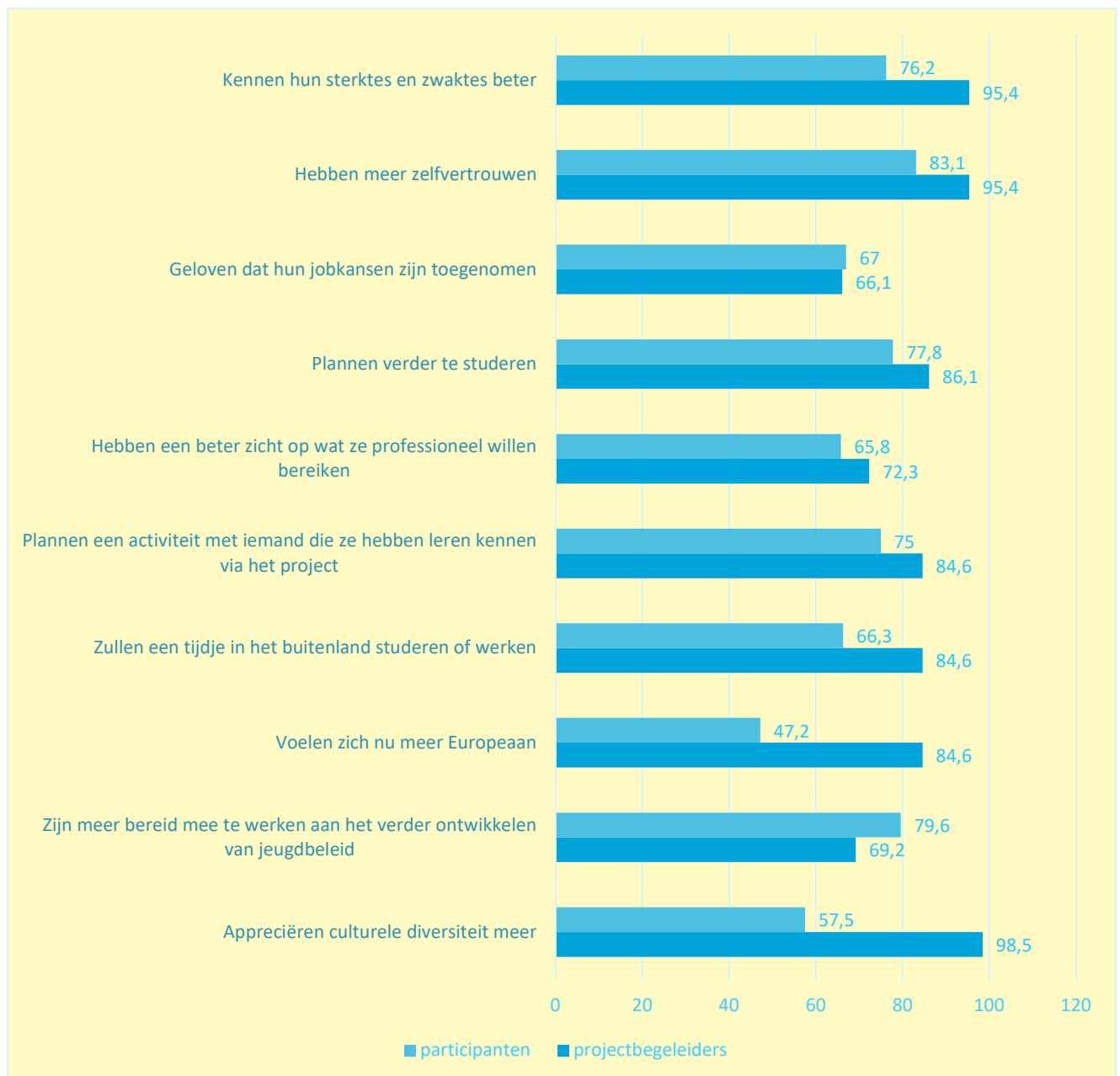
Effect	2015-2016 (N=89)	2017-2018 (N=148)	2019-2020 (N=49)²²
<i>Appreciëren culturele diversiteit meer</i>	97.7	98.3	100.0
<i>Zijn meer bereid mee te werken aan het verder ontwikkelen van jeugdbeleid</i>	75.9	82.3	81.8
<i>Voelen zich nu meer Europeaan</i>	85.1	86.0	94.8
<i>Zullen een tijdje in het buitenland studeren of werken</i>	85.8	94.3	96.5
<i>Plannen een activiteit met iemand die ze hebben leren kennen via het project</i>	95.4	89.6	93.3
<i>Hebben een beter zicht op wat ze professioneel willen bereiken</i>	68.5	74.5	87.0
<i>Plannen verder te studeren</i>	87.8	88.2	90.3
<i>Geloven dat hun jobkansen zijn toegenomen</i>	55.2	76.8	79.6
<i>Hebben meer zelfvertrouwen</i>	97.8	99.9	98.5
<i>Kennen hun sterktes en zwaktes beter</i>	91.5	98.8	100*

²² De percentages in deze kolom zijn berekend op de projectbegeleiders die zich kunnen uitspreken over de bewering. Daarom zijn deze percentages iets anders dan in de voorgaande tabel.

Naargelang land van woonst en subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er geen significante verschillen in de mate waarin projectbegeleiders inschatten dat deelnemers allerlei competenties en levensdomeinen hebben ontwikkeld. Naargelang deelactie is er slechts één significant verschil. De projectbegeleiders van een project rond mobiliteit van jeugdwerkers (83%) zijn het er in mindere mate mee eens dat hun deelnemers meer zelfvertrouwen hebben gekregen dan de projectbegeleiders van jeugduitwisselingen en EVS/ECS-projecten (beide 100% instemming). Er moet wel aan toegevoegd worden dat er dit jaar minder projectbegeleiders in de steekproef zitten en dat een uitsplitsing het aantal projectbegeleiders verder doet afnemen. Door deze kleine aantallen moeten verschillen al groot worden om significant te zijn.

De vorige golven tonen aan dat projectbegeleiders in grotere mate dan de deelnemers zelf akkoord zijn met allerlei effecten van het project op het leven van de deelnemers. Uitzondering is de ontwikkeling van interculturele competentie, waarover de projectbegeleiders doorgaans meer kritisch zijn dan de deelnemers. Ditmaal is dit niet het geval. Het percentage projectbegeleiders dat hier nu mee akkoord gaat, is beduidend hoger dan het percentage bij de deelnemers. Hier moet toegevoegd worden dat de vraagstelling bij de twee groepen iets anders is, wat er toe leidt dat de twee uitspraken niet volledig met elkaar vergeleken kunnen worden. Aan de projectbegeleiders is gevraagd of de deelnemers culturele diversiteit kunnen appreciëren, aan de deelnemers of ze er iets over hebben bijgeleerd. In de huidige bevraging is het percentage deelnemers dat stelt iets over het Europees jeugdbeleid te hebben bijgeleerd, groter dan dat bij de projectbegeleiders. Ook hier geldt dat de vraagstelling iets anders was. Bij de participanten werd gevraagd of ze geleerd hebben hoe ze een bijdrage kunnen leveren, bij de projectbegeleiders of de deelnemers bereid zijn een bijdrage te leveren. Een derde verschil is dat het percentage projectbegeleiders en deelnemers dat gelooft dat de kansen op een job voor de deelnemers verbeterd zijn, gelijk is in beide groepen.

Figuur 3: Verschil in de ontwikkeling van verschillende levensdomeinen tussen participanten en projectbegeleiders

4.2. GERAPPORTEERDE EFFECTEN OP PROJECTBEGELEIDERS

Ook projectbegeleiders zijn bevraagd over de mogelijke gevolgen van hun deelname aan het project. Deze bevraging is echter minder uitgebreid dan die van de deelnemers aan het project. In deze paragraaf bespreken we eerst de gerapporteerde veranderingen in competenties, dan veranderingen ten aanzien van actief burgerschap, persoonlijke ontwikkeling en toekomstbeeld en veranderingen in jeugdwerkcompetenties.

4.2.1. GERAPPORTEERDE VERANDERINGEN IN COMPETENTIES

Meer dan negen op de tien projectbegeleiders zijn akkoord dat ze hun vreemde talen, hun interculturele en hun sociale competenties via het project hebben ontwikkeld. Hiermee duikt het gebruikelijke triumviraat van ontwikkelde competenties in internationale projecten weer op. Nu zegt ook meer dan negen op de tien dat hun ondernemerschap (een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten) en hun actief burgerschap (iets realiseren voor de gemeenschap) verder ontwikkeld is. Meer dan acht op de tien beweren ook hun moedertaal verder ontwikkeld te hebben, hun logisch redeneren verder te hebben aangescherpt, dat ze meer professionele mogelijkheden zien, meer hun leren in eigen handen nemen en hun artistieke competenties hebben kunnen oefenen. Opnieuw is er één competentie die in mindere mate is ontwikkeld: mediacompetenties. Ditmaal stelt twee derde van de projectbegeleiders dat ze ook deze competentie hebben toegepast in het project.

Tabel 123: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders (N= 65)

Competentie	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Akkoord	Helemaal akkoord
<i>Met overtuiging zeggen wat ik denk in discussies</i>	1 1.5%	6 9.2%	40 61.5%	18 27.7%
<i>Spreken met iemand die een andere taal spreekt</i>	1 1.5%	2 3.1%	27 41.5%	35 53.8%
<i>Zelf media-inhoud maken</i>	4 6.3%	18 28.1%	25 39.1%	17 26.6%
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	2 3.1%	4 6.2%	29 44.6%	30 46.2%
<i>Een gemeenschappelijk standpunt onderhandelen als er een meningsverschil is</i>	1 1.5%	2 3.0%	32 49.2%	30 46.2%
<i>Iets verwezenlijken voor de gemeenschap of de samenleving</i>	2 3.0%	2 3.0%	36 55.4%	25 38.5%
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	2 3.0%	7 10.8%	36 55.4%	20 30.8%
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn eigen carrière</i>	2 3.0%	6 9.2%	34 52.3%	23 35.4%
<i>Mijn eigen leren plannen en uitvoeren</i>	2 3.0%	11 17.2%	25 39.1%	26 40.6%
<i>Mezelf artistiek uitdrukken</i>	2 3.0%	11 17.2%	25 39.1%	26 40.6%
<i>Met mensen met een andere culturele achtergrond kunnen overeenkomen</i>	1 1.5%	3 4.6%	22 33.8%	39 60.0%

Een vergelijking over de tijd leert dat er wel enkele procentuele verschuivingen zijn, maar dat die niet voldoende groot zijn om significant te worden. Dat wijst er op dat de instemming met competentieontwikkeling onder de projectbegeleiders hoog is en blijft doorheen de tijd.

Tabel 124: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020 – percentages instemming

Competentie	2015-2016 (N=94)	2017-2018 (N=170)	2019-2020 (N=65)
<i>Met overtuiging zeggen wat ik denk in discussies</i>	86.2	89.9	89.2
<i>Spreken met iemand die een andere taal spreekt</i>	97.9	97.7	95.4
<i>Zelf media-inhoud maken</i>	72.3	74.8	66.6
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	92.6	86.4	90.8
<i>Een gemeenschappelijk standpunt onderhandelen als er een meningsverschil is</i>	89.2	91.2	95.4
<i>Iets verwezenlijken voor de gemeenschap of de samenleving</i>	90.4	92.4	93.8
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	81.1	82.4	86.2
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn eigen carrière</i>	85.1	82.6	87.3
<i>Mijn eigen leren plannen en uitvoeren</i>	88.3	81.4	78.2
<i>Mezelf artistiek uitdrukken</i>	85.1	81.8	79.7
<i>Met mensen met een andere culturele achtergrond kunnen overeenkomen</i>	96.8	97.1	93.8

Naar land van woonst zijn er slechts twee significante verschillen. Projectbegeleiders die in België wonen stellen in grotere mate dat ze hun eigen leren plannen en uitvoeren en dat ze zichzelf artistiek hebben uitgedrukt. Wat dat laatste item betreft is vooral het percentage projectbegeleiders uit België dat helemaal akkoord gaat met deze uitspraak (67%) significant hoger dan projectbegeleiders uit andere landen (25%). Dit wil dus zeggen dat de projectbegeleiders in grote mate akkoord zijn met de ontwikkeling van alle bevraagde competenties, ongeacht waar ze wonen, maar projectbegeleiders uit België zijn in nog grotere mate (helemaal) akkoord met het ontwikkelen van artistieke competenties en het plannen en uitvoeren van leren. In de vorige bevraging waren er echter geen significante verschillen naargelang het land waarin de projectbegeleider woont.

Tabel 125: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders volgens land van woonst – percentages instemming

Competentie	Ander land (N=40)	België (N=25)
<i>Met overtuiging zeggen wat ik denk in discussies</i>	87.5	92.0
<i>Spreken met iemand die een andere taal spreekt</i>	95.0	96.0
<i>Zelf media-inhoud maken</i>	61.5	72.0
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	90.0	92.0

<i>Een gemeenschappelijk standpunt onderhandelen als er een meningsverschil is</i>	95.0	96.0
<i>Iets verwezenlijken voor de gemeenschap of de samenleving</i>	95.0	92.0
<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	78.0	96.0
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn eigen carrière</i>	85.0	92.0
<i>Mijn eigen leren plannen en uitvoeren*</i>	74.3	84.0
<i>Mezelf artistiek uitdrukken**</i>	75.5	83.4
<i>Met mensen met een andere culturele achtergrond kunnen overeenkomen</i>	92.5	96.0

* $p < .05$, ** $p < .01$

Naar Nationaal Agentschap zijn er geen significante verschillen waargenomen. Dat wil zeggen dat projectbegeleiders in hoge mate instemmen met de ontwikkeling van competenties ongeacht of ze een project begeleid hebben gesubsidieerd via JINT vzw of een ander Nationaal Agentschap. Ook in de twee vorige bevragingen waren er geen significante verschillen naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap.

Er zijn enkel significante verschillen tussen projectbegeleiders van verschillende deelacties. Deze verschillen hebben niet zo zeer betrekking op de zeven projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers. Die zeven personen beweren allemaal dat ze alle competentie hebben ontwikkeld, maar twee daarvan zijn niet akkoord dat ze zelf media-inhouden hebben geproduceerd. Als er significante verschillen zijn, dan hebben die betrekking op het verschil tussen projectbegeleiders van groepsuitwisselingen en die van EVS/ECS-projecten. De richting van het verschil is telkens hetzelfde. De projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten zijn in iets mindere mate akkoord dat ze een idee in de praktijk hebben omgezet, dat ze logisch hebben geredeneerd, dat ze professionele mogelijkheden hebben geïdentificeerd, dat ze hun leren plannen en uitvoeren en dat ze artistiek bezig zijn geweest. Er dient hier wel bij gezegd te worden dat het aantal projectbegeleiders voor EVS/ECS laag ligt. Daarom is er ook het iets minder strikte significantieniveau van .10 gebruikt. Dat projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten in iets mindere mate stellen dat ze hun eigen leren hebben leren plannen en uitvoeren, is ook vastgesteld in de vorige bevraging. Het feit dat dit de meest beslagen projectbegeleiders zijn, die vaak ook al voltijds tewerkgesteld zijn, kan verklaren waarom EVS/ECS-projectbegeleiders minder akkoord zijn met de ontwikkeling van competenties dan die van groepsuitwisselingen.

Tabel 126: Gerapporteerde effecten op competenties bij projectbegeleiders volgens deelactie – percentages instemming

Competentie	Groepsuitwisselingen (N=94)	EVS/ECS (N=16)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
<i>Met overtuiging zeggen wat ik denk in discussies</i>	92.2	85.0	100.0
<i>Spreken met iemand die een andere taal spreekt</i>	97.6	87.6	100.0
<i>Zelf media-inhoud maken</i>	79.0	53.3	71.4
<i>Een idee ontwikkelen en in de praktijk omzetten</i>	88.2	75.0*	100.0
<i>Een gemeenschappelijk standpunt onderhandelen als er een meningsverschil is</i>	95.2	93.8	100.0
<i>Iets verwezenlijken voor de gemeenschap of de samenleving</i>	95.2	87.6	100.0

<i>Logisch redeneren en conclusies trekken</i>	90.4	68.8*	100.0
<i>Mogelijkheden identificeren voor mijn eigen carrière</i>	92.8	68.9***	100.0
<i>Mijn eigen leren plannen en uitvoeren</i>	78.0	68.8**	100.0
<i>Mezelf artistiek uitdrukken</i>	82.9	62.6*	100.0
<i>Met mensen met een andere culturele achtergrond kunnen overeenkomen</i>	95.2	87.6	100.0

4.2.2. GERAPPORTEERDE EFFECTEN OP ACTIEF BURGERSCHAP

Zes op de tien projectbegeleiders stellen dat ze nog meer waardering hebben gekregen voor culturele diversiteit na het project. Dit is het enige aspect van actief burgerschap waarbij de groep die beweert dat het belangrijker geworden is na participatie aan het project groter is dan de groep projectbegeleiders die geen effect rapporteert. Dit geeft een indicatie dat interculturele competenties worden bevorderd in een Erasmus+: Youth in Action project, ook door projectbegeleiders. Voor de rest stellen vier op de tien van de projectbegeleiders dat ze na het project meer de Europese actualiteit opvolgen, dat vrijwilligerswerk voor hen belangrijker is geworden, dat ze meer de integratie van kansengroepen ter harte nemen, dat ze meer bereid zijn het jeugdbeleid verder vorm te geven en zich in te zetten in de strijd tegen vreemdelingenhaat en discriminatie. Meer dan vier op de tien projectbegeleiders zeggen ook zich na het project meer Europeaan te voelen. Slechts iets meer dan één op drie projectbegeleiders is vrijwilliger en zet zich na hun deelname aan het project meer in voor de bescherming van het milieu. Iets meer dan één op vier projectbegeleiders neemt deel aan het politiek leven. Opvallend zijn ook de drie projectbegeleiders die stellen dat zich inzetten als vrijwilliger na het project voor hen minder belangrijk is geworden.

Tabel 127: Gerapporteerde effecten op actief burgerschap bij projectbegeleiders (N=65)

Effect op actief burgerschap	Minder dan voor het project	Hetzelfde gebleven	Meer dan voor het project
<i>Ik volg de Europese actualiteit</i>	1 1.5%	35 53.8%	29 44.6%
<i>Ik zet me in voor het verenigingsleven</i>	0 0.0%	38 58.5%	27 41.5%
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen</i>	0 0.0%	34 52.3%	31 47.7%
<i>Ik bescherm actief het milieu</i>	1 1.5%	40 61.4%	24 36.9%
<i>Ik neem deel aan het democratisch/ politiek leven</i>	0 0.0%	48 73.8%	17 26.2%
<i>Ik zet me in als vrijwilliger</i>	3 4.6%	37 56.9%	25 38.8%
<i>Ik waardeer culturele diversiteit</i>	0 0.0%	26 40.0%	39 60.0%

<i>Ik ben geïnteresseerd om bij te dragen tot het ontwikkelen van jeugdbeleid</i>	1 1.5%	33 50.8%	31 47.7%
<i>Ik voel me Europeaan</i>	0 0.0%	35 54.7%	29 45.3%
<i>Ik wil me inzetten in de strijd tegen racisme en vreemdelingenhaat</i>	1 1.5%	32 49.2%	32 49.2%

Over de tijd zien we weinig verschuivingen. Soms is er een systematische stijging van het percentage dat het aspect van actief burgerschap belangrijker vindt. Dit is het geval voor inzet voor het verenigingsleven, steun voor het integreren van mensen uit kansengroepen, bescherming van het milieu en inzet als vrijwilliger. Deze toenames zijn echter niet significant. Vaak liggen de percentages uit de huidige bevraging tussen die van 2015-2016 en 2017-2018 in, waarbij de hogere percentages opgemeten werden in de steekproef van 2017-2018. Zo is het enige percentageverschil dat significant was tussen 2015-2016 en 2017-2018 (namelijk ik neem deel aan het politiek leven), in 2019-2020 niet langer significant verschillend van 2015-2016 en van 2017-2018. We kunnen hieruit besluiten dat het effect van projecten op het actief burgerschap van de projectbegeleiders in het huidig programma vrij stabiel is over de periode 2015-2020.

Tabel 128: Gerapporteerde effecten op actief burgerschap bij projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020 – percentage meer geworden

Effect op actief burgerschap	2015-2016 (N=94)	2017-2018 (N=167)	2019-2020 (N=65)
<i>Ik volg de Europese actualiteit</i>	40.2	47.3	44.6
<i>Ik zet me in voor het verenigingsleven</i>	33.7	37.1	41.5
<i>Ik ondersteun actief de integratie van mensen uit kansengroepen</i>	41.3	40.1	47.7
<i>Ik bescherm actief het milieu</i>	-	28.0	36.9
<i>Ik neem deel aan het democratisch/ politiek leven</i>	21.2	33.1	26.2
<i>Ik zet me in als vrijwilliger</i>	-	34.1	38.5
<i>Ik waardeer culturele diversiteit</i>	62.0	59.8	60.0
<i>Ik ben geïnteresseerd om bij te dragen tot jeugdbeleid</i>	46.7	54.2	47.7
<i>Ik voel me Europeaan</i>	44.6	47.0	45.3
<i>Ik wil me inzetten in de strijd tegen racisme en vreemdelingenhaat</i>	46.2	50.3	49.2

Naar land van woonst is er slechts één significant verschil waar te nemen. Projectbegeleiders die in België wonen (8%) stellen in mindere mate dat inzet in het politiek leven voor hen belangrijker is geworden dan inwoners van andere landen (37.5%). Voor projectbegeleiders die in België wonen is dit aspect in hogere mate hetzelfde (92%) gebleven in vergelijking met projectbegeleiders die in aan ander land wonen. Twee jaar terug was dit geen significant verschil. Toen waren inwoners van andere landen meer bereid zich in te zetten als vrijwilliger en om mee vorm te geven aan het jeugdbeleid. Deze verschillen zijn in de huidige bevraging niet significant.

Ook naar subsidiërend Nationaal Agentschap is er slechts één significant verschil. De projectbegeleiders van projecten gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap (73.3%) zijn in grotere mate bereid zich in te zetten voor de inclusie van mensen uit kansengroepen dan projectbegeleiders van projecten gefinancierd via JINT vzw (40%). Deze zeggen daarentegen dat deze bereidheid hetzelfde is gebleven (60% versus 26.7%). Twee jaar geleden werden er geen significante verschillen qua de ontwikkeling van actief burgerschap tussen beide groepen projectbegeleiders aangetroffen.

Naar deelactie zijn er in deze steekproef geen significante verschillen. Twee jaar geleden beweerden meer projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers dat ze zich zijn gaan inzetten voor het milieu en voor het democratisch leven. In de huidige bevraging is dit niet zo, maar het aantal begeleiders van dit soort projecten is klein in de huidige steekproef.

4.2.3. GERAPPORTEERDE EFFECTEN OP PERSOONLIJKE ONTWIKKELING, TOEKOMSTBEELD EN INTERNATIONALE INTENTIES

De projectbegeleiders stemmen het vaakst ermee in dat het project heeft bijgedragen aan een groter inzicht in hun eigen functioneren. Meer dan negen op tien van hen zijn akkoord dat ze nu beter hun zwaktes en sterktes kennen en bijna een even grote groep onder hen weet aan welke competenties ze nog verder dienen te sleutelen. Meer dan acht op de tien hebben meer vertrouwen gekregen om op hun eentje te reizen in het buitenland, zijn van plan hun vreemde talen bij te spijkeren en hebben een beter zicht op hun toekomstige, professionele loopbaan gekregen. Nochtans stemt bijna één op de drie er niet mee in dat hun kansen op de arbeidsmarkt zijn verbeterd en iets meer dan één op vier stemt er niet mee in een beter idee te hebben van mogelijke toekomstige beroepsopties. Twee derde heeft een idee over wat ze nog zouden willen bijstuderen en iets meer dan de helft plant een tijdje in het buitenland te studeren, te werken of te wonen.

Tabel 129: Gerapporteerde effecten op persoonlijke ontwikkeling, toekomstbeeld en internationale intenties bij projectbegeleiders – percentages (N= 62)

Effect	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
<i>Ik ben beter in staat om op mijn eentje te reizen in een ander land</i>	1 1.6%	10 15.9%	26 41.3%	26 41.3%
<i>Ik plan een tijdje in het buitenland te wonen of te studeren</i>	5 8.1%	22 35.5%	21 33.9%	14 22.6%
<i>Ik heb een beter idee van wat ik nog zou willen bijstuderen</i>	4 6.8%	16 26.2%	29 47.5%	12 19.7%
<i>Ik heb een beter idee van mijn toekomstige professionele aspiraties</i>	2 3.2%	9 14.5%	34 54.8%	17 27.4%
<i>Ik heb een beter idee van mijn toekomstige beroepsmogelijkheden</i>	2 3.2%	15 24.2%	27 43.5%	18 29.0%
<i>Ik weet welke competenties ik nog verder wil ontwikkelen</i>	1 1.6%	8 12.9%	29 46.8%	24 38.7%
<i>Ik ken nu mijn zwaktes en sterktes beter</i>	1 1.6%	4 6.5%	32 51.6%	25 40.3%
<i>Ik ben van plan vreemde talen bij te leren</i>	3 4.8%	11 17.5%	27 42.9%	22 34.9%
<i>Ik geloof dat mijn kansen op de arbeidsmarkt zijn verbeterd</i>	2 3.2%	16 25.8%	25 40.3%	19 30.6%

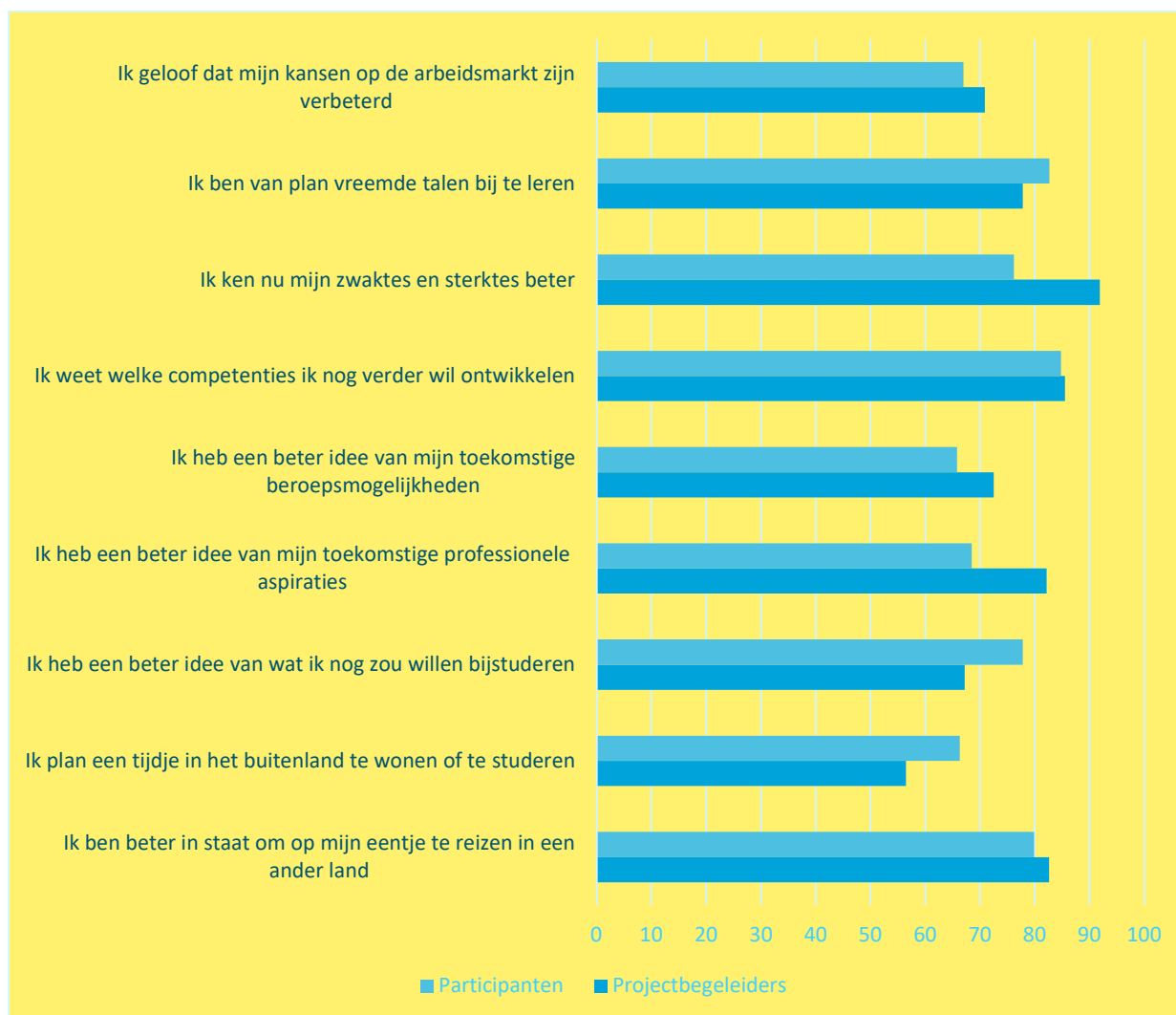
We zien geen significante verschillen tussen de resultaten van de huidige bevraging en de resultaten van het onderzoek uit 2015-2016. Het algemeen patroon is dat doorgaans de projectbegeleiders uit de bevraging van 2017-2018 iets minder instemmen met de voorgedegde stellingen omtrent persoonlijke ontwikkeling, toekomstplannen en internationale intenties. Uitzondering is de systematische stijging in het percentage projectbegeleiders dat akkoord gaat dat ze een beter idee hebben van wat ze nog plannen bij te leren en dat ze een beter beeld hebben van wat mogelijke toekomstige beroepsopties zijn. Tegelijkertijd neemt de intentie om vreemde talen bij te spijkeren systematisch af over de tijd. Zoals reeds gezegd, zijn deze verschillen uiterst klein en niet significant. We kunnen dus stellen dat het gerapporteerd effect van een deelname op de persoonlijke ontwikkeling, de toekomstplannen en internationale intenties van projectbegeleiders in de drie bevragingen eerder stabiel is.

Tabel 130: Gerapporteerde effecten op persoonlijke ontwikkeling, toekomstplannen en internationale intenties bij projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020 – percentages instemming

Effect	2015-2016 (N=94)	2017-2018 (N=161)	2019-2020 (N=65)
<i>Ik ben beter in staat om op mijn eentje te reizen in een ander land</i>	84.5	81.0	82.6
<i>Ik plan een tijdje in het buitenland te wonen of te studeren</i>	63.3	57.1	56.5
<i>Ik heb een beter idee van wat ik nog zou willen bijstuderen</i>	55.6	61.5	67.2
<i>Ik heb een beter idee van mijn toekomstige professionele aspiraties</i>	78.7	77.2	82.2
<i>Ik heb een beter idee van mijn toekomstige beroepsmogelijkheden</i>	66.7	72.5	72.5
<i>Ik weet welke competenties ik nog verder wil ontwikkelen</i>	90.0	87.6	85.5
<i>Ik ken nu mijn zwaktes en sterktes beter</i>	90.0	86.9	91.9
<i>Ik ben van plan vreemde talen bij te leren</i>	82.0	79.2	77.8
<i>Ik geloof dat mijn kansen op de arbeidsmarkt zijn verbeterd</i>	66.7	64.8	70.9

Het is niet zo dat projectbegeleiders systematisch meer instemmen met persoonlijke ontwikkeling, toekomstplannen en internationale intenties dan deelnemers. Dit is bijvoorbeeld niet het geval voor een tijdje in het buitenland wonen, weten wat verder te studeren en hun talenkennis te vergroten. Op deze aspecten drukken deelnemers in grotere getale hun ambities uit dan projectbegeleiders. Het grootste percentageverschil is er ten aanzien van 'ik ken nu beter mijn zwaktes en sterktes' waarop projectbegeleiders 15% meer instemmen dan deelnemers en ten aanzien van 'een beter zicht op toekomstige professionele aspiraties' waarop projectbegeleiders 14% hoger scoren. Deze verschillen zijn significant. Dit wijst er op dat het project meer effect heeft op de toekomstplannen en de persoonlijke ontwikkeling van projectbegeleiders dan deelnemers.

Figuur 4: Verschil in persoonlijke ontwikkeling, toekomstbeeld en internationale intenties bij projectbegeleiders en deelnemers

Naargelang het land waarin de projectbegeleiders wonen, zijn er in de huidige golf geen significante verschillen, ook al gebruiken we een significantieniveau van .10. Ook hier zou het kunnen zijn dat het kleiner aantal projectbegeleiders in de huidige bevraging hier aan de basis van ligt. In 2017-2018 was dit, met een groter totaal aantal projectbegeleiders, wel het geval. Meer projectbegeleiders uit andere landen rapporteerden toen een effect van het project op toekomstige plannen ten aanzien van verder studeren (al dan niet in het buitenland) en het bijstuderen van een andere taal.

Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap is er slechts één significant verschil (als we het iets minder strikter significantieniveau van .10 gebruiken). Belgische projectbegeleiders van een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap (66.7%) drukken in iets hogere mate hun intentie uit om in de toekomst in het buitenland te wonen, te studeren of te werken dan projectbegeleiders van een project gesubsidieerd via JINT vzw (53.2%). Twee jaar terug was er ook één significant verschil maar toen geloofde een groter deel van de projectbegeleiders van een project gesubsidieerd door een ander agentschap dat hun kansen op de arbeidsmarkt verbeterd waren vergeleken met de projectbegeleiders van een project gesubsidieerd via JINT vzw. Algemeen kan dus besloten worden dat een project begeleiden gelijkaardige effecten heeft op de persoonlijke ontwikkeling, de toekomstplannen en internationale intenties voor alle projectbegeleiders, ongeacht via welk Nationaal Agentschap het project gefinancierd wordt.

Ook naar deelactie van het programma zijn er dit maal geen significante verschillen. In de ruimere steekproef van 2017-2018 was er ook slechts één significant verschil terug te vinden ten aanzien van de deelacties die in de huidige steekproef voldoende aanwezig zijn om er een uitspraak over te doen. Toen zeiden projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten in mindere mate dan projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers dat ze beter wisten welke competenties ze nog beter onder de knie moesten krijgen. Kortom, de deelacties hebben gelijkaardige effecten op de persoonlijke ontwikkeling, de toekomstplannen en internationale intenties van alle projectbegeleiders, ongeacht het soort deelactie waartoe het project behoort.

4.2.4. GERAPPORTEERDE ONTWIKKELING VAN JEUGDWERKCOMPETENTIES

Net zoals bij de participanten is er bij de projectbegeleiders een overweldigende instemming met de verdere ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties. 80 tot 90% van de projectbegeleiders stemt in dat ze het merendeel van de ondervraagde jeugdwerkcompetenties verder hebben ontwikkeld, waarbij de hoogste instemming waar te nemen is bij de uitspraak dat de projectbegeleiders geleerd hebben hoe ze niet-formeel leren kunnen toepassen in het jeugdwerk en dat ze beter kunnen omgaan met onverwachte gebeurtenissen in het omgaan met jongeren. Eén op vijf is niet van plan hun jeugdwerkcompetenties verder te ontwikkelen via vormingen en trainingen. Iets meer dan één op vier heeft weinig animo om het jeugdbeleid mee vorm te geven of weet iets meer over hoe het Europees jeugdbeleid in elkaar zit. Een even grote groep weet niet hoe ze financiële middelen kunnen verwerven voor het werken met jongeren.

Tabel 131: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij projectbegeleiders (N= 63)

Competentie	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Akkoord	Helemaal akkoord
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	1 1.6%	4 6.5%	34 54.8%	23 27.1%
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	1 1.6%	6 9.7%	34 54.8%	21 33.9%
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	1 1.6%	3 4.8%	38 61.3%	20 32.3%
<i>Ik heb geleerd beter om te gaan met onverwachte gebeurtenissen in educatieve activiteiten met jongeren</i>	1 1.6%	3 4.8%	32 50.8%	27 42.9%
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	1 1.6%	4 6.3%	32 50.8%	26 41.3%
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	1 1.6%	7 11.1%	27 42.9%	28 44.4%
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren</i>	1 1.6%	6 9.5%	30 47.6%	26 41.3%
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	1 1.6%	6 9.5%	31 49.2%	25 39.7%
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maak</i>	2 3.2%	5 7.9%	29 46.0%	27 42.9%

<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	4 6.3%	3 4.8%	29 46.0%	27 42.9%
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	2 3.2%	15 23.8%	34 54.0%	12 19.0%
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	2 3.2%	3 4.8%	34 54.0%	24 38.1%
<i>Ik ben nu meer in staat jongeren uit kansengroepen of met speciale noden te integreren in mijn werk</i>	4 6.3%	6 9.5%	35 55.6%	18 28.6%
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid</i>	4 6.3%	12 19.0%	31 49.2%	16 25.4%
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen aan de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	3 4.8%	13 20.6%	32 50.8%	15 23.8%
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	2 3.2%	3 4.8%	31 49.2%	27 42.9%
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd</i>	2 3.2%	7 11.3%	32 51.6%	21 33.9%
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	2 3.2%	6 9.7%	37 59.7%	17 27.4%
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	3 4.8%	9 14.5%	30 48.4%	20 32.3%
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	1 1.6%	6 9.7%	25 40.3%	30 48.4%
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk</i>	1 1.6%	6 9.7%	29 46.8%	26 41.9%
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen</i>	1 1.6%	5 8.1%	33 53.2%	23 37.1%

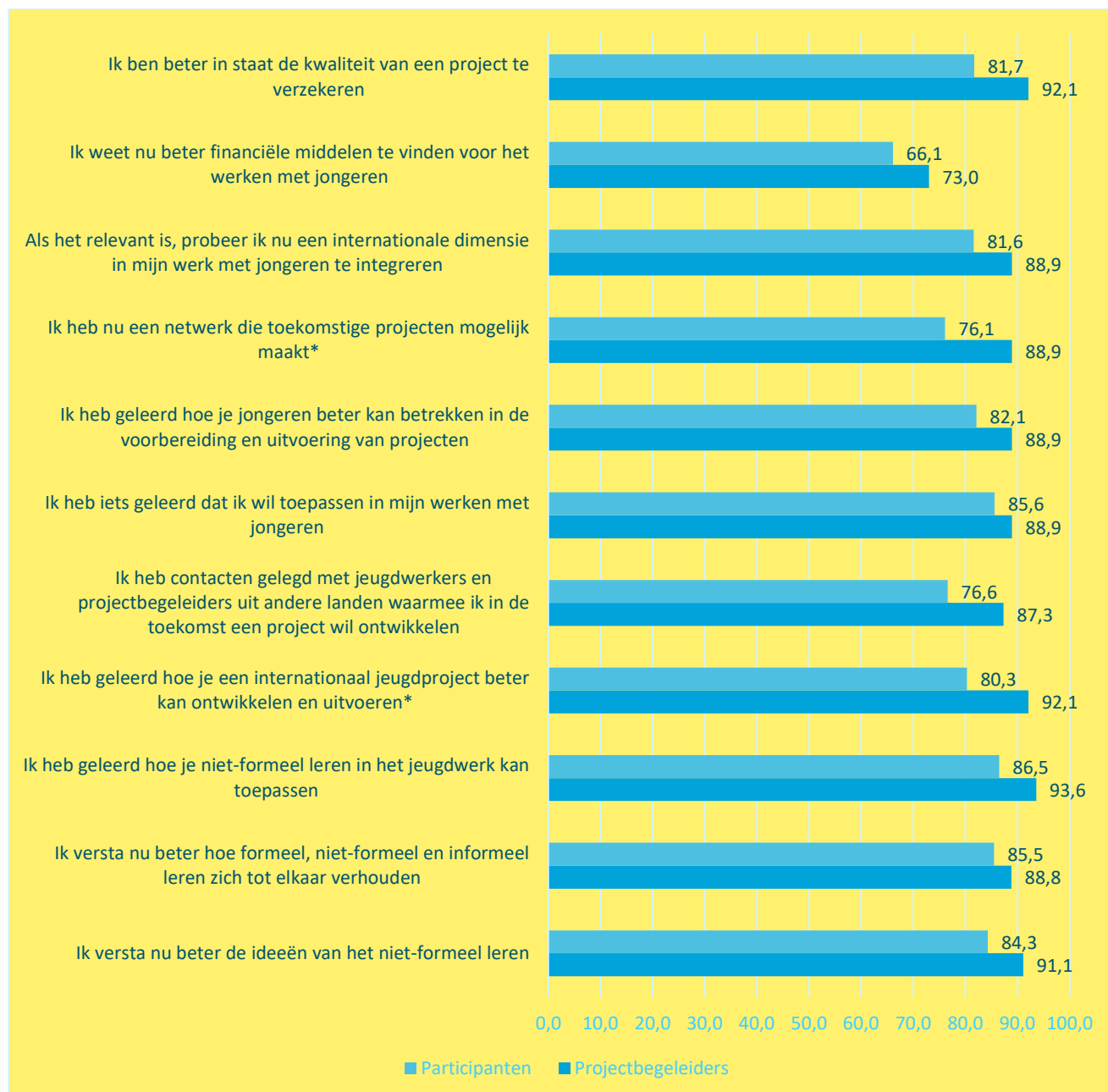
Het algemeen patroon over de tijd is dat de projectbegeleiders uit 2017-2018 in iets mindere mate akkoord zijn met de ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties vergeleken met de projectbegeleiders uit 2015-2016 en 2019-2020. Er is wel een systematische stijging van het percentage projectbegeleiders dat akkoord gaat dat ze beter weten hoe het niet-formeel leren toe te passen in het werken met jongeren, hoe ze aan financiële middelen kunnen geraken voor het werken met jongeren en hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tegenover elkaar verhouden. Deze stijging is echter niet significant. Het percentage projectbegeleiders dat iets geleerd heeft dat ze willen toepassen in het werken van jongeren daalt dan weer systematisch in de loop van het Erasmus+: Youth in Action-programma, maar ook deze daling is niet significant. Een systematische daling over de tijd die wel significant is, is het percentage projectbegeleiders dat geleerd heeft samen te werken in een internationaal team. Kortom, over de looptijd van het programma zijn jeugdwerkcompetenties in grote mate ontwikkeld geworden bij projectbegeleiders. Alleen samenwerken in een internationaal team is over de tijd iets minder ontwikkeld, maar dan nog zegt bijna negen op de tien projectbegeleiders dat ze deze competentie hebben ontwikkeld.

Tabel 132: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij projectbegeleiders vergelijking 2015-2020, percentages instemming

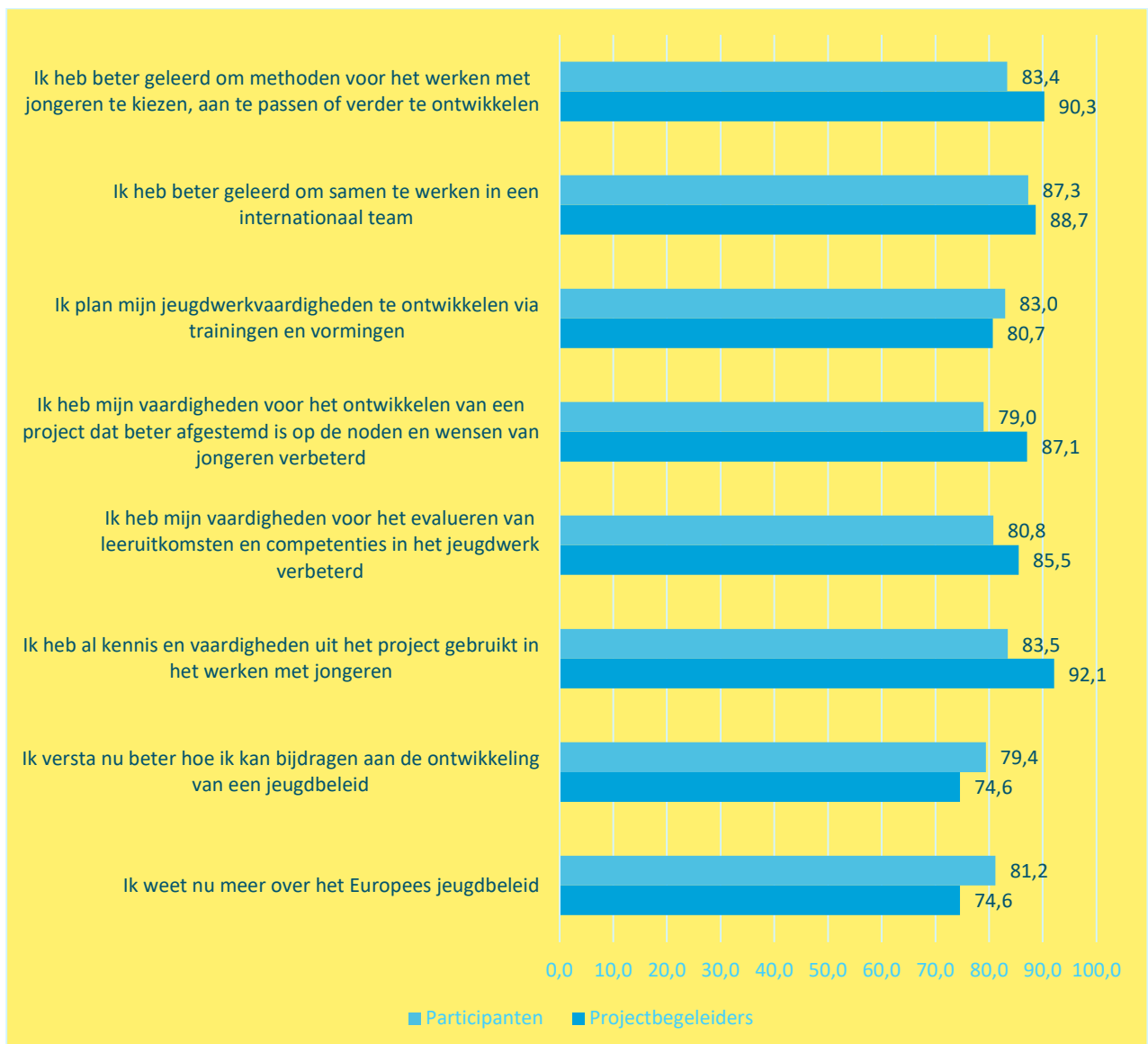
Competentie	2015-2016 (N=94)	2017-2018 (N=163)	2019-2020 (N=63)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	85.2	87.7	91.1
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	84.3	86.6	88.8
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	84.2	90.2	93.6
<i>Ik heb geleerd beter om te gaan met onverwachte gebeurtenissen in educatieve activiteiten met jongeren</i>	93.2	88.9	93.7
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	96.6	89.6	92.1
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	89.9	80.8	87.3
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren</i>	96.6	91.4	88.9
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	89.9	92.6	88.9
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	86.2	85.6	88.9
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	87.4	86.3	88.9
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	62.1	69.0	73.0
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit te verzekeren</i>	89.7	89.4	92.1
<i>Ik ben nu meer in staat jongeren uit kansengroepen of met speciale noden te integreren in mijn werk</i>	-	80.7	84.2
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid</i>	71.3	75.2	74.6
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen aan de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	74.7	75.2	74.6
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	92.0	89.4	92.1
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten/competenties in het jeugdwerk verbeterd</i>	87.3	86.2	85.5
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	90.1	86.2	87.1
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	74.4	79.2	80.7
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	97.7	93.8	88.7
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk</i>	87.4	87.5	88.7
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen</i>	93.1	88.1	90.3

Met betrekking tot het verschil in verdere ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties stellen projectbegeleiders doorgaans in grotere mate dan de deelnemers dat ze deze jeugdwerkcompetenties hebben ontwikkeld. Ten aanzien van twee competenties die te maken hebben met het ontwikkelen van internationale projecten zijn deze verschillen zelfs significant. Ook in de vorige bevestigingen werd gevonden dat als er significante verschillen zijn, de projectbegeleiders hoger scoren dan de deelnemers. In de huidige bevestiging stelt een iets groter aandeel deelnemers dan projectbegeleiders dat ze enkele competenties die betrekking hebben op het jeugdbeleid (grotere kennis van het jeugdbeleid, weten hoe een bijdrage leveren aan het vorm geven van het jeugdbeleid) hebben ontwikkeld. Deze verschillen zijn echter niet significant.

Figuur 5: Vergelijking in ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties tussen projectbegeleiders en deelnemers – deel 1

Figuur 6: Vergelijking in ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties tussen projectbegeleiders en deelnemers – deel 2

Naargelang land van woonst zijn er enkele significante verschillen. Een groter aandeel inwoners van België gaat er sterk mee akkoord dat ze een bepaalde jeugdwerkcompetentie hebben ontwikkeld in vergelijking met inwoners uit andere landen. Het percentage projectbegeleiders dat in België woont en dat helemaal akkoord gaat met de ontwikkeling van een bepaalde jeugdwerkcompetentie is soms meer dan het dubbel dan dit percentage bij de projectbegeleiders die in een ander land woont. Dit is het geval voor het beter begrijpen van de verhouding tussen formeel, niet-formeel en informeel leren, internationale contacten hebben voor het uitwerken van een toekomstig project, iets geleerd hebben dat direct toepasbaar is, het beter betrekken van jongeren in een project, het verzekeren van de kwaliteit van een project, het beter evalueren van de leeruitkomsten van een project en het beter omgaan met onduidelijkheden en dubbelzinnigheden in het werken met jongeren. In de vorige bevraging waren er vier significante verschillen en die betroffen de mate waarin de projectbegeleiders (helemaal) akkoord gingen met de ontwikkeling van jeugdwerkcompetenties. Bovendien was de richting van het verschil omgekeerd. Toen gingen de projectbegeleiders uit andere landen in grotere mate akkoord met de ontwikkeling van vier jeugdwerkcompetenties (namelijk het inbouwen van een internationale dimensie in hun werken met jongeren, bijdragen aan de ontwikkeling van jeugdbeleid, samenwerken in een internationaal team en het verder aanscherpen van hun jeugdwerkcompetenties).

Tabel 133: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties volgens land van woonst, percentages instemming

Competentie	Inwoner ander land (N=37)²³	Inwoner België (N=25)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	95.6	88.0
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden**</i>	94.6 (24.3)	80.0 (48.0)
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	94.6	92.0
<i>Ik heb geleerd beter om te gaan met onverwachte gebeurtenissen in educatieve activiteiten met jongeren</i>	91.6	96.0
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	92.1	92.0
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen*</i>	86.1 (31.6)	88.0 (64)
<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren*</i>	89.5 (26.3)	84.0 (64)
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten*</i>	89.5 (26.3)	98.0 (60)
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt</i>	86.8	92.0
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	89.4	88.0
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	71.0	76.0
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	89.5 (23.6)	96.0 (60)
<i>Ik ben nu meer in staat jongeren uit kansengroepen of met speciale noden te integreren in mijn werk</i>	78.0	92.0
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid</i>	76.3	72.0
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen aan de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	71.1	80.0
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	89.4	96.0
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd*</i>	86.9 (23.7)	83.3 (50)
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	86.9	87.5
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	79.5	83.3
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team</i>	92.1 (36.8)	83.4 (66.7)

²³ Bij significante verschillen staan in deze tabel het percentage dat helemaal akkoord gaat tussen haakjes.

<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk*</i>	88.6 (28.9)	91.5 (62.5)
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen</i>	86.8	95.8

* $p < .10$, ** $p < .01$

Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er geen significante verschillen tussen projectbegeleiders in de mate waarin ze jeugdwerkcompetenties hebben ontwikkeld. Dit bevestigt de analyse van de vorige golf toen er ook geen significante verschillen waren.

Volgens de deelactie is het algemeen beeld dat projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten minder geneigd zijn om in te stemmen met de ontwikkeling van allerlei jeugdwerkcompetenties. Indien deze verschillen significant zijn, dan is het vooral omdat deze projectbegeleiders in mindere mate helemaal akkoord zijn met deze ontwikkeling, niet in de totale ontwikkeling. Dit is het geval voor het hebben van een internationaal netwerk voor het uitwerken van een toekomstig project, het samenwerken in een internationaal team en het kunnen omgaan met de dubbelzinnigheden en spanningen in het jeugdwerk. Een uitzondering op deze regel is het meer weten over het Europees jeugdbeleid. Daarvan is een groter percentage projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers helemaal akkoord met de ontwikkeling van deze competentie in vergelijking met projectbegeleiders van groepsuitwisselingen en EVS/ECS-projecten. Opvallend is dat de zeven projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers allemaal (helemaal) akkoord zijn met de ontwikkeling van alle jeugdwerkcompetenties, behalve één iemand die niet akkoord gaat met het beter kunnen vinden van financiële middelen en het beter kunnen integreren van mensen uit een kansengroep.

Hiermee worden enkele bevindingen uit de vorige golf bevestigd. Ook toen waren het projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten die in mindere mate akkoord gingen met de ontwikkeling van deze competenties en meer specifiek het hebben van contacten in het buitenland voor het opzetten van een toekomstig project en het hebben van kennis van het Europees jeugdbeleid.

Tabel 134: Zelfgerapporteerde veranderingen in jeugdwerkcompetenties bij projectbegeleiders volgens deelactie – percentage instemming - enkel significante verschillen

Jeugdwerkcompetentie²⁴	Groepsuitwisseling (N=40)	EVS/ECS (N=15)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
<i>Ik versta nu beter de ideeën van het niet-formeel leren</i>	92.5	86.7	100.0
<i>Ik versta nu beter hoe formeel, niet-formeel en informeel leren zich tot elkaar verhouden</i>	87.5	86.7	100.0
<i>Ik heb geleerd hoe je niet-formeel leren in het jeugdwerk kan toepassen</i>	95.0	86.7	100.0
<i>Ik heb geleerd beter om te gaan met onverwachte gebeurtenissen in educatieve activiteiten met jongeren</i>	97.6	80.0	100.0
<i>Ik heb geleerd hoe je een internationaal jeugdproject beter kan ontwikkelen en uitvoeren</i>	92.7	86.6	100.0
<i>Ik heb contacten gelegd met jeugdwerkers en projectbegeleiders uit andere landen waarmee ik in de toekomst een project wil ontwikkelen</i>	87.8	80.0	100.0

²⁴ In deze tabel zijn bij significante verschillen ook het percentage helemaal akkoord opgenomen tussen haakjes.

<i>Ik heb iets geleerd dat ik wil toepassen in mijn werken met jongeren</i>	90.2	78.0	100.0
<i>Ik heb geleerd hoe je jongeren beter kan betrekken in de voorbereiding en uitvoering van projecten</i>	90.2	80.0	100.0
<i>Ik heb nu een netwerk die toekomstige projecten mogelijk maakt*</i>	85.3 (51.2)	93.3 (13.3)	100.0 (57.1)
<i>Als het relevant is, probeer ik nu een internationale dimensie in mijn werk met jongeren te integreren</i>	87.8	86.7	100.0
<i>Ik weet nu beter financiële middelen te vinden voor het werken met jongeren</i>	70.8	73.4	85.7
<i>Ik ben beter in staat de kwaliteit van een project te verzekeren</i>	90.3	93.3	100.0
<i>Ik ben nu meer in staat jongeren uit kansengroepen of met speciale noden te integreren in mijn werk</i>	85.3	80.0	85.7
<i>Ik weet nu meer over het Europees jeugdbeleid*</i>	70.8 (22.0)	83.3 (13.3)	100.0 (71.4)
<i>Ik versta nu beter hoe ik kan bijdragen aan de ontwikkeling van een jeugdbeleid</i>	75.6	60.0	100.0
<i>Ik heb al kennis en vaardigheden uit het project gebruikt in het werken met jongeren</i>	92.6	86.7	100.0
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het evalueren van leeruitkomsten en competenties in het jeugdwerk verbeterd*</i>	87.5	73.3	100.0
<i>Ik heb mijn vaardigheden voor het ontwikkelen van een project dat beter afgestemd is op de noden en wensen van jongeren verbeterd</i>	90.0	83.3	100.0
<i>Ik plan mijn jeugdwerkvaardigheden te ontwikkelen via trainingen en vormingen</i>	82.5	66.7	100.0
<i>Ik heb beter geleerd om samen te werken in een internationaal team*</i>	92.5 (60.0)	83.3 (13.3)	100.0 (57.1)
<i>Ik ben beter in staat om te gaan met onzekerheden en spanningen in mijn inzet in het jeugdwerk*</i>	95.0 (52.5)	66.6 (13.3)	100.0 (42.9)
<i>Ik heb beter geleerd om methoden voor het werken met jongeren te kiezen, aan te passen of verder te ontwikkelen</i>	95.0	73.3	100.0

* p<.10, ** p<.01

4.3. GERAPPORTEERDE EFFECTEN VOOR DE ORGANISATIE EN DE OMGEVING

Zowel de projectbegeleiders als de deelnemers aan een mobiliteit van jeugdwerkers of TCA/NET activiteit werden bevraagd over mogelijke gevolgen van het project voor de werking van hun organisatie of groep. In totaal moesten 234 projectbegeleiders en deelnemers deze vragen beantwoorden, maar voor 30- tot 40-tal van hen hebben we ontbrekende waarden. Meer dan negen op de tien van de bevroegden stemmen er mee in dat er meer partnerschappen en netwerken op Europees niveau zijn en dat er een betere kennisoverdracht in hun organisatie is. Meer dan acht op de tien stemmen in met de andere voorgeslede veranderingen: meer internationale projecten, meer participatie van jongeren, meer respect voor culturele diversiteit, meer engagement om jongeren uit kwetsbare groepen te ondersteunen, meer Europese betrokkenheid, meer competentie om niet-formeel leren aan

te bieden, betere manieren om competenties te erkennen en te waarderen, een beter projectmanagement en betere contacten, ook met lokale organisaties, binnen de organisatie.

Tabel 135: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders

Effect	Helemaal niet eens	Niet eens	Mee eens	Helemaal eens
<i>Meer contacten/ partnerschappen met andere landen (N=200)</i>	1.5	8.0	39.5	51.0
<i>Meer internationale projecten (N=190)</i>	1.1	15.3	45.3	38.4
<i>Meer netwerken op Europees niveau (N=184)</i>	1.0	9.0	44.2	45.7
<i>De participatie van jongeren in de organisatie is toegenomen (N=199)</i>	2.1	15.4	49.5	33.0
<i>Meer respect voor culturele diversiteit (N=188)</i>	1.6	13.1	45.5	39.8
<i>Er is een toegenomen engagement naar inclusie van jongeren in kwetsbare situaties in de organisatie (N=191)</i>	2.1	15.7	43.5	38.7
<i>Meer betrokkenheid bij Europese vraagstukken (N=191)</i>	2.1	17.3	46.1	34.6
<i>De competenties om methodieken van niet-formeel leren aan te bieden in de organisatie, zijn toegenomen (N=191)</i>	1.0	13.0	43.0	43.0
<i>Het proces van erkenning en waardering van verworven competenties – buiten Youthpass om – is verbeterd²⁵(N=178)</i>	1.7	15.2	48.3	34.8
<i>De competenties om een project te managen zijn toegenomen (N=195)</i>	3.1	16.4	41.5	39.0
<i>Het netwerk/ contacten met lokale verenigingen zijn versterkt (N=198)</i>	2.5	14.6	43.4	39.4
<i>Toegenomen kennisoverdracht en implementatie van goede praktijken (N=60)²⁶</i>	1.7	8.3	40.0	50.0

Gedurende de looptijd van het Erasmus+: Youth in Action-programma blijft de instemming met de organisatorische effecten bij de projectbegeleiders en de deelnemers hoog. De instemming met deze effecten blijft stabiel op een hoog niveau voor meer contacten met andere landen, meer internationale projecten, meer Europese en lokale netwerken, meer respect voor culturele diversiteit, meer competenties om niet-formeel leren toe te passen en projectmanagement en een betere kennisoverdracht binnen de organisatie. Daarnaast zijn er enkele effecten waarvan de instemming aanzienlijk verhoogd is tussen 2015-2016 en 2017-2018 en waarvan de stijging in de huidige bevraging bevestigd wordt. Dit geldt voor de grotere betrokkenheid bij Europese vraagstukken en betere processen voor het erkennen en waarderen van competenties. Eén effect stijgt systematisch significant over de drie bevragingen heen en dat is de toegenomen participatie van jongeren binnen de organisatie. Het huidige percentage, 92.5%, is trouwens het hoogste percentage instemming ooit opgemeten in de Vlaamse steekproef.

²⁵ Dit item is nogal moeilijk verwoord en het zou wel eens kunnen zijn dat de respondenten dit item niet begrepen hebben.

²⁶ Enkel gevraagd aan projectbegeleiders

Tabel 136: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020, percentage instemming

Effect	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Meer contacten/ partnerschappen met andere landen</i>	87.4	92.5	90.5
<i>Meer internationale projecten</i>	75.6	83.0	83.7
<i>Meer netwerkvorming op het Europees niveau</i>	92.5	89.6	89.9
<i>De participatie van jongeren in de organisatie is toegenomen</i>	68.8	84.3	92.5
<i>Meer respect voor culturele diversiteit</i>	85.5	88.7	85.3
<i>Er is een toegenomen engagement naar inclusie van jongeren in kwetsbare situaties in de organisatie</i>	76.8	90.1	82.3
<i>Meer betrokkenheid bij Europese vraagstukken</i>	70.0	80.6	80.7
<i>De competenties om methodieken van niet-formeel leren aan te bieden in de organisatie, zijn toegenomen</i>	86.1	82.4	86.0
<i>Het proces van erkenning en waardering van verworven competenties – buiten Youthpass om – is verbeterd</i>	66.6	80.1	83.1
<i>De competenties om een project te managen zijn toegenomen</i>	80.9	81.5	80.5
<i>Het netwerk/ contacten met lokale verenigingen zijn versterkt</i>	80.6	81.4	82.4
<i>Toegenomen kennisoverdracht en implementatie van goede praktijken</i>	88.0	89.0	90.0

Deelnemers en projectbegeleiders uit andere landen stemmen algemeen in hogere mate in met de effecten op hun organisatie dan projectbegeleiders en deelnemers uit België. Sommige van deze verschillen zijn significant. Dit geldt voor meer contacten met andere landen, meer internationale projecten, meer respect voor culturele diversiteit, toegenomen participatie van jongeren, meer betrokkenheid bij Europese vraagstukken en meer competenties om het niet-formeel leren toe te passen in de organisatie. Ten opzichte van dit laatste effect wordt het grootste verschil opgetekend. Dit bevestigt de bevindingen uit 2017-2018. Ook toen stemden projectbegeleiders en deelnemers uit andere landen in meerdere mate in met veranderingen binnen hun organisatie en ook toen was het grootste verschil tussen beide groepen de mate van instemming dat de competenties voor het toepassen van niet-formeel leren zijn toegenomen binnen de organisatie.

Tabel 137: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders naar land van woonst – percentage instemming

Effect	Inwoner van een ander land (N=152)	Inwoner van België (N=48)
<i>Meer contacten/ partnerschappen met andere landen*</i>	84.1	79.8
<i>Meer internationale projecten *</i>	86.3	75.6
<i>Meer netwerken op Europees niveau</i>	92.2	82.6
<i>De participatie van jongeren in de organisatie is toegenomen*</i>	86.3	69.1
<i>Meer respect voor culturele diversiteit *</i>	88.0	75.6
<i>Er is een toegenomen engagement naar inclusie van jongeren in kwetsbare situaties in de organisatie</i>	82.5	81.0
<i>Meer betrokkenheid bij Europese vraagstukken*</i>	85.0	65.9
<i>De competenties om methodieken van niet-formeel leren aan te bieden in de organisatie, zijn toegenomen**</i>	89.2	75.5
<i>Het proces van erkenning en waardering van verworven competenties – buiten Youthpass om – is verbeterd²⁷</i>	84.7	78.1
<i>De competenties om een project te managen zijn toegenomen</i>	83.5	70.5
<i>Het netwerk/ contacten met lokale verenigingen zijn versterkt</i>	84.2	78.3
<i>Toegenomen kennisoverdracht en implementatie van goede praktijken</i>	89.5	90.0

* p<.05, ** p<.001

Naar subsidiërend Nationaal Agentschap is er slechts één significant verschil. Projectbegeleiders en deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw (88.1%) stemmen in grotere mate dan projectbegeleiders en deelnemers aan een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap (63.7%) er mee in dat er door te participeren in het project in hun organisatie meer respect is gegroeid voor culturele diversiteit. In 2017-2018 was er geen enkel significant verschil naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap.

Volgens deelactie zijn er drie significante verschillen waar te nemen. Zo zijn deelnemers van TCA/NET activiteiten²⁸ in mindere mate dan projectbegeleiders en deelnemers van de andere deelacties akkoord dat er door het project een toegenomen participatie van jongeren in de organisatie is. Alle projectbegeleiders en deelnemers van groepsuitwisselingen stellen dat er na het project in hun organisatie meer bereidheid is voor de inclusie van jongeren uit kwetsbare groepen. Bij de andere projectbegeleiders en/of deelnemers stelt ongeveer één op vier dat dit niet het geval is. Ten slotte stellen projectbegeleiders en deelnemers van een EVS/ECS project in mindere mate dat het project geleid heeft tot een groter engagement voor Europese vraagstukken binnen de organisatie vergeleken met de andere deelnemers en/of projectbegeleiders. Ook in 2017-2018 werd vastgesteld dat deelnemers aan TCA/NET activiteiten er minder van overtuigd waren dat het project heeft geleid tot een grotere participatie van jongeren in hun organisatie. Toen rapporteerden we dat projectbegeleiders en deelnemers aan EVS/ECS-projecten in grotere mate vaststelden dat er een toegenomen interesse was voor Europese vraagstukken binnen hun organisatie.

²⁷ Dit item is nogal moeilijk verwoord en het zou wel eens kunnen zijn dat de respondenten dit item niet begrepen hebben.

²⁸ Er zijn geen projectbegeleiders van TCA/NET activiteiten.

Tabel 138: Zelfgerapporteerde effecten op organisatie/ groep/ bestuur volgens participanten en projectbegeleiders naar deelactie – percentage instemming

Effect	Groeps- uitwissel- ingen (N=34)	EVS/E CS (N=16)	Mobiliteit van jeugd- werkers (N=85)	TCA/N ET (N=60)
<i>Meer contacten/ partnerschappen met andere landen</i>	91.6	93.8	88.3	92.0
<i>Meer internationale projecten</i>	91.6	81.3	84.6	77.8
<i>Meer netwerken op Europees niveau</i>	91.9	75.0	89.5	93.3
<i>De participatie van jongeren in de organisatie is toegenomen</i>	97.4	93.8	82.7	65.9**
<i>Meer respect voor culturele diversiteit</i>	88.2	73.4	87.2	83.1
<i>Er is een toegenomen engagement naar inclusie van jongeren in kwetsbare situaties in de organisatie</i>	100.0**	78.0	74.2	79.5
<i>Meer betrokkenheid bij Europese vraagstukken</i>	94.4	56.3*	77.4	83.6
<i>De competenties om methodieken van niet-formeel leren aan te bieden in de organisatie, zijn toegenomen**</i>	81.9	68.8	87.7	90.9
<i>Het proces van erkenning en waardering van verworven competenties – buiten Youthpass om – is verbeterd²⁹</i>	91.6	75.0	80.6	83.7
<i>De competenties om een project te managen zijn toegenomen</i>	88.3	62.6	84.8	75.0
<i>Het netwerk/ contacten met lokale verenigingen zijn versterkt</i>	91.9	81.3	78.1	84.5
<i>Toegenomen kennisoverdracht en implementatie van goede praktijken</i>	91.9	81.3	100.0	-

* p<.05, ** p<.001

Ten slotte zijn de projectbegeleiders ook bevraagd over mogelijke gevolgen van de deelname aan het project voor de lokale gemeenschap. Ook hier zien we dat meer dan negen op de tien projectbegeleiders allerlei effecten zien op de lokale gemeenschap: het project wordt positief bekeken door de lokale gemeenschap, ze zijn zich meer bewust geworden van de besognes van jongeren, de interculturele dimensie en de Europese dimensie van het project werd gewaardeerd. Toch gaat (meer dan) 15% van hen er niet mee akkoord dat de lokale gemeenschap actief betrokken is geweest in het project, dat de lokale gemeenschap meer moeite doet om jongeren uit kansengroepen te betrekken, dat de lokale gemeenschap klaar staat om in de toekomst een gelijkaardig project te doen of dat het geleid heeft tot meer samenwerking in de lokale gemeenschap.

²⁹ Dit item is nogal moeilijk verwoord en het zou wel eens kunnen zijn dat de respondenten dit item niet begrepen hebben.

Tabel 139: Zelfgerapporteerde effecten op de lokale gemeenschap volgens projectbegeleiders (N=51)

Effect	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
<i>De lokale gemeenschap is actief betrokken in het project</i>	0.0	15.8	50.9	33.3
<i>De lokale gemeenschap beschouwde het project als positief</i>	0.0	3.7	50.0	46.3
<i>De lokale gemeenschap is zich meer bewust geworden van de bezorgdheden en belangen van jonge mensen</i>	0.0	9.8	60.8	29.4
<i>De lokale gemeenschap waardeerde de interculturele dimensie</i>	0.0	3.8	38.5	57.7
<i>De lokale gemeenschap doet nu meer inspanningen om jongeren uit kansengroepen te integreren</i>	2.2	15.6	53.3	28.9
<i>De Europese dimensie werd met interesse ontvangen door de lokale gemeenschap</i>	0.0	10.0	46.0	44.0
<i>De lokale gemeenschap heeft interesse betoond voor toekomstige, gelijkaardige projecten</i>	0.0	13.5	44.2	42.3
<i>De lokale gemeenschap is gereed om toekomstige, gelijkaardige projecten te ondersteunen</i>	0.0	17.0	44.7	38.3
<i>Het project heeft samenwerking tussen betrokkenen in de lokale gemeenschap gestimuleerd</i>	0.0	14.3	42.9	42.9

Tijdens de looptijd van het huidige Erasmus+: Youth in Action-programma zijn er nauwelijks verschillen in de mate waarin projectbegeleiders instemmen dat het project een effect heeft op de gemeenschap. De hoge mate van instemming kan waargenomen worden in alle drie de bevragingen. De verhoogde mate waarin de projectbegeleiders akkoord gingen dat de lokale gemeenschap meer bereid is om jongeren uit kwetsbare groepen te integreren uit 2017-2018 wordt ook in de huidige golf waargenomen, wat er op wijst dat dit een eerder blijvende verhoogde aandacht is. Over de tijd is er ook een systematische stijging van het percentage projectbegeleiders dat akkoord gaat met de uitspraak dat de lokale gemeenschap zich meer bewust is geworden van de bezorgdheden en belangen van jongeren, maar deze stijging is niet significant.

Tabel 140: Zelfgerapporteerde effecten op de lokale gemeenschap volgens projectbegeleiders vergelijking 2015-2020, percentage instemming

Effect	2015-2016 (N=94)	2017-2018 (N=120)	2019-2020 (N=51)
<i>De lokale gemeenschap is actief betrokken in het project</i>	75.3	85.2	84.2
<i>De lokale gemeenschap beschouwde het project als positief</i>	93.8	94.0	96.3
<i>De lokale gemeenschap is zich meer bewust geworden van de bezorgdheden en belangen van jonge mensen</i>	83.6	88.4	90.2

<i>De lokale gemeenschap waardeerde de interculturele dimensie</i>	95.7	92.4	96.2
<i>De lokale gemeenschap doet nu meer inspanningen om jongeren uit kansengroepen te integreren</i>	65.5	80.2	82.2
<i>De Europese dimensie werd met interesse ontvangen door de lokale gemeenschap</i>	90.1	88.6	90.0
<i>De lokale gemeenschap heeft interesse betoond voor toekomstige, gelijkaardige projecten</i>	87.1	91.1	86.5
<i>De lokale gemeenschap is gereed om toekomstige, gelijkaardige projecten te ondersteunen</i>	85.5	91.7	83.0
<i>Het project heeft samenwerking tussen betrokkenen in de lokale gemeenschap gestimuleerd</i>	87.3	87.6	85.7

Naar land van woonst, subsidiërend Nationaal Agentschap en deelacties zijn er geen significante verschillen, ook als het minder strikte significantieniveau van .10 wordt gehanteerd. Dat wil zeggen dat alle projectbegeleiders ongeacht in welk land ze wonen, ongeacht via welk Nationaal Agentschap het project gefinancierd wordt en ongeacht de deelactie waartoe het project behoort, in gelijke hoge mate effecten op de lokale gemeenschap signaleren. Ook in de vorige golven van de bevraging konden dergelijke significante verschillen niet gevonden worden.

5. BETROKKENHEID IN EN KENNIS OVER ERASMUS+: YOUTH IN ACTION

Dit hoofdstuk zoekt in op de manier waarop de projectbegeleiders en participanten betrokken zijn geraakt in Erasmus+: Youth in Action. Daarna zal de kennis over en het gebruik van Youthpass onderzocht worden.

5.1. BETROKKENHEID EN MOTIVATIE VAN PARTICIPANTEN

De belangrijkste manier voor de deelnemers om betrokken te geraken in een Erasmus+: Youth in Action project is via een jeugdorganisatie. Bijna vier op de tien van de deelnemers komen in contact met het programma via een jeugdorganisatie. Op de tweede plaats komen andere organisaties. Bijna één op vijf komt op deze manier in contact met het programma. Een bijna even grote groep komt in aanraking met het programma via vrienden en kennissen. Vijftien procent van de deelnemers is via informatie van het Nationaal Agentschap op de hoogte gekomen en één op tien via de media. Alle andere manieren zijn goed voor minder dan 10%.

Tabel 141: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project (N = 301)

Manier	N	% van de deelnemers
<i>Via een informele jeugdgroep</i>	25	8.3
<i>Via een jeugdorganisatie</i>	117	38.9
<i>Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum</i>	30	10.0
<i>Via een andere soort organisatie</i>	56	18.6
<i>Via vrienden en kennissen</i>	55	18.3
<i>Via school, hogeschool of universiteit</i>	11	3.7
<i>Op het werk, via collega's</i>	26	8.6
<i>Via de krant/ tijdschrift/ televisienieuws/ internetrapportage</i>	30	10.0
<i>Via informatie van het Nationaal Agentschap</i>	46	15.3
<i>Via informatie van een regionaal agentschap</i>	16	5.3
<i>Via informatie op de website van de Europese Commissie</i>	5	1.7
<i>Via het Eurodesk netwerk</i>	2	0.7
<i>Via SALTO-Youth</i>	16	5.3

De huidige deelnemers komen toch op een iets andere manier in contact met het programma dan de deelnemers uit de twee vorige bevestigingen. Zo komt een significant kleiner aandeel deelnemers dan in de vorige bevestigingen in contact met het programma via een jeugdorganisatie. Het percentage deelnemers dat in contact is gekomen met het programma via een jeugdcentrum of jeugdhuis verdubbelt bijna ten opzichte van de twee vorige bevestigingen. De (hoge)school of universiteit is bij de huidige deelnemers in mindere mate een manier om in het programma te stappen dan in de twee vorige golven. Daarentegen is (een regionaal kantoor van) het Nationaal Agentschap significant meer een informatiebron voor de huidige deelnemers. Collega's en het werk was in 2017-2018 in mindere mate een toegangspoort tot het programma, maar in de huidige bevestiging zit dit op hetzelfde niveau als in 2015-2016.

Tabel 142: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project – vergelijking 2015-2020, percentages deelnemers

Manier	2015-2016 (N=464)	2017-2018 (N=561)	2019-2020 (N=301)
<i>Via een informele jeugdgroep</i>	7.5	9.1	8.3
<i>Via een jeugdorganisatie</i>	45.5	49.4	38.9**
<i>Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum</i>	5.9	6.6	10.0*
<i>Via een andere soort organisatie</i>	18.1	16.9	18.6
<i>Via vrienden en kennissen</i>	21.7	21.7	18.3
<i>Via school, hogeschool of universiteit</i>	9.6	12.7	3.7**
<i>Op het werk, via collega's</i>	6.4	3.4**	8.6
<i>Via de krant/ tijdschrift/ televisienieuws/ internet-rapportage</i>	8.0	11.2	10.0
<i>Via informatie van het Nationaal Agentschap</i>	4.3	6.6	15.3***
<i>Via informatie van een regionaal agentschap</i>	1.8	1.8	5.3**
<i>Via informatie op de website van de Europese Commissie</i>	0.9	1.6	1.7
<i>Via het Eurodesk netwerk</i>	1.1	1.1	0.7

* p<.05, ** p<.01

Naar land van woonst zijn er enkele significante verschillen bij de wijze waarop deelnemers in contact komen met het programma. Zo komen inwoners van België veel vaker dan deelnemers uit andere landen in contact met het programma via een ander soort organisatie dan een jeugdorganisatie. Het is onder inwoners van België zelfs de belangrijkste manier waarlangs deelnemers het programma kennen. De drie belangrijkste manieren waarop inwoners van België in contact komen met het programma zijn: andere organisaties, een jeugdorganisatie, een jeugdhuis of jeugdcentrum en informatie van het Nationaal Agentschap. Inwoners van andere landen zijn vaker op de hoogte van het programma via mond-aan-mond reclame van vrienden, kennissen en collega's dan inwoners van België. De top drie waarlangs inwoners in contact komen met het programma wordt gevormd door een jeugdorganisatie, vrienden en kennissen en via informatie van het Nationaal Agentschap. Dit is een bevestiging van de significante verschillen die ook in 2017-2018 gevonden zijn.

Tabel 143: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project volgens land van woonst, percentages deelnemers

Manier	Ander land (N=243)	België (N=74)
<i>Via een informele jeugdgroep</i>	9.1	4.1
<i>Via een jeugdorganisatie</i>	38.7	31.1
<i>Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum</i>	9.5	9.5
<i>Via een andere soort organisatie***</i>	11.9	36.5
<i>Via vrienden en kennissen***</i>	21.8	2.7
<i>Via school, hogeschool of universiteit</i>	2.5	6.8
<i>Op het werk, via collega's*</i>	9.9	2.7
<i>Via de krant/ tijdschrift/ televisienieuws/ internetrapportage</i>	10.3	6.8
<i>Via informatie van het Nationaal Agentschap</i>	16.0	9.5

<i>Via informatie van een regionaal agentschap</i>	5.8	2.7
<i>Via informatie op de website van de Europese Commissie</i>	1.6	1.4
<i>Via het Eurodesk netwerk</i>	0.8	0.0
<i>Via SALTO-Youth</i>	5.8	2.7

Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er ook enkele significante verschillen. Zo komen deelnemers aan een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap vooral via andere organisaties in contact met het programma, terwijl deelnemers aan een project gefinancierd via JINT vzw slechts voor de helft op deze manier op de hoogte zijn van het programma. Via een jeugdorganisatie is de voornaamste manier waarop deelnemers aan projecten gefinancierd via JINT vzw in contact komen met het programma. Er is ook een significant verschil in de mate waarin deze deelnemers in contact komen met het project via vrienden en kennissen. Voor deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw is dit de tweede belangrijkste manier om in contact te komen met het programma. Een derde significant verschil is dat school, hogeschool en universiteit een belangrijker toegangspoor is voor een project gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap dan voor een project gefinancierd via JINT vzw.

Tabel 144: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project volgens subsidiërend Nationaal Agentschap, percentages deelnemers

Manier	Ander NA (N=43)	JINT vzw (N=274)
<i>Via een informele jeugdgroep</i>	7.0	8.0
<i>Via een jeugdorganisatie</i>	27.9	38.3
<i>Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum</i>	11.6	9.1
<i>Via een andere soort organisatie**</i>	34.9	15.0
<i>Via vrienden en kennissen*</i>	4.7	19.3
<i>Via school, hogeschool of universiteit*</i>	9.3	2.3
<i>Op het werk, via collega's*</i>	0.0	9.5
<i>Via de krant/ tijdschrift/ televisienieuws/ internetrapportage</i>	7.0	9.9
<i>Via informatie van het Nationaal Agentschap</i>	11.6	15.0
<i>Via informatie van een regionaal agentschap</i>	4.7	5.1
<i>Via informatie op de website van de Europese Commissie</i>	0.0	1.8
<i>Via het Eurodesk netwerk</i>	0.0	0.7
<i>Via SALTO-Youth</i>	4.7	5.1

We zien variaties volgens de deelactie van het programma. Voor groepsuitwisselingen zijn organisaties belangrijke manieren om in aanraking te komen met het programma. Jeugdorganisaties zijn de belangrijke kanalen om in contact te komen met deze deelacties, maar ook andere organisaties, informele jeugdgroepen en jeugdhuizen/ jeugdcentra zijn belangrijke manieren voor deze deelnemers om in contact te komen met het programma. Het percentage deelnemers dat via jeugdhuizen/ jeugdcentra in contact komt met het programma is significant hoger voor deze deelnemers dan voor deelnemers aan EVS/ECS-projecten of TCA/NET-deelnemers. Ten slotte zijn ook vrienden en kennissen voor deze deelnemers een belangrijke manier om met het programma in contact te komen.

EVS/ECS-deelnemers komen het meest in contact met het programma via een ander soort organisatie, via vrienden en kennissen en via berichten in kranten en andere mediaorganisaties. Als er een groep is die via de website van de EU toegang vindt tot het programma, dan is het deze groep.

In mindere mate geldt dit voor andere organisaties die geen jeugdorganisatie zijn. Jeugdcentra/ jeugdhuizen zijn dan weer relatief belangrijk voor deelname aan een EVS/ECS-project. Vrienden, kennissen zijn belangrijk voor een deelname aan een groepsuitwisseling en aan de EU-jeugddialoog. Voor deze laatste deelactie zijn vooral schoolinstellingen belangrijke kanalen. De media zijn dan weer relatief belangrijk voor een deelname aan een EVS/ECS-project. Het Nationaal Agentschap (of een regionale afdeling ervan) en SALTO-Youth zijn dan weer belangrijk om in contact te komen met een TCA/NET activiteit.

De belangrijkste manier waarop de deelnemers aan de EU-jeugddialoog in contact komen met het programma is de mond-aan-mond reclame van vrienden en kennissen.

Deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers vinden vaak de weg naar het programma via jeugdorganisaties en jeugdhuizen/ jeugdcentra. Meer dan andere deelnemers vinden deze deelnemers de weg naar het programma via collega's op het werk.

TCA/NET-deelnemers vinden vooral de weg naar deze activiteiten via informatie van (een regionale afdeling van) het Nationaal Agentschap. Ook SALTO en collega's op het werk zijn relatief meer belangrijk voor deze groep. Verder zien we dat ze in mindere mate met het programma in aanraking komen via andere wegen. Dit geldt voor informele groepen, via jeugdorganisaties, via andere organisaties, via vrienden en kennissen.

Tabel 145: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project volgens deelactie – percentages

Manier	Groepsuitwisselingen (N=84)	EVS/ECS (N=20)	EU-jeugddialoog (N=18)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=118)	TCA/NET (N=77)
<i>Via een informele jeugdgroep</i>	14.3	0.0**	11.1	9.3	0.0**
<i>Via een jeugdorganisatie</i>	48.8	0.0***	27.8	53.4	10.4***
<i>Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum</i>	15.5*	0.0	0.0	11.9*	3.9
<i>Via een andere soort organisatie</i>	22.6	30.0	16.7	21.2	3.9**
<i>Via vrienden en kennissen*</i>	22.6	30.0	50.0***	14.4	5.2***
<i>Via school, hogeschool of universiteit*</i>	3.6	10.0	11.1	2.5	1.3
<i>Op het werk, via collega's*</i>	2.4	5.0	0.0	9.3*	15.6*
<i>Via de krant/ tijdschrift/ televisie-nieuws/ internetrapportage</i>	13.1	25.0	5.6	7.6	5.2
<i>Via informatie van het Nationaal Agentschap</i>	0.0	5.0	0.0	3.4	53.2***
<i>Via informatie van een regionaal agentschap</i>	1.2	10.0	0.0	2.5	13.0**
<i>Via informatie op de website van de Europese Commissie</i>	1.2	15.0***	0.0	0.0	1.3
<i>Via het Eurodesk netwerk</i>	0.0	5.0	0.0	0.0	1.3
<i>Via SALTO-Youth</i>	1.2	0.0	0.0	4.2	13.0**

Deelnemers die kunnen ingedeeld worden bij een kansengroep vinden soms op een andere manier toegang tot het programma dan deelnemers die niet kansarme jongeren. Voor beide groepen zijn jeugdorganisaties de belangrijkste manier om betrokken te worden, maar voor deelnemers uit kansengroepen zijn andere organisaties en berichtgeving in de media in significant grotere mate een manier om betrokken te worden in het programma. Ook vrienden en kennissen zijn een grotere informatiebron voor deze jongeren, maar dit verschil is net niet significant.

Tabel 146: Manieren waarop participanten betrokken zijn in het project naargelang al dan niet behorend tot een kansengroep – percentages van de respondenten

Manier	Behoort niet tot een kansengroep (N=168)	Behoort tot een kansengroep (N=80)
Via een informele jeugdgroep	7.1	8.8
Via een jeugdorganisatie	37.5	40.0
Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum*	11.9	3.8
Via een andere soort organisatie*	13.7	23.8
Via vrienden en kennissen	13.7	22.5
Via school, hogeschool of universiteit	2.4	3.8
Op het werk, via collega's	8.3	11.3
Via de krant/ tijdschrift/ televisienieuws/ internetrapportage*	7.7	17.5
Via informatie van het Nationaal Agentschap	14.9	13.8
Via informatie van een regionaal agentschap	6.5	2.5
Via informatie op de website van de Europese Commissie	1.8	0.0
Via het Eurodesk netwerk	0.6	0.0
Via SALTO-Youth	6.5	3.8

Net zoals in de twee vorige bevestigingen rapporteren de participanten een interne motivatie die getuigt van een sterke leergierigheid. De meest gegeven motivatie is het opdoen van nieuwe ervaringen, nauw gevolgd door het onderwerp van het project en hun persoonlijke ontwikkeling. Meer dan de helft hoopt iets nieuws op te steken. Ook de mogelijkheid tot intercultureel contact spreekt zes op de tien participanten aan en vier op de tien doen mee om een ander land te leren kennen. Een derde wil hun talenkennis verbeteren en/of participeert om plezier te beleven. Bijna de helft van de participanten ziet deelname aan een project dan ook als een persoonlijke uitdaging. Nochtans getuigt de motivatiestructuur ook van een instrumentele motivatie. Meer dan de helft hoopt dat hun participatie zal bijdragen aan hun professionele ontwikkeling, vier op de tien hopen zo een toekomstige activiteit te kunnen voorbereiden, een bijna even grote groep hoopt zo betrokken te geraken in sociale en politieke aangelegenheden. Nog geen 14% hoopt de kansen op een job te verbeteren. Externe motivatie, namelijk de aanmoediging van anderen, is eerder zeldzaam. Tien procent doet om deze reden mee.

Tabel 147: Motivatie van participanten om deel te nemen aan het project – vergelijking 2015-2020 – absolute aantallen & percentages

Motivatie	2015-2016 (N=469)		2017-2018 (N=603)		2019-2020 (N=317)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Om een ander land te leren kennen</i>	211	45.0	307	50.9	124	39.1
<i>Om nieuwe ervaringen op te doen</i>	338	72.1	478	79.3	216	68.1
<i>Om betrokken te zijn in sociale en politieke aangelegenheden</i>	155	33.0	239	39.6	119	37.5
<i>Om plezier te hebben</i>	198	42.2	290	48.1	106	33.4*
<i>Om mijn vreemde talen te verbeteren</i>	150	32.0	245	40.6	103	32.5
<i>Voor mijn persoonlijke ontwikkeling</i>	294	62.5	409	67.8	195	61.5
<i>Om iets nieuws bij te leren</i>	257	54.8	351	58.2	174	54.9
<i>Om contact te hebben met mensen met een andere culturele achtergrond of van een ander land</i>	316	67.4	427	70.8	192	60.6
<i>Als uitdaging voor mezelf</i>	192	40.2	286	47.4	112	35.3
<i>Omdat iemand me aanmoedigde</i>	45	9.6	60	10.0	35	11.0
<i>Voor mijn professionele ontwikkeling</i>	199	42.4	220	36.5	161	50.8*
<i>Om een toekomstige activiteit voor te bereiden</i>	203	43.3	221	36.7	139	43.3
<i>Om mijn kennis van Europa uit te breiden</i>	129	27.5	181	30.0	97	30.6
<i>Uit interesse voor het onderwerp van het project</i>	252	53.7	294	48.8	200	63.1**
<i>Om mijn kansen op een job te vergroten</i>	69	14.7	88	14.6	43	13.6
<i>Een andere motivatie</i>	25	5.3	33	5.5	22	6.9

* $p < .05$, ** $p < .01$

Over de looptijd van het programma is het algemeen patroon dat de deelnemers uit de projecten bevroegd in de golf van 2017-2018 in grotere mate deze motieven aanstippen dan de deelnemers uit de golf van 2015-2016. De huidige deelnemers volgen meer het patroon van de deelnemers uit 2015-2016. Er zijn echter enkele uitzonderingen. Zo is in de huidige bevraging het percentage deelnemers dat het project volgt omwille van het onderwerp of omwille van hun professionele ontwikkeling significant hoger dan in 2015-2016 en 2017-2018. Het percentage dat in de huidige bevraging gedreven wordt door plezier is significant lager dan in de twee vorige golven.

Als er significante verschillen in motivatie zijn volgens land van woonst, dan stippen deelnemers die in een ander land wonen in grotere mate aan dat ze omwille van die reden deelnemen. Dit weerspiegelt de resultaten van 2017-2018. Dit geldt zowel voor interculturele redenen (een ander land leren kennen, een vreemde taal verbeteren), intrinsieke motivatie (voor mijn persoonlijke motivatie, om iets nieuws bij te leren) als voor instrumentele redenen (betrokken zijn in sociale en politieke aangelegenheden, professionele ontwikkeling en het voorbereiden van een toekomstige activiteit). Inwoners van België worden dan weer significant meer gedreven door de plezierfactor vergeleken met inwoners uit andere landen.

Tabel 148: Motivatie van participanten om deel te nemen aan het project volgens land van woonst – percentages

Motivatie	Ander land (N=243)	België (N=74)
<i>Om een ander land te leren kennen**</i>	43.2	25.7
<i>Om nieuwe ervaringen op te doen</i>	67.1	71.6
<i>Om betrokken te zijn in sociale en politieke aangelegenheden**</i>	42.2	21.6
<i>Om plezier te hebben*</i>	30.0	44.6
<i>Om mijn vreemde talen te verbeteren***</i>	37.9	14.9
<i>Voor mijn persoonlijke ontwikkeling*</i>	64.4	51.4
<i>Om iets nieuws bij te leren*</i>	58.8	41.9
<i>Om contact te hebben met mensen met een andere culturele achtergrond of van een ander land</i>	61.3	58.1
<i>Als uitdaging voor mezelf</i>	35.4	35.1
<i>Omdat iemand me aanmoedigde</i>	10.7	12.2
<i>Voor mijn professionele ontwikkeling*</i>	53.9	40.5
<i>Om een toekomstige activiteit voor te bereiden*</i>	47.7	31.1
<i>Om mijn kennis van Europa uit te breiden</i>	32.9	23.0
<i>Uit interesse voor het onderwerp van het project</i>	64.6	58.1
<i>Om mijn kansen op een job te vergroten</i>	13.6	13.5
<i>Een andere motivatie</i>	7.8	4.1

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Naar subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er dit keer niet zo veel significante verschillen in motivatie tussen de deelnemers. Deelnemers aan een project die gesubsidieerd wordt via een ander Nationaal Agentschap nemen in grotere mate deel omwille van het plezier vergeleken met deelnemers aan projecten gesubsidieerd via JINT vzw. Deze laatsten hopen in grotere mate dat ze hun vreemde talen zullen verbeteren en betrokken zullen zijn in sociale en politieke aangelegenheden. Dit is toch anders dan de bevindingen uit 2017-2018. Er werden ten eerste meer significante verschillen gevonden tussen de twee groepen. Bovendien waren het de deelnemers aan een project gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap dat in hogere mate hoopten hun vreemde talen te verbeteren en de deelnemers aan een project gesubsidieerd door JINT vzw die meer gedreven waren door het plezier van een deelname aan een project.

Tabel 149: Motivatie van participanten om deel te nemen aan het project volgens land van woonst – percentages

Motivatie	Ander NA (N=43)	JINT vzw (N=274)
<i>Om een ander land te leren kennen</i>	30.2	40.5
<i>Om nieuwe ervaringen op te doen</i>	76.7	66.8
<i>Om betrokken te zijn in sociale en politieke aangelegenheden*</i>	23.3	39.8
<i>Om plezier te hebben*</i>	48.8	31.0

<i>Om mijn vreemde talen te verbeteren*</i>	18.6	34.7
<i>Voor mijn persoonlijke ontwikkeling</i>	60.5	61.7
<i>Om iets nieuws bij te leren</i>	44.2	56.6
<i>Om contact te hebben met mensen met een andere culturele achtergrond of van een ander land</i>	65.1	59.9
<i>Als uitdaging voor mezelf</i>	34.9	35.4
<i>Omdat iemand me aanmoedigde</i>	14.0	10.6
<i>Voor mijn professionele ontwikkeling</i>	39.5	52.6
<i>Om een toekomstige activiteit voor te bereiden</i>	34.9	45.3
<i>Om mijn kennis van Europa uit te breiden</i>	30.2	30.7
<i>Uit interesse voor het onderwerp van het project</i>	60.5	63.5
<i>Om mijn kansen op een job te vergroten</i>	18.6	12.8
<i>Een andere motivatie</i>	7.0	6.9

* $p < .05$

Naargelang deelactie van het Erasmus+: Youth in Action programma is er een andere moti-
vatiestructuur waar te nemen bij de deelnemers. De deelnemers aan groepsuitwisselingen
zijn in grote mate gemotiveerd door leergierigheid en de mogelijkheid een interculturele
ervaring op te doen. Dit vertaalt zich in een groot percentage deelnemers van groepsuitwis-
selingen dat aangeeft dat ze deelnemen om nieuwe ervaringen op te doen, een nieuw land
te leren kennen en contact te hebben met mensen met een andere culturele achtergrond.
Ook plezier hebben is voor bijna twee derde van deze deelnemers een motivatie. Instru-
mentele redenen spelen in mindere mate een rol bij deze deelnemers. Deze instrumentele
redenen zijn dan weer belangrijker voor EVS/ECS-deelnemers. Dit komt tot uiting in het
hogere percentage EVS/ECS-deelnemers dat meedoet om hun tewerkstellingskansen te ver-
beten. Ook interculturele ervaringen zijn voor deze deelnemers relatief belangrijk. Twee
derde van hen wil een ander land leren kennen en een even grote groep wil mensen met
een andere culturele achtergrond leren kennen. Meer dan de helft van de EVS/ECS-
deelnemers wil hun vreemde talen verbeteren. De deelnemers aan de EU-jeugddialog
nemen in grotere mate deel omdat ze zo betrokken kunnen zijn in sociale en politieke aange-
legenheden en het is onder deze deelnemers dat we het hoogste percentage kunnen vin-
den dat gemotiveerd is door het onderwerp van het project. De moti-
vatiestructuur van deelnemers aan mobiliteit van jeugdwerkers wijkt significant af van de andere deelnemers
door de grote mate waarin instrumentele motieven worden onderschreven. Een relatief
hoog percentage onder hen doet mee omwille van hun professionele ontwikkeling en om
een activiteit voor te bereiden. In dat opzicht is hun moti-
vatiestructuur gelijkaardig aan die van TCA/NET-deelnemers. Ten aanzien van intrinsieke motivaties wijken deelnemers van
mobiliteit van jeugdwerkers niet significant af van deelnemers aan groepsuitwisselingen,
EVS/ECS en de EU-jeugddialog. Daarin verschillen deelnemers aan TCA/NET-activiteiten
van de andere deelnemers. Ze scoren het laagst op heel wat persoonlijke motieven, maar
scoren dan weer relatief hoog op instrumentele redenen. Zo is een heel groot deel van hen
gemotiveerd om deel te nemen aan het project omwille van hun professionele ontwikke-
ling.

Tabel 150: Verschillen in motivatie van participanten volgens deelactie – percentages respondenten

Motivatie	Groeps- uitwissel- lingen (N=84)	EVS/EC S (N=20)	EU- jeugd dia- loog (N=18)	Mobiliteit van jeugdwer- kers (N=118)	TCA/N ET (N=77)
<i>Om een ander land te leren kennen</i>	73.8***	65.0***	11.1	36.4	5.2
<i>Om nieuwe ervaringen op te doen</i>	90.5***	90.0***	55.6	70.3	37.7
<i>Om betrokken te zijn bij sociale en politieke aangelegenheden</i>	34.5	35.0	83.3**	34.7	35.1
<i>Om plezier te hebben</i>	64.3***	50.0	44.4	27.1	2.6
<i>Om mijn vreemde talen te verbeteren</i>	51.2***	55.0***	27.8	28.8	13.0
<i>Voor mijn persoonlijke ontwikkeling</i>	66.7	90.0	55.6	70.3	36.4***
<i>Om iets nieuws bij te leren</i>	63.1	65.0	50.0	61.9	33.8**
<i>Om contact te hebben met mensen met een andere culturele achtergrond of van een ander land</i>	78.6	65.0	61.1	63.6	35.1***
<i>Als uitdaging voor mezelf</i>	47.6	70.0	44.4	35.6	10.4***
<i>Omdat iemand me aanmoedigde</i>	15.5	5.0	16.7	9.3	9.1
<i>Voor mijn professionele ontwikkeling</i>	27.4	45.0	16.7	65.3***	63.6***
<i>Om een toekomstige activiteit voor te bereiden</i>	31.0	45.0	38.9	55.9*	40.3
<i>Om mijn kennis van Europa te verbeteren</i>	42.9**	35.0	33.3	31.4	14.9**
<i>Uit interesse voor het onderwerp van het project</i>	59.5	70.0	77.8	67.8	54.4
<i>Om mijn tewerkstellingskansen te verbeteren</i>	9.5	35.0**	0.0	16.9	10.4
<i>Andere redenen</i>	4.8	5.0	5.6	4.2	14.3

In de huidige bevraging is er slechts één significant verschil tussen deelnemers die niet tot een kansengroep ingedeeld kunnen worden en zij die hiertoe wel gerekend kunnen worden. Deelnemers uit kansengroepen nemen in grotere mate (57.5%) deel om zo een toekomstige activiteit te kunnen voorbereiden in vergelijking met deelnemers die niet tot een kansengroep behoren (43.5%). Ook in 2017-2018 was ten aanzien van deze motivatie een significant verschil waarneembaar waarbij deelnemers uit kansengroepen deze reden meer aanstipten (57.9% versus 32.3%). Twee jaar terug was er ook een verschil ten aanzien van het verhogen van de tewerkstellingskansen en het verhogen van de kennis van Europa, waarbij deelnemers uit kansengroepen in grotere mate deze motivaties onderschreven.

5.2. BETROKKENHEID VAN PROJECTBEGELEIDERS

De belangrijkste manier waarop projectbegeleiders betrokken zijn in een project is via een jeugdorganisatie (40%). Op de tweede plaats komt informatie van het Nationaal Agentschap (38%). Een kwart van de projectbegeleiders is in het programma betrokken geworden via een andere soort organisatie. De top vijf wordt afgesloten door vrienden en kennissen en via het werk. Net buiten de top vijf valt SALTO-Youth.

We zien dat tussen 2015-2016 en 2017-2018 het percentage projectbegeleiders dat via collega's in het programma betrokken is, halveert en dat dit laatste bevestigd wordt in de huidige bevraging. Tussen 2015-2016 en 2017-2018 daalt ook de betekenis van de informatie van het Nationaal Agentschap significant in de toetreding tot het programma, maar in 2019-2020 stijgt dit belang weer onder de projectbegeleiders tot zelfs een niveau hoger dan in 2015-2016. Het wordt opnieuw de tweede belangrijkste manier waarop projectbegeleiders betrokken worden in het programma. Een derde significant verschil is de systematische daling van informele jeugdgroepen in de betrokkenheid van projectbegeleiders in het programma. Terwijl dit 2015-2016 de vierde meest voorkomende manier was om betrokken te worden in het programma, is deze manier gezakt naar plaats tien in 2019-2020. Opvallend ook is dat het aandeel projectbegeleiders dat betrokken is via SALTO-Youth in 2019-2020 verdubbelt ten aanzien van dat in 2017-2018. Deze verdubbeling is echter niet significant.

Tabel 151: Manieren waarop projectbegeleiders betrokken zijn in het project- vergelijking 2015-2020– absolute aantallen en percentages

Manier	2015-2016 (N=84)		2017-2018 (N=114)		2019-2020 (N=57)	
	N	% deelnemers	N	% deelnemers	N	% deelnemers
Via een informele jeugdgroep*	19	22.6	21	14.6	5	8.8
Via een jeugdorganisatie	42	50.0	76	52.8	23	40.4
Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum	11	13.1	9	6.3	6	10.5
Via een andere soort organisatie	19	22.6	35	24.3	15	26.3
Via vrienden en kennissen	11	13.1	29	20.1	11	19.3
Via school, hogeschool of universiteit	13	15.5	26	18.1	4	7.0
Op het werk, via collega's	23	27.4*	22	15.3*	9	15.8
Via de krant/ tijdschrift/ televisienieuws/ internetrapportage	7	8.3	19	13.2	6	10.5
Via informatie van het Nationaal Agentschap	26	31.0*	28	19.4*	22	38.6
Via informatie van een regionaal agentschap	7	8.3	13	9.0	1	1.8
Via informatie op de website van de Europese Commissie	9	10.7	8	5.6	6	10.5
Via het Eurodesk netwerk	2	1.4	5	3.5	2	1.7
Via SALTO-YOUTH	-	-	11	7.6	8	14.0

Deelnemers en projectbegeleiders hebben iets andere wegen om betrokken te worden in het programma. Projectbegeleiders komen iets meer in contact met het programma via de officiële kanalen. Zo is de informatie van het Nationaal Agentschap, de informatie op de website van de Europese Commissie en SALTO-Youth voor hen in significant grotere mate

een manier om betrokken te worden in het programma dan voor deelnemers. Ook een ander soort organisatie en collega's op het werk komen relatief meer voor bij projectbegeleiders dan bij deelnemers. Deze verschillen zijn niet significant, maar liggen in de lijn van de waarnemingen uit 2017-2018. Er is geen enkel kanaal dat de deelnemers in grotere mate aanstippen dan projectbegeleiders.

Tabel 152: Manieren van betrokkenheid - vergelijking projectbegeleiders en participanten – absolute aantallen en percentages

Manier	Projectbegeleiders (N=57)		Deelnemers (N=301)	
	N	%	N	%
Via een informele jeugdgroep	5	8.8	25	8.3
Via een jeugdorganisatie	23	40.4	117	38.9
Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum	6	10.5	30	10.0
Via een andere soort organisatie	15	26.3	56	18.6
Via vrienden en kennissen	11	19.3	55	18.3
Via school, hogeschool of universiteit	4	7.0	11	3.7
Op het werk, via collega's	9	15.8	26	8.6
Via de krant/ tijdschrift/ televisienieuws/ internetrapportage	6	10.5	30	10.0
Via informatie van het Nationaal Agentschap***	22	38.6	46	15.3
Via informatie van een regionaal agentschap	1	1.8	16	5.3
Via informatie op de website van de Europese Commissie***	6	10.5	5	1.7
Via het Eurodesk netwerk	2	1.7	2	0.7
Via SALTO-YOUTH*	8	14.0	16	5.3

Ook naargelang het land waarin de projectbegeleider woont, is er een iets ander pad naar betrokkenheid in het programma. Zo worden projectbegeleiders die in België wonen in meerdere mate betrokken via een andere organisatie en SALTO-Youth dan inwoners van andere landen. Deze laatste vinden dan weer in meerdere mate de weg naar het programma via informatie in de media. De top drie van belangrijkste kanalen verschilt dan ook voor beide groepen. Het belangrijkste kanaal voor Belgische inwoners is 'andere soorten kanalen', gevolgd door informatie van het Nationaal Agentschap en jeugdorganisaties. Opvallend is de vierde plaats van SALTO-Youth bij deze projectbegeleiders. Voor inwoners van andere landen is de top drie: een jeugdorganisatie, informatie van het Nationaal Agentschap en een ander soort organisatie. Op de vierde plaats staat vrienden en kennissen. In de vorige bevragingen werden andere significante verschillen gevonden. Zo werden Belgische inwoners meer betrokken in het programma via een informele jeugdgroep en een jeugdorganisatie. Inwoners van andere landen vonden meer de weg via informatie van het Nationaal Agentschap.

Tabel 153: Manieren waarop projectbegeleiders betrokken zijn in het project volgens land van woonst - percentages

Manier	Ander land (N=40)	België (N=26)
Via een informele jeugdgroep	7.5	7.7
Via een jeugdorganisatie	40.0	26.9
Via een jeugdhuis of een jeugdcentrum	7.5	11.5
Via een andere soort organisatie*	12.5	38.5
Via vrienden en kennissen	22.5	7.7
Via school, hogeschool of universiteit	5.0	7.7
Op het werk, via collega's	15.0	11.5
Via informatie uit de media*	15.0	0.0
Via informatie van het Nationaal Agentschap	32.5	34.6
Via informatie van een regionaal agentschap	0.0	3.8
Via de website van de Europese Commissie	10.0	7.7
Via het Eurodesk netwerk	2.5	3.8
Via SALTO-YOUTH*	5.0	23.1

* $p < .05$

Naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er geen significante verschillen waargenomen. Het aantal projectbegeleiders dat een project heeft begeleid dat gesubsidieerd is geweest via een ander Nationaal Agentschap is echter zo laag (N= 13) dat verschillen al heel groot moeten zijn om significant te worden. Naar deelactie is er één significant verschil. Projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers (85%) vinden in grotere mate de weg naar het programma via een jeugdorganisatie dan projectbegeleiders van groepsuitwisselingen (35%), maar vooral dan projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten (12%).

5.3. KENNIS OVER DE FINANCIERINGSBRON

Meer dan acht op de tien deelnemers weten dat het project waaraan ze hebben deelgenomen gefinancierd is door de EU. Dat is significant hoger dan de twee vorige golven en zelfs het hoogste percentage ooit in een Vlaamse steekproef. Dit gaat in eerste instantie ten koste van het percentage deelnemers dat niet weet hoe het project is gefinancierd. Normaal is één op vijf tot één op vier hiervan niet op de hoogte. Ditmaal is dit één op zeven. Ook het percentage deelnemers dat stelt dat het project niet gefinancierd is door de EU is zeer klein en het laagste ooit. Het verschilt significant van de twee vorige bevragingen.

Tabel 154: Kennis over de financieringsbron bij participanten – vergelijking 2015-2020 -absolute aantallen en percentages

Financiering door EU?	2015-2016 (N=458)		2017-2018 (N=603)		2019-2020 (N=317)	
	N	%	N	%	N	%
Ja	368	78.7	450	74.6	269	84.9**
Nee	8	1.7	16	2.7	2	0.6*
Weet ik niet	92	19.6	137	22.7	46	14.5**

Naar land van woonst, subsidiërend Nationaal Agentschap en al dan niet tot een kansengroep behoren, zijn er geen significante verschillen in de mate waarin de deelnemers weten dat het project gefinancierd is door de EU. Dit is er wel naargelang de deelactie van het programma. Deelnemers aan groepsuitwisselingen (29.8%) weten significant minder dat het project gefinancierd is door de EU dan deelnemers aan andere deelacties (0% onder EVS/ECS-deelnemers, 16.7% van de deelnemers aan de EU-jeugddialog, 11.9% van de mobiliteit van jeugdwerkers en 5.2% van de deelnemers aan TCA/NET). Deze verschillen zijn in lijn met de twee vorige bevragingen.

5.4. BEZIT EN GEBRUIK VAN YOUTHPASS VOLGENS PARTICIPANTEN

In 2007 werd Youthpass geïntroduceerd in verschillende soorten deelacties van Youth in Action. Het Youthpass certificaat beschrijft, certificeert en erkent een leerervaring tijdens een Erasmus+: Youth in Action project.

Meer dan de helft van de huidige deelnemers heeft een Youthpass gekregen in het kader van het project waarover ze bevraagd zijn. Eén op zeven verwacht nog een Youthpass te ontvangen, drie op tien beweert er geen te hebben ontvangen. Een vergelijking over de tijd wordt bemoeilijkt doordat de antwoordmogelijkheden anders waren in de bevraging van 2015-2016. In plaats van 'ik verwacht er nog één', was de derde antwoordmogelijkheid in die bevraging 'ik weet het niet'. Een analyse beperkt tot die participanten die al dan niet een Youthpass hebben ontvangen, laat wel een vergelijking toe. In de huidige bevraging zegt 64% dat ze een Youthpass ontvangen heeft en 36% niet. Dit is significant hoger dan twee jaar terug toen 57% van de participanten zei dat ze een Youthpass heeft ontvangen en 42% niet, maar vergelijkbaar met de gegevens uit 2015-2016 toen 67% een Youthpass had ontvangen en 33% niet. Kortom, ongeveer de helft van de deelnemers hebben een Youthpass ontvangen tijdens de looptijd van het huidige Erasmus+: Youth in Action-programma.

Tabel 155: Bezit van Youthpass bij participanten over de periode 2015-2020

Youthpass naar aanleiding van huidig project?	2015-2016 (N=427)		2017-2018 (N=530)		2019-2020 (N=282)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Ja</i>	232	54.3	253	47.7	157	55.1
<i>Nee</i>	111	26.0	190	35.8	88	30.9
<i>Ik verwacht nog een te ontvangen</i>	-	-	87	16.4	40	14.0

Naargelang land van woonst, subsidiërend Nationaal Agentschap en kansarme jongeren zijn er geen significante verschillen in de huidige steekproef. In de golf van 2017-2018 was er wel nog een significant verschil naargelang het subsidiërend Nationaal Agentschap. Deelnemers aan een project gefinancierd door JINT vzw hadden in mindere mate een Youthpass ontvangen dan deelnemers aan een project gefinancierd via een ander Nationaal Agentschap. In 2015-2016 was er ook een significant verschil, maar dan was de relatie omgekeerd: deelnemers aan een JINT-project rapporteerden toen in grotere mate een Youthpass ontvangen te hebben.

Ook in deze bevraging zijn er significante verschillen naargelang de deelactie van het programma. De Youthpass is dit maal het minst gebruikt in TCA/NET activiteiten en het meest in EVS/ECS-projecten. De deelnemers die het vaakst nog wachten op een Youthpass hebben veeleer deelgenomen aan een mobiliteit van jeugdwerkers of een TCA/NET activiteit. In 2017-2018 werd de Youthpass significant meer uitgereikt aan deelnemers van een EVS/ECS-project.

Tabel 156: Bezit van Youthpass bij participanten volgens deelactie

Youthpass?	Groeps- uitwissel- ingen (N=69)	EVS/EC S (N=17)	EU- jeugd- dialog (N=16)	Mobiliteit van jeugdwer- kers (N=84)	TCA/N ET (N=59)
<i>Ja</i>	69.3	73.3	64.7	60.6	24.3
<i>Neen</i>	22.7	15.8	29.4	20.2	60.0
<i>Ik verwacht nog een te ontvangen</i>	8.0	10.5	5.9	19.2	15.7

Youthpass kan gebruikt worden als een middel om de participanten te doen nadenken over de competenties en vaardigheden die ze in de loop van een project hebben opgedaan. Op het einde van het project kan namelijk de tool van Youthpass gebruikt worden om een dergelijke reflectie of zelfevaluatie op te zetten. Zes op de tien van de participanten, die naar aanleiding van het huidige project een Youthpass hebben uitgereikt gekregen, stelt dat ze Youthpass gebruikt hebben om over de eigen verworven competenties te reflecteren of zichzelf te evalueren. Vier op de tien beweren dit niet gedaan te hebben. Dit is gelijkaardig aan de bevindingen uit 2017-2018. Als de antwoordmogelijkheid 'ik weet het niet' wordt behouden dan meldt in 2015-2016 twee derde dat ze Youthpass als reflectiemiddel heeft gebruikt, 20% niet en 13% weet het niet. Een analyse beperkt tot enkel die deelnemers die het zich in 2015-2016 nog herinneren, leert dat toen 76% heeft gereflecteerd over hun vaardigheden en 24% niet. Dit is significant hoger dan in de twee laatste bevragingen. Kortom, minstens 60% van de deelnemers heeft Youthpass gebruikt als reflectiemiddel. Dit gebruik lag iets hoger in het begin van de looptijd van het huidige Erasmus+: Youth in Action-programma dan op het einde.

Tabel 157: Betrokken in zelfreflectie of zelfevaluatie naar aanleiding van het uitreiken van een Youthpass aan participanten - vergelijking 2015-2020 - absolute aantallen en percentages

Reflectie of zelfevaluatie?	2015-2016 (N=189)³⁰		2017-2018 (N=337)		2019-2020 (N=195)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Ja</i>	145	76.0***	201	59.8	114	58.5
<i>Neen</i>	44	24.0***	136	40.4	81	41.5

Naar kansarme jongeren, land van woonst en subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er geen significante verschillen in de mate dat Youthpass als reflectiemiddel wordt gebruikt. Ook in de vorige twee bevragingen was dit het geval.

Een andere constante vaststelling is dat er wel significante verschillen zijn in het gebruik van Youthpass als reflectiemiddel volgens deelactie. Zo wordt Youthpass als reflectiemiddel vaker aangewend in EVS/ECS-projecten en mobiliteit van jeugdwerkers in vergelijking tot de EU-jeugddialog. Zo beweren 12 van de 15 EVS/ECS-ers (80%) dat Youthpass een moment van reflectie was. In de andere deelacties is dit ongeveer 25% (3 op 12) voor de

³⁰ In deze bevraging was er nog een derde antwoordmogelijkheid, namelijk 'ik weet het niet'. Dit antwoord is op een missende waarde gezet voor de huidige percentageberekening.

deelnemers aan de EU-jeugddialog. Ook in 2017-2018 was het gebruik van de Youthpass als zelfevaluatie het hoogst in EVS/ECS-projecten en het laagst in de EU-jeugddialog.

Tabel 158: Gebruik van Youthpass als reflectiemiddel bij participanten volgens deelactie

Reflectie of zelfevaluatie?	Groeps- uitwissel- ingen (N=58)	EVS/EC S (N=15)	EU- jeugd- dia- loog (N=12)	Mobiliteit van jeugdwer- kers (N=82)	TCA/NET (N=28)
Ja	46.6	80.0	25.0	69.5	53.6
Neen	53.4	20.0	75.0	30.5	46.4

Aan de deelnemers die gereflecteerd hebben, is vervolgens de vraag gesteld of deze reflectie heeft bijgedragen tot een groter zelfbewustzijn van het eigen leerproces. Voor negen op de tien van deze participanten heeft deze reflectie tot meer bewustzijn van het eigen leren geleid. Slechts 10% vindt dit een zinloze oefening. Het percentage dat door reflectie meer bewust is geworden van het eigen leren is significant hoger dan in 2017-2018, maar niet ten opzichte van 2015-2016. Opnieuw was de vraagstelling iets anders in 2015-2016, waarbij een extra antwoordmogelijkheid 'weet het niet' was opgenomen. Een analyse beperkt tot die participanten die deze vraag kunnen beantwoorden, leert dat 87% akkoord is dat reflectie leidt tot meer zelfbewustzijn. Dat wil zeggen dat dit percentage over de tijd stabiel is.

Er zijn geen verschillen naargelang deelactie, kansarme jongeren en subsidiërend Nationaal Agentschap. Ook in de twee vorige bevestigingen waren er hier geen significante verschillen. In de huidige bevestiging is er ook geen verschil naargelang land van woonst. Dit was wel nog het geval in 2017-2018 toen inwoners van een ander land in grotere mate dan inwoners van België er mee instemden dat reflectie leidt tot een groter bewustzijn van competentie.

Tabel 159: Verhoogd bewustzijn van competenties als gevolg van reflectie – vergelijking 2015-2020 – absolute aantallen en percentages

Bewustzijn competenties?	2015-2016 (N=127) ³¹		2017-2018 (N=200)		2019-2020 (N=111)	
	N	%	N	%	N	%
Ja	111	87.4	164	82.0	100	90.1*
Neen	16	12.6	36	18.0	11	9.9*

Aan alle participanten die over een Youthpass beschikken, is de vraag gesteld of ze die ooit al hebben gebruikt. Slechts één op vier beantwoordt deze vraag positief. Dit is gelijk aan het percentage uit 2017-2018 en iets hoger dan in 2015-2016, toen één op vijf hierop positief antwoordde. Deze stijging is echter niet significant.

Er zijn geen significante verschillen merkbaar in het gebruik tussen deelnemers van verschillende soorten deelacties, kansarme jongeren en subsidiërend Nationaal Agentschap. Er is echter deze keer wel een significant verschil naargelang land van woonst. Inwoners uit

³¹ In deze bevestiging was er nog een derde antwoordmogelijkheid, namelijk 'ik weet het niet'. Dit antwoord is op een missende waarde gezet voor de huidige percentageberekening.

België (86%) hebben in grotere mate de Youthpass al gebruikt in vergelijking met inwoners van een ander land (69%).

Tabel 160: Gebruik van Youthpass – vergelijking 2015-2020 – absolute aantallen en percentages

Youthpass ooit al gebruikt?	2015-2016 (N=232)		2017-2018 (N=252)		2019-2020 (N=157)	
	N	%	N	%	N	%
Ja	53	22.8	67	26.6	42	26.8
Neen	179	77.2	185	73.4	115	73.2

Aan de deelnemers die ooit al eens Youthpass hebben gebruikt, is een bijkomende vraag gesteld: helpt de Youthpass je vooruit in het vinden van een job of een stageplaats? Van de deelnemers die op deze vraag een antwoord geven, is 29 op 41 (71%) er van overtuigd dat de Youthpass wel helpt. Slechts 2% stelt dat de Youthpass een maat voor niets is en iets meer dan één op vier weet het niet zo goed. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met de twee vorige bevestigingen. Het percentage deelnemers dat de Youthpass ooit al eens gebruikt heeft en die beweert er niets aan te hebben gehad daalt wel over de tijd, maar niet significant. Deze daling komt vooral het percentage deelnemers dat niet zo goed weten of Youthpass iets uithaalt te goed. Ook deze stijging is niet significant over de tijd. We kunnen dus stellen dat ongeveer 70 tot 75% van de deelnemers die ooit de Youthpass hebben gebruikt gedurende de looptijd van het Erasmus+: Youth in Action programma vindt dat Youthpass helpt in het vinden van een job of een stageplaats.

Tabel 161: Helpt Youthpass in het vinden van een job of een stageplaats?

Helpt Youthpass?	2015-2016 (N=53)		2017-2018 (N=67)		2019-2020 (N=41)	
	N	%	N	%	N	%
Ja	37	69.8	50	74.6	29	70.7
Neen	5	9.4	2	3.0	1	2.4
Weet ik niet	11	20.8	15	22.4	11	26.8

Naar land van woonst, subsidiërend Nationaal Agentschap en kansarme jongeren zijn er geen significante verschillen in de mate waarin deelnemers vinden dat Youthpass helpt in de zoektocht naar een job of een stageplaats. Dit is er wel voor deelacties. Geen enkele van de twee deelnemers aan een EVS/ECS project die zich uitspreken over deze vraag zeggen ja, terwijl dit onder de deelnemers van de andere deelacties minstens 66% is. De absolute aantallen zijn hier echter heel laag (bijvoorbeeld maar 1 deelnemer aan de EU-jeugd dialoog) en moeten dan ook met de nodige voorzichtigheid benaderd worden.

5.5. GEBRUIK VAN EN INFORMATIE OVER YOUTHPASS VOLGENS PROJECTBEGELEIDERS

Tabel 162: Gebruik van Youthpass volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2016 en 2017-2018 – absolute aantallen en percentages

Youthpass gebruikt?	2015-2016 (N=85)		2017-2018 (N=151)		2019-2020 (N=62)	
	N	% ³²	N	%	N	%
Ja	56	65.9 (80.0)	114	75.5	54	87.1
Neen	14	16.5 (20.0)	37	24.5	8	12.9
Weet het niet	15	17.6	-	-	-	-

Volgens bijna negen op tien projectbegeleiders is een Youthpass gebruikt in het project waarin ze betrokken waren. Eén op acht beweert dat dit niet het geval is. Dit is meer dan in 2015-2016 en 2017-2018. In 2017-2018 beweert slechts drie vierde van de projectbegeleiders dat er een Youthpass is gebruikt, in 2015-2016 is dit slechts zeven op de tien. Er moet wel rekening worden gehouden dat er in 2015-2016 nog een derde mogelijkheid was, namelijk 'ik weet het niet'. Als we de analyse beperken tot degene die het wel weten, dan zegt acht op tien van de toenmalige projectbegeleiders dat Youthpass is gebruikt. De verschillen zijn echter niet significant over de tijd, wat er op wijst dat gedurende de looptijd van het Erasmus+: Youth in Action-programma Youthpass in grote mate (75% tot 87%) gebruikt is volgens de projectbegeleiders.

Er zijn geen significante verschillen in de mate waarin Youthpass gebruikt wordt naargelang deelactie van het programma en het land van woonst van de projectbegeleider. Er is wel een significant verschil naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap. Projectbegeleiders die een project hebben begeleid dat gesubsidieerd is via JINT vzw (91.7%) beweren in significant grotere mate dat een Youthpass gebruikt is in het project dan projectbegeleiders die een project hebben begeleid gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap (71.4%). De vorige bevestigingen resulteerden in een significant verschil naargelang van woonst en niet volgens subsidiërend Nationaal Agentschap.

Aan de projectbegeleiders die beweren een Youthpass gebruikt te hebben, werden nog enkele bijkomende vragen gesteld in verband met de informatie die ze hebben ontvangen over het certificaat en over het gebruik binnen het project. Zo goed als negen op de tien van hen hebben de nodige informatie gekregen over Youthpass en voor een bijna even grote groep van de projectbegeleiders is deze informatie helder en verstaanbaar. Volgens ruim acht op de tien projectbegeleiders, die Youthpass hebben gebruikt, zijn de deelnemers uitgebreid en tot in de details geïnformeerd over dit certificaat en was het certificaat geïntegreerd binnen het project. Volgens meer dan negen op de tien projectbegeleiders staan de deelnemers op het einde van het project er op om een dergelijk certificaat te krijgen.

³² De cijfers tussen haakjes zijn de percentages als we de analyse beperken tot die projectbegeleiders die weten dat er een Youthpass gebruikt is.

Tabel 163: Informatie over Youthpass volgens projectbegeleiders- absolute aantallen en percentage (N= 53)

Uitspraak	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal eens
<i>Ik heb alle nodige informatie omtrent Youthpass ontvangen</i>	3 5.7	3 5.7	20 37.7	27 50.9
<i>De informatie over Youthpass was helder en verstaanbaar</i>	3 5.7	4 7.5	19 35.8	27 50.9
<i>De deelnemers zijn uitgebreid geïnformeerd over Youthpass</i>	2 3.9	4 7.8	18 35.3	27 52.9
<i>Youthpass was geïntegreerd in het project en in de methoden in het project</i>	1 2.0	5 9.8	24 47.1	21 41.2
<i>De deelnemers stonden er op een Youthpass te krijgen</i>	0 0.0	2 4.0	24 48.0	24 48.0

Over de tijd neemt het percentage projectbegeleiders af dat stelt dat ze de nodige informatie omtrent Youthpass heeft gekregen. Deze afname is niet significant en wijst er op dat negen op de tien van de projectbegeleiders de nodige informatie hebben gekregen. Het percentage projectbegeleiders dat de informatie helder vindt, dat vindt dat de deelnemers geïnformeerd zijn over Youthpass en dat stelt dat Youthpass en zijn methodes geïntegreerd zijn in het project, blijft stabiel in de looptijd van het huidig programma. Wat wel significant toegenomen is in de tijd, is het percentage projectbegeleiders dat vindt dat de deelnemers er op staan een dergelijk certificaat te ontvangen.

Tabel 164: Informatie over Youthpass volgens projectbegeleiders- vergelijking 2017-2018 en 2015-2016 -percentage instemming

Uitspraak	2015-2016 (N=70)	2017-2018 (N=100)	2019-2020 (N=53)
<i>Ik heb alle nodige informatie omtrent Youthpass ontvangen</i>	96.1	91.6	88.6
<i>De informatie over Youthpass was helder en verstaanbaar</i>	92.5	86.6	86.7
<i>De deelnemers zijn uitgebreid geïnformeerd over Youthpass</i>	90.0	82.5	88.2
<i>Youthpass was geïntegreerd in het project en in de methoden in het project</i>	87.7	80.9	88.3
<i>De deelnemers stonden er op een Youthpass te krijgen*</i>	85.1	89.0	96.0

Net als in de twee vorige golven zijn er geen significante verschillen naargelang het land waarin de projectbegeleider woont, het subsidiërend Nationaal Agentschap en de deelactie van het programma in de mate dat de projectbegeleiders op de hoogte waren van Youthpass en de mate waarin het certificaat geïntegreerd gebruikt wordt in het project, noch in de mate waarin de deelnemers vragende partij zijn voor een Youthpass.

Tabel 165: Uitreiking van Youthpass volgens participanten en projectbegeleiders

Youthpass uitgereikt?	Participanten (N=282)		Projectbegeleiders (N=54)	
	N	%	N	%
<i>Ja</i>	157	55.1	47	87.0
<i>Nee</i>	88	30.9	3	5.6
<i>Nog niet, maar ze zullen nog één krijgen</i>	40	14.0	4	7.4

Uiteindelijk stellen bijna negen op de tien projectbegeleiders dat er uiteindelijk een Youthpass is uitgereikt naar aanleiding van het huidige project. Dat is beduidend meer dan de deelnemers aan de projecten, waar dit percentage op slechts 55% ligt. Ook dit is een terugkerende vaststelling over alle golven heen.

6. INHOUDELIJKE INVULLING VAN PROJECTEN

Dit hoofdstuk concentreert zich op de inhoudelijke aspecten van de projecten die ontwikkeld zijn in Erasmus+: Youth in Action. Deze gegevens zijn gebaseerd op vragen die enkel en alleen aan de projectbegeleiders zijn gesteld. In het daarna volgende hoofdstuk zal dieper ingegaan worden op de meer organisatorische aspecten van een project.

6.1. PROJECTTHEMA'S

De twee thema's die volgens de projectbegeleiders het meest aan bod zijn gekomen zijn 'culturele diversiteit' en 'jongeren en jeugdwerk'. Deze twee thema's worden kort gevolgd door 'formeel en informeel leren'. Dit is dezelfde top drie als in 2015-2016 en 2017-2018, hoewel in 2015-2016 net iets meer projectbegeleiders aangaven dat formeel en informeel leren aan bod kwam in vergelijking met het thema 'jongeren en jeugdwerk'. Volgens meer dan vier op tien projectbegeleiders ging het project over inclusie van kansengroepen en persoonlijke ontwikkeling. Actief burgerschap is volgens ongeveer één derde van de projectbegeleiders aan bod gekomen. Het minst staan ondernemerschap, projectmanagement, professionele ontwikkeling, (Europees en nationaal) jeugdbeleid, geweldloosheid en beleid en structuren van de EU op het menu.

Tabel 166: Thema waarrond het project vooral gewerkt heeft volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020 - absolute aantallen en percentages

Thema	2015-2016 ³³ (N=84)		2017-2018 (N=166)		2019-2020 (N=66)	
	N	%	N	%	N	%
<i>Europese kwesties</i>	31	33.7	78	41.9**	15	22.7**
<i>Beleid en structuren van de EU</i>	19	20.7	36	19.4	4	6.1*
<i>Mensenrechten</i>	23	25.0	61	32.8**	10	15.2**
<i>Inclusie van mensen uit kansengroepen</i>	26	28.3*	82	44.1*	27	40.9
<i>Culturele diversiteit</i>	57	62.0	128	68.8	39	59.1
<i>Discriminatie en gelijke behandeling</i>	19	20.7	76	40.9**	17	25.8
<i>Solidariteit met mensen in moeilijkheden</i>	17	18.5	55	29.6*	13	19.7
<i>Geweldloosheid</i>	10	10.9	18	9.7	6	9.1
<i>Democratie</i>	22	23.9	43	23.1	10	15.2
<i>Media en ICT</i>	15	16.3	37	19.9	12	18.2
<i>Actief burgerschap</i>	37	40.2	55	29.6	21	31.2
<i>Jongeren en jeugdwerk</i>	50	54.3	96	51.6	39	59.1
<i>Nationaal jeugdbeleid</i>	-	-	14	7.5	7	10.6
<i>Europees jeugdbeleid</i>	-	-	46	24.7	8	12.1*
<i>De ontwikkeling van jeugdbeleid</i>	15	16.3	24	12.9	10	15.2
<i>Milieu</i>	24	26.1	27	14.5*	17	25.8
<i>Duurzaamheid</i>	17	18.5	20	10.8	13	19.7

³³ Als er één sterretje staat betekent dit dat dat jaar afwijkt van de twee andere jaren. Als er twee sterretjes staan bij een thema dan wil dat zeggen dat deze twee jaren afwijken van elkaar, maar niet van het derde jaar.

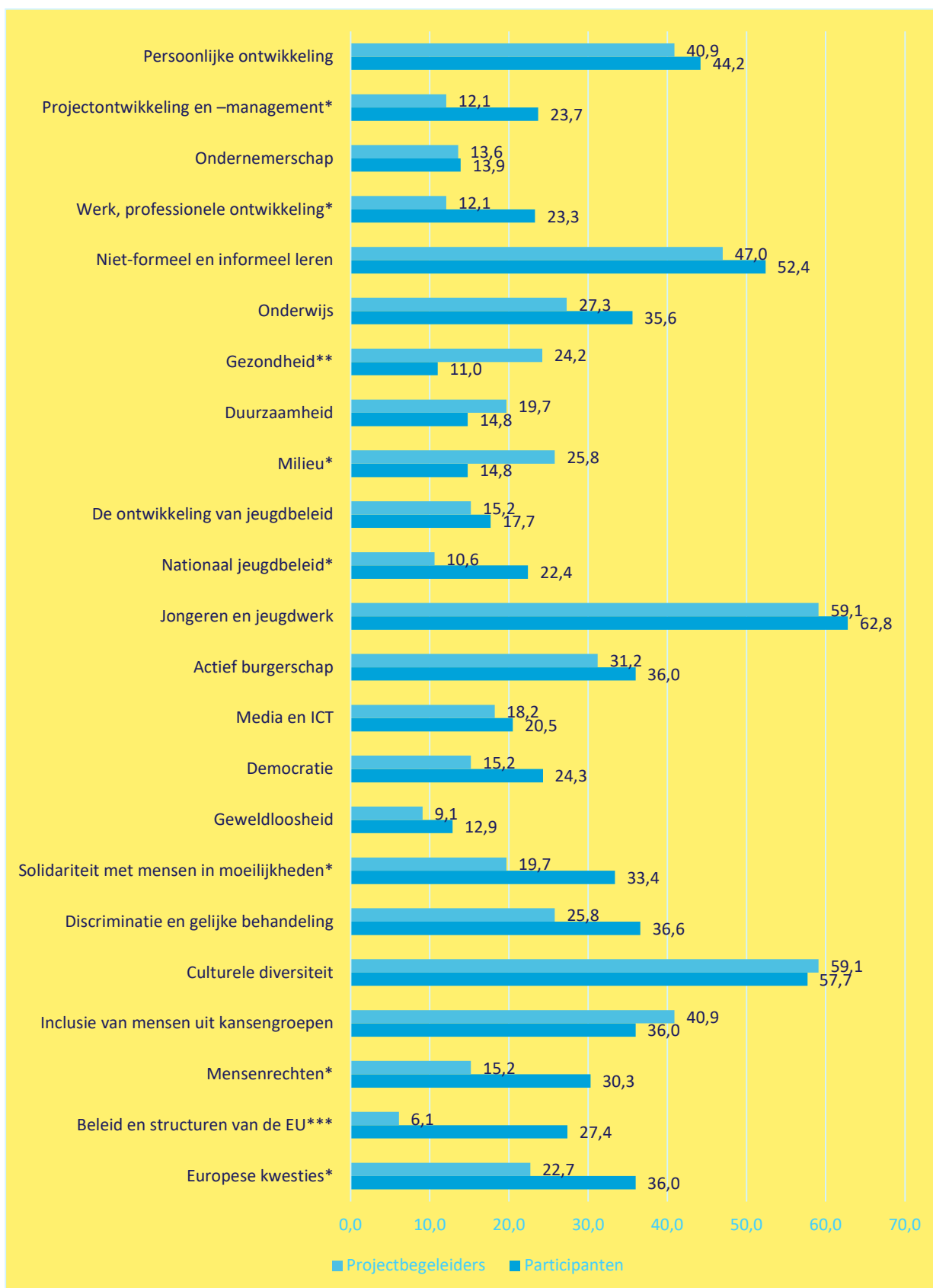
<i>Gezondheid</i>	19	20.7	31	16.7	16	24.2
<i>Onderwijs</i>	35	38.0	60	32.3	18	27.3
<i>Niet-formeel en informeel leren</i>	51	55.4	106	57.0	31	47.0
<i>Werk, professionele ontwikkeling</i>	14	15.2	28	15.1	8	12.1
<i>Ondernemerschap</i>	19	20.7**	15	8.1**	9	13.6
<i>Projectontwikkeling en -management</i>	19	20.7*	20	10.8*	8	12.1
<i>Persoonlijke ontwikkeling</i>	50	54.3	91	48.9	27	40.9

* $p < .05$, ** $p < .01$.

Vergeleken met de twee vorige bevestigingen valt vooral op dat twee onderwerpen met betrekking tot de EU minder aan bod zijn gekomen in de huidige projecten. Het gaat over het Europees jeugdbeleid en beleid en structuren van de EU. Verder zijn er twee onderwerpen die in de huidige projecten minder aan bod zijn gekomen in vergelijking met de projecten in 2017-2018, maar niet ten opzichte van 2015-2016: Europese kwesties en mensenrechten. Dit wijst er op dat de meeste onderwerpen in vrij gelijkmatige mate behandeld zijn geweest in de huidige projecten vergelijking met de twee vorige bestudeerde periodes. Als er zich significante veranderingen voordoen tijdens de looptijd van het huidige Erasmus+: Youth in Action-programma dan was dit tussen 2015-2016 en 2017-2018. In die laatste bevestiging gingen projectbegeleiders in hogere mate akkoord dat een sociaal onderwerp behandeld was in hun project: inclusie van kansengroepen, discriminatie en gelijke kansen. Thema's zoals projectontwikkeling en -management, ondernemerschap en milieu kwamen in 2017-2018 significant minder aan bod dan in 2015-2016, maar hebben zich deels hersteld in de huidige bevestiging.

Doorgaans stippen participanten in grotere mate dan de projectbegeleiders aan dat bepaalde thema's aan bod zijn gekomen in het project. Hierbij moet de bedenking worden geplaatst dat de projecten van projectbegeleiders en die van de deelnemers niet hetzelfde zijn. De vergelijking moet met de nodige omzichtigheid worden gemaakt. Sommige van deze verschillen zijn significant zoals voor Europese kwesties, beleid en structuur van de EU, mensenrechten, solidariteit met mensen die het moeilijk hebben, werk en projectmanagement. Projectbegeleiders stellen dan weer significant meer dan deelnemers dat gezondheid en milieu aan bod zijn gekomen in de projecten. Toch is er een zekere overlap tussen projectbegeleiders en participanten, vooral in de thema's die het vaakst aan bod komen volgens de twee groepen: culturele diversiteit, jongeren en jeugdwerk, formeel en informeel leren en persoonlijke ontwikkeling.

Figuur 7: Vergelijking tussen thema's die aan bod komen in een project volgens projectbegeleiders en thema's waarover participanten iets hebben geleerd in een project

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .01$

Volgens land van woonst zijn er niet veel verschillen. Er is slechts één significant verschil, namelijk ten aanzien van persoonlijke ontwikkeling. Projectbegeleiders die in België wonen (57%), stellen in hogere mate dan projectbegeleiders die in een ander land wonen dat persoonlijke ontwikkeling een thema is in het project. Ook in vorige bevestigingen waren er nauwelijks verschillen tussen projectbegeleiders volgens dit criterium. In de vorige bevestiging was er ook slechts één significant verschil. Toen stipten meer projectbegeleiders die in België woonden dan die in een ander land aan dat milieu een centraal thema was in hun project.

Ook naar subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er dit maal slechts twee significante verschillen. Projectbegeleiders die een project begeleiden gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap (44%) stellen in grotere mate dan projectbegeleiders van een project gefinancierd via JINT vzw (12%) dat duurzaamheid een centraal thema is. Hetzelfde geldt voor mensenrechten die in grotere mate aan bod zijn gekomen in een project gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap (31%) in vergelijking met een project gefinancierd via JINT vzw (10%). Dit zijn niet de thema's die het vaakst aan bod komen, dus we kunnen stellen dat de thema's die aan bod komen in een project van JINT vzw gelijkaardig zijn aan die van andere Nationale Agentschappen.

Volgens de deelactie van het Erasmus+: Youth in Action programma zijn er enkele significante verschillen in de mate waarin de thema's behandeld worden volgens de projectbegeleiders. Zo stellen de projectbegeleiders van een EVS/ECS-project in mindere mate dan de projectbegeleiders van een groepsuitwisseling en van mobiliteit van jeugdwerkers dat culturele diversiteit aan bod is gekomen in hun project. De andere significante verschillen hebben te maken met de projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers. Meer dan de projectbegeleiders van de twee andere deelacties beweren ze dat het Europees jeugdbeleid, onderwijs, niet-formeel en informeel leren, ondernemerschap en professionele ontwikkeling aan bod zijn gekomen. De huidige bevestiging vindt minder significante verschillen dan de voorgaande bevestiging uit 2017-2018. Dit heeft te maken met het kleiner aantal projectbegeleiders in het algemeen en projectbegeleiders van EVS/ECS en mobiliteit van jeugdwerkers in het bijzonder.

Tabel 167: Thema waarrond het project vooral gewerkt heeft volgens projectbegeleiders van diverse deelacties – absolute aantallen en percentages

Thema	Groepsuitwisselingen (N=43)	EVS/ECS (N=16)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
<i>Europese kwesties</i>	7 16.3	6 37.5	2 28.6
<i>Beleid en structuren van de EU</i>	2 4.7	2 12.5	0 0.0
<i>Mensenrechten</i>	7 16.3	3 18.8	0 0.0
<i>Inclusie van mensen uit kansengroepen</i>	20 46.5	5 31.3	2 28.6
<i>Culturele diversiteit**</i>	30 69.8	5 31.3	4 57.1
<i>Discriminatie en gelijke behandeling</i>	12 27.9	3 18.8	2 28.6

<i>Solidariteit met mensen in moeilijkheden</i>	9	3	1
	20.9	18.8	14.3
<i>Geweldloosheid</i>	4	1	1
	9.3	6.3	14.3
<i>Democratie</i>	6	2	2
	14.0	12.5	28.6
<i>Media en ICT</i>	9	1	2
	20.9	6.3	28.6
<i>Actief burgerschap</i>	13	5	3
	30.2	31.3	42.9
<i>Jongeren en jeugdwerk</i>	24	11	4
	55.8	68.8	57.4
<i>Nationaal jeugdbeleid</i>	3	2	2
	7.0	12.5	28.6
<i>Europees jeugdbeleid***</i>	3	1	4
	7.0	6.3	57.1
<i>De ontwikkeling van jeugdbeleid</i>	7	1	2
	16.3	6.3	28.6
<i>Milieu</i>	14	2	1
	32.4	12.5	14.3
<i>Duurzaamheid</i>	11	1	1
	25.6	6.3	14.3
<i>Gezondheid</i>	11	3	2
	25.6	18.8	28.6
<i>Onderwijs*</i>	8	4	6
	18.6	25.0	85.7
<i>Niet-formeel en informeel leren**</i>	17	8	6
	39.5	50.0	85.7
<i>Werk, professionele ontwikkeling**</i>	3	2	3
	7.0	12.5	42.9
<i>Ondernemerschap***</i>	5	0	4
	11.6	0.0	57.1
<i>Projectontwikkeling en –management</i>	5	2	1
	11.6	12.5	14.3
<i>Persoonlijke ontwikkeling</i>	19	5	3
	44.2	31.3	42.9

* p<.10, **p<.05, ***p<.01

6.2. PROJECTDOELSTELLINGEN

Aan de projectbegeleiders werd een lijst van 18 doelstellingen van het project voorgelegd en gevraagd in welke mate hun project bijdroeg aan het realiseren van deze doelstellingen. In een Erasmus+: Youth in Action programma worden meerdere doelstellingen nagestreefd. De projectbegeleider die het minst aantal doelstellingen heeft aangeduid, duidt er geen enkele aan. Gemiddeld worden in de projecten 15.4 van de 18 doelstellingen nagestreefd, wat iets minder is dan de 15.5 uit de bevraging van 2015-2016 en de 15.8 uit de bevraging van 2017-2018. Meer dan vier op tien (namelijk 41%) van de projectbegeleiders stelt dat aan alle 18 doelstellingen wordt bijgedragen door hun project, wat opmerkelijk meer is dan vier jaar terug toen één op drie projectbegeleiders deze mening was toegedaan, maar minder dan in 2017-2018 toen de helft deze mening was toegedaan. Dit is dan ook het meest gegeven antwoord. Naar deelactie, land van woonst en subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er ook dit keer geen significante verschillen in het aantal doelstellingen van het Erasmus+: Youth in Action programma waaraan de projecten bijdragen.

Tabel 168: Projectdoelstellingen volgens projectbegeleiders – absolute aantallen en percentages

Doelstelling	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal eens
<i>Het bevorderen van actief burgerschap van jongeren</i>	2 3.0	3 4.5	35 53.0	26 39.4
<i>Het bevorderen van een Europees burgerschap</i>	1 1.5	11 16.7	34 51.5	20 30.3
<i>Het ontwikkelen van solidariteit bij jongeren</i>	2 3.0	3 4.5	19 28.8	42 63.6
<i>Het bevorderen van culturele diversiteit bij jongeren</i>	2 3.0	1 1.5	22 33.3	41 62.1
<i>Werken tegen discriminatie en vreemdelingenhaat</i>	3 4.5	3 4.5	24 36.4	36 54.5
<i>Het bevorderen van de interculturele dialoog</i>	1 1.5	2 3.0	22 33.8	40 61.5
<i>Het stimuleren van interesse voor het ontwikkelen van jeugdbeleid</i>	2 3.0	14 21.2	29 43.9	21 31.8
<i>Het ontwikkelen van sleutelcompetenties bij jongeren</i>	2 3.0	2 3.0	26 39.4	36 54.5
<i>Het stimuleren van toekomstige onderwijsplannen bij jongeren</i>	4 6.1	10 15.2	26 39.4	26 39.4
<i>Het stimuleren van de toekomstige beroeps carrière van jongeren</i>	4 6.1	16 24.6	29 44.6	16 24.6
<i>Het ondersteunen van de inclusie van jongeren uit kansengroepen en jongeren met een functiebeperking</i>	3 4.6	13 20.0	31 47.7	18 27.7
<i>Bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit</i>	2	7	30	26

<i>van het jeugdwerk</i>	3.1	10.8	46.2	40.0
<i>Bijdragen aan het bevorderen van de capaciteiten van organisaties van de jeugdsector</i>	2	10	29	24
	3.0	15.4	44.6	36.9
<i>Het verhogen van de kwaliteit van internationale jeugdprojecten</i>	2	7	24	32
	3.1	10.8	36.9	49.2
<i>Het bevorderen van Europese samenwerking in de jeugdsector</i>	1	4	22	37
	1.6	6.3	34.4	57.8
<i>Het verbeteren van de internationale dimensie in de jeugdsector</i>	1	5	26	33
	1.5	7.7	40.0	50.8
<i>Het stimuleren van het inzicht in de samenhang tussen formeel, niet-formeel en informeel leren</i>	1	8	28	28
	1.5	12.3	43.1	43.1
<i>Het ondersteunen van de erkenning van niet-formeel en informeel leren</i>	1	7	25	32
	1.5	10.8	38.5	49.2

Acht tot negen op de tien projectbegeleiders zijn akkoord dat aan de meeste doelstellingen van het Erasmus+: Youth in Action-programma bijgedragen wordt. De doelstelling waaraan het minst wordt bijgedragen, is de toekomstige beroepsloopbaan van de participanten. Bijna zeven op de tien projectbegeleiders geven aan dat dit een doelstelling is van hun project. Het stimuleren van de interesse voor de verdere ontwikkeling van het jeugdwerk is voor één op vier van de projectbegeleiders geen expliciete doelstelling van het project. Dit geldt ook voor de inclusie van jongeren uit kansengroepen of jongeren met een beperking.

Aan de andere kant valt op dat een hoog percentage projectbegeleiders helemaal akkoord gaat met het bevorderen van bepaalde doelstellingen. Bijna twee op de drie projectbegeleiders zijn helemaal akkoord dat culturele diversiteit, de interculturele dialoog en de solidariteit van jongeren worden bevorderd. De helft van hen gaat helemaal akkoord dat niet-formeel en informeel leren wordt ondersteund, de internationale dimensie en Europese samenwerking van het jeugdwerk verbeterd worden, de kwaliteit van jeugdprojecten verhoogt en dat er gewerkt wordt aan de sleutelcompetenties van jongeren.

Doorheen de periode van het huidige Erasmus+: Youth in Action-programma zijn er slechts geringe verschillen, wat er op wijst dat de mate van instemming met de realisatie van deze doelstellingen van de projecten vrij stabiel en op een hoog niveau blijft. Er zijn echter twee significante verschillen. Een significant hoger percentage projectbegeleiders gaat er in de 2017-2018 bevraging mee akkoord dat het een doelstelling is van het project om allerlei jongeren uit kansengroepen en jongeren met specifieke behoeften te ondersteunen. In de huidige bevraging daalt dit naar het niveau van 2015-2016. In 2017-2018 ging een hoger percentage van de projectbegeleiders er mee akkoord dat het verhogen van de kwaliteit van internationale jeugdprojecten een doelstelling is vergeleken met de projectbegeleiders bereikt in de golf van 2015-2016. De huidige bevraging bevestigt eerder dit hoger niveau uit 2017-2018.

Tabel 169: Projectdoelstellingen volgens projectbegeleiders – vergelijking 2015-2020 – percentages

Doelstelling	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Het bevorderen van actief burgerschap van jongeren</i>	90.5	86.4	92.6
<i>Het bevorderen van een Europees burgerschap</i>	81.7	80.3	81.8
<i>Het ontwikkelen van solidariteit bij jongeren</i>	97.9	96.1	92.4

<i>Het bevorderen van culturele diversiteit bij jongeren</i>	97.9	98.3	95.4
<i>Werken tegen discriminatie en vreemdelingenhaat</i>	88.2	90.7	90.9
<i>Het bevorderen van de interculturele dialoog</i>	98.9	97.8	95.3
<i>Het stimuleren van interesse voor het ontwikkelen van jeugdbeleid</i>	74.5	72.7	75.7
<i>Het ontwikkelen van sleutelcompetenties bij jongeren</i>	96.8	96.8	93.9
<i>Het stimuleren van toekomstige onderwijsplannen bij jongeren</i>	72.3	82.5	79.8
<i>Het stimuleren van de toekomstige beroeps carrière van jongeren</i>	61.7	65.9	69.2
<i>Het ondersteunen van de inclusie van jongeren uit kansengroepen en jongeren met een functiebeperking</i>	72.1	87.0**	75.4
<i>Bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van het jeugdwerk</i>	89.3	82.1	86.2
<i>Bijdragen aan het bevorderen van de capaciteiten van organisaties van de jeugdsector</i>	75.5	77.5	81.5
<i>Het verhogen van de kwaliteit van internationale jeugdprojecten</i>	74.5**	88.3	86.2
<i>Het bevorderen van Europese samenwerking in de jeugdsector</i>	93.7	92.1	92.2
<i>Het verbeteren van de internationale dimensie in de jeugdsector</i>	92.5	88.7	90.8
<i>Het stimuleren van het inzicht in de samenhang tussen formeel, niet-formeel en informeel leren</i>	90.4	91.6	86.2
<i>Het ondersteunen van de erkenning van niet-formeel en informeel leren</i>	88.3	88.2	87.8

Naar land van woonst zijn er twee significante verschillen. Projectbegeleiders die in een ander land wonen, stellen in ruimere mate dan projectbegeleiders die in België wonen dat de doelstelling van het project het bevorderen van interesse voor de ontwikkeling van jeugdbeleid is en het verder ontwikkelen van de onderwijsplannen van de deelnemers. Zo stelt 90% van de projectbegeleiders die in een ander land wonen dat een doel van het project het bevorderen van de onderwijsplannen van de deelnemers is tegenover slechts 61% bij de projectbegeleiders die in België wonen. Terwijl 80% van de projectbegeleiders uit een ander land akkoord gaat dat een doelstelling van het project is de interesse in het ontwikkelen van jeugdbeleid, is dit bij de projectbegeleiders die in België wonen 69%. Ook in de vorige bevraging werd vastgesteld dat projectbegeleiders uit een ander land in meerdere mate dan de projectbegeleiders uit België vinden dat het bevorderen van de onderwijsplannen van de deelnemers een doelstelling is. Het verschil ten aanzien het bevorderen in de interesse voor het ontwikkelen van het jeugdbeleid werd toen niet vastgesteld. In 2017-2018 waren projectbegeleiders uit andere landen wel meer akkoord dat het bevorderen van de professionele mogelijkheden van de deelnemers een doelstelling was. In de huidige bevraging wordt dit verschil dus niet gezien. Kortom, de verschillen in de mate waarin bepaalde doelstellingen in een project worden nagestreefd zijn minimaal tussen de projectbegeleiders al dan niet wonend in België. Alleen ten aanzien van het bevorderen van de on-

derwijsplannen van de deelnemers is er een consistente bevinding, waarbij projectbegeleiders uit andere landen dit in grotere mate een doelstelling vinden.

Naar subsidiërend agentschap zijn er in de huidige golf, net zoals in de vorige golf van de bevraging geen significante verschillen. Die waren er wel in 2015-2016, maar toen waren die vooral toe te schrijven aan het land van woonst van de projectbegeleider. Kortom, doorheen de looptijd van het huidige Erasmus+: Youth in Action programma, is de mate waarin de verschillende doelstellingen nagestreefd worden gelijkaardig bij een project dat gesubsidieerd wordt door JINT vzw dan bij een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap.

Indien we het minder strikt significantieniveau van $p < .10$ gebruiken, dan zijn er in de huidige bevraging twee significante verschillen volgens deelactie. Alle zeven projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers vinden het een doel van hun project om de onderwijsplannen van jonge mensen te bevorderen. Onder de projectbegeleiders van EVS/ECS is dit 81% en onder de projectbegeleiders van groepsuitwisselingen daalt dit significant naar 74%. Ook ten aanzien van het bevorderen van het ontwikkelen van toekomstige beroepsperspectieven verschillen de projectbegeleiders in hun oordeel. Zo stellen alle 16 projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten dat dit een doelstelling is. Bij de projectbegeleiders van mobiliteit van jeugdwerkers zijn dit er vijf van de zeven (71%) en slechts 66% bij de projectbegeleiders van een groepsuitwisseling. Deze laatsten zijn het er vooral significant minder helemaal mee eens dat dit een doelstelling van het project is in vergelijking met de projectbegeleiders van de twee andere soorten deelacties. Het zijn dus vooral de projectbegeleiders van groepsuitwisselingen die de mate waarin in een project een doelstelling wordt nagestreefd iets anders inschatten. Dit is in de lijn van de vorige bevraging, waar ook vooral deze projectbegeleiders afweken van de andere projectbegeleiders in hun inschatting van de doelstellingen van het project.

7. PROJECTONTWIKKELING EN -UITVOERING

Voorafgaand aan een project vindt een intensieve periode van planning en organisatie plaats waarin vooral de projectbegeleiders contact hebben met andere partners in het project. De aanvraag en de verdere uitwerking van het project is tijdsintensief. Daarom is het interessant om de verschillende stappen van het ontwikkelen en het uitvoeren van een project te bestuderen en na te gaan hoe de projectbegeleiders dit aspect van een project ervaren.

7.1. DE AANVRAAG, DE ADMINISTRATIE EN DE RAPPORTAGE VAN HET PROJECT

De vragen over de aanvraag en het beheer van het project worden enkel gesteld aan de aanvragende organisatie. Traditioneel liggen de antwoorden op deze vragen laag omdat de projectbegeleiders niet behoren tot de aanvragende organisatie of omdat ze (nog) niet betrokken waren in het project in deze fase. Deze golf ligt de respons wel heel laag, want slechts één projectbegeleider heeft deze vragen moeten beantwoorden. Daarom wordt weergegeven met welke uitspraken deze ene persoon al dan niet akkoord gaat, maar het heeft weinig zin om op deze antwoorden van deze éne persoon verder in te gaan.

Tabel 170: Aanvraag en beheer van het project (enkel aanvragende organisaties) (N=1)

Uitspraak	Niet akkoord	Akkoord
<i>De informatie voor de aanvraag van dit project was gemakkelijk te vinden</i>	X	
<i>De informatie voor de aanvraag van dit project is gemakkelijk te verstaan</i>		X
<i>Met dit project was het gemakkelijk om te voldoen aan de financieringscriteria</i>	X	
<i>De aanvraagprocedure voor dit project was gemakkelijk</i>	X	
<i>Het administratief beheer van deze aanvraag was gemakkelijk</i>		X
<i>De financieringsregels en de berekeningsmethoden waren passend</i>		X
<i>De rapportage was gemakkelijk</i>	X	
<i>De digitale tools voor aanvraag en rapportage zijn gebruiksvriendelijk</i>	X	
<i>De digitale tool voor Youthpass was gebruiksvriendelijk</i>	X	
<i>De algemene betoelaging was passend en voldoende voor dit project</i>		X
<i>Vergeleken met andere financieringskanalen is de administratie voor dit project gemakkelijk</i>		X

7.2. DE ONTWIKKELING EN VOORBEREIDING VAN HET PROJECT

De meeste projectbegeleiders rapporteren een vlot verloop van de voorbereiding van het project. Meer dan negen op de tien projectbegeleiders zijn er van overtuigd dat het project goed is voorbereid. Volgens zeven op de tien projectbegeleiders wordt het project gedragen door een reeds bestaand netwerk, want zij hebben reeds samengewerkt met één of meerdere projectpartners. Voor het opzoeken van die partners wordt er in minderheid beroep

gedaan op online tools zoals Otlas. Voor zo goed als alle projectbegeleiders, op één na, was het project terdege voorbereid. Volgens meer dan zeven op tien zijn aan deze voorbereiding verschillende vergaderingen met de projectpartners voorafgegaan. Daarvoor wordt volgens drie kwart videoconferencing of programma's die beeldbellen mogelijk maken, ingeschakeld. Acht op de tien hebben zelf deelgenomen aan zo een voorbereidende vergadering en bijna negen op de tien vinden deze vergaderingen noodzakelijk voor een goede voorbereiding.

Tabel 171: Voorbereiding van het project (N= 63)

Uitspraak	Niet waar	Waar	Weet het niet/niet toepasbaar
<i>Voor dit project had mijn organisatie al samengewerkt met één of meerdere projectpartners</i>	11 17.5	44 69.8	8 12.7
<i>Mijn organisatie vond een partner via een online dienst (bv. Otlas)</i>	27 42.9	10 15.9	26 41.3
<i>Het project was goed voorbereid</i>	1 1.6	60 95.2	2 3.2
<i>Het project is voorbereid in één of meerdere voorbereidende vergaderingen waar één of meerdere projectpartners betrokken waren.</i>	13 20.6	45 71.4	5 7.9
<i>De voorbereiding bestond onder andere uit Skypegesprekken of iets gelijkaardigs.</i>	8 12.7	47 74.6	8 12.7
<i>Ik participeerde aan ten minste één voorbereidende vergadering (N=45)</i>	9 20.0	36 80.0	0 0.0
<i>De voorbereidende vergaderingen waren noodzakelijk voor een goede voorbereiding van het project (N=45)</i>	5 11.1	40 88.9	0 0.0

Over de verschillende golven van de huidige looptijd van het Erasmus+: Youth in Action programma zijn de resultaten vrij gelijklopend. Enkel in 2017-2018 gaf een significant lager aandeel van de projectbegeleiders dan die uit 2015-2016 aan dat middelen als Skype en dergelijke gebruikt zijn in de voorbereiding van het project. In de huidige golf ligt dit percentage weer iets hoger en verschilt niet significant van de twee andere bevragingen.

Tabel 172: Voorbereiding van het project - vergelijking 2017-2020 – absolute aantallen en percentages waar

Uitspraak	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Voor dit project had mijn organisatie al samengewerkt met één of meerdere projectpartners</i>	64 76.1	115 74.2	44 69.8
<i>Mijn organisatie vond een partner via een online dienst (bv. Otlas)</i>	24 28.6	46 30.3	10 15.9
<i>Het project was goed voorbereid</i>	78 94.0	141 91.6	60 95.2

<i>Het project is voorbereid in één of meerdere voorbereidende vergaderingen waar één of meerdere projectpartners betrokken waren.</i>	63 75.0	110 71.4	45 71.4
<i>De voorbereiding bestond onder andere uit Skypegesprekken of iets gelijkaardigs.</i>	70 83.3*	106 68.8*	47 74.6
<i>Ik participeerde aan ten minste één voorbereidende vergadering</i>	51 82.3	85 78.7	36 80.0
<i>De voorbereidende vergaderingen waren noodzakelijk voor een goede voorbereiding van het project</i>	54 87.1	98 89.9	40 88.9

p<.05

Naar land van woonst van de projectbegeleiders en naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er geen significante verschillen. Dat was ook al het geval in 2017-2018. In 2015-2016 werd waargenomen dat projectbegeleiders die in België wonen significant minder tools als videoconferencing gebruiken, maar dit verschil gaat sinds 2017-2018 niet meer op.

Naar soort deelactie uit het Erasmus+: Youth in Action programma stellen projectbegeleiders van EVS/ECS-projecten in mindere mate dat het project voorbereid is via meerdere voorbereidende vergaderingen dan projectbegeleiders van groepsuitwisselingen en mobiliteit van jeugdwerkers. De projectbegeleiders van de EU-jeugddialog zijn dan weer in mindere mate betrokken in de voorbereiding van het project zelf vergeleken met projectbegeleiders van groepsuitwisselingen. Deze laatste zijn in meerdere mate er van overtuigd dan projectbegeleiders van EVS/ECS en de EU-jeugddialog dat de voorbereidende vergaderingen het project ten goede zijn gekomen. Dit zijn dezelfde significante verschillen die opgedoken zijn in de golf van 2017-2018.

Tabel 173: Voorbereiding van het project naargelang deelactie – absolute aantallen en percentages waar

Uitspraak	Groeps- uitwisselingen (N=40)	EVS/EC S (N=16)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=7)
<i>Voor dit project had mijn organisatie al samengewerkt met één of meerdere projectpartners</i>	25 62.5	13 81.3	6 85.7
<i>Mijn organisatie vond een partner via een online dienst (bv. Otlas)</i>	7 17.5	2 12.5	1 14.3
<i>Het project was goed voorbereid</i>	37 92.5	16 100.0	7 100.0
<i>Het project is voorbereid in één of meerdere voorbereidende vergaderingen waar één of meerdere projectpartners betrokken waren.*</i>	32 80.0	7 43.8	6 85.7
<i>De voorbereiding bestond onder andere uit Skypegesprekken of iets gelijkaardigs.</i>	31 77.5	11 68.8	5 71.4
<i>Ik participeerde aan ten minste één voorbereidende vergadering</i>	26 81.3	6 85.7	4 66.7
<i>De voorbereidende vergaderingen waren noodzakelijk voor een goede voorbereiding van het project*</i>	31 96.9	5 71.4	6 66.7

Meer dan acht op de tien projectbegeleiders stellen dat het project ontwikkeld is in wederzijds overleg tussen de partners en dat deze samenwerking tussen de partners goed verliep. Deze samenwerking liep zelfs nog beter tijdens de uitvoering van het project, want nu zijn meer dan negen op de tien van de projectbegeleiders akkoord. Volgens een even grote groep kenmerkt deze samenwerking zich door wederzijds respect. Ook de pedagogische uitwerking van het project zit goed volgens negen op tien projectbegeleiders. Over de verdeling van de werklast is er iets meer twijfel. Hoewel acht op tien deze werklast als goed beschouwen, is toch één op zeven hier meer kritisch over. Over de duurzaamheid en de verspreiding van de resultaten en de mate waarin het project voldoening geeft, gaan meer dan negen op tien projectbegeleiders akkoord. Wat de verspreiding van de resultaten betreft, moet 10% toegeven dat ze eigenlijk niet weet wat er mee gebeurd is.

Tabel 174: Ontwikkeling en implementatie van het project (N= 63)

Uitspraak	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Akkoord	Helemaal akkoord	Weet het niet/ Niet toepasbaar
<i>Het project werd ontwikkeld in wederzijdse samenwerking met de partners</i>	2 3.2	1 1.6	26 41.3	29 46.0	5 7.9
<i>Tijdens de voorbereiding verliep de samenwerking tussen de partners goed</i>	0 0.0	1 1.6	21 33.3	35 55.6	6 9.5
<i>Tijdens de uitvoering van het project verliep de samenwerking tussen de partners goed</i>	0 0.0	1 1.6	29 46.0	30 47.6	3 4.8
<i>Tijdens het project bestond er wederzijds respect en een goede samenwerking in het projectteam</i>	0 0.0	2 3.2	28 44.4	30 47.6	3 4.8
<i>De pedagogische uitwerking van het project was hoogstaand</i>	0 0.0	3 4.8	29 46.0	30 47.6	1 1.5
<i>De werklast tijdens de uitwerking van het project was redelijk</i>	0 0.0	9 14.3	26 41.6	26 41.6	2 3.2
<i>De resultaten van het project zijn duurzaam</i>	0 0.0	2 3.2	28 45.2	30 48.4	2 3.2
<i>De resultaten zijn op een gepaste manier verspreid</i>	0 0.0	4 6.3	25 39.7	28 44.4	6 9.5
<i>In het algemeen gaf de aanpak van het project voldoening</i>	1 1.6	1 1.6	25 39.7	34 54.0	2 3.2

Een vergelijking van de antwoorden van de huidige projectbegeleiders en die van de twee vorige, toont aan dat de instemming met de items over de ontwikkeling en implementatie van het project op alle drie de meetmomenten heel hoog ligt en blijft. Hoewel de huidige projectbegeleiders iets minder geneigd zijn in te stemmen met de uitspraken, zijn de verschillen niet significant. Op twee na. Zo zijn de huidige projectbegeleiders er vergeleken met de projectbegeleiders uit 2017-2018 significant minder mee akkoord dat tijdens de

voorbereiding de samenwerking tussen de partners goed verliep. Toen ging bijna iedereen akkoord met deze uitspraak. Bovendien zijn de projectbegeleiders er nu in significant mindere mate mee akkoord dat de werklast tijdens de uitvoering van het project redelijk is. Dit verschil is zowel significant ten aanzien van de projectbegeleiders uit 2015-2016 en die van 2017-2018.

Tabel 175: Ontwikkeling en implementatie van het project – vergelijking 2015-2020 – percentages instemming

Uitspraak	2015-2016	2017-2018	2019-2020
<i>Het project werd ontwikkeld in wederzijdse samenwerking met de partners</i>	92.5	90.6	87.3
<i>Tijdens de voorbereiding verliep de samenwerking tussen de partners goed</i>	95.1	99.3**	88.9**
<i>Tijdens de uitvoering van het project verliep de samenwerking tussen de partners goed</i>	94.1	93.8	93.6
<i>Tijdens het project bestond er wederzijds respect en een goede samenwerking in het projectteam</i>	92.7	95.9	92.0
<i>De pedagogische uitwerking van het project was hoogstaand</i>	96.2	91.9	93.6
<i>De werklast tijdens de uitwerking van het project was redelijk</i>	91.4	93.0	82.6*
<i>De resultaten van het project zijn duurzaam</i>	98.3	97.2	93.6
<i>De resultaten zijn op een gepaste manier verspreid</i>	94.5	95.3	84.1
<i>In het algemeen gaf de aanpak van het project voldoening</i>	95.2	95.8	84.4

Naargelang land van woonst en subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er in deze bevraging geen significante verschillen. Dat was wel het geval in 2017-2018 toen er enkele significante verschillen naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap waren. Projectbegeleiders gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap waren in iets mindere mate tevreden over de samenwerking in het project en over de algemene aanpak. Ze waren ook iets minder overtuigd van de duurzaamheid van het project. In de vorige golven van het RAY-onderzoek werden gelijkaardige vaststellingen gedaan. In de huidige bevraging zijn projectbegeleiders die een project hebben begeleid dat gesubsidieerd is door een ander Nationaal Agentschap net in iets meerdere mate tevreden over de samenwerking, zowel in de voorbereiding (93%) als in de uitvoering van het project (100%) vergeleken met hun tegenhangers van een project gefinancierd via JINT vzw (respectievelijk 88% en 91%). Over de algemene aanpak zijn de projectbegeleiders van een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap nu in meerdere mate dan hun tegenhangers van een JINT project akkoord (respectievelijk 64% en 55%). Over de duurzaamheid van het project gaat in beide groepen de helft akkoord. Het is moeilijk om uit deze bevindingen te besluiten dat deze verschillen in visie op de ontwikkeling en uitvoering van het project over de jaren veranderd zijn of dat de huidige projecten anders dan vroeger worden aangepakt. Het kan even goed zijn dat het lager aantal projectbegeleiders in de huidige bevraging de verschillen niet significant maakt.

Ook naar deelactie zijn er deze keer geen significante verschillen. In de vorige bevraging waren projectbegeleiders van de EU-jeugddialogoog minder akkoord dat de algemene aanpak voldoening geeft. In de huidige bevraging zitten er geen projectbegeleiders van de EU-jeugddialogoog.

7.3. PROJECTTALLEN

Een mogelijk probleem in een internationaal project is de taal die gebruikt wordt. Daarom zijn aan de participanten enkele vragen gesteld omtrent de mogelijke problemen die ze hebben ervaren. Volgens twee op drie deelnemers werd er één taal gesproken gedurende het project. Voor slechts een minderheid van de deelnemers (11%) was het moeilijk om het project te volgen omwille van taalproblemen. Eén op vijf deelnemers kon volledig aan het project deelnemen in de eigen moedertaal. De overgrote meerderheid (95%) heeft een andere taal dan hun moedertaal gesproken. Als er zich taalproblemen voordeden, dan deden de participanten het meest beroep op de projectteam om te vertalen (82%), vervolgens op collega deelnemers (76%) en iets minder dan een derde (32%) schakelde ICT-middelen in om te vertalen.

Tabel 176: Taalgebruik in het project – absolute aantallen en percentages (N= 286)

Uitspraak	Ja	Neen
<i>Er werd één taal gebruikt door alle participanten</i>	183 64.2	102 35.8
<i>Ik kon volledig deelnemen aan het project door mijn moedertaal te gebruiken</i>	57 20.0	228 80.0
<i>Ik heb ook andere talen dan mijn moedertaal gesproken</i>	272 95.1	14 4.9
<i>Het was moeilijk voor me om deel te nemen omwille van taalredenen</i>	33 11.6	252 88.4
<i>Het projectteam hielp me als ik moeilijkheden had om zaken te begrijpen</i>	235 82.5	50 17.5
<i>Ik maakte gebruik van ICT-middelen om me verstaanbaar te maken</i>	90 31.7	194 68.3
<i>Andere participanten vertaalden voor me als het nodig was</i>	218 76.2	68 23.8

Doorheen de looptijd van het huidig Erasmus+: Youth in Action-programma is er een significante daling in het percentage deelnemers dat beweert dat er door alle deelnemers slechts één taal gebruikt wordt doorheen het project. Dit daalt van 72% naar 64%. Verder is het percentage deelnemers dat ICT-tools gebruikt om taalproblemen op te lossen tussen 2015-2016 en 2017-2018 significant toegenomen is. De huidige bevraging bevestigt dat deze strategie in meerdere mate is ingeburgerd, want dit percentage stijgt nog iets meer. Tegelijkertijd wordt er iets minder beroep gedaan op de hulp van mededeelnemers, maar deze daling is alsnog niet significant.

Tabel 177: Taalgebruik in het project – vergelijking 2015-2020 - percentage instemming

Uitspraak	2015-2016 (N=488)	2017-2018 (N=533)	2019-2020 (N=283)
<i>Er werd één taal gebruikt door alle participanten</i>	72.3	69.4	64.2*
<i>Ik kon volledig deelnemen aan het project door mijn moedertaal te gebruiken</i>	15.5	13.5	20.0
<i>Ik heb ook andere talen dan mijn moedertaal gesproken</i>	96.2	96.4	95.1
<i>Het was moeilijk voor me om deel te nemen omwille van taalredenen</i>	9.6	13.0	11.6
<i>Het projectteam hielp me als ik moeilijkheden had om zaken te begrijpen</i>	83.3	81.9	82.5
<i>Ik maakte gebruik van ICT-middelen om me verstaanbaar te maken</i>	25.2*	30.2	31.7
<i>Andere participanten vertaalden voor me als het nodig was</i>	79.3	80.8	76.2

In de voorgaande bevestigingen rapporteren inwoners van België in mindere mate taalproblemen dan inwoners van andere landen. Dit is in de huidige bevestiging niet het geval. Inwoners van andere landen stellen nu wel in meerdere mate dat ze andere talen dan hun moedertaal hebben gesproken dan inwoners van België. Een terugkerende vaststelling is dat het gebruik van technologische middelen om taalproblemen op te lossen meer ingeburgerd is onder inwoners van andere landen dan onder inwoners van België.

Tabel 178: Taalgebruik in het project – volgens land van woonst - percentage instemming

Uitspraak	Ander land (N=221)	België (N=64)
<i>Er werd één taal gebruikt door alle participanten</i>	62.9	68.8
<i>Ik kon volledig deelnemen aan het project door mijn moedertaal te gebruiken</i>	19.0	23.4
<i>Ik heb ook andere talen dan mijn moedertaal gesproken*</i>	96.8	89.1
<i>Het was moeilijk voor me om deel te nemen omwille van taalredenen</i>	11.3	12.5
<i>Het projectteam hielp me als ik moeilijkheden had om zaken te begrijpen</i>	81.9	84.4
<i>Ik maakte gebruik van ICT-middelen om me verstaanbaar te maken*</i>	34.8	20.6
<i>Andere participanten vertaalden voor me als het nodig was</i>	75.7	78.1

Naar subsidiërend Nationaal Agentschap zijn er dit keer geen significante verschillen. In vorige golven was dit wel het geval. Zo was er in projecten gefinancierd via JINT vzw in mindere mate sprake van één gemeenschappelijke taal. Ook in deze bevestiging is dit het geval (75% van de deelnemers aan een project gefinancierd door een ander Nationaal Agentschap stelt dat er een gemeenschappelijke taal was in het project tegenover 63% van de deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw), maar dit verschil is nu niet significant. Verder werd er in 2017-2018 vastgesteld dat een groter aandeel deelnemers aan

projecten gesubsidieerd via JINT vzw hun moedertaal kon gebruiken dan onder deelnemers aan een project gesubsidieerd door een ander Nationaal Agentschap. Ook dit verschil duikt op in de huidige gegevens (11% bij de deelnemers van een project van een ander Nationaal Agentschap tegenover 21% bij deelnemers aan een JINT project), maar opnieuw is dit verschil niet significant. In 2017-2018 deden er zich in grotere mate taalproblemen voor onder deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw dan via een ander Nationaal Agentschap. Opnieuw is dit het geval, maar niet in een significante mate (12% van de deelnemers aan een JINT project tegenover 8% van de deelnemers aan een project gesubsidieerd via een ander Nationaal Agentschap).

Een analyse volgens deelactie van het programma leert dat er in grotere mate één taal wordt gebruikt in mobiliteit van jeugdwerkers en TCA/NET activiteiten dan in groepsuitwisselingen. In de EU-jeugdialoog kan een groter aandeel deelnemers dan in EVS/ECS-projecten deelnemen aan het project door hun moedertaal te spreken. Een groter aandeel van de deelnemers aan groepsuitwisselingen dan deelnemers aan TCA/NET activiteiten doet beroep op het projectteam of mededeelnemers als er zich taalproblemen voordoen. Al deze bevindingen liggen in de lijn van de twee vorige golven.

Tabel 179: Significante verschillen in taalgebruik in het project volgens deelactie – absolute aantallen en percentage instemming

Uitspraak	Groepsuitwisselingen (N=76)	EVS/ECS (N=19)	EU-jeugdialoog (N=17)	Mobiliteit van jeugdwerkers (N=103)	TCA/NET (N=70)
<i>Er werd één taal gebruikt door alle participanten</i>	38 50.0**	9 47.4	12 70.6	73 70.9**	51 72.9**
<i>Ik kon volledig deelnemen aan het project door mijn moedertaal te gebruiken</i>	22 28.9	1 5.3*	6 35.3*	18 17.5	10 14.3
<i>Ik heb ook andere talen dan mijn moedertaal gesproken</i>	70 92.1	18 94.7	15 88.2	99 96.1	70 98.6
<i>Het was moeilijk voor me om deel te nemen omwille van taalredenen</i>	10 13.2	5 26.3	0 0.0	9 8.7	9 12.9
<i>Het projectteam hielp me als ik moeilijkheden had om zaken te begrijpen</i>	70 92.1**	18 94.7	11 64.7	87 84.5	49 70.0**
<i>Ik maakte gebruik van ICT-middelen om me verstaanbaar te maken</i>	27 36.0	8 42.1	3 17.6	31 30.1	21 30.0
<i>Andere participanten vertaalden voor me als het nodig was**</i>	66 86.8**	18 94.7	12 70.6	76 73.1	46 65.7**

Doorgaans zijn deelnemers die niet kunnen ingedeeld worden bij een kansengroep in grotere mate akkoord met de uitspraken over het taalgebruik binnen het project. Slechts twee verschillen zijn significant. Deelnemers die niet tot een kansengroep behoren, duiden in grotere mate aan dat er één gemeenschappelijke taal onder de deelnemers van het project gehanteerd wordt en dat ze in grotere mate een andere taal dan hun moedertaal hebben gesproken dan deelnemers die wel bij een kansengroep kunnen ingedeeld worden. Er zijn twee uitspraken die de deelnemers die tot een kansengroep behoren, meer aanstippen: ze hebben volledig kunnen deelnemen door hun moedertaal te spreken en het was voor hen

moelijker om het project te volgen omwille van taalproblemen. Deze twee verschillen zijn echter te klein om significant te zijn.

Tabel 180: Taalgebruik in het project – volgens kansarme jongeren - percentage instemming

Uitspraak	Behoort niet tot een kansengroep (N=168)	Behoort tot een kansengroep (N=80)
<i>Er werd één taal gebruikt door alle participanten*</i>	68.5	53.8
<i>Ik kon volledig deelnemen aan het project door mijn moedertaal te gebruiken</i>	18.5	23.8
<i>Ik heb ook andere talen dan mijn moedertaal gesproken**</i>	97.6	88.8
<i>Het was moeilijk voor me om deel te nemen omwille van taalredenen</i>	10.7	12.5
<i>Het projectteam hielp me als ik moeilijkheden had om zaken te begrijpen</i>	84.5	80.0
<i>Ik maakte gebruik van ICT-middelen om me verstaanbaar te maken</i>	32.1	27.8
<i>Andere participanten vertaalden voor me als het nodig was</i>	77.4	72.5

7.4. EVALUATIE VAN ERASMUS+: YOUTH IN ACTION

De deelnemers zijn in grote mate tevreden over het project. Meer dan 96% zou anderen aanraden deel te nemen aan een gelijkaardig project en bijna iedereen is er mee akkoord dat hun deelname aan het project hen persoonlijk ontwikkeld heeft. Meer dan negen op de tien voelen zich geïntegreerd in de groep van het project. Hun deelname leidt ook vaak naar meer smaak voor dergelijke projecten, want bijna negen op de tien participanten willen opnieuw deelnemen. Acht op de tien deelnemers vinden dat ze een actieve rol hebben kunnen spelen in de uitvoering en bij de voorbereiding van het project. Het enthousiasme om een eigen project op te zetten, ligt lager. Dan nog zou meer dan de helft van de participanten dit willen doen in de komende jaren.

Tabel 181: Evaluatie van het project door participanten – percentages (N=316)

Uitspraak	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Akkoord	Helemaal akkoord
<i>Ik zou anderen aanraden om aan een gelijkaardig project deel te nemen</i>	2.5	0.9	19.9	76.7
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de ontwikkeling van dit project</i>	4.7	15.2	44.9	35.1
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de uitvoering van dit project</i>	4.1	10.8	47.5	37.7
<i>Ik voelde me goed opgenomen in dit project</i>	2.2	4.4	33.5	59.8
<i>Ik plan aan gelijkaardige projecten deel te nemen in de komende jaren</i>	1.9	9.1	33.1	55.8

<i>Ik plan een gelijkaardig project op te zetten in de komende jaren</i>	11.7	37.0	29.1	22.2
<i>In het algemeen heeft mijn deelname bijgedragen tot mijn persoonlijke ontwikkeling</i>	1.3	2.5	37.7	58.8

De tevredenheid over het project is in de huidige bevraging vergelijkbaar met de tevredenheid met de projecten die in de vorige golven is vastgesteld. Met andere woorden, de tevredenheid van de deelnemers is en blijft hoog doorheen de looptijd van het huidig Erasmus+: Youth in Action-programma. Het percentage deelnemers dat van plan is aan een gelijkaardig project deel te nemen of er één op te starten, daalt wel iets, maar deze daling is echter niet significant.

Tabel 182: Evaluatie van het project door participanten – vergelijking 2015- 2020 – percentages

Uitspraak	2015-2016 (N=485)	2017-2018 (N=597)	2019-2020 (N=316)
<i>Ik zou anderen aanraden om aan een gelijkaardig project deel te nemen</i>	97.6	97.5	96.4
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de ontwikkeling van dit project</i>	79.9	80.0	80.0
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de uitvoering van dit project</i>	87.6	85.2	85.3
<i>Ik voelde me goed opgenomen in dit project</i>	94.6	95.0	93.3
<i>Ik plan aan gelijkaardige projecten deel te nemen in de komende jaren</i>	91.1	90.2	88.9
<i>Ik plan een gelijkaardig project op te zetten in de komende jaren</i>	56.1	51.3	51.3
<i>In het algemeen heeft mijn deelname bijgedragen tot mijn persoonlijke ontwikkeling</i>	95.5	97.7	96.3

Naar land van woonst zijn er significante verschillen die vooral te maken hebben met de mate waarin inwoners van andere landen helemaal akkoord zijn met de uitspraken vergeleken met inwoners van België. Dit is bijvoorbeeld het geval met de mate waarin ze anderen zouden aanraden aan een dergelijk project deel te nemen, de mate waarin ze hebben kunnen bijdragen aan de ontwikkeling, de mate waarin ze zich geïntegreerd voelden in het project, de mate dat ze nog aan dergelijke projecten zullen meedoen en de mate waarin het project heeft bijgedragen aan hun persoonlijke ontwikkeling. Dat wil zeggen dat inwoners van België heel tevreden zijn over verschillende aspecten van het project, maar dat inwoners van andere landen nog iets enthousiaster zijn.

Tabel 183: Evaluatie van het project door participanten naar land van woonst – percentages (helemaal) instemming

Uitspraak³⁴	Ander land (N=243)	België (N=74)
<i>Ik zou anderen aanraden om aan een gelijkaardig project deel te nemen**</i>	98.0 (81.5)	91.9 (60.8)
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de ontwikkeling van dit project***</i>	83.0 (42.0)	69.8 (12.0)
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de uitvoering van dit project</i>	84.4	87.7
<i>Ik voelde me goed opgenomen in dit project*</i>	93.4 (64.4)	93.2 (44.6)
<i>Ik plan aan gelijkaardige projecten deel te nemen in de komende jaren*</i>	90.1 (60.1)	85.1 (41.9)
<i>Ik plan een gelijkaardig project op te zetten in de komende jaren</i>	53.5	43.5
<i>In het algemeen heeft mijn deelname bijgedragen tot mijn persoonlijke ontwikkeling**</i>	94.5 (63.0)	93.1 (43.8)

lets gelijkaardigs kunnen we waarnemen naargelang subsidiërend Nationaal Agentschap, maar nu zijn het de deelnemers van een project gefinancierd via JINT vzw die veel vaker helemaal akkoord zijn met deze uitspraken Dit maal geldt dit voor alle uitspraken, behalve bij 'ik heb kunnen bijdragen aan de uitvoering van het project'. Met andere woorden, Belgische deelnemers aan een project gefinancierd via een ander Nationaal Agentschap zijn het er in ruime mate mee eens dat deze uitspraken opgaan en drukken zo een grote mate van tevredenheid over het project uit. Deelnemers aan een project gesubsidieerd via JINT vzw zijn in vergelijking nog veel positiever in hun evaluatie van het project. Ook dit is een terugkerende vaststelling over de drie golven van de bevraging uitgevoerd in het huidig Erasmus+: Youth in Action programma.

Tabel 184: Evaluatie van het project door participanten naar Nationaal Agentschap – percentages (helemaal) instemming

Uitspraak³⁵	Ander NA (N=43)	België (N=273)
<i>Ik zou anderen aanraden om aan een gelijkaardig project deel te nemen***</i>	88.4 (55.8)	98.8 (79.9)
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de ontwikkeling van dit project***</i>	69.8 (7.0)	81.6 (39.6)
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot dit project</i>	84.4	84.6
<i>Ik voelde me goed opgenomen in dit project**</i>	93.0 (37.2)	93.4 (63.4)
<i>Ik plan aan gelijkaardige projecten deel te nemen in de komende jaren**</i>	86.0 (30.2)	89.5 (59.9)
<i>Ik plan een gelijkaardig project op te zetten in de komende jaren*</i>	37.2 (7.0)	53.4 (24.5)
<i>In het algemeen heeft mijn deelname bijgedragen tot mijn persoonlijke ontwikkeling*</i>	95.3 (39.5)	96.3 (61.5)

* p <.05 **, p<.01, *** p<.001

³⁴ In deze tabel zijn vooral de mate waarin de verschillende groepen helemaal akkoord gaan significant. Daarom is dit percentage in deze tabel, waar er significante verschillen zijn, tussen haakjes opgenomen.

³⁵ In deze tabel zijn vooral de mate waarin de verschillende groepen helemaal akkoord zijn significant. Daarom is dit percentage in deze tabel, waar er significante verschillen zijn, tussen haakjes opgenomen.

Naar deelactie van het Erasmus+: Youth in Action programma is de waarneming dat de deelnemers aan een EVS/ECS-project meestal in iets mindere mate het project positief evalueren dan de deelnemers aan andere projecten en dat ten opzichte van meerdere aspecten van het project. Dit is in de huidige golf, slechts deels het geval. Dit jaar zijn EVS/ECS-ers significant minder akkoord met één uitspraak. Deelnemers aan EVS/ECS zouden in iets mindere mate een gelijkaardig project opstellen in de komende jaren, wat logisch is gezien je maar één keer een langdurige EVS/ECS kan doen. De lagere intentie om een gelijkaardig project op te zetten, geldt echter ook voor de deelnemers aan de EU-jeugddialog.

Tabel 185: Evaluatie van het project door participanten volgens deelactie van het programma - percentages instemming

Uitspraak	Groeps- uitwissel- ingen (N=84)	EVS/EC S (N=20)	EU- jeugd- dia- loog (N=18)	Mobiliteit van jeugdwer- kers (N=118)	TCA/N ET (N=77)
<i>Ik zou anderen aanraden om aan een gelijkaardig project deel te nemen</i>	86.5	100.0	94.4	95.7	97.4
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de ontwikkeling van dit project</i>	74.7	85.0	77.8	81.3	83.2
<i>Ik kon met mijn visies en ideeën bijdragen tot de uitvoering van dit project</i>	81.3	90.0	83.3	44.8	88.4
<i>Ik voelde me goed opgenomen in dit project</i>	93.9	90.0	88.9	94.1	93.5
<i>Ik plan aan gelijkaardige projecten deel te nemen in de komende jaren</i>	95.0	70.0	83.3	87.3	88.2
<i>Ik plan een gelijkaardig project op te zetten in de komende jaren*</i>	50.0	15.0	16.7	50.6	55.9
<i>In het algemeen heeft mijn deelname bijgedragen tot mijn persoonlijke ontwikkeling</i>	97.6	100.0	94.4	95.8	94.9

* $p < .05$

Naargelang kansarme jongeren zijn er ditmaal geen significante verschillen. In vorige rondes van de bevraging waren deelnemers uit kansengroepen in iets meerdere mate van plan nog deel te nemen aan een gelijkaardig project of van plan een gelijkaardig project op te zetten. De verschillen waren echter nooit groot. Dit wijst er op dat alle deelnemers, ongeacht kansarme jongeren, hun deelname positief evalueren.

LITERATUURLIJST

- De Roo, H. (2018), *EU-strategie voor de Jeugd 2019-2027*, VLEVA, <https://www.vleva.eu/nl/onderwijs-jeugd-cultuur-en-sport/jeugdbeleid/eu-nieuws/eu-strategie-voor-de-jeugd-2019-2027>.
- European Commission. (2014). *Youth in Action programme guide*. http://ec.europa.eu/youth/tools/documents/guide13_en.pdf
- European Commission. (2016). *Erasmus+ programma gids*. http://ec.europa.eu/youth/tools/documents/guide16_nl.pdf
- European Commission. (2022). *Erasmus+ programma gids*. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/nl/node/2700>
- Europese Unie (2012, 26 oktober), Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, *Publicatieblad van de Europese Unie*, Art. 165 en Art. 166, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>
- Europese Unie (2018, 18 december), Resolutie van de Raad van de Europese Unie en van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen over een kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken: De EU-strategie voor jongeren 2019-2027, *Publicatieblad van de Europese Unie*, jrg 61, 2018/C456/01, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A42018Y1218%2801%29>
- Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, Statistieken van de bevolking, <http://www.ibz.rrn.fgov.be/nl/bevolking/statistieken-van-bevolking/>.
- Fennes, H., W. Hagleitner, K. Helling & A. Rosenthal (2011), *Exploring Youth in Action. Effects and outcomes of the Youth in Action Programme from the perspective of project deelnemers and project leaders. Transnational analysis 2011*, Institute of Educational Science, University of Innsbruck, Innsbruck.
- Fennes, H., Karsten, A., Bammer, D., Gadinger, S., & Mayerl, M. (2016). *Exploring Erasmus+: Youth in Action. Effects and outcomes of the Erasmus+: Youth in Action Programme from the perspective of project participants and project leaders Transnational analysis 2016 (first draft)* [onuitgegeven rapport]. Innsbruck: Department of Pedagogical Sciences, University of Innsbruck.
- Jeugdonderzoeksplatform. (2021a). Interactieve JOP-monitor, <http://databank.jeugdonderzoeksplatform.be/onderwijs-en-werk/wat-is-het-hoogste-diploma-dat-je-hebt-behaald/83>.
- Jeugdonderzoeksplatform. (2021b). *Interactieve JOP-monitor*, <http://databank.jeugdonderzoeksplatform.be/sociodemografische-kenmerken-/wat-is-het-hoogste-diploma-dat-je-moeder-heeft-behaald/8>.
- Pelleriaux, K. (2001). *Demotie en burgerschap. De culturele constructie van ongelijkheid in de kennismaatschappij*. Brussel: VUBPress.
- Raad van de Europese Unie (2018, 22 mei), Council Recommendations of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning (Text with EEA relevance), *Official Journal of the European Union*, (2018/C189/01), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C.2018.189.01.0001.01.ENG>
- Stevens, F. (2012). *Research based analysis of Youth in Action. Results of the November 2011 survey with project deelnemers and project leaders. Country results (Belgium - Flanders)*. Brugge: Hogeschool West-Vlaanderen - Opleiding sociaal werk
- Stevens, F. (2013). *Research based analysis of Youth in Action. Results of the special survey on learning in Youth in Action. Country Analysis Belgium (Flanders)*. Brugge: Hogeschool West-Vlaanderen - Opleiding sociaal werk

- Stevens, F. (2014). *Research based analysis of Youth in Action. Results of the May 2013 survey with project deelnemers and project leaders. Country results (Belgium - Flanders)*. Brugge: Hogeschool West-Vlaanderen - Opleiding sociaal werk.
- Stevens, F. (2015a). *Research based analysis of Youth in Action. Results of the November 2014 survey with project deelnemers and project leaders. Country results (Belgium - Flanders)*. Brugge: Hogeschool, West-Vlaanderen - Opleiding sociaal werk.
- Stevens, F. (2015b). *Eindevaluatie Youth in Action 2007-2013*. Brugge: Hogeschool West-Vlaanderen - Opleiding sociaal werk.
- Stevens, F. (2017), *Midterm evaluation Erasmus+: Youth in Action – Belgium (Flemish Community)*, Hogeschool West-Vlaanderen: Brugge.
- United Nations Development Programme (UNDP). (2021). *Human Development Index*, <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>.
- Vandewalle, T., Bradt, L. & Bouverne-De Bie, M. (2013), *Meer dan een technische uitdaging. Het in beeld brengen van maatschappelijke kwetsbaarheid in het JOP-onderzoek*, Gent: Vakgroep Sociale Agodgie Universiteit Gent.
- Vranken, J. , Geldof, D. & Van Menxel, G. (1997), *Sociale Uitsluiting: deel van een kwartet*, In: Vranken, J. Geldof, D. & Van Menxel, G. (red). *Jaarboek armoede 1997*, Leuven: Acco, pp. 303-320.
- Verbruggen, A., Malfait, H., Stevens, F. & Desnerck, G. (2016). *Sociologische verbeelding als kracht. Kritisch kijken naar het sociale*. Gent: Academia Press.
- Vettenburg, N. (1988). *Schoolervaringen, delinquentie en maatschappelijke kwetsbaarheid: een theoretisch en empirisch onderzoek in het beroepsonderwijs*, Leuven: Faculteit Rechtsgeleerdheid, Afdeling strafrecht, strafvordering en criminologie.